

ရန်အောင်စာပေ

ဥပုသ်သညာနှင့်သိမှတ်ဖွယ်

ခေတနာပျံင်ရှေ့ဖြူ

(တတိယအကြိမ်)

ဇေယျဝံသညာနဂါးမုတ်မုတ်

(တတိယအကြိမ်)

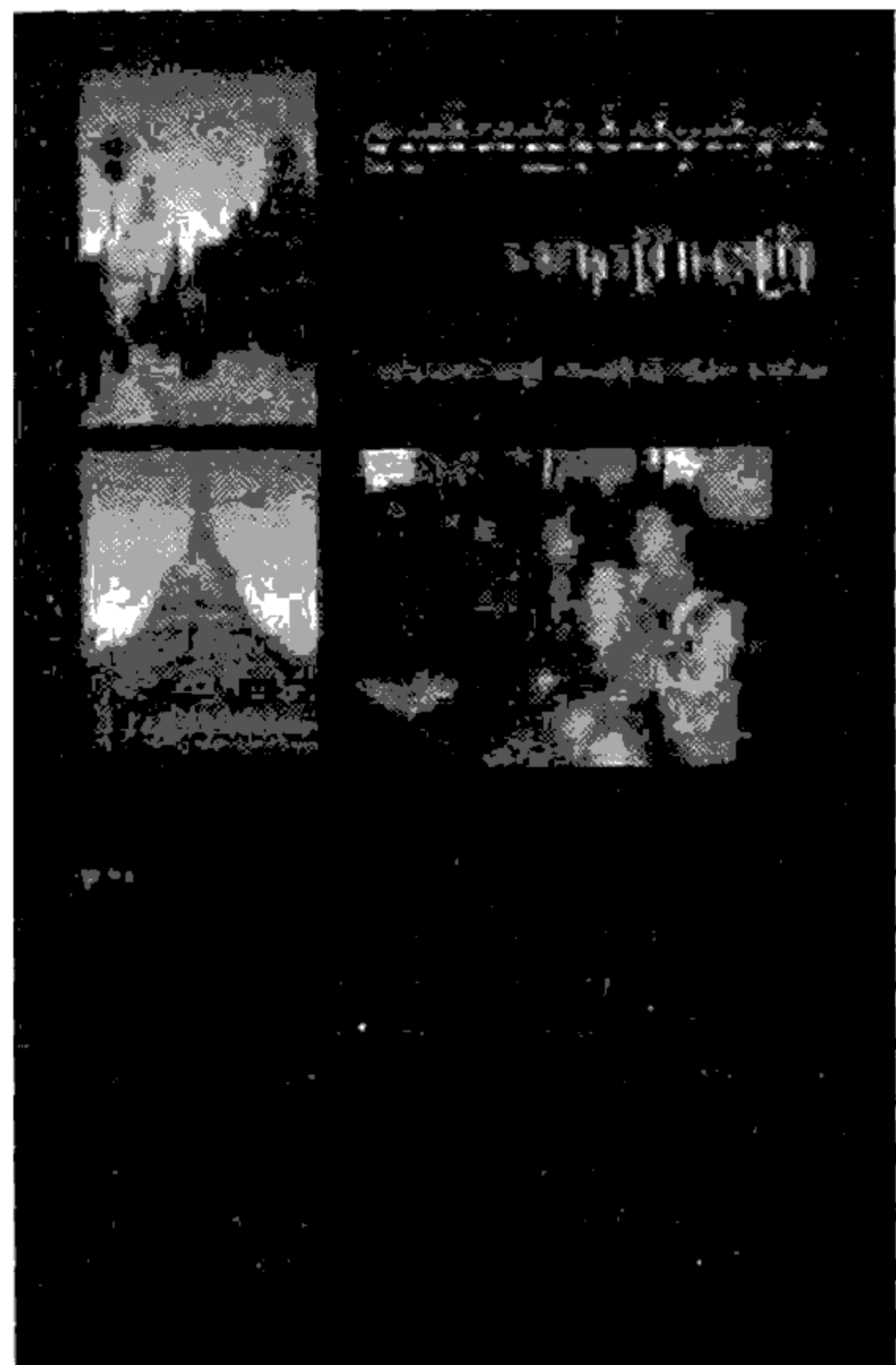
ဝေတနာပိုင်ရေးဖြူ

အတွက်

ဖွဲ့စည်းရေး စာပေ လက်ဆောင်

ပုံနှိပ်မှတ်တမ်း

စာအုပ်အမည်	- ဥပုသ်သည်နှင့်သိမှတ်ဖွယ်
စာရေးဆရာ	- စေတနာလှိုင် ၊ ရေစကြို ၊
ပုံနှိပ်ခြင်း	- ၂၀၁၂ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ
အုပ်ရေ	- ၂၁၀၀
မျက်နှာပုံးဒီဇိုင်း	- ရွှေစိုးဟန်
အတွင်းသရုပ်ဖော်	- စိုးစံ
အပြင်အဆင်	- စေတနာလှိုင် ၊ ရေစကြို ၊
စာအုပ်ချုပ်	- ပူးပွင့်မွှေး
မျက်နှာပုံးနှင့်အတွင်းပုံနှိပ်	- ဒေါ်ကျင်ယုံ (မြဲ-၀၅၃၃၂)၊ ကောင်းစံ ပုံနှိပ်တိုက်။ ၂၇၉၊ လမ်း(၄၀)၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
ထုတ်ဝေသူ	- ဦးလှတိုး(မြဲ-၀၃၇၇၂)၊ ရန်အောင်စာပေ တိုက်-၁၇၊ အခန်း-၂၃၊ ရွှေအုန်းပင်အိမ်ရာ၊ အနောက်ရန်ကင်း၊ ရန်ကင်းမြို့နယ်။ ဖုန်း - ၀၉ ၇၃၂၄၃၈၅၁၊ ၀၉ ၅၁၇၉၃၉၈
တန်ဖိုး	- ၁၅၀၀ ကျပ်

ထုတ်ဝေသည့် စာအုပ် ကတ်တလောက်အညွှန်း CIP

၂၉၄၀၃

စေတနာလှိုင်၊ ရေစကြို၊
 ဥပုသ်သည်နှင့်သိမှတ်ဖွယ်/စေတနာလှိုင်၊ ရေစကြို၊
 ရန်ကုန်။
 ရန်အောင်စာပေ၊ ၂၀၁၂ (တတိယအကြိမ်)။
 - စာ၊ ၃၀ x ၂၀ စင်တီ။
 (၁) ဥပုသ်သည်နှင့်သိမှတ်ဖွယ်

ဥပုသ်သညါနှင့်သိပ္ပံတိပွယ်

စေတနာ့လှူငွေ ၊ ရေစာကြို
(တတိယအကြိမ်)

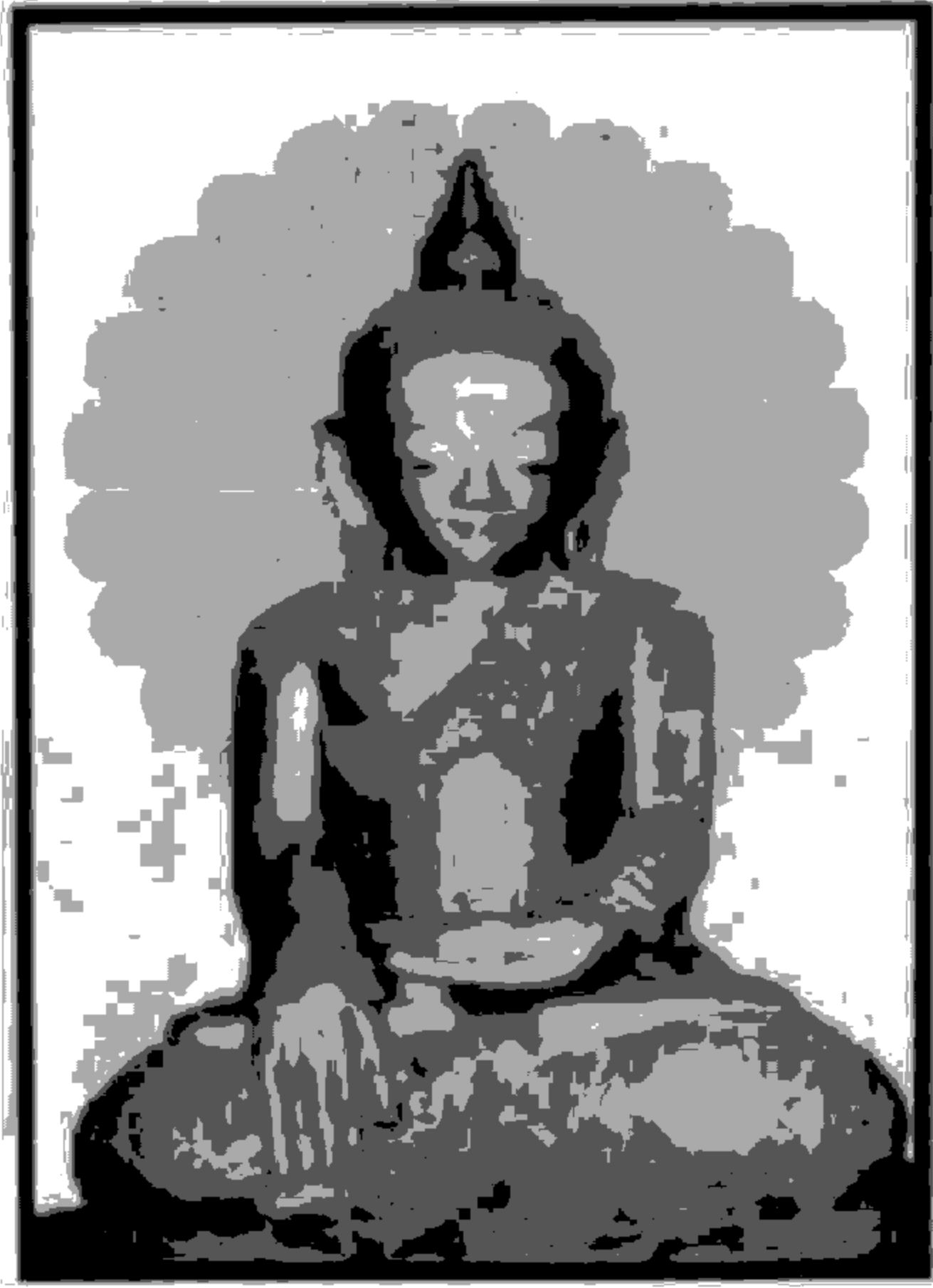

ရန်အောင်စာပေ

အ.ထ.က(၁) ရန်ကင်းကျောင်းရှေ့၊

(၁၂)လုံးတန်းမှတ်တိုင်အနီး၊ ရန်ကုန်ကင်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဖုန်း - ၉၅ ၇၂၂၃၄၂

ဘဏ္ဍာရေးအဖွဲ့အစည်း

ရှင်တော်ဗုဒ္ဓ၊ မြတ်စွာဘုရား၊
သံဃထေရ်ရှင်၊ သွန်သင်ဆရာ၊
နှစ်ခြာမိဘ၊ တုမ်ကွရိုကျိုး၊
ကျွန်ရှိခိုး၍၊ ကြိုးစားအားထုတ်၊
ဥပုသ်သည့်များ၊ ချွတ်သားဖွယ်ရာ၊
အခြာအခြာကို၊ ဖွေရှာမြေ့၊
မြတ်ကောင်းမှုကြောင့်၊ တောင်းဆုန်ဖွန်
ဖြည့်စေသော် ။ ။

စေတနာရှိစွာ ရေးကြပါ။

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
*	ဆရာမင်းယုဝေ၏အမှာစာ	
*	စာရေးသူ၏အမှာစာ	
	အခန်း(၁)	
၁။	သီလစောင့်ထိန်းခြင်း	၁
၂။	သီလ၏ စွမ်းအားများ	၅
၃။	သီလနုသီတိ ဘာဝနာပွားနည်း	၆
၄။	ဘုန်းတော်ကြီး ဦးသီလ၏ အထိရောက်ဆုံးတရား	၁၀
၅။	သီလနှင့်ပတ်သက်သော အဆုံးအမ ဩဝါဒများ	၁၁
	အခန်း(၂)	
၆။	အခြေခံ ငါးပါးသီလ	၁၃
၇။	ငါးပါးသီလ အနက်	၁၄
၈။	ငါးပါးသီလ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်	၁၅
၉။	ပါဏာတိပါတ အပြစ်ပြ သာဓက	၁၉
၁၀။	ပါဏာတိပါတ အကျိုးပြ သာဓက	၂၃
၁၁။	အဒိန္နာဒိန အပြစ်ပြ သာဓက	၂၉
၁၂။	ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ အပြစ်ပြ သာဓက	၃၆
၁၃။	မုသာဝါဒ အပြစ်ပြ သာဓက	၄၂
၁၄။	သုရာမေရယ အပြစ်ပြ သာဓက	၄၉
၁၅။	ငါးပါးသီလ အကျိုးနှင့်အပြစ်	၅၄
၁၆။	ငါးပါးသီလ အကျိုးပြ သာဓက	၅၅
၁၇။	ဗြဟ္မစရိယ ငါးပါးသီလ	၅၇
၁၈။	ဧကဘတ္တိက ဆက္ကသီလ	၅၈
၁၉။	ဥပါသကာဟူသည်	၅၉

အခန်း(၃)

၂၀။	ဥပုသ်သည် ဆိုသည်မှာ	၆၂
၂၁။	ဥပုသ်သည်တို့၏ ပြုဖွယ်ကိစ္စများ	၆၃
၂၂။	ကန်တော့ခန်း	၆၄
၂၃။	ရှစ်ပါးသီလ ဆောက်တည်ရန်	၆၅
၂၄။	ရှစ်ပါးသီလ အနက်	၆၆
၂၅။	ရှစ်ပါးသီလ အကျယ်ပွင့်ဆိုချက်	၆၇
၂၆။	ဝိကာလဘောဇန အကျိုးပြု သာဓက	၆၇

အခန်း(၄)

၂၇။	ဩကာသအကျယ် ပွင့်ဆိုချက်	၇၂
၂၈။	ဆုတောင်းအဓိပ္ပယ် ရှင်းလင်းချက်	၇၄
၂၉။	သရဏဂုံ သီလတောင်း ရှင်းလင်းချက်	၇၇
၃၀။	ဘုရားရှိခိုး ရှင်းလင်းချက်	၇၈
၃၁။	သရဏဂုံဆောက်တည်မှု ရှင်းလင်းချက်	၇၉
၃၂။	ဥပုသ်စောင့်ခြင်း အကျိုး	၈၀
၃၃။	ဥပုသ်အမျိုးမျိုး	၈၀

အခန်း(၅)

၃၄။	ကိုးပါးသီလ	၈၇
၃၅။	မေတ္တာကို သီလအဖြစ် ဆောက်တည်နေခြင်း	၈၉
၃၆။	မေတ္တာအကျိုး သာ မျိုး	၉၁
၃၇။	ဆယ်ပါးသီလ	၉၂
၃၈။	ဆယ်ပါးသီလ အကျယ်ပွင့်ဆိုချက်	၉၃
၃၉။	လူပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် သာ ပါးသီလ	၉၆
၄၀။	အာဇီဝဋ္ဌမက သီလ	၉၇

- ၄၁။ ပိသုဏဝါစာ အပြစ်ပြ သာဓက
- ၄၂။ ဖရသဝါစာ အကျိုးပြ သာဓက
- ၄၃။ သမ္ပပ္ပလာပဝါစာ အပြစ်ပြ သာဓက
- ၄၄။ သမ္မာအာဇီဝ နှစ်မျိုး
- ၄၅။ ဥပုသ်တစ်ကြိမ်စောင့်သူ၏ ကြီးမားသောအကျိုး
- ၄၆။ မိတ်ဆွေလေးဦး ဥပုသ်စောင့်၍ ပေးလှူကြပုံ
- ၄၇။ ငွေတစ်ထောင်ရလိုမှုကြောင့် စောင့်သော တစ်ရက်တာ ဥပုသ်၏အကျိုး
- ၄၈။ ဥပုသ်စောင့်ခြင်း လက်ငင်းအကျိုး
- ၄၉။ သစ်ကျွတ် ဥပုသ်စောင့်သလို မဖြစ်ဖို့လိုသည်
- ၅၀။ ဥပုသ်သည်နှင့်စိပ်ပုတီး

နောက်ဆက်တွဲ

- ၅၁။ ဥပုသ်သီလဆိုင်ရာ ဘာသာရေး အမေးအဖြေများ
- ၅၂။ စာလုံးဆင့် (ပါဌ်ဆင့်) ဖတ်နည်း
- ၅၃။ မှီငြမ်းကိုးကားသော စာအုပ်စာစောင်များ

မြတ်မင်္ဂလာစာစောင် အယ်ဒီတာချုပ်
ဆရာမင်းယုဝေ၏အမှာစာ

စေတနာရှိစွာ (ရေစကြို)သည် ၁၉၈၇ ခုနှစ် မတ်လထုတ်၊ မြတ်မင်္ဂလာ စာစောင်တွင် ပါရှိသည့် “ညောင်တန်း ရွှေဟင်္သာတောရ” ဆောင်းပါးဖြင့် စာပေနယ်တို့ ဝင်ရောက်လာသူ ဖြစ်သည်။ ထို့နောက် မြတ်မင်္ဂလာနှင့် မင်္ဂလာ မောင်မယ် စာစောင်တို့တွင် ဆောင်းပါးများ မကြာခဏ ရေးသားခဲ့သည်။

ထို့ပြင် သူသည် မြတ်ပန်းရင်၊ သီလဝ၊ ဓမ္မရုပ်စုံ၊ နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည်၊ အာရောဂုံ၊ သုတစွယ်စုံ၊ ဂန္ဓီရ၊ မှုခင်း သတင်းဂျာနယ် စသည်တို့တွင် သတင်း၊ ဆောင်းပါး၊ ကဗျာ စုစုပေါင်း ပုဒ်ရေ ၄၀၀ ကျော် ရေးသားခဲ့ သည်။ ထိုမျှမက သူသည် ချမ်းမြေ့ရိပ်မြိုင် ညောင်ပင်အိုင်၊ ကျန်းမာ သက်ရှည်ရေး ဆေးနည်း ဆေးပင်များ (အတွဲသုံးတွဲ)၊ အရက်နှင့် ကောင်းကျိုးဆိုးချက်၊ အိမ်ထောင်ရေးနှင့် အချစ်အတွေးအမြင်၊ ရွှေနှုတ် ဖျားက ရွှေစကားလုံးများ၊ ရွှေစည်းကမ်းနှင့် ရွှေနည်းလမ်းများ၊ အကြာပြင် အနှိပ်ပညာ၊ လူအိုသဘာဝနှင့် မိဘကျေးဇူး၊ တိုင်းရင်း ဆေး လေ့ပင်နီးရှင်များ၏ ဘဝ ပုံရိပ်၊ ချင်း၊ ဂျောက်၊ ဆင်တုံးမနွယ်နှင့် ဆေးဖက်ဝင်အသုံး၊ သံသရာခရီးသည်များ၊ ပြည်သူ့ချစ်သောဒေါ် အောင်ဆန်းစုကြည် တို့ကိုလည်း ရေးသား ပြုစုခဲ့သည်။

သူ၏ တစ်ပြု ရေးသားချက်များမှာ ပီပြင်၍ အရေးအသားလည်း ရှင်းလင်း ပြေပြစ်သဖြင့် အောင်မြင်သော ကလောင်ရှင် တစ်ဦး ဖြစ်လာခဲ့သည်။

ယခု သူရေးသော ဥပုသ်သည်နှင့် သိမှတ်ဖွယ်စာအုပ်သည် တတိယအကြိမ် ရိုက်နှိပ်ထုတ်ဝေခြင်း ဖြစ်၏။ ဤစာအုပ်၌ ဥပုသ် စောင့်သူများ ဥပုသ်သီလ စောင့်ထိန်းလာစေရန်နှင့် ဥပုသ် သီလ စောင့်ထိန်းသူများ ပိုမိုအကျိုးများလာစေရန် ရည်ရွယ်ရေးသားထားခြင်းမှာ သူ၏ စေတနာ အရင်းခံ ဖြစ်၏။ ဥပုသ်သည် ဥပုသ်သီလ အကြောင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ဘာသာရေး ကျမ်းစာများ၌ အကျယ်တဝင့် ရှင်းလင်း ဖော်ပြထားခြင်းမျိုး ရှိသော်လည်း ဥပုသ်သည်တိုင်း အလွယ်တကူ လက်စွဲ ပြနိုင်မည့် စာအုပ်ငယ်များကား အလွန်ရှားပါးလှပါသည်။ စေတနာရှိင် ၊ ရေစကြို၊ သည် ထိုလိုအပ်သော ကွက်လပ်ကို ဖြည့်စွက်သည့်အနေဖြင့် ဤစာအုပ်ကို စီစဉ်ခြင်း ဖြစ်ရာ ဥပုသ်သီလ ဆောက်တည်သူတိုင်းအတွက် အဆင်ပြေလှပေသည်။

ထို့ကြောင့် စေတနာရှိင် (ရေစကြို)၏ ဥပုသ်သည်နှင့် သိမှတ်ဖွယ် စာအုပ်သည် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များနှင့် ဥပုသ်သီလ ဆောက်တည်သူတိုင်း လေ့လာ ကြည့်ရှု လက်စွဲပြုသင့်သည့် ဘာသာရေး စာအုပ်တစ်အုပ် ဖြစ်ပေသည်။

မင်းယုဝေ

မင်းယုဝေ

မြတ်မင်္ဂလာ စာစောင် အယ်ဒီတာချုပ်

၉၊ ၃၊ ၂၀၀၈

စာရေးသူ၏အမှာ

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များသည် ဥပုသ် သီတင်းနေ့များ၌ ဖြစ်စေ၊ အခါကြီး ရက်ကြီးများ၌ဖြစ်စေ ကျောင်းကန် ဘုရားသို့သွား၍ ဥပုသ် သီလ ဆောက်တည် လေ့ ရှိကြပါသည်။ ဘုရားရှင် လက်ထက်ကတည်းက သူတော်ကောင်းတို့ စောင့်ထိန်းခဲ့သည့် ဥပုသ်သီလသည် ယနေ့တိုင် ရှင်သန်နေရာ အလွန် ဝမ်းမြောက်ဖွယ် ကောင်းလှပါသည်။

သို့သော် ဥပုသ်သီလ ဆောက်တည်ရာ၌ အချို့မှာ ဥပုသ် သီလ အကြောင်း ဂဃနဏ မသိကြသဖြင့် အချိန်ကုန်ပြီး အကျိုးများ သင့်သလောက် မများဘဲ ဖြစ်နေကြပါသည်။ အချို့မှာ လက်က ပုတီး တချောက်ချောက်ချ၍ စိပ်နေသော်လည်း ပါးစပ်က ထွေရာလေးပါး ပြောကြားရင်း အချိန်ကုန်နေကြပါ သည်။ အချို့မှာ သူများ ကျွေးမွေးသော စားဖွယ် သောက်ဖွယ်များကို အားပါးတရ စား၍ အဝအိပ်ပြီး တစ်မိုး ချုပ်ကြပါသည်။ အချို့မှာ ညနေသို့ ရောက်သောအခါ ထမင်း ဆာသည်ဆိုပြီး ညစာ စား၍ အခြား သီလများကိုပါ ချိုးဖျက်ကြပါ သည်။

သင်္ဂဏ ဆရာတော်ကြီးကမူ ဥပုသ်သည်တို့၏ လေ့စရိုက်ကို အထိုက် အလျောက် သိထားသဖြင့် သူ့ထံလာရောက် ဥပုသ်စောင့်ပြီး ပြန်ကြတော့မည့် ဒကာ ဒကာများအား -

“ဒကာ၊ ဒကာမတွေ တစ်နေ့တည်း ဥပုသ် သုံးမျိုး ရခဲ့ကြပြီ မဟုတ်လား၊ အဲဒီ ဥပုသ်တွေက မွန်းမလွဲခင် မြင်မြင်သမျှ ရသဆိမ့်အံ၊ ချိုဆိမ့်၊ ချဉ်ငန်၊ အတန်တန်သော အစားတို့ကို တဝကြီးစား၊ အစား ကြီး (ဘီလူးဥပုသ်)၊

ထမင်း ဟင်းလျာ များစွာ စားသောက်၊ ဇရပ်ပေါ် အရောက်တွင် လေတဖြူးဖြူးနှင့် တခုခု မြည်အောင် ဟောက်ပြီး စောင့်သော (နဂါး ဥပုသ်)၊ ပုတီးမစိပ် အိပ်ချင် တိုင်း အိပ်ပြီး ညနေစောင်း နေချိုချို၊ လေးချက်တီး အလိုတွင် ကမန်းကတန်း အိပ်ရာက ထ၊ ပြန်သွားကြသော (စာကလေး ဥပုသ်)ဆိုပြီး ဥပုသ်သုံးမျိုး ရှိတယ်” ဟု မိန့်ကြားတော်မူ၏။

မဟာဂန္ဓာရုံ ဆရာတော် အရှင်ဇနကာဘိဝံသကလည်း လူ ပုဂ္ဂိုလ်တွေ ဥပုသ်စောင့်ပုံကို အားမရသဖြင့် ပြုပြင်စေလိုသော ဆန္ဒရှိခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် ဆရာတော်က မိမိ၏ အနာဂတ် သာသနာရေး ကျမ်းတွင် “ဘာသာရေး ကိစ္စများ ကို ပြုပြင်ရာ၌ ယခုခေတ် ဥပုသ်စောင့်ပုံများကိုလည်း စဉ်းစားထိုက်၏။ ကျေးရွာ များ၌ ဥပုသ်စောင့်ဖို့ ကျောင်းသို့ လာပြီးနောက် သီလ မယူသေးမီ ရောက်တတ် ရာရာ စကားကိုသာ ပြောကြ၏။

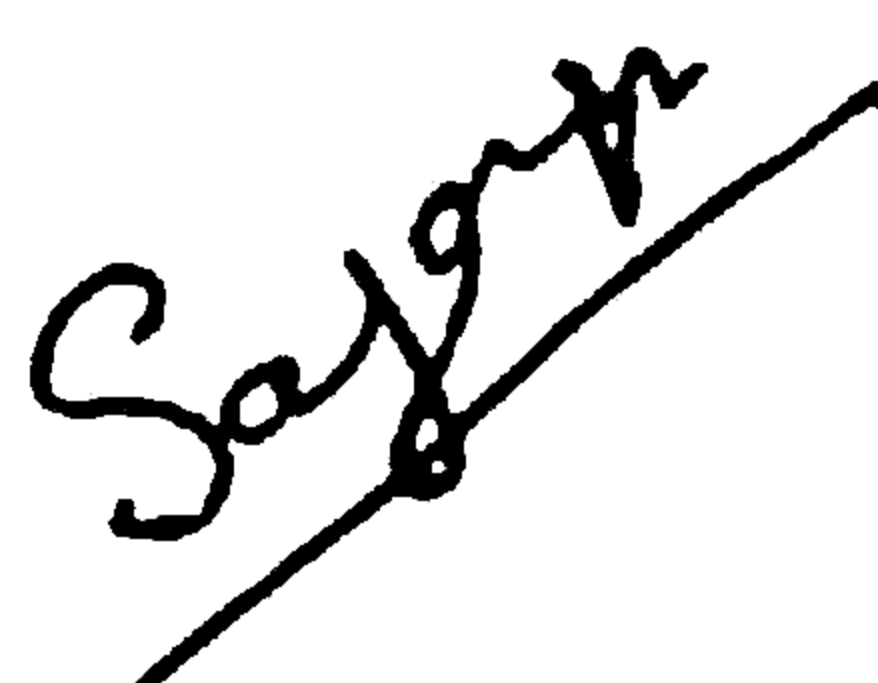
သီလ ယူပြီးသောအခါ အိမ်ပြန် ထမင်းစားပြီးလျှင် လူကြီးများ၊ ကျောင်း၊ ဘုရား၊ ဇရပ်သို့ ပြန်လာကြ၍ အိပ်သူအိပ်၊ ထွေရာ လေးပါး စကားစပြည်ပြောသူက ပြောကြသည်။ တရား စကားပြောသူ၊ တရားစစ် တရားမှန်ကို နာခံ ဆွေးနွေး မေးမြန်းသူကား ရာခိုင်နှုန်း ဆယ်ယောက်ထက် များမည်မဟုတ်ပေ။ မြို့ကြီး ပြကြီးများ၌ကား သာ ၍ ဆိုးရွားလှသော အချက်ရှိ၏။ ဝါတွင်းကာလ၌ ဥပုသ်နေ့များမှာ သက်သတ်လွတ် ဆားဟင်းလောက်ကိုသာ စားသောက်၍ ဥပုသ် စောင့်ထိုက်ပါလျက် ယခုအခါ၌မူ အပိတ်နေ၌ နွား၊ ကြက်၊ ဝက်တွေ ပို၍ သေကြရ ရှာလေသည်။

ထိုအသားများကို ဝယ်ယူချက်ပြတ်ကြပြီးလျှင် ဥပုသ်နေ့၌ အသိုက် အဝန်းကောင်းနှင့် မိမိတို့ နီးစပ်ရာ ကျောင်းဇရပ်သို့ တပျော်တပါး သွားရောက်၍ စားသောက်ကြလေတော့၏။ ထိုကဲ့သို့ ဥပုသ်စောင့်ပုံမှာ ပျော်ပွဲစားထွက်ခြင်း တစ်မျိုးတည်း။ အချို့သော အမျိုးသမီးကလေးများ လက်၌ လောကီဝတ္ထု စာအုပ်များပင် အဆင်သင့် ပါလာတတ်ကြသော ဟူ၏။ ထိုမှတစ်ပါး စကားပြော ကြ၊ အိပ်မောကျကြ၊ အပျော်အပါး အသံကောင်းသော တရားကို ရွေး၍ နာကြ သည်မှာ ကျေးရွာများ၌ ထူးမခြားနားပင်။ ဤကား လူတိုင်း မဟုတ်သော်လည်း တစ်ရာလျှင် ကိုးဆယ်သော လူထု၏ ဥပုသ်စောင့်ပုံနည်းတည်း” ဟု သတိပေး ရေးသားထား၏။

သို့ဖြစ်၍ ဥပုသ်သီလ စောင့်ထိန်းသူများ ဥပုသ်သီလကို နည်း
မှန်လမ်းမှန် စနစ်တကျ စောင့်တတ်စေရန် ရည်ရွယ်၍ 'ဥပုသ်သည်နှင့်
သိမှတ်ဖွယ်' စာအုပ်ကို မကျယ်မကျဉ်း လိုရင်း အနှစ်ထုတ်၍ စီစဉ်ခြင်း ဖြစ်ပါ
သည်။ ထိုသို့ စီစဉ်ရာ၌ သာသနာရေး ဦးစီးဌာနမှ ထုတ်သည့် ဗုဒ္ဓဘာသာ
လက်စွဲကျမ်း ပထမတွဲနှင့် မင်းကွန်း တိပိဋကဓရ ဆရာ တော်ကြီး၏ သီလပေး
အကျယ်တို့ကို အဓိက အခြေခံထား၍ ရေးသား စီစဉ်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤစာအုပ် နောက်ဆက်တွဲတွင် ဘာသာရေး မဂ္ဂဇင်းများ၌ ဖော်ပြပြီး
ဖြစ်သည့် အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၊ အဘယာရာမ ဆရာတော်၊ ဘဒ္ဒန္တတိလောကသာရ
(ရဝေထွန်း)တို့ ပြေကြားသော ဘာသာရေး ပြဿနာ အမေးအဖြေများကိုလည်း
ဖော်ပြထားပါသည်။ ယင်းတို့မှာ တိုရှင်း လိုရှင်း ထိထိမိမိ ရှိလှသဖြင့် မှတ်သားဖွယ်
ကောင်းလှပါသည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များနှင့် ဥပုသ်သီလ ဆောက်တည်သူများသည်
ဤစာအုပ်ကို ဖတ်၍ မိမိတို့ ဆိုင်ရာ သီလများကို လိုက်နာခြင်းအားဖြင့် ပစ္စုပ္ပန်
သံသရာ နှစ်ပြာအကျိုးများ၍ ကုသိုလ်တရား တိုးပွားလာလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်မိပါ
သတည်း။

စေတနာ့အဖွဲ့၊ ရေစကြို၊

၃၀ - ၉ - ၂၀၁၂

ဟောဒီ ကိုတုတ်ပေါ်ကြီးဟာ ဥပုသ်
 ရေပဲကိုလာ...သီလယူ...အဝအပြစား
 အဆီယစ်ပြီး တစ်နေ့လုံး အိပ်တာပဲ
 ဘယ်လို လျှောက်လည်း မသိဘူး...

ဟုတ်ပါရဲ့ အေ၊ စားပြီးတာနဲ့တစ်ခါတည်း
 မသာကြီး ကျနေတာပဲ အိပ်လိုက်တာ၊
 သူ့ဥပုသ်ဟာ ဘာအကျိုးရှိဦးမှာလဲ ...

ဟုတ်ပါတယ်၊ ဟုတ်ပါတယ်၊ ငါ့ဥပုသ်က အကျိုး
 မရှိပါဘူး၊ နင်တို့ကတော့ သောက်တင်းမျိုးစုံ
 ကုန်လို့၊ ခု ငါ့သောက်တင်း ဆက်ပြောနေရတော့
 အကျိုးရှိပါပေတယ်၊ တော်ပါပေတယ် - ထို့ ...

ဤပုံမှာ ကာတွန်း ဆရာကြီး ဦးဘဂျမ်း လွန်ခဲ့သည့်
 နှစ်ပေါင်း ၅၀ ကျော်က ရေးဆွဲသော လက်ရာဖြစ်ပြီး ကာတွန်း
 ဆရာ စိုးစံက ပြန်လည်မွမ်းမံ ရေးဆွဲထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အခန်း (၁)

သီလ စောင့်ထိန်းခြင်း

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တိုင်း မိမိတို့ဆိုင်ရာ သီလများကို စောင့်ထိန်းကြရသည်။ အထူးသဖြင့် ငါးပါးသီလကို အဓိက စောင့်ထိန်းကြရသည်။ သီလဆိုသည်မှာ ကောင်းသော အကျင့်ပင်ဖြစ်၏။ တစ်နည်းအားဖြင့် စောင့်ရှောက် ထိန်းသိမ်းရမည့် အကျင့် တရားဖြစ်၏။

ထိုအကျင့်တရား၌လည်း ကောင်းစွာ ထားရှိခြင်းနှင့် ကောင်းစွာ လုပ်ဆောင်ခြင်းဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိသည်။ ကောင်းစွာ ထားရှိခြင်း ဆိုသည်မှာ ကာယကံမှု၊ ဝစီကံမှုတို့ကို မကျူးလွန်အောင် ကောင်းစွာ ထားရှိခြင်း ဖြစ်၏။ ကောင်းစွာ လုပ်ဆောင်ခြင်း ဆိုသည်မှာ ကုသိုလ်တရားမှန်သမျှသည် သီလနှင့် မကင်းနိုင်။ သီလရှိသူ၏ သန္တာန်၌သာ ကောင်းစွာ ဖြစ်ပွားနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် သီလသည် ကုသိုလ်ဟူသမျှတို့၏ အကြောင်းရင်းဖြစ်၍ ကုသိုလ်တရား တိုးပွားအောင် လုပ်ဆောင်တတ်ခြင်းသည်ပင် ကောင်းစွာ လုပ်ဆောင်ခြင်း မည်သည်။

စင်စစ်အားဖြင့် သီလဆိုသည်မှာ ကာယကံမှု၊ ဝစီကံမှုတို့ကို နူးညံ့သိမ်မွေ့စွာ ထားတတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း၊ ကုသိုလ်တရား အဆင့်ဆင့် တိုးပွားအောင် လုပ်ဆောင်တတ်သောကြောင့်လည်းကောင်း သီလဟု ခေါ်ခြင်းဖြစ်သည်။

ထိုသီလသည် အဘိဓမ္မာနည်းအရ-

- ၁။ စေတနာ သီလ = စေတနာသည် သီလမည်၏။
- ၂။ ဝိရတီ သီလ = ဝိရတီ စေတသိက် သုံးပါးသည် သီလမည်၏။
- ၃။ အနာဘိဇ္ဈ၊
အဗျာပါဒ၊
သမ္မာဒိဋ္ဌိသီလ = အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟ
စေတသိက် သုံးပါးသည် သီလ
မည်၏။
- ၄။ သံဝရ သီလ = စောင့်စည်းသူ၏ စေတသိက်သည်
သီလ မည်၏။
- ၅။ အဝီတိက္ကမ သီလ = မလွန်ကျူးအောင် စောင့်ထိန်းသော
အခါ၌ဖြစ်သော ကုသိုလ်စိတ်နှင့် စေ
တသိက်တို့သည် သီလမည်၏ ဟူ၍
တရားကိုယ် ငါးပါး ကွဲပြားသည်။

တစ်ဖန် စေတနာသီလ၌-

- ၁။ ပါဏာတိပါတ = သူ့အသက်ကိုသတ်ခြင်း။
- ၂။ အာဒိန္နာဒါန = သူ့ဥစ္စာခိုးခြင်း။
- ၃။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ = မိမိ မပိုင်သော ကာမ ဝတ္ထုတို့၌
မှားယွင်းဖောက်ပြန်စွာ ကျင့်ခြင်း ဟူ
သော ကာယဒုစရိုက်သုံးပါးနှင့်
- ၁။ မုသာဝါဒ = မဟုတ်မမှန် ပြောဆိုခြင်း။
- ၂။ ပိသုဏဝါစာ = ကုန်းတိုက် စကား ပြောဆိုခြင်း။
- ၃။ ဖရသဝါစာ = ကြမ်းတမ်း ယုတ်မာ တိုင်းထွာ
ဆဲရေးခြင်း။
- ၄။ သမ္ပပ္ပလာပ = အကျိုးမရှိ ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို
ပြောဆိုခြင်းဟူသော ဝစီဒုစရိုက်
လေးပါးတို့ ပါဝင်သည်။

ယင်းကာယ ဒုစရိုက်၊ ဝစီ ဒုစရိုက်တို့မှ ရှောင်ကြဉ်သော စေတနာသည် စေတနာသီလ မည်၏။

ဝိရတီသီလ။ ။ ကာယ ဒုစရိုက်မှ ရှောင်ကြဉ်ရာ၌ အသက်မွေးမှုနှင့် ပတ်သက်ခြင်း မရှိလျှင် သမ္မာ ကမ္မန္တဝိရတီမည်၍ ဝစီ ဒုစရိုက်မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် အသက်မွေးနှင့် ပတ်သက်ခြင်း မရှိလျှင် သမ္မာဝါစာ ဝိရတီ မည်သည်။

ဥပမာ- ကျောင်းသား ကျောင်းသူများ မုသာဝါဒမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် သမ္မာအာဇီဝ ဝိရတီ မည်သည်။ ရှေ့နေများ တရားခွင်၌ မုသာဝါဒမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် သမ္မာအာဇီဝ ဝိရတီမည်သည်။ ကလေးများ ဖားသတ်၊ ငါးသတ် စသော ပါဏာတိပါတမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် သမ္မာ ကမ္မန္တ ဝိရတီ မည်သည်။

ထို သမ္မာဝါစာ၊ သမ္မာကမ္မန္တ၊ သမ္မာအာဇီဝတည်းဟူသော ဝိရတီ စေတသိက် သုံးပါးတို့သည် ဝိရတီ သီလမည်၏။ ဝိရတီဆိုသည် မှာ မကောင်းမှုကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

အဘိဇ္ဈာ၊ အဗျာပါဒ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိသီလ။ ။ သူတစ်ပါး၏ ပစ္စည်းကို၊ ငှါပစ္စည်းဖြစ်လျှင် ကောင်းမှာပဲဟု လောဘစိတ်ဖြင့် ကြံစည်ခြင်းသည် အဘိဇ္ဈာမည်၏။ အဘိဇ္ဈာ၏ တရားကိုယ်မှာ လောဘဖြစ်သည်။ အဘိဇ္ဈာ မနောဒုစရိုက် မဖြစ်အောင် ၎င်းကို ဖယ်ရှားသော အလောဘ စေတသိက်သည် သီလမည်၏။ မိမိနှင့်ပြိုင်ဘက် ပျက်စီးပါစေ၊ သေပါစေ စသည်ဖြင့် ကြံစည်ခြင်းသည် ဗျာပါဒ မနော ဒုစရိုက်မည်၏။ ဗျာပါဒ၏ တရားကိုယ်မှာ ဒေါသ စေတသိက် ဖြစ်သည်။ ယင်းဗျာပါဒကို ပယ်ရှားသော အဒေါသ စေတသိက်သည် သီလ မည်၏။

ကံ-ကံ၏ အကျိုး မရှိ။ နောင်ဘဝ မရှိ။ ပေးလှူခြင်း အကျိုး မရှိ စသဖြင့် မှားယွင်းသော အယူအဆသည် မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ မနောဒုစရိုက် မည်၏။ ထိုမိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို ပယ်ရှားသော အမောဟ စေတသိက်သည် သီလ မည်၏။

အဘိဇ္ဈာ၊ ဗျာပါဒ၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ဟူသော

မနော ဒုစရိုက်သုံးပါးရှိ လျှင် ကာယဒုစရိုက်၊ ဝစီဒုစရိုက်တို့ကို ကျူးလွန်မှုများ ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည်။ အဘိဇ္ဈာကို ပယ်ရှားနိုင်မှုသည် အဗျာပါဒ မည်၏။ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိကို ပယ်ရှားနိုင်မှုသည် သမ္မာဒိဋ္ဌိ မည်၏။ ယင်းအနဘိဇ္ဈာ၊ အဗျာပါဒ၊ သမ္မာဒိဋ္ဌိ ဟူသော မနော သုစရိုက်သုံးပါး တို့ကို သီလဟုခေါ်ဆိုသည်။

သံဝရသီလ။ ။ ရဟန်းတော်များ စောင့်ထိန်းမှုကို သံဝရဟုခေါ် သည်။

ယင်းသံဝရသည်-

၁။ ပါတိမောက္ခ သံဝရ၊

၂။ သတိသံဝရ၊

၃။ ဉာဏသံဝရ၊

၄။ ခန္တီသံဝရ၊

၅။ ဝီရိယသံဝရ ဟူ၍ ငါးမျိုးရှိသည်။

ဆောက်တည်သော သိက္ခာပုဒ်တို့ကို ကိုယ်၊ နှုတ်၊ စိတ်တို့ဖြင့် မလွန်ကျူးခြင်းသည် အဝီတိက္ကမ သီလမည်၏။

သီလသည် လူတို့နေ့စဉ် ဖြည့်ကျင့်ဆောင်ရွက်ရမည့် စာရိတ္တ သီလနှင့် မလွဲမသွေ ရှောင်ကြဉ်ရမည့် ဝါရိတ္တသီလဟူ၍လည်း နှစ်မျိုး ရှိသည်။

စာရိတ္တသီလ။ ။ စာရိတ္တ သီလဆိုသည်မှာ ကောင်းသော လုပ်ငန်း တာဝန်များကို လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဥပမာ- သိင်္ဂီလော ဝါဒသုတ်လာ ဘုရားရှင် ဟောကြားသော သားသမီးကျင့်ဝတ်၊ မိဘ ကျင့်ဝတ် စသည်တို့သည် စာရိတ္တ သီလများ ဖြစ်၏။ ထိုကျင့်ဝတ် စာရိတ္တသီလများကို မပြုလုပ် မလိုက်နာလျှင် အကုသိုလ် မဖြစ်သော် လည်း ပြုလုပ်လျှင်ကား သီလကို ပို၍ ဖြူစင်စေသည်။

ဝါရိတ္တသီလ။ ။ ဝါရိတ္တသီလ ဆိုသည်မှာ ဘုရားရှင် တားမြစ်ထား

သည့် သူ့အသက်သတ်ခြင်း၊ သူ့ဥစ္စာခိုးခြင်း စသော ဒုစရိုက်မှုများကို ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဖြစ်၏။

ဤ၌ စာရိတ္တသီလဟုခေါ်သော ငါးပါးသီလကို စောင့်ထိန်းခြင်းသည် နတ်ရွာ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း မည်သကဲ့သို့ ငါးပါးသီလကို မစောင့်ထိန်းဘဲ လွန်ကျူးခြင်းသည်လည်း အပါယ်ရောက်ကြောင်း မကောင်းသော အကုသိုလ်ကံ မည်သည်။

သီလ၏ စွမ်းအားများ

ဘုရားရှင်သည် နိဗ္ဗာန်အထိ တင်ပို့နိုင်သည့် သီလ၏ မမြင်နိုင်သော စွမ်းအားများကို ပါဠိလိ ရွာသားများအား ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်။ ယင်းတို့မှာ-

- ၁။ သီလရှိသူသည် အရာရာ၌ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်မှု မှန်ကန်ခြင်း၊ ကတိတည်ခြင်း၊ သတိကောင်းခြင်း စသော အရည်အချင်းကောင်းများ ရှိလာသဖြင့် စီးပွားဥစ္စာ လွယ်လင့်တကူ အစုလိုက်အပြုံလိုက်ရခြင်း (သီလဝါ၊ သီလ သမ္ပန္နော အပ္ပမာဒါမိ ကရဏံ မဟန္တံ ဘောဂက္ခန္ဓံ အဓိဂစ္ဆတိ)
- ၂။ ဒီလူက မဟုတ်တာကို မပြောဘူး၊ မလုပ်ဘူး စသည်ဖြင့် ချစ်ခင် လေးစားခြင်း ခံယူရသည့်ပြင် မိမိအရှိန်အဝါများ ပတ်ဝန်းကျင်၌ ရိုက်ခတ်သွားခြင်း၊ အာဏာတည်၍ သြဇာညောင်းခြင်း။ (ကလျာဏော ကိတ္တိံ သဒ္ဓါ အဗ္ဗုဂ္ဂစ္ဆတိ)
- ၃။ အပြစ်ကင်းမဲ့၍ ရိုးသားဖြောင့်မတ်သူ၊ ကိုယ်ချင်းစာ တရားရှိသူဖြစ်လာသဖြင့် အပွဲပွဲတွင် ရဲရင့်ထင်ပေါ်ခြင်း။ (ပရိသ ဝိသာရဒေါ ဟောတိ)

၄။ သေမင်းကိုပင် ရင်ဆိုင်ရဲခြင်း၊ မိမိက မှန်မှန်ကန်ကန် ပြုလုပ်စေကာမူ အကြောင်းတစ်စုံတစ်ရာ ချို့ငဲ့သဖြင့် မအောင်မြင်ရခြင်း၊ လူမှုဒုက္ခ အမျိုးမျိုးနှင့် အခိုက်အတန့် ကြုံတွေ့ရခြင်းများကို အလွယ်တကူ ရင်ဆိုင်နိုင်ခြင်း။
(အမွှာဋ္ဌော ကာလံ ကရောတိ)

၅။ သေရသည့်နောက်တွင်လည်း လူကောင်း နတ်ကောင်း ဖြစ်ရခြင်း။(သုဂတိံ ဥပ ပဇ္ဇတိ။ ဘေသဇ္ဇက္ခန္ဓက။ ၃၃၂) တို့ဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် သီလကို ပဒေသာပင်ဟူ၍လည်း တင်စားကြခြင်း ဖြစ်သည်။

သီလာနုဿတိ ဘာဝနာပွားနည်း

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့သည် ငါးပါးသီလကို အဓိက လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်း၍ အခြား ရှစ်ပါး၊ ကိုးပါး၊ ၁၀-ပါးသော အပိုတန်ဆာ သီလများကို မိမိတတ်နိုင်သလောက် စောင့်ထိန်းသင့်ကြသည်။ ထိုစောင့်ထိန်းသော သီလများကိုလည်း လုံ့၊မလုံ၊ ကျိုး၊မကျိုး၊ ပေါက်၊ မပေါက်၊ ပြောက်၊မပြောက်၊ ကျား၊မကျား ပြန်လည် စဉ်စား၍ နေ့စဉ် စစ်ဆေးကြည့်သင့်သည်။ သို့မှသာ သီလာနုဿတိ ဘာဝနာ ဖြစ်ပြီး မိမိ၏သီလ အရည်အသွေး အဆင့်မြင့် မမြင့် သိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ထိုသို့ သီလာနုဿတိ ဘာဝနာ ပွားများလိုသူသည် ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်၌ မိမိသည် ယနေ့ သူတစ်ပါး၏အသက်ကို သတ်လိုစိတ်ဖြင့် သတ်ခဲ့မိပြီလောဟု ပြန်လည်စဉ်းစားပါ။ မသတ်မိပါလျှင် ပါဏာတိပါတ သိက္ခာပုဒ် လုံခြုံပြီဖြစ်သည်။

ထိုအခါ-

၁။ မိမိသည် “ယနေ့ သူတစ်ပါးအသက်ကို မသတ်ဘဲ ရှောင်ရှား၍ ဖြူစင်သော အကျင့်သီလ တရားနှင့် အချိန်ကုန်လွန်သွားပေ၏။ ထို့ကြောင့် ယနေ့အဖို့ အသက်ရှင်ခြင်းသည် အလွန်တန်ဖိုးရှိ၍ အချိန်ကို အကျိုးရှိရှိ အသုံးချနိုင်ခဲ့ပြီတကား” ဟု ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ အခါခါ ပွားများရမည်။

- အကယ်၍ သူတစ်ပါး၏အသက်ကို သတ်မိသည်ဟု စဉ်းစားမိလျှင် နောက်နောင်တွင် သူတစ်ပါး၏ အသက်ကို လုံးဝ မသတ်တော့ပြီဟု စောင့်စည်းလိုသော သံဝရစိတ်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ပါ။

ဆက်၍ မိမိသည် ယနေ့ သူတစ်ပါးတို့၏ ဥစ္စာပစ္စည်းကို ခိုးယူလိုသော စိတ်ဖြင့် ခိုးယူမိခဲ့သလောဟု ပြန်လည် စဉ်းစားပါ။ မခိုး၊ မလုမိလျှင် အဒိန္နာဒါန သိက္ခာပုဒ် လုံခြုံပြီဖြစ်သည်။

ထိုအခါ-

၂။ မိမိသည် “ယနေ့ သူတစ်ပါးတို့၏ ဥစ္စာပစ္စည်းကို ခိုးယူခြင်း ရှောင်ရှား၍ ဖြူစင်သော အကျင့်သီလ တရားနှင့် အချိန်ကုန်လွန်သွားပေ၏။ ထို့ကြောင့် ယနေ့အဖို့ အသက်ရှင်ခြင်းသည် အလွန် တန်ဖိုးရှိ၍ အချိန်ကို အကျိုးရှိရှိ အသုံးချနိုင်ခဲ့ပြီတကား” ဟု ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ အခါခါ ပွားများရမည်။

- အကယ်၍ သူတစ်ပါးတို့၏ ဥစ္စာပစ္စည်းကို ခိုးယူမိသည်ဟု စဉ်းစားမိလျှင် နောက်နောင်တွင် သူတစ်ပါးတို့၏ ဥစ္စာပစ္စည်းကို လုံးဝ မခိုးတော့ပြီဟု စောင့်စည်းလိုသော သံဝရစိတ်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ပါ။

ဆက်၍ မိမိသည် ယနေ့ သူတစ်ပါး၏ သားမယားကို ပြစ်မှားခဲ့မိပြီလောဟု ပြန်လည် စဉ်းစားပါ။ မပြစ်မှားမိလျှင် ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ သိက္ခာပုဒ် လုံခြုံပြီဖြစ်သည်။

ထိုအခါ-

၃။ မိမိသည် “ယနေ့ သူတစ်ပါး၏ သားမယားကို မပြစ်မှားဘဲ ရှောင်ရှား၍ ဖြူစင်သော အကျင့်သီလတရားနှင့် အချိန် ကုန်လွန်သွားပေ၏။ ထို့ကြောင့် ယနေ့အဖို့ အသက်ရှင်ရခြင်းသည် အလွန် တန်ဖိုးရှိ၍ အချိန်ကို အကျိုးရှိရှိ အသုံးချနိုင်ခဲ့ပြီ တကား” ဟု ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ အခါခါ ပွားများရမည်။

- အကယ်၍ သူတစ်ပါး၏ သားမယားကို ပြစ်မှားမိသည် ဟု စဉ်းစားမိလျှင် နောက်နောင်တွင် သူတစ်ပါး သားမယားကို လုံးဝ မပြစ်မှားတော့ဟု စောင့်စည်းလိုသော သံဝရစိတ်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ပါ။

ဆက်၍ မိမိသည် ယနေ့ သူတစ်ပါး အကျိုးစီးပွား ပျက်ပြားအောင် လိမ်လည်လှည့်စား မုသားစကား ဆိုမိ ပြောမိခဲ့ပြီလောဟု ပြန်လည် စဉ်းစားပါ။ မပြောမိလျှင် မုသာဝါဒ သိက္ခာပုဒ် လုံခြုံပြီ ဖြစ်သည်။

ထိုအခါ-

၄။ မိမိသည် “ယနေ့ သူတစ်ပါးအကျိုးစီးပွား ပျက်ပြားအောင် လိမ်လည် လှည့်စား မုသား စကားပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ရှား၍ ဖြူစင်သော အကျင့်သီလ တရားနှင့် အချိန် ကုန်သွားပေ၏။ ထို့ကြောင့် ယနေ့အဖို့ အသက်ရှင်ရခြင်းသည် အလွန်တန်ဖိုးရှိ၍ အချိန်ကို အကျိုးရှိရှိ အသုံးချနိုင်ခဲ့ပြီတကား” ဟု ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ အခါခါ ပွားများရမည်။

- အကယ်၍ သူတစ်ပါး အကျိုးစီးပွား ပျက်ပြားအောင် လိမ်လည်လှည့်စား မုသားစကား ဆိုမိသည်ဟု စဉ်းစားမိလျှင် နောက်နောင်တွင် သူတစ်ပါးအကျိုးစီးပွား ပျက်ပြားအောင် လိမ်လည်လှည့်စား မုသားစကား လုံးဝ မဆိုတော့ပြီဟု စောင့်စည်းလိုသော သံဝရစိတ်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်ပါ။

ဆက်၍ မိမိသည် ယနေ့ သေရည်အရက် စသည့် မူးယစ်စေ
တတ်သော အရာများကို သုံးစွဲမိသလောဟု ပြန်လည် စဉ်းစားပါ။ မသုံး
စွဲမိလျှင် သုရာမေရယ သိက္ခာပုဒ် လုံခြုံပြီဖြစ်သည်။

ထိုအခါ-

၅။ မိမိသည် “ယနေ့ သေရည်အရက် စသည့် မူးယစ်စေ
တတ်သော အရာများကို သုံးစွဲခြင်းမှ ရှောင်ရှား၍ ဖြူစင်
သော အကျင့်သီလ တရားနှင့် အချိန်ကုန်သွားပေ၏။
ထို့ကြောင့် ယနေ့အဖို့ အသက်ရှင်ရခြင်းသည် အလွန်
တန်ဖိုးရှိ၍ အချိန်ကို အကျိုးရှိရှိ အသုံးချနိုင်ခဲ့ပြီတကား”
ဟု ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ အခါခါ ပွားများရမည်။

- အကယ်၍ သေရည်အရက် စသည့် မူးယစ်စေမည့်
အရာများကို သုံးစွဲမိသည်ဟု စဉ်းစားမိလျှင် နောက်
နောင်တွင် မူးယစ်စေတတ်သည့် အရာများကို လုံးဝ
မသုံးစွဲတော့ပြီဟု စောင့်စည်းလိုသော သံဝရစိတ်ဖြင့်
ဆုံးဖြတ်ပါ။

ဤနည်းအတိုင်း မိမိစောင့်ထိန်းသည့် အခြားသီလများကို
လည်း အဖန်ဖန် စဉ်းစား ပွားများခြင်းဖြင့် သီလာနုဿတိ ဘာဝနာ
ဖြစ်စေပါသည်။ ထိုမှ တစ်ဆင့်တက်၍ သမာဓိ ရင့်ကျက်လာပြီး နိဗ္ဗာန်
ရွှေပြည်နန်းသို့ တက်လှမ်းနိုင်မည့် အခြေခံလမ်းစ ဓမ္မအလင်းရောင်၊
ဓမ္မပီတိများ ရရှိခံစားရမည် ဖြစ်ပေသည်။

ဘုန်းတော်ကြီး ဦးသီလ၏ အထိရောက်ဆုံး တရား

မြန်မာနိုင်ငံ ပဋိပတ္တိသာသနာဝင်၌ ရဟန္တာဟုကျော်ကြားခဲ့သော ဘုန်းတော်ကြီး ဦးသီလ (၁၁၉၄-၁၂၆၉)ဟူ၍ ရှိခဲ့သည်။

ဘုန်းတော်ကြီး ဦးသီလသည် မိမိတစ်ကိုယ်တည်းသာမက အယူသီလ တူမျှသော အကျင့်ရှိသူ ရဟန်းတော်များအား တောရဆောက်တည်ရန် တိုက်တွန်းသည့်ပြင် အောက်မြန်မာပြည် တောရဂိုဏ်းကြီးကို စတင်တည်ထောင်သော ပုဂ္ဂိုလ်လည်း ဖြစ်၏။ ၁၂၆၉ ခုနှစ် ကဆုန်လဆန်းက ဖြစ်၏။ ဘုန်းတော်ကြီး ဦးသီလသည် ဓနုဖြူမြို့သို့ သိမ်သမုတ်ကြွတော်မူသည်။ ထိုစဉ် အနယ်နယ် အရပ်ရပ်မှ တရားနာရန် လာကြသော ပရိသတ်မှာလည်း မဏ္ဍပ်တစ်ခုလုံး ပြည့်လှုံနေသည်။

ဘုန်းတော်ကြီး ဦးသီလသည် ပရိသတ်များ ပြိုင်တူဆိုသည့် ဩကာသ ကန်တော့ချိုးခန်း ပြီးသောအခါ “တောင်းသည့်ဆုနှင့် ပြည့်စုံကြပါစေ” ဟု ဆုပေးသည်။ ဆက်၍ သရဏဂုံ ဆောက်တည်စေပြီး ငါးပါးသီလ အနက်အဓိပ္ပာယ် ချပေးသည်။ ထို့နောက် “အပ္ပမာဒေန သမ္မာဒေထ-ကုသိုလ်ကို မမေ့သော သတိဖြင့် ပြည့်စုံကြပါစေ” ဟု နိဂုံးချုပ်သည်။

ထို့နောက် နှစ်မိနစ်ခန့် ကြာသည့်အခါ ငြိမ်သက်နေသော ပရိသတ်ကြီးအား “အဝေးကြီးကနေ အားခဲပြီးလာကြတဲ့ ပရိသတ်တွေ အိမ်အပြန် ပါသွားဖို့ တရားပေးလိုက်မယ်၊ မှတ်သွားကြ၊ သူ့အသက်ကို မသတ်နဲ့၊ သူ့ပစ္စည်းကို မခိုးနဲ့၊ သူများအိမ်ရာကို မကျူးလွန်နဲ့၊ စကားပြောတိုင်း လိမ်မပြောကြနဲ့၊ သေရည်သေရက်၊ ဘိန်း၊ ဘင်း၊ မသောက်စားကြနဲ့၊ ဒါ ကိုယ်ချင်းစာတရားလို့ ခေါ်တယ်၊ ကဲ တော်လောက်ပြီ၊ တရားရှည်ရှည်နာရအောင် တရားဟော ပုဂ္ဂိုလ်များက ဆက်ပြီးဟောကြလိမ့်မယ်၊ ရိုရိုသေသေ နာယူကြ” ဟု မိန့်ကြားကာ တရားပလ္လင်ထက်မှ ဆင်းသက်တော်မူသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ငါးပါးသီလ ပြန်လည်အသက်ဝင်လာသကဲ့သို့ ဖြစ်လာသည်။ အထက်နေပါဦး၊ အောက်လုံ

အောင်ဖုံးရမည်ကို သဘောပေါက်လာကြသည်။ ဘုန်းတော်ကြီး ဦးသီလ ဓနုဖြူ၌ နောက်ဆုံးဟောကြားသည့် အတိုဆုံးတရားသည် လူတို့အတွက် အရေးကြီးဆုံး တရားဖြစ်ကြောင်းကိုလည်း သိမြင်လာ ကြသည်။

ဤသို့အားဖြင့် အရိယာ သူတော်ကောင်းကြီးများသည်ပင် ငါးပါးသီလ အလွန်အရေးကြီးကြောင်းနှင့် မကျင့်ဘဲ မလိုက်နာဘဲနေ၍ မရသော တရားကြီးအဖြစ် ထောက်ခံခဲ့သည်။

သီလနှင့်ပတ်သက်သော အဆုံးအမ သြဝါဒများ

ပထမ ရွှေကျင်ဆရာတော်ကြီး (၁၁၈၄-၁၂၅၅)သည် ရဟန်းရှင် လူတို့အတွက် အကျိုးများမည့် ကျမ်းစာ ၃၀-ခန့် ရေးသား ပြုစုခဲ့သည့်ပြင် အဆုံးအမသြဝါဒ ၂၀၀-ကျော်ကိုလည်း ရေးသားတော် မူခဲ့ပါသည်။ ယင်းတို့တွင် သီလနှင့် ပတ်သက်သော အောက်ပါဆုံးမ သြဝါဒများမှာ အလွန်ထိမိ တန်ဖိုးရှိလှသဖြင့် ကောက်နုတ်ဖော်ပြလိုက် ပါသည်။

- ၁။ ပုထုဇဉ်သော်လည်း သီလရှိလျှင် အရိယာနှင့်တူ၍ အပါယ်မရောက်။
- ၂။ ရေရှိမှ ကြာပွားသည်။ သီလရှိမှ သမာဓိ များသည်။
- ၃။ ဗဟုသုတရှိလျက် သီလ မရှိလျှင် ရေ မရှိသောကန်နှင့် တူ၏။
- ၄။ ပညာရှိပါလျက် သီလ မရှိလျှင် အသီး မရှိသော သစ်ပင် နှင့်တူ၏။
- ၅။ စာပေပို့ချနိုင်လျက် သီလ မရှိလျှင် အသီးမရှိသော သစ်ပင်နှင့် တူ၏။
- ၆။ တရားဟောကောင်းလျက် သီလ မရှိလျှင် အနံ့ မရှိသော ပန်းနှင့် တူ၏။

- ၇။ ဘုန်းကံကြီးလျက် သီလ မရှိလျှင် အနှစ် မရှိသော သစ်ပင်နှင့် တူ၏။
- ၈။ ကျမ်းဂန်တတ်လျက် သီလ မရှိလျှင် အနံ့မရှိသော ပန်းနှင့် တူ၏။
- ၉။ သီလရှိမှ ဒါနနှင့် ဘာဝနာ အကျိုးပေးသည်။
- ၁၀။ ပင်လယ်သို့ ကူးလိုလျှင် သင်္ဘော၊ နတ်ပြည်သို့ တက် လိုလျှင် သီလ လှေကားထောင်း။
- ၁၁။ အကုသိုလ်သည် သတ္တဝါကို အပါယ်ဆွဲချသည်။ သီလ ရှိသူကို ဆွဲမချနိုင်။
- ၁၂။ ပင်လယ်ကူးလိုလျှင် သင်္ဘော လုံအောင်ဖာ၊ သံသရာ ကူးလိုလျှင် သီလ လုံအောင်ဖာ။
- ၁၃။ လောကီ ဥစ္စာစောင့်လျှင် တစ်သက်ချမ်းသာသည်။
- ၁၄။ သီလစောင့်လျှင် ဘဝ အဆက်ဆက် ချမ်းသာသည်။
- ၁၅။ ဆီမီးသည် လင်းခိုက် လူတင့်တယ်၏။ ပျက်လျှင် မှောင်၍ ညော်နံ့ထွက်၏။
- ၁၆။ သီလသည် စောင့်ထိန်းခိုက် လူတင့်တယ်၏။ ပျက်လျှင် မှောင်၍ ညော်နံ့ထွက်၏။

အခန်း (၂)

အခြေခံ ငါးပါးသီလ

ဥပုသ်သီလသည် မစောင့်နိုင်လျှင် အကြောင်း မဟုတ်။ စောင့်နိုင်လျှင် အကျိုးများသော အပိုတန်ဆာ သီလဖြစ်သည်။ ငါးပါးသီလကား ဆောက်တည်သည်ဖြစ်စေ၊ မဆောက်တည်သည်ဖြစ်စေ လူတို့ အမြဲစောင့်ထိန်းရမည့်သီလ ဖြစ်သည်။ ဥပမာအားဖြင့် လူတို့၌ အဝတ်အစားသည် အဓိကဖြစ်၍ လက်ဝတ် ရတနာ ဆင်ယင်ခြင်းသည် အပိုတန်ဆာဖြစ်သကဲ့သို့ ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် ဥပုသ်သည်နှင့် သိမှတ်ဖွယ်ကို မတင်ပြမီ လူကျင့်ဝတ် အခြေခံ ငါးပါးသီလကို ဖော်ပြလိုပေသည်။

ထိုငါးပါးကား-

- ၁။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၂။ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၃။ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၄။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၅။ သုရာမေရယ မဇ္ဇပုမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ ဟူ၍ဖြစ်သည်။

၎င်းသီလ ငါးပါးကို-

- ၁။ သာသနာတွင်း သာသနာပ၌ လူတို့ ခါးဝတ် ပုဆိုးကဲ့သို့ အမြဲစောင့်ထိန်းအပ်သော သီလဖြစ်သောကြောင့် နိစ္စ သီလ။
- ၂။ တစ်သက်လုံး မကျိုး မပေါက်ရအောင် သူတော်ကောင်းတို့ အလေးအမြတ် ပြုရမည့် အကျင့်ဖြစ်သောကြောင့် ဂရုဓမ္မ သီလ။
- ၃။ အရိယာ သူတော်ကောင်းတို့ နှစ်သက် မြတ်နိုးအပ်သော ကြောင့် အရိယာကန္တသီလ။
- ၄။ အိမ်ရာတည်ထောင် လူဝတ်ကြောင်မှန်သမျှ မြတ်နိုးအပ်သော သီလဖြစ်သောကြောင့် ဂဟဋ္ဌသီလဟူ၍လည်း အမျိုးမျိုး ခေါ်ကြသည်။

ငါးပါးသီလ အနက်

- ၁။ ပါဏာတိပါတာ - သူတစ်ပါး အသက်ကို သတ်ခြင်းမှ။ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ - ရှောင်ကြဉ်ရကြောင်း ကောင်းမြတ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို။ သမာဒိယာမိ- ကောင်းစွာကျင့် သုံး ခံယူဆောက်တည်ပါ၏။
- ၂။ အဒိန္နာဒါနာ- မပေးအပ်သော သူ့စွာကို ခိုးယူခြင်းမှ။ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ- ရှောင်ကြဉ်ရကြောင်း ကောင်းမြတ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို။ သမာဒိယာမိ- ကောင်းစွာ ကျင့်သုံး ခံယူဆောက်တည်ပါ၏။
- ၃။ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ - ကာမဂုဏ်တို့၌ ကဲ့ရဲ့ထိုက်စွာ ယုတ်မာသော အကျင့်မှ။ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ- ရှောင်ကြဉ်ရကြောင်း ကောင်းမြတ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို။ သမာဒိယာမိ- ကောင်းစွာ ကျင့်သုံး ခံယူဆောက်တည်ပါ၏။
- ၄။ မုသာဝါဒါ- မဟုတ်မမှန်သော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ။ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ- ရှောင်ကြဉ်ရကြောင်း ကောင်းမြတ်

သော သိက္ခာပုဒ်ကို။ သမာဒိယာမိ- ကောင်းစွာ ကျင့်သုံး ခံယူဆောက်တည်ပါ၏။

၅။ သုရာမေရယ မဇ္ဇပုမာဒဋ္ဌာနာ - မေ့လျော့ပေါ့ဆခြင်း၏ အကြောင်း မူးယစ်စေတတ်သော သေရည် အရက်ကို သောက်စားခြင်းမှ။ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒ် - ရှောင်ကြဉ် ရကြောင်း ကောင်း မြတ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို။ သမာဒိ ယာမိ- ကောင်းစွာကျင့်သုံး ခံယူဆောက်တည်ပါ၏။

ငါးပါးသီလ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်

ပါဏာတိပါတ အဖွင့် ။ ။ ပါဏာတိပါတ သိက္ခာပုဒ်တွင် သူတစ်ပါး၏ အသက်ဟု ဆိုရာ၌ မိမိမှတစ်ပါး အခြားသော သက်ရှိ သတ္တဝါအားလုံး၏ အသက်ကို ဆိုလိုသည်။

ပါဏာတိပါတကံ ထိုက်မှု၌

- ၁။ သတ္တဝါလည်း မှန်ခြင်း၊
- ၂။ သတ္တဝါဟူသော အမှတ်ရှိခြင်း၊
- ၃။ သေစေလိုသော စိတ်ရှိခြင်း၊
- ၄။ သေစေရန် လုံ့လပြုခြင်း၊
- ၅။ သေလည်းသေခြင်း ဟူသော အင်္ဂါငါးပါးနှင့်ညီမှသာလျှင် ပါဏာတိပါတကံ ထိုက်၍ ကမ္မပထ မြောက်သည်။ ကမ္မပထ ဆိုသည်မှာ အပါယ်သို့ရောက်ကြောင်း အခွင့်အလမ်း ဖြစ် သောကံ ဖြစ်သည်။

ဖော်ပြပါ အင်္ဂါ- ၅ ပါးအနက် တစ်ပါးပါးချို့ တွဲလျှင်ဖြစ်စေ၊ သေစေလိုသောစိတ် မရှိလျှင်ဖြစ်စေ၊ သေစေရန် လုံ့လပြုမှု မရှိလျှင် ဖြစ်စေ ပါဏာတိပါတ ကမ္မပထ မမြောက်ပေ။ ဥပမာ လမ်းသွားရင်း ပိုးကောင်လေးများကို နင်းမိ၍ ပိုးကောင်လေးများ သေရာ၌ ပါဏာတိ ပါတကံ မထိုက်။ ရှေ့ အင်္ဂါ ၄ -ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော်လည်း နောက်ဆုံး

အင်္ဂါဖြစ်သည့် သေလည်း သေခြင်းဟူသော အင်္ဂါချို့ တွဲလျှင် ပါဏာတိ ပါတကံ မထိုက်ပေ။

သတ္တဝါကို သတ်ရာ၌လည်း ထိုသတ္တဝါ၏ ကိုယ်ကာယ အကြီးအသေး၊ အကျင့်သီလ၊ ဂုဏ်သိက္ခာတို့ကိုလိုက်၍ အပြစ်အကြီး အသေး ကွာခြားသည်။ ဥပမာ- ဆင်ကို သတ်ရာ၌ လုံ့လ အားစိုက်ရ မှုများ၍ ခြင်ကိုသတ်ရာ၌ ဆင်လောက် အားမစိုက်ရသောကြောင့် ခြင် သတ်ခြင်းထက် ဆင်သတ်ခြင်းက ပို၍အပြစ်ကြီးသည်။

အကျင့်သီလ ဂုဏ်သိက္ခာ အပိုင်းနှင့်တွက်လျှင်လည်း သာမန် လူတစ်ယောက်ကို သတ်ခြင်းထက် ရဟန္တာ တစ်ပါးကို သတ်ခြင်းက ပို၍အပြစ်ကြီးပြီး နောက်ဘဝ၌ ငရဲသို့ သေချာပေါက် ကျရောက်မည့် ပဉ္စာနန္ဒရိယ ကံလည်း ထိုက်သည်။

သတ္တဝါ တစ်ဦးတစ်ယောက်ကို သတ်ရာ၌ ကိုယ်ကာယ အကြီးအသေး၊ အကျင့်သီလ၊ ဂုဏ်သိက္ခာတို့ တူညီနေလျှင် သတ်ရာ၌ လုံ့လ ပယောဂ စိုက်ထုတ်မှု အပေါ် မူတည်၍ အပြစ်အကြီးအသေး ကွာခြားသည်။ ထို့ကြောင့် လူသတ်မှုဖြစ်၍ တရားရုံးသို့ရောက်သော အခါ တရားသူကြီးက တရားခံအား သေစေရန် မည်သို့အားထုတ် သနည်း၊ မည်သည့်အရာဖြင့် အချက်ပေါင်းမည်မျှ ပြုလုပ်သနည်း စသည်ဖြင့် မေးမြန်းခြင်းဖြစ်သည်။

လုံ့လ ပယောဂစိုက်ထုတ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍လည်း ပယောဂ ခြောက်ပါးရှိသည်။ ယင်းတို့မှာ -

- ၁။ သာဟတ္ထိက ပယောဂ = ဓားဖြင့်ခုတ်၊ တုတ်ဖြင့်ရိုက် စသည် ဖြင့် ကိုယ်ထိလက်ရောက် သတ် ဖြတ် ပုတ်ခတ်မှု။
- ၂။ အာဏတ္ထိက ပယောဂ = နှုတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ စာဖြင့်ဖြစ်စေ အရိပ်နိမိတ်ပြု၍ အသတ်ခိုင်းမှု။
- ၃။ နိဿဂ္ဂိယ ပယောဂ = လေး၊ မြား၊ လက်နက်၊ သေနတ် စသည်ဖြင့် ပစ်ခတ်၍ သတ်ဖြတ်မှု။
- ၄။ ထာဝရ ပယောဂ = အမြဲထာဝရ တည်ရှိသော လမ်းခရီး ၌ လာသမျှလူများ ကျသေအောင်

တွင်းတူး ညောင့်ထောင်ထားမှု၊
သတ်ဖြတ်ရန် ဓား၊ လှံ၊ လက်နက်
စသည်များကို လုပ်ကိုင်ထားမှု။

၅။ ဝိဇ္ဇာမယ ပယောဂ = ကံကြောင့်ဖြစ်သော တန်ခိုးဖြင့်
သတ်ဖြတ်မှုတို့ ဖြစ်သည်။

သတ္တဝါ တစ်ဦး တစ်ယောက်ကို ရည်ရွယ်၍ သတ်ရာ၌ ထို
ရည်ရွယ်သောသူ မသေဘဲ မရည်ရွယ်သောသူ သေလျှင် ပါဏာတိပါတ
ကံ မထိုက်။ မရည်ရွယ်ဘဲ သတ်၍ အမှတ် မရှိသောသူ သေရာ၌ကား
ပါဏာတိပါတကံ ထိုက်သည်။ အမိအဖ တစ်ဦးဦး အမှောင်ထဲ၌ အိပ်
နေစဉ် တိရစ္ဆာန်ထင်မှတ်၍ သတ်မိသောကြောင့် သေသွားလျှင်
အာနန္ဒရိယကံ ထိုက်သည်။ တိရစ္ဆာန်ဖြစ်သောသားက လူဖြစ်သော
အမိကိုသတ်လျှင် မာတုဃာတကကံ မထိုက်။ လူသားဖြစ်သော
သားက လူသား အမိအရင်းကို သေစေလိုစိတ်ဖြင့် သတ်မှ အာနန္ဒရိယ
ကံ- မာတုဃာတကကံ ထိုက်သည်။

သူတစ်ပါး၏အသက်ကို သတ်သူသည် သေပြီးနောက်
အပါယ်ငရဲသို့ ကျတတ်သည်။ အပါယ်ငရဲသို့ မကျလျှင်လည်း ဖြစ်လေ
ရာ ဘဝ၌ အနာရောဂါများ၍ အသက်တိုသည်။ ထို့ပြင် ဖြစ်လေရာဘဝ
၌ ဝဋ်လိုက်သောအားဖြင့် ကိုယ်အင်္ဂါတို့လည်း ချို့တဲ့တတ်သည်။ သူ
တစ်ပါးအသက် သတ်သူသည် ငရဲသို့ကျပြီးနောက် လူဖြစ်လျှင်လည်း-

- ၁။ မျက်စိ၊ နား၊ အင်္ဂါ၊ ခြေလက် ချို့ယွင်းခြင်း၊
- ၂။ ဖြစ်ရာဘဝ၌ ရုပ်အဆင်း အသွင်အပြင် မွဲခြောက်၍ စိုစို
ပြည်ပြည် မရှိခြင်း၊
- ၃။ အားအင် ချို့ယွင်းခြင်း၊
- ၄။ လျင်မြန်ဖျတ်လတ်မှု ကင်းဝေးခြင်း၊
- ၅။ ဘေးရန်ပေါ်လာလျှင် ကြောက်ရွံ့တတ်ခြင်း၊
- ၆။ သူတစ်ပါး အသတ်ခံရခြင်း၊ မိမိကိုယ်တိုင် အဆိပ်သောက်
ကြိုးဆွဲချ သေရတတ်ခြင်း၊
- ၇။ အနာရောဂါ များတတ်ခြင်း၊
- ၈။ အခြွေအရံ ပျက်စီးတတ်ခြင်း၊

၉။ အသက် တိုတတ်ခြင်း
ဟူသော အပြစ်များကို ခံစားရတတ်သည်။
ထို့အတူ သူတစ်ပါးအသက်ကို မသတ်မဖြတ် ရှောင်ကြဉ်လျှင်
လျှပ်သည်၊ နတ်ပြည်သို့ ရောက်ရသည့်ပြင် လူဖြစ်သောအခါ၌လည်း အနာ
ရောဂါ ကင်း၍ အသက်ရှည်သည်။ ထို့ပြင်-

- ၁။ မျက်စိ နား၊ အင်္ဂါ၊ ခြေလက် မချို့တဲ့ခြင်း၊
- ၂။ ဖြစ်ရာဘဝ၌ ရုပ်အသွင်အပြင် စိုစိုပြည်ပြည်ရှိခြင်း၊
- ၃။ အားအင် ပြည့်ဖြိုးခြင်း၊
- ၄။ လျင်မြန် ဖျတ်လတ်ခြင်း၊
- ၅။ ဘေးရန် ပေါ်ပေါက်လျှင် ရဲရင့်ခြင်း၊
- ၆။ သူတစ်ပါး၏ လုံ့လ ပယောဂဖြင့် မသေခြင်း၊
- ၇။ အနာရောဂါ ကင်းခြင်း၊
- ၈။ အခြွေအရံ ပြည့်စုံခြင်း၊
- ၉။ အသက်ရှည်ခြင်း ဟူသော ကောင်းကျိုးများကို ခံစားရသည်။

ပါဏာတိပါတ အပြစ်ပြု သာဓက

မလ္လိကာ မိဖုရားအလောင်း။ ။ ကောသလမင်းကြီး၏ မိဖုရား မလ္လိကာ အလောင်းသည် တစ်ခုသော ဘဝ၌ အိမ်ရှင်မ တစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့သည်။ တစ်နေ့သ၌ မိမိအိမ်သို့ ဧည့်သည် တစ်ဦး ရောက်လာရာ ထမင်းကျွေးရန် ဟင်းလျာ အခက်အခဲဖြစ်သဖြင့် မိမိအိမ်ရှိ ဆိတ်မ လေးကို သတ်၍ ချက်ကျွေးသည်။

ထိုအိမ်ရှင်မ သေလွန်သောအခါ ထိုပါဏာတိပါတကံကြောင့် သူသတ်ဖြတ်ခဲ့သည့် ဆိတ်မလေး၏ အမွေးအရေအတွက်နှင့်အမျှ ငရဲ သို့ကျသည်။ ငရဲမှ လွတ်သောအခါ၌လည်း သူတစ်ပါးတို့က မိမိလည် ချောင်းအား နင်း၍ သတ်ဖြတ်ခြင်းမျိုး အကြိမ်ကြိမ်ခံရသည်။

စုန္ဒ ဝက်ထိုးသမား။ ။ မြတ်ဘုရား ရာဇဂြိုဟ်ပြည်၊ ဝေဠုဝန်
 ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေစဉ်က ဖြစ်၏။ စုန္ဒမည်သော သူသည်
 ဝက်များကို မွေးမြူ သတ်ဖြတ်၍ အသက်မွေး၏။ တစ်နေ့သ၌ သူသည်
 ထိုသတ် ဖြတ်သော အကုသိုလ်ကံကြောင့် ခန္ဓာကိုယ် တစ်ခုလုံး
 အနာရောဂါတွေ စွဲကပ်လာ၏။ ထို့နောက် အသက်ရှင်လျက်ပင် အဝီစိ
 ငရဲမီး အလောင်ခံရသဖြင့် ဝက်ကဲ့သို့ တဂီဂီ အော်ဟစ်မြည်နေရလေ၏။
 သူသည် ထိုသို့ကြီးစွာသော ဆင်းရဲခြင်း ခံစားပြီး ခုနစ်ရက်မြောက်
 သောနေ့၌ သေလွန်ရာ အဝီစိငရဲသို့ ကျရောက်ရပြန်လေသည်။

ပါဏာတိပါတ အကျိုးပြု သာဓက

စက္ကန ဥပါသကာ။ ။ သီဟိုဠ်ကျွန်း (သီရိလင်္ကာ)၌ စက္ကန အမည်ရှိ ဥပါသကာတစ်ဦး ရှိသည်။ သူငယ်ရွယ်စဉ်က ဖြစ်၏။ တစ်နေ့သ၌ မိခင်ဖြစ်သူ မကျန်းမမာဖြစ်ရာ ယုန်သား ဓာတ်စာ ကျသောကြောင့် ယုန်ရှာရန်အတွက် လယ်တောသို့ ထွက်လာသည်။ ထိုစဉ် ကောက်နံ့ နုစားနေသော ယုန်တစ်ကောင်ကို အဆင်သင့်ဖမ်းမိသဖြင့် သတ်ရန် ကြံစည်သည်။ သို့သော် သူသည် ပါဏာတိပါတကံ၏ အပြစ်များကို သတိရသဖြင့် မသတ်ဘဲ ပြန်လွှတ်လိုက်သည်။

အိမ်သို့ရောက်သောအခါ မိခင်စားရန်အတွက် ယုန်တစ်ကောင် ဖမ်းမိသော်လည်း အပြစ်ကို ကြောက်၍ ပြန်လွှတ်လိုက်ကြောင်း ပြောသည်။ ထို့နောက် မိခင်၏ရှေ့မှောက်၌ “မိမိသည် လူဟူ၍ ဖြစ်လာ ကတည်းက သိနားလည်သော အရွယ်မှစ၍ မသတ်ဖူးပါ။ သတ်အံ့ဆဲဆဲ သတ္တဝါကိုပင် ပြန်လွှတ်လိုက်ပါသည်။ ဤမှန်ကန်သော သစ္စာစကားကြောင့် မိခင်၏ ရောဂါသည်လည်း မကြာ ချက်ချင်း ပျောက်ကင်းပါစေသတည်း” ဟူ၍ သစ္စာပြုလိုက်သည်။

နောက်ပိုင်း၌ မိခင်ဖြစ်သူသည်လည်း မည်သည့် ဓာတ်စာမျှ မစားရဘဲ အလိုလို ကျန်းမာသွားသည်။

အကျဉ်းမှတ်ရန်လင်္ကာ။ ။ ပါဏာတိပါတံ၊ သူ့သက်သတ်ကာ၊ ချိုတတ်အင်္ဂါ၊ မွဲပြာရုပ်သွင်၊ အားအင်ချိုယွင်း၊ လျင်ခြင်းလည်းဝေး၊ ဘေးကိုကြောက်တတ်၊ အသတ်ခံရာ၊ အနာများလျက်၊ ခြွေရံပျက်၍၊ အသက်တိုလျှ၊ ပြစ်များစွ၏။

ပါဏာတိပါတံ၊ စသည်ငါးတန်း၊ စောင့်ထိန်းမှန်လည်း၊ အပြန် ထိုမှ၊ ကောင်းကျိုးရဟု၊ သာရတ္တ သင်္ဂဟေ၊ ကျမ်းဆိုပေသည်၊ ငါးထွေ သီလ ကျိုးပြစ်တည်း။ (မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ ဆရာတော်)

အဒိန္နာဒါနအဖွင့်။ ။ အဒိန္နာဒါန သိက္ခာပုဒ်တွင် မပေးအပ်သော သူ့ ဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်းဆိုရာ၌ သူ့ဥစ္စာဆိုသည်မှာ မိမိဥစ္စာမှတစ်ပါး အခြား လူ၊နတ်၊ တိရစ္ဆာန် ဟူသမျှတို့၏ ဥစ္စာကို ဆိုလိုသည်။ ထိုသူတစ်ပါးတို့

၏ ဥစ္စာကို ကိုယ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ နှုတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ စာဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ခိုးယူခြင်း၊ ဓားပြတိုက်ခြင်း၊ လိမ်ညာလှည့်ပတ်ယူခြင်း၊ မမှန်ကန်သော ကတ္တာ၊ ချိန်ခွင်၊ အလေး၊ တင်း၊ တောင်း၊ ပြည်တောင်း၊ ဂါလန်ခွက် စသည်တို့ဖြင့် အရောင်းအဝယ်ပြုလုပ်ခြင်း၊ ရောင်းကုန်ပစ္စည်းကို အလေးချိန်တိုးအောင် ရေထိုးခြင်း၊ ဖုန်အမှုန်၊ သဲ၊ ခဲ ထည့်ခြင်း၊ ပစ္စည်းအတုရောနှောခြင်း စသည့် မရိုးသားသော လုပ်ရပ်မှန်သမျှသည် အဒိန္နာဒါနချည်းဖြစ်သည်။

အဒိန္နာဒါနကံ ထိုက်မှု၌-

- ၁။ သူတစ်ပါး၏ ဥစ္စာဖြစ်ခြင်း၊
- ၂။ သူတစ်ပါး၏ ဥစ္စာဟု သိခြင်း၊
- ၃။ ခိုးယူလိုသော စိတ်ရှိခြင်း၊
- ၄။ ခိုးယူကြောင်းဖြစ်သော ကိုယ်မှု၊ နှုတ်မှု၊ လုံ့လ တစ်ခုခုကို ပြုခြင်း၊
- ၅။ ခိုးယူခြင်းဟူသော အင်္ဂါငါးပါးနှင့် ညီမှသာလျှင် အဒိန္နာ ဒါနကံ အထမြောက်၍ သိက္ခာပုဒ်ပျက်ပြီး အပါယ်ပဋိသန္ဓေကျိုး ပေးနိုင်သော (ဇနက)သတ္တိ ဧကန်ရှိသည်။

အဒိန္နာဒါန၌လည်း လုံ့လပယောဂ စိုက်ထုတ်မှုနှင့် ပတ်သက်၍ -

- ၁။ သာဟတ္ထိက ပယောဂ = ကိုယ်တိုင် ခိုးယူခြင်း၊
- ၂။ အာဏတ္ထိက ပယောဂ = သူတစ်ပါးကို နှုတ်ဖြင့် ဖြစ်စေ စာဖြင့်ဖြစ်စေ အခိုးခိုင်းခြင်း၊
- ၃။ နိဿဂ္ဂိယ ပယောဂ = သွင်းကုန်ထုတ်ကုန်ကို အကောက်ခွန်ကင်း ကျော်လွန်စေရန် လွှင့်ပစ်၍ ခိုးယူခြင်း၊
- ၄။ ထာဝရ ပယောဂ = ပစ္စည်းကို ပုံမပျက်၊ အနေအထား မပျက်စေဘဲ ခိုးခြင်း၊
- ၅။ ဝိဇ္ဇာမယ ပယောဂ = အင်းအိုင်၊ ခါးလှည့်၊ လက်ဖွဲ့ မန္တန် စုပ်၍ ခိုးယူခြင်း၊
- ၆။ ဣဒ္ဓိမယ ပယောဂ = တန်ခိုးဖြင့် ခိုးယူခြင်း

ဟူသော ပယောဂ ခြောက်ပါးရှိသည်။ ထိုပယောဂ တစ်မျိုး မျိုးဖြင့် ခိုးယူလျှင် အဒိန္နာဒါန ခိုးမှုကံ မြောက်သည်။

ဝိနည်းပါဠိတော်နှင့် အဋ္ဌကထာကျမ်းများအရ ခိုးယူခြင်း ၂၅-ပါးရှိသည်။

၎င်းတို့မှာ-

- ၁။ အာဒိနယ = မတရား အမှုဆင်၍ ရယူခြင်း၊
- ၂။ ဟရဏ = ကိုယ်တိုင် သယ်ယူနေစဉ် ခိုးခြင်း၊
- ၃။ အဝဟရဏ = ငြင်းကွယ်၍ခိုးခြင်း၊
- ၄။ ဣရိယာပထ = သယ်ဆောင်သူကို လမ်းကြောင်း ပြောင်းစေခြင်း၊
- ၅။ ဌာနာစာဝန = နေရာရွှေ့ပြောင်း၍ ခိုးခြင်း၊
- ၆။ အာဒိယန = မတရား အမှုဆင်၍ ရယူခြင်း၊
- ၇။ ဟရဏ = ကိုယ်တိုင် သယ်ယူနေစဉ် ခိုးခြင်း၊
- ၈။ အဝဟရဏ = ငြင်းကွယ်၍ခိုးခြင်း၊
- ၉။ ဣရိယာပထ = သယ်ဆောင်သူကို လမ်းကြောင်း ပြောင်းစေ၍ ခိုးခြင်း၊
- ၁၀။ ဌာနာစာဝန = နေရာရွှေ့ပြောင်း၍ ခိုးခြင်း၊
- ၁၁။ သာဟတ္ထိက = ကိုယ်တိုင်ခိုးခြင်း၊
- ၁၂။ အာဏတ္ထိက = သူတစ်ပါးအား ခိုးစေခြင်း၊
- ၁၃။ နိဿဂ္ဂိယ = ကိုယ်လွတ် လက်လွတ်ခိုးခြင်း (ကိုယ်နှင့် ကင်းအောင် ပြုလုပ်၍ ခိုးခြင်း)
- ၁၄။ အတ္ထသာဓက = ခိုးရန် အချိန်နှင့်နည်းလမ်း မသတ်မှတ်ဘဲ ခိုးခိုင်းခြင်း၊
- ၁၅။ ဓုရနိက္ခေပ = ပိုင်ရှင် လက်လျှော့အောင်ပြု၍ ခိုးခြင်း၊
- ၁၆။ ပုဗ္ဗ ပယောဂ = မခိုးမီက ခိုးမှု အထမြောက်ခြင်း၊
- ၁၇။ သဟ ပယောဂ = ချက်ချင်း ခိုးမှုမြောက်ခြင်း၊
- ၁၈။ သံဝိတ ဝဟာရ = တိုင်ပင်ညှိနှိုင်း၍ ခိုးခြင်း၊

၁၉။ သင်္ကေတ ကမ္မ = သတ်မှတ်၍ အခိုးခိုင်းခြင်း၊

၂၀။ နိမိတ္တကမ္မ = အချက်ပြု၍ အခိုးခိုင်းခြင်း၊

၂၁။ ထေယျာဝဟာရ = မသိအောင်ခိုးခြင်း၊

(က) အလေး လိမ်ခြင်း၊

(ခ) ချိန်ခွင် လိမ်ခြင်း၊

(ဂ) တင်းတောင်း လိမ်ခြင်း၊

(ဃ) ခြင်ခွက် လိမ်ခြင်း၊

(င) အခြားလိမ်နည်းအမျိုးမျိုး

၂၂။ ပသယှာဝဟာရ = အနိုင်အထက် လုယူခြင်း၊

၂၃။ ပရိကပ္ပိဝဟာရ = ရည်ရွယ်သတ်မှတ်၍ သံသယစိတ်ဖြင့် ခိုးခြင်း၊

၂၄။ ပဋိစ္ဆန္နာဝဟာရ = ဖုံးဖိဝှက်ထား၍ ခိုးခြင်း၊

၂၅။ ကုသာဝဟာရ = စာအမှတ်တံဆိပ် ပြောင်းလဲ၍ခိုးခြင်း တို့ဖြစ်သည်။

* နံပါတ် (၁)မှ (၅)အထိ ခိုးခြင်းငါးပါးနှင့် နံပါတ်(၆)မှ နံပါတ် (၁၀)အထိ ခိုးခြင်းငါးပါးသည် တူညီ၍ သက်ရှိ သက်မဲ့သာ ကွာခြားသည်။

* နံပါတ် (၁၅)ခိုးခြင်းမှာ နံပါတ် (၁၊၃၊၆၊၈၊ ၂၄)တို့နှင့်တူသည်။ ၎င်းတို့မှာ ခိုးသူဘက်မှ ခိုးပုံခိုးနည်း ဖော်ပြခြင်းဖြစ်၍ နံပါတ် (၁၅)မှာ ပိုင်ရှင်ဘက်မှ စိတ်နေစိတ်ထား ဖော်ပြခြင်းဖြစ် သည်။

ဖော်ပြပါ ခိုးခြင်း (၂၅)ပါးအနက် တစ်ပါးပါးကို ကျူးလွန်လျှင် ခိုးမှု အထ မြောက်သည်။ ခိုးရာ၌လည်း ဥစ္စာရှင်၏ အကျင့်သီလ ဂုဏ် သိက္ခာ၊ ဥစ္စာတန်ဖိုး အနည်းအများအလိုက်နှင့် လုံ့လ ပယောဂ ခွန်အား စိုက်ထုတ်မှုတို့အပေါ် မူတည်၍ အပြစ်အကြီးအသေး ကွဲပြားသည်။ လူက နတ်သိကြား၊ တိရစ္ဆာန်တို့၏ ပစ္စည်းများကို ခိုးလျှင်မူ အဒိန္နာဒါန ကံ မထိုက်ကြောင်း လယ်တီ ဆရာတော်ကြီးက ပါရာဇိ ကဏ် အဋ္ဌ ကထာ ကိုးကား၍ ဆုံးဖြတ်ခဲ့သည်။

သူတစ်ပါး၏ ဥစ္စာကို ခိုးယူသူသည် ငရဲဘုံ၊ ပြိတ္တာဘုံတို့၌ ကျရောက်နိုင်သည့်ပြင် ဖြစ်လေရာ ဘဝတိုင်း၌လည်း ဥစ္စာပစ္စည်း ရှား ပါးတတ်သည်။

ထို့ပြင်-

- ၁။ မွဲတေခြင်း၊
- ၂။ ဆင်းရဲပင်ပန်းခြင်း၊
- ၃။ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးခြင်း၊
- ၄။ လိုရာ မရနိုင်ခြင်း၊
- ၅။ စီးပွားရှာနေစဉ် စီးပွား ပျက်တတ်ခြင်း၊
- ၆။ ရေ၊ မီး၊ မင်း၊ ခိုးသူ၊ အမွေခံသားဆိုး သမီးဆိုးဟူသော ရန်သူ မျိုး ငါးပါးကြောင့် စီးပွားဥစ္စာ ပျက်ခြင်းတို့ ကြုံရတတ်သည်။

အဒိန္နာဒါနကို ရှောင်ကြဉ်သူသည် နတ်ရွာ သုဂတိလား၍

ဘဝ အဆက်ဆက်၌လည်း-

- ၁။ ပစ္စည်းဥစ္စာ ပေါကြွယ်ဝခြင်း၊
- ၂။ မပင်မပန်း ချမ်းသာခြင်း၊
- ၃။ အစာရေစာ ပေါများခြင်း၊
- ၄။ အလိုရှိသောပစ္စည်းကို အလွယ်တကူရရှိခြင်း၊
- ၅။ ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှု စသည် ကျွမ်းကျင်လိမ္မာ၍ စည်းစိမ် ဥစ္စာ တိုးပွားခြင်း၊
- ၆။ ရေ၊ မီး၊ မင်း၊ ခိုးသူ၊ အမွေခံဆိုးဟူသော ရန်သူမျိုးငါးပါးတို့၏ ဖျက်ဆီးမှု မခံရခြင်းဟူသော အကျိုးများ ခံစားရသည်။

အဒိန္နာဒါန အပြစ် ပြဿာဓက

ဈေးသည်မ လေးယောက်။ ။ ရှေးက ဈေးသည်မ လေးယောက်ရှိသည်။ ၎င်းတို့သည် မမှန်ကန်သည့် အလေးချိန်ခွင်တို့ကိုသုံး၍ စီးပွားရှာခဲ့ကြရာ ငွေကြေးအတန်အသင့် ကြွယ်ဝချမ်းသာသူများ ဖြစ်လာကြသည်။

ထို့နောက် ဈေးသည်မ လေးယောက်တို့သည် အရွယ်ကောင်း စဉ်မှာပင် ရောဂါအမျိုးမျိုး ကျရောက်၍ တစ်ယောက်ပြီး တစ်ယောက် သေဆုံးကြရာ တမလွန်ဘဝ၌ ပြိတ္တာ ဖြစ်ကုန်ကြသည်။ သို့သော် ၎င်းတို့၏ လင်ယောက်ျားများမှာမူ နောက်မယားများနှင့် ပျော်ပါး၍ ပထမ မယား ရှာဖွေထားသည့် ပစ္စည်းများကို ထင်သလို သုံးဖြုန်းကြသည်။ ထိုအခါ ပြိတ္တာဖြစ်နေကြသည့် ဈေးသည်မ လေးယောက်တို့သည် မိမိတို့၏ ရှေးဟောင်းနှောင်းဖြစ်များကို မြင်သဖြင့် “တရားရော မတရားရော ငါတို့စုဆောင်းထားတဲ့ ပစ္စည်းတွေကို နောက်သား နောက်မယားတွေက အပင်းဆို့နေကြတယ်၊ ငါတို့မှာတော့ ဒုက္ခရောက်ကုန်ပြီ” ဟု မြို့ရိုးပေါ်ကနေ အော်ဟစ်ညည်းညူကြသည်။

ယခုကာလ အချို့ဈေးသည်များသည် မမှန်သော ချိန်ခွင်၊ မပြည့်သော အလေးတို့ဖြင့် ရောင်းဝယ်နေကြရာ ယင်းဝတ္ထုဿာဓကကိုထောက်၍ တစ်ဘဝ တစ်နပ်စာ ချမ်းသာမှုအတွက် လိမ်ညာခြင်းမျိုးကို ရှောင်ကြဉ်သင့်ကြသည်။

ထဘီမပါ ဗလာကျင်းနေသည့် နတ်သမီး။ ။ ဘုရားရှင် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်းတော်၌ သီတင်းသုံးနေစဉ်က ဖြစ်၏။ တစ်နေ့သ၌ သာဝတ္ထိပြည်သား ကုန်သည် ၇၀၀ တို့သည် သင်္ဘောဖြင့် အရောင်းအဝယ်ထွက်လာကြသည်။ ထိုစဉ် တစ်နေရာတွင် အလွန် ဆန်းကြယ်ခမ်းနားသည့် ဗိမာန်ထက်၌ ထဘီမပါ ဗလာကျင်းနေသော နတ်သမီး တစ်ဦးကို အမှတ်မထင် တွေ့မြင်ကြသည်။

ထို့နောက် ကုန်သည်တို့သည် နတ်သမီး အနီးသို့သွား၍ “အဘယ်ကြောင့် ဤသို့ဖြစ်နေရပါသနည်း” ဟုမေးကြသည်။ ထိုအခါ

- ၇။ ဂေါတ္တရက္ခိတ = အမျိုးအနွယ်က အုပ်ထိန်းသော မိန်းမ၊
- ၈။ ဓမ္မရက္ခိတ = တရားကျင့်ဖော်ခြင်း အုပ်ထိန်းသော မိန်းမ၊
- ၉။ သာရက္ခိတ = ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကတည်းက မှတ်သား သိမ်းဆည်းခံရသော မိန်းမ၊
(ပြောဆို ကြောင်းလမ်းပြီးသောမိန်းမ)
- ၁၀။ သပရိဒဏ္ဍ = ဤမိန်းမကို သွားလာလျှင် ဒဏ်သင့်စေဟု မင်းမိန့်ထုတ်ထားသောမိန်းမ၊
(တော်ကောက်ထားသော မိန်းမ)
- ၁၁။ ဓနက္ခိတ = ဥစ္စာဖြင့် ဝယ်ယူပေါင်းသင်းနေသော မိန်းမ၊
- ၁၂။ ဆန္ဒဝါသိနီ = အလိုတူ၍ ပေါင်းသင်းနေသော မိန်းမ၊
- ၁၃။ ဘောဂဝါသိနီ = ဥစ္စာစည်းစိမ် အပ်နှင်း၍ ပေါင်းသင်းနေ သော မိန်းမ၊
- ၁၄။ ပဋ္ဌဝါသိနီ = အဝတ်တန်ဆာ ဆင်ပေး၍ ပေါင်းသင်းရ သော မိန်းမ၊
- ၁၅။ သြဒပတ္တကိနီ = လူကြီးစုံရာ လက်ထပ် ပေါင်းသင်းရသော မိန်းမ၊
- ၁၆။ သြဘဋ္ဌစုမ္မဋ္ဌာ = ထင်းခွေ၊ ရေခပ် လုပ်ကိုင်ရသော မိန်းမ၊
အား ထိုအလုပ်ကို မလုပ်စေဘဲ သားမယား အဖြစ် ပေါင်းသင်းသော မိန်းမ၊
- ၁၇။ ဒါသိဘရိယာ = ကျွန်လည်းမဟုတ်၊ မယားလည်း ဟုတ် သော မိန်းမ၊ (မယားပြုခံရသော ကျွန်မ)
- ၁၈။ ကမ္မကာရီ = အလုပ်သမားလည်းဟုတ်၊ မယားလည်း ဟုတ်သောမိန်းမ၊ (မယားပြုခံရသော အလုပ်သမ)
- ၁၉။ ဓဇာဟဋ္ဌာ = မယားအဖြစ် ပေါင်းသင်းခံရသော သို့ပန်း မိန်းမ၊
- ၂၀။ မုဟုတ္တိကာ = ခေတ္တငှားရမ်း ပေါင်းသင်းသော မိန်းမ (ပြည့်တန်ဆာမ) တို့ ဖြစ်ကြသည်။

ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ သိက္ခာပုဒ်၌လည်း သီလ မရှိသူကို ကျူးလွန်ခြင်းထက် သီလရှိသူကို ကျူးလွန်လျှင် ပို၍ အပြစ်ကြီးသည်။ သီလ မရှိသူ အပေါ်၌လည်း နှစ်ယောက် အလိုတူ အလိုပါ လွန်ကျူးလျှင် အပြစ်နည်း၍ အနိုင်အထက် လွန်ကျူးလျှင် ပို၍အပြစ်ကြီးသည်။ မှားယွင်းလိုသော စေတနာလည်း မရှိ၊ အလိုမတူဘဲ အနိုင်အထက် ကျူးလွန်ခဲ့ရသူမှာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ မထိုက်။ ကျူးလွန်မှသာ ထိုက်သည်။

အမှောင်ခန်းထဲ၌အိပ်နေသော အမျိုးသမီးသည် အခြား ယောက်ျားတစ်ယောက်က လာရောက် ဆက်ဆံသည်ကို မိမိ လင် ယောက်ျား ထင်မှတ်၍ သာယာလျှင်ဖြစ်စေ၊ မိမိမယားနှင့်အတူ အိပ်နေသည့် အမျိုးသမီးအား မိမိမယား ထင်မှတ်၍ မှားယွင်းပြီး ဆက် ဆံသော ယောက်ျားဖြစ်စေ၊ ၎င်းတို့မှာ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ မထိုက် ပေ။

ကာမ ကျူးလွန်ခြင်း၌

- ၁။ မသွားလာအပ်သော မိန်းမ-၂၀ (အဂမနိယဝတ္ထု)ဖြစ်ခြင်း၊
- ၂။ အဂမနိယ ဝတ္ထု၌ မှီဝဲလိုစိတ်ရှိခြင်း၊
- ၃။ လုံ့လပြုခြင်း၊
- ၄။ သာယာခြင်း ဟူသော အင်္ဂါလေးပါးနှင့်ညီလျှင် ကာမေသု မိစ္ဆာစာရကံထိုက်သည်။ ၎င်းမှာ ယောက်ျားတို့အတွက် သာဖြစ်၏။

ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ ကျူးလွန်သူသည် သေပြီးနောက် အဝီစိ ငရဲနှင့် လောဟကုမ္ဘီငရဲတို့၌ ကျခံရသည်။ ငရဲမှလွတ်မြောက်၍ လူ့ဘဝသို့ ရောက်လာလျှင်လည်း-

- ၁။ လူမုန်းများခြင်း၊
- ၂။ ရန်သူများခြင်း၊
- ၃။ ပစ္စည်းလာဘ်လာဘ ရှားပါးခြင်း၊
- ၄။ ချမ်းသာသုခမှ ကင်းဆိတ်ခြင်း၊
- ၅။ မိန်းမ ဖြစ်ရခြင်း၊
- ၆။ မ-မဟုတ်၊ ကျား-မဟုတ် ပဏ္ဍုက်ဖြစ်ရခြင်း၊

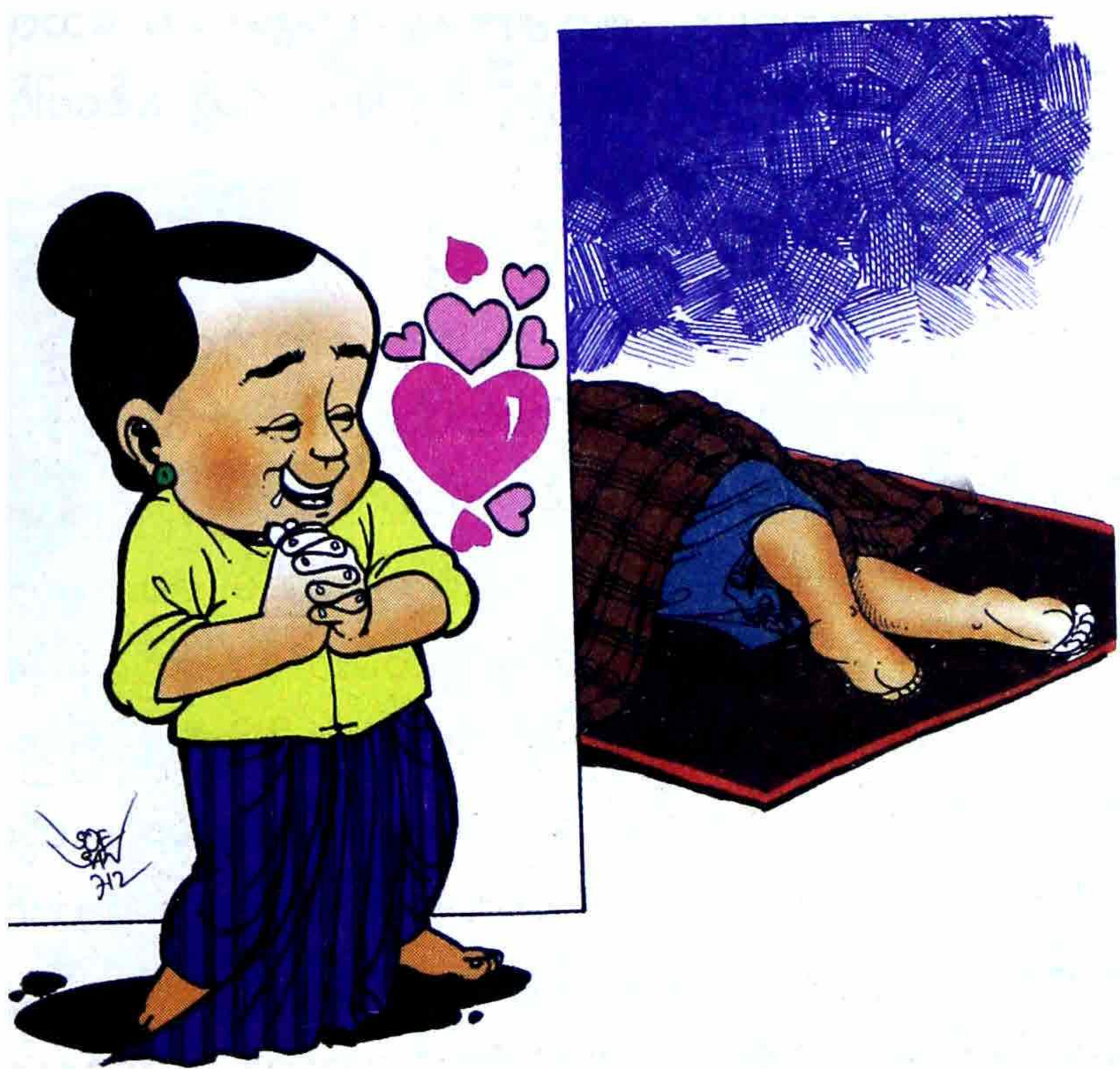
- ၇။ အမျိုးယုတ် ဖြစ်ရခြင်း၊
- ၈။ မျက်နှာပျက် အရှက်တကွဲဖြစ်ရခြင်း၊
- ၉။ ခြေ၊ လက်၊ အင်္ဂါ၊ မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ ဣန္ဒြေများ ချို့ယွင်း
သေးသိမ်ခြင်း၊
- ၁၀။ စိုးရိမ်သောက ကြီးရခြင်း၊
- ၁၁။ ချစ်သူနှင့်ကွဲရခြင်းဟူသော အပြစ်များ ခံစားရသည်။
ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ လုံခြုံလျှင် ထိုအပြစ်များနှင့်ပြောင်း
ပြန်ဖြစ်သော ကောင်းကျိုးများ ခံစားရသည်။

လောက၌ အိမ်ထောင်စုံ လေးမျိုးရှိသည်။ ယင်းတို့မှာ-

- ၁။ ယောက်ျားက သီလလုံခြုံ၍ အိမ်သူ မယားက သီလ မလုံခြုံလျှင်
နတ်သားလင်နှင့် သူသေ မယားတို့ ပေါင်းသင်းခြင်းနှင့်တူ၏။
သီလ မရှိသူသည် အသက်ရှင်နေသော်လည်း သူသေနှင့်တူ၏။
- ၂။ ယောက်ျားက သီလ မစင်ကြယ်ဘဲ အိမ်ရှင်မက သီလစင်ကြယ်
နေလျှင် သူသေလင်နှင့် နတ်သမီးတို့ ပေါင်းသင်းခြင်းနှင့်တူ၏။
- ၃။ ယောက်ျားနှင့် အိမ်ရှင်မ နှစ်ယောက်စလုံး သီလ မစင်ကြယ်လျှင်
သူသေလင်နှင့် သူသေ မယားတို့ ပေါင်းသင်းခြင်းနှင့်တူ၏။
- ၄။ ဇနီးမောင်နှံ နှစ်ဦးစလုံး သီလ စင်ကြယ်လျှင် နတ်သား၊ နတ်
သမီး ဇနီးမောင်နှံတို့ ပေါင်းသင်းခြင်းနှင့်တူ၏။ ဇနီး မောင်နှံ
နှစ်ဦးလုံး သဒ္ဓါ၊ သီလ၊ သုတ၊ စာဂ၊ ပညာ၊ ဟိရီ၊ သြတ္တပ္ပဟူသော
သူတော်ကောင်းဥစ္စာ ခုနစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံ၍ သဒ္ဓါဆန္ဒတူမျှပြီး
စိတ်တူသဘောတူ ကြည်ကြည်ဖြူဖြူ နေထိုင်ကြလျှင် ယခုဘဝ၌
လည်း ဥစ္စာစည်းစိမ် ပြည့်စုံ၍ နောင်သံသရာ၌လည်း
ကောင်းကျိုး ခံစားရသည်။

ထို့ကြောင့် ဇနီးမောင်နှံတို့သည် နတ်သား နတ်သမီး ပေါင်း
သင်းခြင်းနှင့်တူရန် ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံမှစ၍ ဆိုင်ရာသီလများကို
စောင့်ထိန်းကြဖို့လိုသည်။

ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ အပြစ်ပြ သာဓက

အရှင်အာနန္ဒာအလောင်း။ ။ အရှင်အာနန္ဒာ အလောင်းသည် ကမ္ဘာ တစ်သိန်းမျှ ပါရမီဖြည့်ကျင့်ပြီးနောက် ကျွတ်တမ်းဝင်တော့မည့် ဤ ကမ္ဘာတွင် တစ်ခုသောဘဝ၌ ရွှေပန်းတိမ်သည်၏သား ဖြစ်၏။

တစ်နေ့သ၌ သူသည် လူယုတ်မာများနှင့် ပေါင်းမိသဖြင့် ကာမေသု မိစ္ဆာစာရကံ ကျူးလွန်မိသည်။ ထို့နောက် သေလွန်သော် ထိုကာမေသုမိစ္ဆာစာရ ကံကြောင့် ရောရဝ ငရဲသို့ နှစ်ပေါင်းများစွာ ကျရောက် ခံစားရသည်။

ငရဲမှလွတ်သောအခါ၌လည်း မျောက်ဘဝ၊ နွားဘဝတို့၌ ဝှေးစေ့ အထုတ်ခံရသည့်ပြင် လူ့ဘဝ ရောက်သောအခါ၌လည်း ပဏ္ဍုက် ဖြစ်ရသည်။ ထို့နောက် ငါးဘဝမြောက်၌ ကုသိုလ်ကံအခွင့်သာ ရှိ နတ်ပြည်သို့ရောက်သော်လည်း နတ်သား ဘဝ မဟုတ်ဘဲ နတ်သမီး ဘဝဖြင့် သိကြားမင်း၏ မိဖုရားအဖြစ် လေးကြိမ်၊ ဇေန နတ်သား၏ မိဖုရားအဖြစ် တစ်ကြိမ် စုစုပေါင်း နတ်သမီးဘဝ ငါးကြိမ် ဖြစ်ရသည်။

ထို့နောက် လူ့ပြည်သို့ရောက်သောအခါ မိတ္ထီလာပြည် အင်္ဂတိ မင်းကြီး၏သမီး ရုဇာမည်သော သမီးတော်ဖြစ်ရသည်။ ထို့နောက် ယောက်ျားဘဝ ပြန်လည် ရရှိသည်။ အရှင်အာနန္ဒာ အလောင်းကဲ့သို့ ပါရမီရှင်ကြီးများပင် ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံကြောင့် ငရဲကျပြီး လူ့ဘဝ ၌လည်း မိန်းမဘဝ စဉ်ဆက်ဖြစ်ရသဖြင့် သာမာန် ပုထုဇဉ်လူသားတို့ အဖို့မှာ ထို့ထက်ပို၍ ဆိုးရွားသောအပြစ် ဖြစ်နိုင်ပေသည်။

ကာမေသုမိစ္ဆာစာရကံ ကျူးလွန်သော သူဌေးသား လေးယောက်။ ။ ကော သလမင်း လက်ထက်က ဖြစ်၏။ တစ်ညသ၌ မင်းကြီး အိပ်မောကျနေ စဉ် “ဒု၊ သ၊ န၊ သော” ဟူသည့် ကျယ်လောင်သော အသံကြီးကို အမှတ် မထင်ကြားလိုက်ရသည်။ မင်းကြီးသည် ထိုအသံ ကြားပြီးနောက် ဆက်လက် အိပ်မပျော်တော့ဘဲ စိုးရိမ်စိတ်ဖြင့် မိုးလင်ခွဲရလေသည်။

မင်းကြီးသည် နံနက်လင်းသောအခါ ပုဏ္ဏား ပုရောဟိတ်တို့ အားခေါ်၍ ထိုအကြောင်းကို ပြောပြရာ ပုဏ္ဏားတို့က ဆင်လေးစီး၊

မြင်းလေးစီး၊ နွားလေးကောင်၊ လူလေးယောက် စသည်တို့ဖြင့် လေးခု တွဲ ယစ်ကြီး ပူဇော်လျှင် အသင်မင်းကြီး ချမ်းသာသုခ ရနိုင်ကြောင်း လျှောက်ကြ၏။ မင်းကြီးသည် ပုဏ္ဏားတို့၏ လျှောက်ထား စကားကို မိဖုရားကြီးအား ပြောပြရာ မလ္လိကာ မိဖုရားကြီးက ဘုရားရှင်ထံ သွားရောက် လျှောက်ထားမေးမြန်းလျှင် ပို၍ သင့်တော်မည်ဖြစ် ကြောင်း အကြံဉာဏ်ပေးသည်။ ထို့ကြောင့် မင်းကြီးသည် ရထားဖြင့် ဘုရားရှင် သီတင်းသုံးရာ ဇေတဝန်ကျောင်းသို့ သွားရောက်လေ၏။ ထို့နောက် ဘုရားရှင်အား ဒု၊ သ၊ န၊ သော အသံကြောင့် မည်သို့မည်ပုံ အန္တရာယ် ဖြစ်နိုင်သည်ကို လျှောက်ထား၏။

ထိုအခါ ဘုရားရှင်က “ယင်းအသံကို ရှေးမင်းများလည်း ကြားခဲ့ကြဖူးပါတယ်။ မင်းကြီးအဖို့ မည်သည့်အန္တရာယ်မျှ မကျရောက် နိုင်ပါ။ ယင်း အသံဟာ ရှေးဘဝက သူတစ်ပါးတို့ရဲ့ သားမယား တွေ ကိုပြစ်မှား ကျူးလွန်ခဲ့ကြတဲ့ သူဌေးသား လေးယောက်တို့ရဲ့ အသံဖြစ် တယ်။ သူတို့ဟာ အဲဒီအကုသိုလ်ကံကြောင့် အဝီစိ ငရဲမှာကျပြီး အဝီစိ ငရဲက လွတ်ပြီးနောက် လောဟကုမ္ဘီငရဲမှာ အနှစ်ခြောက်သောင်း ကျခံ နေရတယ်။ သူတို့ဟာ ငရဲဒုက္ခကို ခံစားရင်း လောဟကုမ္ဘီငရဲအိုးရဲ့ မျက်နှာဝကို မြင်လို့ ဒီလိုဟစ်အော်နေတာပါ” ဟု အတိတ်ဇာတ်ကို ဆောင်၍ ဟောကြားတော်မူလေသည်။

အိမ်ထောင်စုလေးမျိုး-

- ၁။ ယောက်ျားက သီလလုံခြုံ၍ အိမ်သူ မယားက သီလ မလုံခြုံ လျှင် နတ်သားလင်နှင့် သူသေ မယားတို့ ပေါင်းသင်းခြင်းနှင့် တူ၏။ သီလ မရှိသူသည် အသက်ရှင်နေသော်လည်း သူသေနှင့် တူ၏။
- ၂။ ယောက်ျားက သီလ မစင်ကြယ်ဘဲ အိမ်ရှင်မက သီလ စင်ကြယ် နေလျှင် သူသေလင်နှင့် နတ်သမီးတို့ ပေါင်းသင်း ခြင်းနှင့်တူ၏။
- ၃။ ယောက်ျားနှင့် အိမ်ရှင်မ နှစ်ယောက်စလုံး သီလ မစင်ကြယ် လျှင် သူသေလင်နှင့် သူသေ မယားတို့ ပေါင်းသင်းခြင်းနှင့် တူ၏။

၄။ ဇနီးမောင်နှံ နှစ်ဦးစလုံးတို့ သီလ စင်ကြယ်လျှင် နတ်သား နတ်သမီး ဇနီးမောင်နှံတို့ ပေါင်းသင်းခြင်းနှင့်တူ၏။

ဇနီးမောင်နှံ နှစ်ဦးစလုံး သဒ္ဓါ၊ သီလ၊ သုတ၊ စာဂ၊ ပညာ၊ ဟိရီ၊ ဩတ္တပ္ပ ဟူသော သူတော်ကောင်းဥစ္စာ ခုနှစ်ပါးနှင့်ပြည့်စုံ၍ စိတ်တူ သဘောတူ ကြည်ကြည်ဖြူဖြူ နေထိုင်လျှင် ယခုဘဝ၌လည်း စည်းစိမ်ဥစ္စာ ပြည့်စုံပြီး နောင်သံသရာမှာလည်း ကောင်းကျိုး ခံစားရ နိုင်သည်။

ကျက်မှတ်ရန်လင်္ကာ။ ။ မိစ္ဆာစာရ၊ ကျူးလွန်ကလည်း၊ မုန်းကြအများ၊ ရန်သူပွား၍၊ ရှားပါးလာဘ်တိတ်၊ ချမ်းသာဆိတ်၏။ ဣတ္ထိပဏ္ဍုက်၊ မျိုးယုတ်ခါခါ၊ မျက်နှာမလှ၊ အရှက်ရလျက်၊ လက္ခဏ ဣန္ဒြေ၊ ယွင်းသွေ ချိုသိမ်၊ စိုးရိမ်များစွာ၊ ချစ်သူကွာသည်၊ ရှောင်ခါအပြန် အကျိုးတည်း။ မုသာဝါဒအဖွင့်။ ။ မုသာဝါဒ သိက္ခာပုဒ်တွင် မဟုတ် မမှန်သော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏ဟု ဆိုရာ၌ နှုတ်ဖြင့်ဖြစ်စေ၊ စာဖြင့်ဖြစ်စေ၊ ကိုယ်လက် အမူအရာပြု၍ဖြစ်စေ မည်သည့်နည်းဖြင့် လိမ်ညာသည်ဖြစ်စေ မုသာဝါဒကံထိုက်၏။

သို့သော် သူတစ်ပါးအကျိုးစီးပွား ပျက်ပြားအောင် လိမ်ညာ ပြောဆိုခြင်းမျိုးသာ မုသာဝါဒကံထိုက်၍ အပါယ်ရောက်ကြောင်း ဖြစ်သည်။ သူတစ်ပါးက မိမိဥစ္စာ တောင်းသည်ကို မိမိက မပေးလို၍ လိမ်ညာပြောဆိုခြင်း၊ မိမိအပြစ်လွတ်အောင် လိမ်ရသော မုသားမျိုး၊ ပြောင်လှောင်ပြောဆို ပြက်ရယ်ခြင်းမျိုး၊ သားသမီးများအား မသွားသင့် သည့်လမ်းကို မသွားစေရန် လိမ်ညာလှည့်ပတ် ပြောဆိုခြင်းမျိုး တို့ကား အပြစ်မကြီးချေ။ သို့သော် ဤသို့ ပြုမူပြောဆိုသောကြောင့် သိက္ခာပုဒ် ကား ပျက်သည်။

သူတစ်ပါးအား ချမ်းသာစေလို၍ လိမ်ညာပြောဆိုခြင်း၌ မုသာဝါဒကံ မမြောက်။ ငတ်မွတ်သည့်အခါ၌လည်းကောင်း၊ ရောဂါ တစ်စုံတစ်ရာ ပျောက်စေခြင်းငှာလည်းကောင်း လိမ်ညာပြောဆိုခြင်း မျိုးသည်လည်း မုသာဝါဒကံ မမြောက်ပေ။ ထို့ပြင် ရဟန်းတော်တို့အား မအပ်စက်သော ခွေးသား၊ မြင်းသား၊ ဆင်သားတို့ကို နွား(အမဲ)သား

ပါးဘုရားဟု လိမ်ညာလျှောက်ထား လှူဒါန်းခြင်းမှာလည်း မုသာဝါဒကံ မမြောက်ပေ။ ထိုလိမ်ညာလျှောက်ထားသော ဒကာ၏ ဟင်းကို ဒကာလျှောက်သည့်အတိုင်း ယုံကြည်သဖြင့် ဘုဉ်းပေးသော ရဟန်းမှာလည်း အပြစ်မရှိပေ။

ထို့ပြင် မိမိပစ္စည်း သူတစ်ပါးက တောင်းသည်ကို မပေးလို၍ ဖြစ်စေ၊ ခိုးသူ လုယက်မည် ကြောက်၍ဖြစ်စေ၊ မိမိ၌ရှိသော ပစ္စည်းကို မရှိပါဟု လိမ်ညာပြောဆိုခြင်းမျိုးလည်း မုသာဝါဒကံ မမြောက်ပေ။ မမှန်မကန်သော စကားကို ပြောဆိုလိုသောစိတ်၊ ပြောဆိုမိခြင်း အင်္ဂါနှစ်ပါးနှင့်ညီမှသာလျှင် မုသာဝါဒဖြစ်၍ သီလ သိက္ခာပုဒ်ပျက်သည်။ ပျော်ရွှင်ရယ်မြူးလို၍ စကားအပိုတန်ဆာ ပြောဆိုခြင်းမျိုးမှာ အပြစ်နည်းသည်။

အချို့လူတို့သည် မိမိထံ၌ ငွေကြေး ချေးသူအား ပြန်၍ရမည် မထင်သဖြင့် မရှိဟု ပြောလိုက်ခြင်းမျိုးမှာလည်း မုသာဝါဒကံ မထိုက်ပေ။ သူတစ်ပါးအကျိုး ပျက်စီးမှသာ မုသာဝါဒကံ ထိုက်သည်။

မုသာဝါဒနှင့် ပတ်သက်၍ -

- ၁။ မဟုတ် မမှန်သော အကြောင်းဖြစ်ခြင်း၊
- ၂။ မဟုတ် မမှန် ပြောလိုစိတ်ရှိခြင်း၊
- ၃။ ပြောလည်း ပြောခြင်း၊
- ၄။ လိမ်လည်သည်ဟု သူတစ်ပါးသိခြင်း၊

ဟူသော အင်္ဂါလေးပါးနှင့် ညီမှသာလျှင် မုသာဝါဒကံ ထိုက်သည်။

မုသာဝါဒကံထိုက်သူသည် သေပြီးနောက် အပါယ်သို့ ကျရောက်၍ အပါယ်မှလွတ်ပြီး လူ့ဘဝရောက်လျှင်လည်း-

- ၁။ စကား မပီသခြင်း၊
- ၂။ သွားများ မညီမညာခြင်း၊
- ၃။ အာပုပ်စော်နံ့ခြင်း၊
- ၄။ ကိုယ်သားကိုယ်ရေ မစိုပြည်၊ ခြောက်ကပ်ခြင်း၊
- ၅။ မျက်စိ စသော ဣန္ဒြေ နောက်ကျခြင်း၊

- ၆။ ကိုယ်နေ ကိုယ်ဟန်မလှ ပုံပန်းသဏ္ဍာန် ဖောက်ပြန်ခြင်း၊
- ၇။ သြဇာအာဏာ မညောင်းခြင်း၊
- ၈။ နှုတ်ထွက်စကား ကြမ်းတမ်းခြင်း၊
- ၉။ လျှပ်ပေါ်(စောင့်စည်းမှုနှင့် အရှက်တရား နည်းပါးစွာ ပြုမူ တတ်သော) စိတ်ဓာတ်ရှိခြင်း ဟူသော အပြစ်များ ခံစား ရသည်။

ထို့ပြင် မုသာဝါဒ ပြောသူသည် -

- ၁။ ကြည်ညိုဖွယ် ဣန္ဒြေ မရှိခြင်း၊
- ၂။ နားမချမ်းသာသော အသံရှိခြင်း၊
- ၃။ သွား မညီညာခြင်း၊
- ၄။ ဆူလွန်း ဝလွန်းခြင်း၊
- ၅။ ကြုံလွန်း ပိန်လွန်းခြင်း၊
- ၆။ နိမ့်လွန်း ပုလွန်းခြင်း၊
- ၇။ မြင့်လွန်း ရှည်လွန်းခြင်း၊
- ၈။ အသားအရေ အတွေ့အထိ ကြမ်းတမ်းခြင်း၊
- ၉။ ခံတွင်းပုပ်ခြင်း၊
- ၁၀။ သူတစ်ပါး မယုံကြည်ခြင်း၊
- ၁၁။ ပရိသတ်များ မကြားလိုသော အသံရှိခြင်း၊
- ၁၂။ ကြမ်းတမ်း၍ တိုသော လျှာရှိခြင်း၊
- ၁၃။ တွန့်တိုခြင်း၊
- ၁၄။ လျှပ်ပေါ်လော်လည်ခြင်း

ဟူသော မကောင်းကျိုးများကိုလည်း ခံစားရသည်။

မုသာဝါဒ ရှောင်ကြဉ်ပါက နတ်ရွာသုဂတိသို့ရောက်၍ လူဖြစ်

သောအခါ၌လည်း-

- ၁။ စကားပြော ပီသခြင်း၊
- ၂။ သွားများ ညီညာခြင်း၊
- ၃။ ခံတွင်း မွှေးကြိုင်ခြင်း၊
- ၄။ ကိုယ်ရေအသား ပြည့်ဖြိုးခြင်း၊

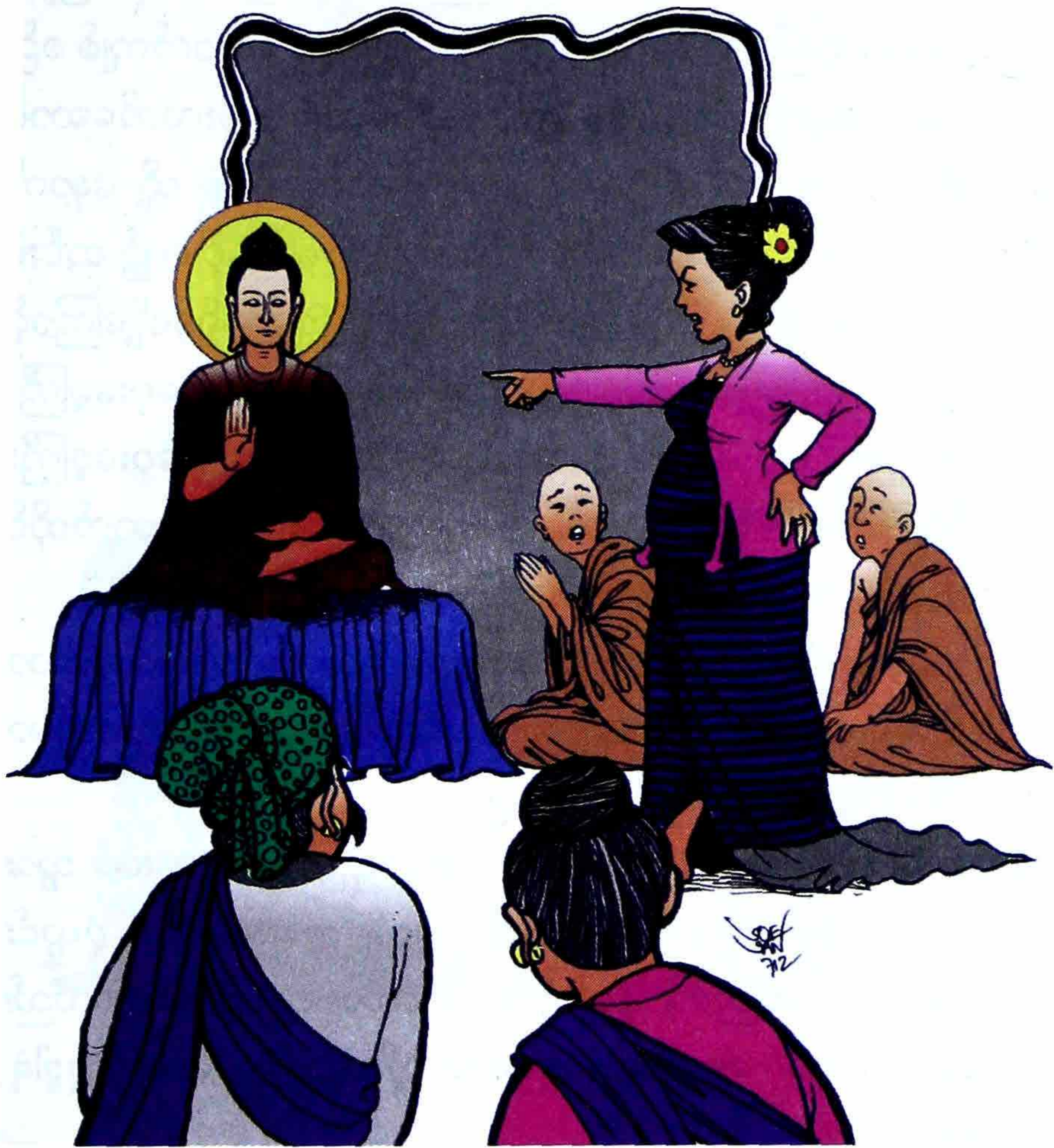
- ၅။ မျက်စိ၊ နား စသော ဣန္ဒြေများ ကြည်လင်ခြင်း၊
- ၆။ ပုံသဏ္ဍာန် ကိုယ်ရည်လှပခြင်း၊
- ၇။ သူတစ်ပါးအပေါ် သြဇာအာဏာရှိခြင်း၊
- ၈။ အပြောအဆို နှုတ်စ အာစ ကောင်းခြင်း၊
- ၉။ စိတ်တည်ငြိမ်ခြင်း (အကြီးအကဲ ဖြစ်ရတတ်ခြင်း) ဟူသော အကျိုးများ ခံစားရသည်။

မုသာဝါဒ အပြစ်ပြ သာဓက

စိဉ္စမာဏ မိန်းမယုတ်။ ။ ဘုရားရှင် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်း ၌ သီတင်းသုံးနေစဉ်က ဖြစ်သည်။ တစ်နေ့သ၌ ဘုရားရှင်သည် လေးပြင်လေးရပ် ပရိသတ်တို့အား တရားဓမ္မ ဟောပြောနေတော်မူသည်။ ထိုစဉ် စိဉ္စမာဏသည် တိတ္ထိတို့၏ မကောင်းညာဏ်ဖြင့် သူ၏ ဝမ်းဗိုက် ၌ သစ်သားပျဉ်ချုပ် ချည်နှောင် စည်းပတ်လျက် ကိုယ်ဝန်ရှိယောင် ဆောင်ကာ ဘုရားရှင် ရှေ့မှောက်သို့ ရောက်လာသည်။ ထို့နောက် ဘုရားရှင်နှင့် ပေါင်းသင်းသဖြင့် သူ့မှာ ကိုယ်ဝန်ရှိနေပြီဖြစ်ကြောင်း စွပ်စွဲသည်။

သို့သော် ဘုရားရှင်ကမူ ပလ္လင်ထက်၌ ဣန္ဒြေမပျက် မေတ္တာ မပျက် ပြုံးတော်မူလျက်သာ နေတော်မူသည်။ ထိုအခိုက် နတ်သား လေးယောက်တို့သည် ကြွက်ဟန်ဆောင်၍ စိဉ္စမာဏ၏ ဝမ်းဗိုက်၌ ချည်နှောင်ထားသော ကြိုးများကို ကိုက်ဖြတ်ကြသဖြင့် အတွင်းရှိ ပျဉ် ချုပ်များပြုတ်ကျပြီး အပေါ်ယံခြုံထည် လေဝယ် လွင့်ပါသွားသည်။ ထိုအခါ ပရိသတ်တို့သည်လည်း စိဉ္စမာဏ၏ လိမ်ညာ ပြောဆိုစွပ်စွဲမှု ပေါ်သဖြင့် အပြင်သို့ မောင်းနှင်ထုတ်ကြသည်။ စိဉ္စမာဏသည် ဘုရားရှင်၏ မျက်ကွယ်သို့ရောက်သောအခါ ရုတ်တရက် အက်ကွဲလာ သည့် မဟာ ပထဝီမြေကြီးအတွင်းသို့ ရောက်ရှိ၍ မီးတောက်မီးလျှံတို့

နှင့်အတူ လောင်မြိုက်လျက် ပါသွားပြီး မဟာအဝိစိင်ရဲ့ အရှင်လတ်
လတ် အကျခံရလေသည်။

ဤကား ဘုရားရှင် အပေါ်၌ မဟုတ် မမှန်သော စကားဆို၍
စွပ်စွဲသောကြောင့် မုသာဝါဒကံ လက်ငင်းခံစားရခြင်း ဖြစ်သည်။

မုသားစကား အသုံးများသည့် တရားသူကြီး။ ။ ရှေးက ရာဇဂြိုဟ်
ပြည်၌ တရားသူကြီး တစ်ယောက်ရှိသည်။ သူသည် ကောက်ကျစ် စဉ်း
လဲတတ်၏။ အမှုသည်များထံမှ လာဘ်သပ်ပကာ တံစိုးလက်ဆောင်
များယူပြီး မုသား အမျိုးမျိုးသုံး၍ တရားစီရင်လေ့ရှိ၏။ ထို့ နောက်
ထိုတရားသူကြီး သေလွန်သောအခါ မုသာဝါဒကံကြောင့် ငရဲ၌ ဆင်းရဲ
ကြီးစွာ ခံစားရသည်။ ထို့နောက် ထိုကံကြွေးကျန်အရှိန်တို့ကြောင့်
ဂိဇ္ဈကုဋ်တောင်၌ ဝေဒစေတီထမ်း ပြိတ္တာကြီး ဖြစ်ရပြန်သည်။ ဝေဒစေတီကြီး
သည် အလွန်ကြီးမားရကား သူသွားလေရာ လာလေရာ၌ ဝေဒစေတီကြီး
ကို ထမ်း၍သွားရပြီး ထိုင်သောအခါ၌လည်း ဝေဒစေတီကြီးပေါ် တက်ထိုင်
ရသည်။ ဤမျှအထိ ဝဋ်ဒုက္ခ ကြီးမားလှ၏။

ယခုခေတ် ကာလဝယ် မုသားမပါ လင်္ကာ မချောဟူသော
စကားကို တွင်တွင်သုံး၍ မုသားစကားတွေ ဖုံးလွှမ်းနေကြသည်မှာ
ကြောက်မက်ဖွယ် ကောင်းလှပေသည်။

ကျက်မှတ်ရန်လင်္ကာ။ ။ မုသားစကား၊ ပြောဆိုငြားမှု၊ စကားမပီ၊ သွား
မညီကြ၊ ပုပ်ညှီပါးစပ်၊ ခြောက်ကပ်ကိုယ်ရည်၊ ဣန္ဒြေနှောက်၊ ပုံယွင်း
ဖောက်၍၊ မရောက်သြဇာ နှုတ်လျှာကြမ်းထော်၊ လျှပ်ပေါ်လော်လည်၊
စိတ်မတည်သည်၊ ရှောင်မည်အပြန်အကျိုးတည်း။ (မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ
ဆရာတော်)

သုရာမေရယ အဖွင့်။ ။ သုရာမေရယ သိက္ခာပုဒ်တွင် သေရည် သေရက်ဟူရာ၌ မူးယစ်စေတတ်သော အရာများဖြစ်ကြသည့် အရက်၊ ဘိန်း၊ ဘင်း၊ ကစော်၊ လှော်စာ၊ ကုတ်ကင်း၊ ဆေးခြောက်၊ မာဖီးယား၊ ဘိန်းဖြူ၊ ခေါင်ရည်၊ ထန်းရည်၊ ဓနိရည်၊ ဝိုင်၊ ဘီယာ စသည်တို့ပါဝင် သည်။

သုရာမေရယ သိက္ခာပုဒ်၌ သုရာနှင့် မေရယကို ပေါင်း၍ဆိုကြ သော်လည်း သုရာနှင့် မေရယသည် တစ်ပုဒ်စီဖြစ်၍ အဓိပ္ပာယ်လည်း တစ်မျိုးစီကွဲ ပြားသည်။ ကျမ်းဂန်များ၌ သုရာ ၅-မျိုးနှင့် မေရယ ၅- မျိုးရှိကြောင်း ခွဲခြားပြသည်။

သုရာ ၅-မျိုးမှာ-

- ၁။ ပိဋ္ဌသုရာ = မုန့်ညက်ကို ရေနှင့်နယ်၍ ပြုထား သော အရည်၊
- ၂။ ပူဝသုရာ = မုန့်ကို အိုးခွက်၌ထည့်၍ ရေနှင့် နှပ်ထား သောအရည်၊
- ၃။ သြဒနသုရာ = ထမင်းကိုနယ်၍ လုပ်ထားသော အရည်၊
- ၄။ ကိဏ္ဍ ပက္ခိတ္တသုရာ = ကစော်အလျဉ်နှင့် ဖောက်ထား သော အရည်၊
- ၅။ သမ္ဘာရ သံယုတ္တသုရာ = ဇာတိပွိုလ်၊ မုန့်ညင်း၊ ဖန်ခါသီး စသည့် အသီးတို့နှင့် ဖောက်ထား သောအရည်တို့ ဖြစ်ကြသည်။

မေရယ ၅ မျိုးမှာ-

- ၁။ ပုပ္ဖာသဝ = အပွင့်ရည်ကို ကြာမြင့်စွာထုံ၍ ပြုလုပ်သော အရက်၊
- ၂။ ဖလာသဝ = အသီးအရည်ကို ကြာမြင့်စွာထုံ၍ ပြုသော အရက်၊
- ၃။ ဂုဠာသဝ = ကြံရည်၊ ထန်းရည် စသည်တို့ကို ကြာမြင့်စွာ ထုံ၍ ပြုသောအရက်၊

- ၄။ မဇ္ဈသဝ = သပျက် (စပျစ်)သီး စသည်တို့ကို ကြာမြင့်စွာ ထုံ၍ ပြုသောအရက်၊
- ၅။ သမ္ဘာရသံယုတ္တ = ဆီးဖြူ၊ သျှိုသျှား စသည့် အသီးများဖြင့် ကြာမြင့်စွာ ထုံ၍ ပြုသောအရက်တို့ ဖြစ်ကြသည်။

ဣတိဂုတ် အဋ္ဌကထာနှင့် သမ္မောဟ ဝိနောဒနိ အဋ္ဌကထာ တို့အရ သုရာမေရယ သိက္ခာပုဒ် ပျက်စီးရန်-

- ၁။ သုရာ စသည် တစ်ပါးပါးဖြစ်ခြင်း၊
- ၂။ သောက်စားလိုသော စိတ်ရှိခြင်း၊
- ၃။ သောက်ဖြစ်အောင် လုံ့လပြုခြင်း၊
- ၄။ သောက်စားခြင်း

ဟူ၍ အင်္ဂါလေးပါးရှိသည်။

သံယုတ် အဋ္ဌကထာ၌မူ-

- ၁။ သုရာ စသည် တစ်ပါးပါးလည်းဖြစ်ခြင်း၊
- ၂။ သောက်စားလိုခြင်း၊
- ၃။ သောက်ခြင်း၊
- ၄။ မူးယစ်ခြင်း

ဟူ၍ အင်္ဂါလေးပါးရှိသည်။

ဝိနည်းသုရာပါန သိက္ခာပုဒ်၌ကား-

- ၁။ သေရည်သေရက် တစ်ပါးပါးဖြစ်ခြင်း၊
- ၂။ သောက်စားခြင်း၊

ဟူ၍ အင်္ဂါ နှစ်ပါး လာသည်။ (ရဟန်းတော်များ၌ ထိုအင်္ဂါ နှစ်ပါးပြည့်စုံလျှင် အာပတ်သင့်သည်။

သေရည်သေရက် သောက်ရာ၌-

- ၁။ ဆေးဝါးတွင် ပါဝင်၍သောက်မှု၊
- ၂။ ဆေးဝါးအဖြစ် သူချည်းသက်သက်သောက်မှု၊

၃။ အရသာခံလိုသဖြင့် တမင်သောက်ချင်၍ သောက်မှု၊

၄။ မကောင်းမှု ဒုစရိုက်ကို ပြုကျင့်လို၍ ရဲဆေးအဖြစ် သောက်မှု ဟူ၍ ရည်ရွယ်ချက်အမျိုးမျိုး၊ သောက်စားမှုအမျိုးမျိုးရှိသည်။

အရက်ကို ဆေးဝါးအဖြစ်သောက်ရာ၌ အပြစ်မရှိ၊ သီလ၊ မပျက်ဟုဆိုသည်။ အရက်ကို တမင်သောက်ချင်၍ သောက်ခြင်းမျိုးမှာ ရသာရုံ ကာမ၌ မှားယွင်းစွာ ကျင့်သုံးမှုဖြစ်သောကြောင့် အပြစ်ကြီး သည့်ပြင် တမလွန်ဘဝ၌လည်း ငရဲသို့ကျနိုင်၍ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ၊ အရူး စသည်တို့လည်း ဖြစ်နိုင်ကြောင်း အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်၌ လာသည်။

(သေရည်သေရက် သောက်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ ကံမြောက် မှု၊ မမြောက်မှု အယူအဆများ၊ အကုသိုလ်ကံမြောက်သည်ဟု ယူဆပုံ၊ အကုသိုလ်ကံ မမြောက်ဟု ယူဆပုံ၊ အရှင်ဇနကာဘိဝံသ၏ အယူအဆ၊ ဒီပဲယင်းဆရာတော်၏ အယူအဆများကို ဗုဒ္ဓဘာသာ လက်စွဲကျမ်း ပထမတွဲ၌ ကြည့်ရှုနိုင်ပါသည်။)

ဘုရားရှင်သည် ဒီဃနိကာယ် ပါထေယျဝဂ် သိင်္ဂီလသုတ်၌ သိင်္ဂီလသတို့သားအား အကြောင်းပြု၍ အရက်သေစာ သောက်စား ခြင်း အပြစ် ၆-ပါး ဟောကြားတော်မူသည်။

ထို ၆ ပါးကား-

- ၁။ စီးပွားဥစ္စာ ပျက်စီး ကုန်ခန်းခြင်း၊
- ၂။ ခိုက်ရန်များခြင်း၊
- ၃။ ရောဂါအမျိုးမျိုး ဖြစ်ပွားတတ်ခြင်း၊
- ၄။ ကျော်စောသတင်း ကင်းမဲ့ခြင်း၊
- ၅။ အရှက်အကြောက် ကင်းခြင်း၊
- ၆။ အသိဉာဏ်ပညာ အားနည်းအောင် ပြုတတ်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

သုရာမေရယကံကို ကျူးလွန်သူသည် ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ ဘဝတို့၌ အကြိမ်ကြိမ် ကျရောက် ခံစားရသည့်ပြင် လူဖြစ်လျှင်လည်း ရူးခြင်း၊ အခြင်းတို့ ဖြစ်ရသည်။ ထို့ပြင် ဖြစ်လေရာဘဝ၌-

- ၁။ အရေးအခွင့် သင့်၊ မသင့်ကို မသိတတ်ခြင်း၊
- ၂။ ပျင်းရိတတ်ခြင်း၊

- ၃။ မေ့လျော့ မူးရူးတတ်ခြင်း၊
- ၄။ သူတစ်ပါး ပြုဖူးသောကျေးဇူးကို မသိတတ်ခြင်း၊
- ၅။ ဟိရီ၊ သြတ္တပ္ပဟူသော အရှက်အကြောက်မှ ကင်းခြင်း၊
- ၆။ သေရည်သေရက် သောက်မိလျှင် မည်သည့်အကုသိုလ်မှ မရှောင်ကြဉ်ဘဲ အလုံးစုံသော မကောင်းမှုကို ပြုမိလွယ်ခြင်းတို့လည်း ဖြစ်တတ်သည်။

ထို့အတူ အရက်သေစာ သောက်စားခြင်း၊ ရှောင်ကြဉ်ပါက နတ်ရွာ သုဂတိ ရောက်ရှိ၍ လူဖြစ်သောအခါ၌လည်း-

- ၁။ အရေးအခွင့် သင့်၊ မသင့်သိခြင်း၊
- ၂။ လုံ့လဝီရိယရှိခြင်း၊
- ၃။ သတိနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊
- ၄။ သူများ ပြုဖူးသော ကျေးဇူးကို သိတတ်ခြင်း၊
- ၅။ ဟိရီ၊ သြတ္တပ္ပဟူသော အရှက်အကြောက်ရှိခြင်း၊
- ၆။ သေရည်သေရက် မသောက်သဖြင့် ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပြုလွယ်ခြင်းဟူသော ကောင်းကျိုးများ ခံစားရသည်။

သုရာမေရယ အပြစ်ပြ သာဓက

ကိုယ့်သားကို သတ်စားသည့်မင်း။ ။ ရှေးက ဗာရာဏသီမင်းကြီး ဟူ၍ရှိသည်။ သူသည် အရက်စွဲနေသည့်ပြင် ပွဲတော်တည်ရာ၌လည်း သားငါးဟင်း မပါလျှင် တည်လေ့မရှိ။ ထို့ကြောင့် စားတော်ကဲသည် မင်းကြီးကြိုက်သည့် သားငါးဟင်းကို မပြတ်စီမံ ထားရသည်။

တစ်ခုသော အဖိတ်နေ့၌ စားတော်ကဲသည် သားငါးဟင်း ကြိုတင် ဝယ်ယူထားသော်လည်း လုံခြုံစွာ မသိမ်းမိသဖြင့် ခွေးစား သွားသည်။ စားတော်ကဲသည် သားငါး ပြန်လည်ဝယ်ရန်မှာလည်း ဥပုသ်နေ့ဖြစ်၍ အခက်ကြုံလေသည်။ သို့ဖြစ်၍ မိဖုရားကြီးအား

ပြောပြ၍ အကြံဉာဏ်တောင်းသည်။ ထိုအခါ မိဖုရားကြီးက ပွဲတော် တည်ခါနီးမှာ “ဟောဒီ သူချစ်တဲ့ သားလေးကို သူ့ရင်ခွင်ပေါ်မှာ တင်ပေးလိုက်မယ်၊ အဲဒီအချိန်မှာ စားတော်ကဲ ပွဲတော် လာဆက်ပါ။ သားချစ်တဲ့အာရုံကြောင့် သားငါးဟင်း မေ့သွားမှာပါ” ဟု အကြံဉာဏ် ပေးသည်။

မိဖုရားကြီးလည်း ပွဲ တော်တည်ချိန် နီးသောအခါ သားငယ် ကို ရေမိုးချိုး ဝတ်စားဆင်ယင်ပြီးလျှင် မင်းကြီး၏ ရင်ခွင်ထက်သို့ တင်ပေးလိုက်သည်။ စားတော်ကဲလည်း မိဖုရားကြီး စီစဉ်ထားသည့် အတိုင်း ပွဲတော်ဆက်သည်။ အစ၌ မင်းကြီးသည် သားတော်လေးနှင့် ပျော်ရွှင်နေသော်လည်း ပွဲတော် တည်မည်ပြုသောအခါ သားငါးဟင်း မတွေ့သဖြင့် မေးသည်။ ယနေ့ ဥပုသ်နေ့ဖြစ်၍ သားငါးဟင်း ဝယ်မရ ကြောင်း လျှောက်လေလျှင် ငါလိုဘုရင် ပွဲတော်တည်ရာမှာ သားငါး ဟင်း မပါရကောင်းလားဟု ဆူပူကြိမ်းမောင်းလျက် ရင်ခွင်ထက်က ကလေးကို လည်လိမ်ချိုး၍ စားတော်ကဲအား အချက်ခိုင်းသည်။ ထိုညက မင်းကြီးသည် ထိုဟင်းလျာနှင့် အရက်ကို စားသောက်ပြီး မူးယစ် အိပ်ပျော်သွားသည်။ နောက်တစ်နေ့ နံနက်လင်း၍ အရက် အမူးပြေသောအခါ သားငယ်ကို ခေါ်ခဲ့စမ်းဟု ဆိုလေလျှင် မိဖုရားကြီး လည်း ညက အဖြစ်အပျက်ကို ပြောပြပြီး ကိုယ်ကို ပစ်လွဲလျက် ငိုကြွေးလေသည်။

မင်းကြီးသည် ထိုအခါမှ မိမိအပြစ်ကို သိမြင်ပြီး “ငါသည် ယနေ့မှစ၍ နိဗ္ဗာန်ရောက်သည်အထိ အရက်မသောက်တော့” ဟု မြေမှုန့်များကိုယူ၍ မျက်နှာပွတ်ကာ အဓိဋ္ဌာန်လိုက်သည်။

ဤကား အရက်သောက်ခြင်းဟူသော သုရာမေရာယကံ ကြောင့် သားငယ် သေဆုံးခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

အရက်ကြောင့် ဆင်းရဲသွားသည့်သူဌေးသား။ ။ ရှေးက ဗာရာဏသီ ပြည်၌ ကုဋေရှစ်ဆယ်စီ ကြွယ်ဝချမ်းသာသော သူဌေးကြီး နှစ်ဦးရှိ သည်။ ၎င်းတို့တွင် တစ်ဦးက သားယောက်ျား ထွန်းကား၍ တစ်ဦးက သမီးမိန်းကလေး ထွန်းကားသည်။

ထိုကလေးနှစ်ဦးတို့သည် အရွယ်ရောက်သောအခါ နှစ်ဖက် မိဘတို့၏ သဘောတူညီချက်အရ ထိမ်းမြား လက်ထပ်ခဲ့ကြသည်။ ထို့နောက် နှစ်ဖက်မိဘတို့ ကွယ်လွန်သောအခါ ကုဋေတစ်ရာ့ခြောက် ဆယ် ကြွယ်ဝသော သူဌေးအဖြစ် ရောက်လာကြသည်။ သူဌေးသား သည် မင်းထံသို့ တစ်နေ့သုံးကြိမ် သွားရောက် ခစားလေ့ရှိ၏။ တစ်နေ့ သ၌ သူဌေးသားသည် အပေါင်းအသင်းများ သောက်စားရာ နေရာသို့ ရောက်သွားပြီး သေအရက်ကို ဝင်၍သောက်စားသည်။

ထိုအချိန်မှစ၍ သူဌေးသားသည် သေအရက်ကို နေ့စဉ် သောက်ပြီး ငွေကိုလည်း အတိုင်းအဆမရှိ သုံးသဖြင့် ကုဋေရှစ်ဆယ် ငွေအသပြာတို့ ကုန်သွား၏။ ဆက်လက်၍ မူးယစ် သောက်စားပြန်ရာ မယားဘက်က ရသည့် ကဋေရှစ်ဆယ်သော ငွေအသပြာတို့လည်း ကုန်သွားလေသည်။

ထို့ကြောင့် သူဌေးသားသည် လယ်ယာ၊ ခြံ၊ မြေ၊ လှည်းနွား၊ အိုးခွက် ပန်းကန်တို့ကို ရောင်းစားပြန်သည်။ ဤသို့ဖြင့် အိုမင်းမစွမ်း ဖြစ်လာသော သူဌေးသားသည် စားစရာ မရှိတော့သဖြင့် အိမ်ကိုပါ ရောင်းလိုက်ရသည်။ နောက်ပိုင်း၌ သူဌေးသားသည် မယားအားခေါ်၍ ဖြစ်သလို နေထိုင်ကာ တောင်းရမ်း စားရသည်အထိ ဖြစ်သွားသည်။

တစ်နေ့သ၌ ဘုရားရှင်သည် ဆွမ်းကျွန် တောင်းရမ်းနေသော သူဌေးသားကို မြင်သဖြင့် ပြုံးတော်မူ၏။ ယင်းကို အရှင်အာနန္ဒာက မြင်သဖြင့် “အရှင်ဘုရား အဘယ့်ကြောင့် ပြုံးတော်မူပါသနည်း” ဟု မေးတော်မူ၏။

ထိုအခါ ဘုရားရှင်က “မဟာဇနက သူဌေးကြီး၏ သားသည် အမွေရပြီးနောက် ပထမအရွယ်၌ ပစ္စည်းဥစ္စာများကို မဖြုန်းတီးဘဲ စီးပွားရှာလျှင် ဗာရာဏသီတွင် အချမ်းသာဆုံး သူဌေးကြီးဖြစ်နိုင် ကြောင်း၊ ရဟန်းဝတ်မည်ဆိုလျှင်လည်း ရဟန္တာဖြစ်၍ သူ့ဇနီးလည်း အနာဂါမ်ဖြစ်နိုင်ကြောင်း၊ ဒုတိယအရွယ်၌လည်း ဥစ္စာပစ္စည်းများကို

စည်းနှင့် ကမ်းနှင့်သုံး၍ စီးပွားရှာမည်ဆိုလျှင် အလတ်တန်းစား သူဌေး ဖြစ်နိုင်ကြောင်း၊ တတိယ အရွယ်၌လည်း ဥစ္စာပစ္စည်းများကို ထင်သလို သုံးဖြုန်း မပစ်ဘဲ စီးပွားရှာမည်ဆိုလျှင် အသင့်အတင့် ချမ်းသာသော သူဌေးကြီးဖြစ်နိုင်ကြောင်း၊ သူ့ဇနီးလည်း သောတာပန် တည်နိုင် ကြောင်း၊ ယခုမူ ထိုသူဌေးသား၏ ဘဝသည် အရက်ကြောင့် ဘဝပျက် လူဖြစ်ရှုံးရသည့်ပြင် ရှင်အဖြစ်လည်း ဆုံးလေပြီ။ သူ့ဘဝကား ရေခန်း သည့်အိုင်၌ အတောင်ကျိုးသည့် ကြိုးကြောငှက်ကဲ့သို့ ဖြစ်နေသော ကြောင့် ပြုံးတော်မူကြောင်း မိန့်တော်မူသည်။

(ဓမ္မပဒ၊ ဇရာဝဂ်၊ မဟာဇနက သူဌေးသား ဝတ္ထု)

ကျက်မှတ်ရန်လင်္ကာ။ ။ သေရည်သောက်လင့်၊ သင့်မသင့်၌၊ ရေး ခွင့်မသိ၊ ပျင်းရိမိုက်ရူး၊ ကျေးဇူးမဆပ်၊ ဟိရောတ္တပိကင်း၊ ခပင်းများထို၊ အကုသိုလ်ကို၊ မငြိုလွယ်စွာ ပြုကျင့်ရာ၏၊ ရှောင်ခါအပြန် အကျိုးတည်း။
ပါဏာတိပါတ၊ စသည့်ငါးတန်း၊ စောင့်ထိန်း မှန်လည်း၊ အပြန်ထိုမှ၊ ကောင်းကျိုးရဟု၊ သာရတ္ထ သင်္ဂဟေ၊ ကျမ်းဆိုပေသည်။ ငါးထွေသီလ အကျိုးတည်း။ (မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ ဆရာတော်)

ငါးပါးသီလ အကျိုးနှင့်အပြစ်

အကျိုးကျေးဇူး။ ။ ဘုရားရှင်သည် ငါဠုလိရွာသား ဥပါသကာများ အား ငါးပါးသီလ လုံခြုံလျှင် အကျိုးတရား ငါးပါး ခံစားရကြောင်း ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်။ ထိုငါးပါးကား-

- ၁။ များမြတ်သော စည်းစိမ်ဥစ္စာနှင့် ပြည့်စုံခြင်း၊
- ၂။ ကောင်းသော ဂုဏ်သတင်း ကျော်စောခြင်း၊
- ၃။ မင်း၊ ပုဏ္ဏား၊ သူကြွယ်၊ ရဟန်း၊ ပရိသတ်တို့အလယ်၌ ရဲရင့် တည်ကြည် ရွှင်လန်းသော မျက်နှာရှိ၍ ချဉ်းကပ်ရခြင်း၊

- ၄။ မတွေမဝေ စိတ်ကြည်ကြည်လင်လင် သေရခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။ အပြစ်။ ။ ဘုရားရှင် တားမြစ်သည့် ဝါရိတ္တဟုဆိုအပ်သော ထိုငါးပါးသီလကို မစောင့်ထိန်းဘဲ ကျူးလွန်သူသည်-
 - ၁။ သီလပျက်၍ မေ့လျော့ခြင်းလျှင် အကြောင်းရှိသော များစွာသော စည်းစိမ်ဥစ္စာ ဆုတ်ယုတ်ပျက်စီးခြင်း၊
 - ၂။ မကောင်းသတင်း ကျော်စောခြင်း၊
 - ၃။ ကြောက်ရွံ့ထိတ်လန့် မရွှင်ပျသော မျက်နှာ ရှိသည်ဖြစ်၍ ပရိသတ်များသို့ ချဉ်းကပ်ရခြင်း၊
 - ၄။ ပြင်းစွာတွေဝေ မိန်းမောသည်ဖြစ်၍ သေရခြင်း၊
 - ၅။ သေသည်၏အခြားမဲ့၌ အပါယ်သို့ကျရောက်ရခြင်းဟူ သော ဆိုးကျိုးငါးပါးတို့ကို ခံစားရသည်။

ငါးပါးသီလ အကျိုးပြု သာဓက

ပဉ္စသီလ သမာဒါနိယထေရ်။ ။ အနောမဒဿီ ဘုရားရှင်လက်ထက် ကဖြစ်၏။ ဗန္ဓုမတီပြည်၌ အလွန်ဆင်းရဲသော သူရင်းငှား တစ်ယောက် ရှိသည်။ သူသည် စေတနာသဒ္ဓါ တရားရှိသော်လည်း ဆင်းရဲသဖြင့် အလှူဒါန မပြုနိုင်၊ ရဟန်းလည်းမပြုနိုင်။ ထို့ကြောင့် ငါးပါးသီလကို သာလျှင် လုံခြုံအောင်စောင့်အံ့ဟု ဆုံးဖြတ်၍ နိသဘ မထေရ်ထံ သွားရောက်ပြီး ငါးပါးသီလခံယူသည်။ အနှစ်တစ်သိန်း ဆောက်တည် သည်။ ထိုသို့ စောင့်ထိန်းသော သီလကုသိုလ်ကြောင့် သေလွန်သော အခါ တာဝတိံသာနတ်ပြည်၌ နတ်သမီးအပေါင်း ခြံရံလျက် သိကြားမင်း အဖြစ် ငါးကြိမ်၊ ပဒေသရာဇ် ဧကရာဇ် မင်းအဖြစ် အကြိမ်ကြိမ်ခံစား ရသည်။

ထို့နောက် ဂေါတမ ဘုရားရှင်လက်ထက်တွင် ဝေသာလီပြည် ၌ မဟာသာလ သူကြွယ်မျိုးဖြစ်သည်။ သူသည် ပါရမီဉာဏ် ရင့်သန်ခဲ့

သည့်အလျောက် ငါးနှစ်သား အရွယ်မှာပင် မိဘများနှင့်အတူ ကျောင်း သို့လိုက်၍ ငါးပါးသီလ ခံယူဆောက်တည်သည်။ ထို့နောက် သူသည် ပုဗ္ဗေစ ကတပုညတာ စက်ကြောင့် ငါးနှစ်သားမှာပင် ရဟန္တာဖြစ်သည်။ ရှေးရှေးဘဝ စဉ်ဆက်က ငါးပါးသီလ စောင့်ထိန်းခဲ့သူဖြစ်၍ ပဉ္စသီလ သမာဒါနိယထေရ်ဟု တွင်သည်။

ဆတ္တမာဏဝ လုလင်။ ။ ငါးပါးသီလ၏ အကျိုးကျေးဇူးကား ကြီးမား လှ၏။ အနှစ်တစ်သိန်း ဆောက်တည်ခဲ့သူ၏ အကျိုးကျေးဇူးကို မဆို ထားဘိ။ တစ်ခဏတာမျှ ဆောက်တည်ခဲ့သူ၏ အကျိုးကျေးဇူးသည် ပင် နတ်ရွာသုဂတိ ရောက်သည့်အဖြစ် ရှိခဲ့၏။

ဘုရားရှင် သာဝတ္ထိပြည် ဇေတဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးနေ စဉ်က ဖြစ်၏။ တစ်နေ့သ၌ ဘုရားရှင်သည် သေတဗျမြို့မှ ဆင်းရဲသား ဆတ္တမာဏဝ လုလင် ငါးပါးသီလ တည်အံ့သည်ကို မြင်တော်မူ၍ ထိုလုလင် လာမည့်လမ်း၌ နေတော်မူသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဆတ္တမာဏဝ လုလင်သည်လည်း မိမိအား အတတ်ပညာသင်ပေးသည့် ပေါက္ခရ သာတိ ပုဏ္ဏားကို ဂရုဒက္ခိဏ=ပညာသင်ကြေး(ဆရာခ) သွားရောက် ကန်တော့ရန် သေတဗျမြို့မှ ဥက္ကဋ္ဌမြို့သို့ထွက်လာစဉ် ဘုရားရှင်နှင့် ဆုံလေသည်။ ထိုစဉ် ဘုရားရှင်က ဆတ္တမာဏဝ လုလင်အား သရဏဂုံ သုံးပါးနှင့် ငါးပါးသီလ ဟောကြားရာ ထိုသရဏဂုံနှင့် ငါးပါးသီလကို ဆောက်တည်လျက် ခရီးဆက်ခဲ့သည်။

ထိုအခိုက် လမ်းခရီး၌ ဆတ္တမာဏဝ လုလင်အား အသင့် စောင့်နေသော ဓားပြများက သူ့ကိုသတ်၍ ပစ္စည်းများကို ယူဆောင် သွားကြသည်။ ဆတ္တမာဏဝ လုလင်သည် သေလွန်သော် ထိုနေ့က ဆောက်တည်ခဲ့သည့် သရဏဂုံနှင့် ငါးပါးသီလ၏ အကျိုးကြောင့် တာဝတိံသာ နတ်ပြည်တွင် ယူဇနာ ၃၀-အကျယ်အဝန်းရှိသော ဗိမာန် ၌ နတ်သားဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ငါးပါးသီလကို ခါးဝတ်ပုဆိုးကဲ့သို့ မြဲမြံစွာ စောင့် ထိန်းကြဖို့ လိုသည်။

ဗြဟ္မစရိယ ငါးပါးသီလ

ဗြဟ္မစရိယ ငါးပါးသီလကို အပျိုလူပျိုတို့ ကျင့်စဉ်ဟုခေါ်သည်။ ငါးပါးသီလတွင် ကာမေသု မိစ္ဆာစာရ သိက္ခာပုဒ်အစား မေထုန် အကျင့်မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းဟူသော အဗြဟ္မစရိယ သိက္ခာပုဒ်ကို ဆောက်တည်ခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းကို အမျိုးသမီးများ စောင့်ထိန်းလျှင် ကောမာရီ ဗြဟ္မစရိယဟု ခေါ်၍ အမျိုးသားများ စောင့်ထိန်းလျှင် ကောမာရ ဗြဟ္မစရိယဟု ခေါ်သည်။

(ကုမာရ = လူပျိုစင်။ ကောမာရ = အပျိုစင် ကျင့်စဉ်။ ကုမာရီ = အပျိုစင်။ ကောမာရီ = အပျိုစင် ကျင့်စဉ်။)

ဗြဟ္မစရိယ ငါးပါးသီလ ခံယူဆောက်တည်ပုံမှာ ရိုးရိုးငါးပါးသီလ ဆောက်တည်နည်းအတိုင်းဆို၍ အဟံဘန္တေ၌ “အဟံဘန္တေ တိသရဏေန သဟ ပဉ္စကောမာရ ဗြဟ္မစရိယ သီလံ ဓမ္မယာစာမိ အနုဂ္ဂဟံကတွာ သီလံဒေထ မေ ဘန္တေ” ဟု ပြောင်းဆိုရမည်။ ထို့နောက် “ကာမေသုမိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ” နေရာ၌ “အဗြဟ္မစရိယာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ” ဟု ပြောင်းလဲ ရွတ်ဆို၍ ဆောက်တည်ရသည်။

ဗြဟ္မစရိယ ငါးပါးသီလ ဆောက်တည်ကြသူများ။ ။ ဗြဟ္မစရိယ ငါးပါးသီလကို ဥဒယဘဒ္ဒမင်းသားနှင့် ဥဒယဘဒ္ဒမင်းသမီး (ဘုရားအလောင်းနှင့် ယသော်ဓရာအလောင်း) တို့သည် သုရန္တရပြည်ကို မင်းမိဖုရားအဖြစ် အုပ်ချုပ်စဉ် နန်းတော်ဆောင် တစ်ခုတည်း၌နေ၍ ကာမဂုဏ်စိတ်မညွတ်၊ ကျူးလွန်ဖောက်ပြန်ခြင်း မရှိဘဲ ဖြူစင်သော မေတ္တာစိတ်ဖြင့် အသက်ထက်ဆုံး စောင့်ထိန်းနေထိုင်ခဲ့ကြသည်။

သုဝဏ္ဏသျှံ ဇာတ်တော်၌ ဒုက္ကလနှင့် ပါရိကတို့သည်လည်း ဗြဟ္မစရိယ ငါးပါးသီလ ဆောက်တည်ခဲ့ကြ၏။

ကဿပ ဘုရားရှင် လက်ထက်က ကာသိတိုင်း ဗာရာဏသီပြည် ကိဝိမင်းကြီး၏ သမီးများဖြစ်ကြသော သမဏီ(ခေမာထေရီအလောင်း)၊ သမဏဂုတ္တာ(ဥပ္ပလဝဏ်အလောင်း)၊ ဘိက္ခုနီ(ပဋ္ဌာစာရီ

အလောင်း)၊ ဘိက္ခုဒါသိကာ(ကုဏ္ဍလကေသာအလောင်း)၊ ဓမ္မ (ကိသာဂေါတမီအလောင်း)၊ သုဓမ္မာ(ဓမ္မဒိန္နာအလောင်း)၊ သံဃဒါယိကာ(ဝိသာခါအလောင်း) တို့သည်လည်း ဗြဟ္မစရိယ ငါးပါးသီလ ဆောက်တည်ခဲ့ကြသည်။

* အင်္ဂုတ္တိုရ်အဋ္ဌကထာ အတွဲ(၁)နှင့် ဇာတက အဋ္ဌကထာ အတွဲ (၇)တို့၌မူ ဘိက္ခုဒါယကာ(ကိသာဂေါတမီအလောင်း)၊ ဓမ္မာ (ဓမ္မဒိန္နာအလောင်း)၊ သုဓမ္မာ(မဟာမာယာအလောင်း)ဟု ဆိုသည်။

ဗြဟ္မစရိယ ငါးပါးသီလကို ကဿပ ဘုရားရှင် လက်ထက်က ဂဝေသီ ဥပါသကာနှင့် ဂေါတမဘုရားရှင် လက်ထက်က ပုရာဏ ဥပါသကာတို့သည်လည်း ဆောက်တည်ခဲ့ကြသည်။ နောက်ပိုင်း၌ ပုရာဏ ဥပါသကာသည် သကဒါဂါမ်ဖြစ်၍ တုသိတာနတ်ပြည်သို့ ရောက်သည်။ ထို့ပြင် ဘုရားရှင် လက်ထက်က အံ့ဖွယ် ရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော နကုလမာတာနှင့် နကုလပိတာ၊ အံ့ဖွယ် ရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံသော ဝေသာလီပြည်သား ဥဂ္ဂသူကြွယ်၊ ဝဇ္ဇီတိုင်း ဟတ္တိဂါမရွာမှ ဥဂ္ဂသူကြွယ်တို့ သည်လည်း ဗြဟ္မစရိယ ငါးပါးသီလ ဆောက်တည်ခဲ့ကြသည်။

ဧကဘတ္တိက ဆက္ကသီလ

ဧက ဘတ္တိက ဆက္ကသီလကို (ညစာမစား ခြောက်ပါးသီလဟု လည်းခေါ်သည်။) ဧက ဘတ္တိက ဆိုသည်မှာ နံနက်ပိုင်း တစ်ထပ် တည်းသာ စားလေ့ရှိ၍ နေ့လွဲညစာ မစားသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်။

ထိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးသည်-

- ၁။ ပါဏာတိပါတာ
- ၂။ အဒိန္နာဒါနာ
- ၃။ အဗြဟ္မစရိယာ

- ၄။ မုသာဝါဒါ
- ၅။ သုရာမေရယ မဇ္ဇေပုမာဒဋ္ဌာနာ
- ၆။ ဝိကာလဘောဇနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ

ဟူသော ခြောက်ပါးသီလကို ဆောက်တည်သည်။ ဤသီလ၌ ဝိကာလ ဘောဇန သိက္ခာပုဒ်သာ တိုးသဖြင့် ဗြဟ္မစရိယ ငါးပါးသီလ နှင့်တူသည်။ ၎င်း ဧကဘတ္တိက ဆက္ကသီလကို ဓမ္မိက ဥပါသကာ၊ နန္ဒမာတာတို့သည် အသက်ထက်ဆုံး ဆောက်တည်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ကဿပ ဘုရား ရှင်လက်ထက်က သီတင်းသည် ၅၀၀ နှင့် ၈၀၀ သီ ဆရာကြီးတို့သည်လည်း ဆောက်တည်ခဲ့ကြသည်။

ဥပါသကာဟူသည်

ဗုဒ္ဓစာပေ ဘာသာရေး နယ်ပယ်၌ ဥပါသကာဟူသော အသုံး အနှုန်းရှိသည်။ ဥပါသကာဟူသည် ဥပ-အနီး၌၊ အသက- နေတတ်သူ။ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ရတနာသုံးပါးတို့နှင့် မဝေးဘဲ အနီး၌ နေတတ် သူဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ တည်းဟူသော ရတနာမြတ်သုံးပါးတို့အား ယုံကြည်လေးမြတ် ဆည်းကပ်၍ သရဏဂုံတည်သူ အမျိုးသားကို ခေါ်သည်။ အမျိုးသမီး ကိုမူ ဥပါသိကာဟု ခေါ်သည်။

အချို့က ဥပါသိကာကို ဥပါသကီဟုလည်း ရေးကြခေါ်ကြ၏။ သို့သော် ဥပါသကီဟူသော အသုံးထက် ဥပါသိကာဟူသော အသုံးက ပို၍ သဒ္ဒါနည်းကျသည်။

ဥပါသကာသည်-

- ၁။ သတ္တ ဝါဏီဇူ - လက်နက် ရောင်းဝယ်မှု
- ၂။ သတ္တ ဝါဏီဇူ - လူသတ္တဝါ ရောင်းဝယ်မှု
- ၃။ မံသ ဝါဏီဇူ - အသား ရောင်းဝယ်မှု

၄။ မဇ္ဇ ဝါဏီဇ္ဇ - သေရည်အရက် ရောင်းဝယ်မှု

၅။ ဝိသ ဝါဏီဇ္ဇ - အဆိပ် ရောင်းဝယ်မှု

ဟူသည့် မပြုသင့် မပြုထိုက်သော အလုပ်များကို ရှောင်ကြဉ်၍ တရားနှင့်ယှဉ်သော အသက်မွေးမှုနှင့် သူဖို့ကိုယ်ဖို့ မျှတသော အသက်မွေးမှုမျိုး ပြုရမည်။

ဥပါသကာသည် ငါးပါးသီလ ပျက်စီးလျှင်ဖြစ်စေ၊ တရားသဖြင့် အသက်မွေးမှု ပျက်စီးလျှင်ဖြစ်စေ၊ ဥပါသကာ ပျက်စီးခြင်းမည်သည်။ ထို့ပြင် သဒ္ဓါတရား မရှိခြင်း၊ ဒိဋ္ဌိ သုတ မုတတို့ကို မင်္ဂလာဟု အယူရှိခြင်း၊ မင်္ဂလာကိုယုံကြည်၍ ကံကို မယုံကြည်ခြင်း၊ သာသနာပြင်ပ၌ အလှူခံကို ရှာမှီးခြင်းနှင့် ပေးလှူမှု စသည်တို့ကို ရှေးဦးစွာ ပြုခြင်းတို့သည်လည်း ဥပသကာ၏ ပျက်စီးခြင်း မည်ပေသည်။

ဗုဒ္ဓသည် အောက်ဖော်ပြပါ ငါးပါးနှင့်ပြည့်စုံသည့် ဥပါသကာ၊ ဥပါသိကာမတို့အား ဥပါသကာ ရတနာ၊ ဥပါသိကာမ ရတနာ၊ ဥပါသကာ ကြာပဒုမ္မာ၊ ဥပါသိကာ ကြာပဒုမ္မာ၊ ဥပါသကာ ကြာပုဏ္ဏရိက်၊ ဥပါသိကာမ ကြာပုဏ္ဏရိက်မည်ကြောင်း ဟောကြားတော်မူခဲ့သည်။

ထိုငါးပါးကား-

- ၁။ ရတနာသုံးတန် ကံ ကံ၏အကျိုးတရားတို့၌ ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါ တရား ရှိခြင်း၊
- ၂။ သီလရှိခြင်း၊
- ၃။ အထူးအဆန်း ကောင်းမြတ်သော အရာဝတ္ထုတို့ကိုမြင်ရာ ကြားရာ နမ်းရှူ၊ စားသောက်၊ ထိတွေ့ရသည့် ဒိဋ္ဌိ သုတ မုတ တို့ကို မင်္ဂလာဟု အယူရှိသူ မဟုတ်ခြင်း၊
- ၄။ ကံကိုသာ ယုံကြည်၍ မင်္ဂလာကို မယုံကြည်ခြင်း၊
- ၅။ သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော်မှအပြင်အပ မိစ္ဆာ အယူဝါဒ၌ မြတ်သောအလှူခံကို မရှာမှီးဘဲ သဗ္ဗညု မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်၌သာ ရှေးဦးစွာ ပြုအပ်သော ပေးလှူခြင်း၊ မြတ်နိုးခြင်း စသော ကောင်းမှုကို ပြုခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။

အဘယ်ကြောင့် ဥပါသကာ ရတနာ၊ ဥပါသိကာမ ရတနာ မည်သနည်းဆိုသော် ရွှေ၊ ငွေ စသော ရတနာများသည် ထိုရတနာ ရှိသူကို နှစ်သက်စေတတ်သကဲ့သို့ ထိုဥပါသကာ၊ ဥပါသိကာမ ရောက်ရှိ ရာ ပရိသတ်သည် အလွန်မွေ့လျော် ပျော်ရွှင်နှစ်သက်စေတတ်သော ကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဥပါသကာ ကြာပဒုမ္မာ၊ ဥပါသိကာမ ကြာပဒုမ္မာ၊ ဥပါသကာ ကြာပုဏ္ဏရိက်၊ ဥပါသိကာမ ကြာပုဏ္ဏရိက် မည်ခြင်းမှာလည်း ပဒုမ္မာ ကြာပန်း၊ ပုဏ္ဏရိက် ကြာပန်းတို့သည် အဆင်းလှ၍ အနံ့မွှေးကြိုင် သကဲ့သို့ ဖော်ပြပါ တရားငါးပါးနှင့်ပြည့်စုံသည့် ဥပါသကာ ဥပါသိကာမ တို့သည်လည်း သီလ စသော ဂုဏ်သတင်း ကျော်စော၍ မွှေးကြိုင် သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့သည် ဥပါသကာ စစ်စစ်ဖြစ်ရန် အောက်ပါ ဥပါသကာ အင်္ဂါရှစ်ပါးနှင့် ပြည့်စုံဖို့လည်း လိုပေသည်။

ယင်းတို့မှာ-

- ၁။ သရဏဂုံတည်ခြင်း၊
- ၂။ ငါးပါးသီလမြဲခြင်း၊
- ၃။ မှားယွင်းသည့် မိစ္ဆာကုန်သွယ်မှု မရှိခြင်း၊
- ၄။ အတုအယောင် မင်္ဂလာကို ပယ်ခြင်း၊
- ၅။ ကံတရားကို ယုံကြည်ခြင်း၊
- ၆။ သာသနာပနှင့် ပုဂ္ဂိုလ်တရားကို ယုံကြည်မှုသဒ္ဓါ မရှိခြင်း၊
- ၇။ သာသနာပ၌ မြတ်သောအလှူ မပြုခြင်း၊
- ၈။ သာသနာတော်ကို အကျိုးပြုခြင်း၊

တို့ဖြစ်သည်။ (သီလက္ခန္ဓာ အဋ္ဌကထာ နှာ -၁၀၅)

သို့မှသာ ဥပါသကာဂုဏ်ရည်နှင့် ပြည့်စုံသည့် ဥပါသကာစစ် စစ်ဖြစ်ပေမည်။

အခန်း (၃)

ဥပုသ်သည် ဆိုသည်မှာ

ဥပုသ်ဟူသော စကားသည် ဥပေါသထဟူသော ပါဠိမှ ဆင်းသက်လာသည့် ပါဠိပျက် ဝေါဟာရ တစ်ခုဖြစ်သည်။ ဥပ+ဝသထ။ ဥပ=ညစာ မစားခြင်း၊ သူ့အသက် မသတ်ခြင်း၊ သူ့ဥစ္စာ မခိုးခြင်း စသည့် အကျင့်မြတ်များနှင့် ပြည့်စုံ၍။ ဝသထ=နေခြင်း။ တစ်နည်းအားဖြင့် မိမိခံယူ ဆောက်တည်ထားသည့် သီလများ မကျိုး၊ မပေါက်အောင် ဆောက်တည် နေထိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။

ထို(ဥပုသ်စောင့်)သူသည် ဥပုသ်သီလ ယူပြီးနောက် ဘုရားဂုဏ်တော်၊ တရားဂုဏ်တော် စသည်တို့ကို အာရုံပြု၍ ဘာဝနာပွားလျက် ကုသိုလ်စိတ်ဖြင့် နေခြင်းသည်ပင် ဥပုသ်သည် သို့မဟုတ် ဥပုသ်စောင့်ခြင်း မည်၏။

ဥပုသ်သညာတို့၏ ပြုဖွယ်ကိစ္စများ

- ၁။ ဥပုသ်စောင့်မည့်သူသည် မစောင့်မီနေ့ကပင် ကြိုတင်၍ ထိုနေ့ အတွက် ပြုလုပ်ရမည့် အိမ်မှုကိစ္စများကို ပြီးအောင် စီစဉ်ထားရမည်။
- ၂။ ဥပုသ်နေ့အတွက် စားသောက်ရန်ကိုလည်း နေ့စဉ်စား သောက်နေကျထက် မပိုသော အနေအထားမျိုး ကြိုတင် ချက်ပြုတ်ထားရမည်။
- ၃။ ဥပုသ်စောင့်မည့်နေ့ အရုဏ်တက်ချိန်တွင် အိပ်ရာထပြီး ကိုယ်လက် သန့်စင်၍ စိတ်ကြည်လင်ရုံမျှသာ အဝတ်ကို ဝတ်ဆင်ရမည်။
- ၄။ ဥပုသ်စောင့်မည့်သူသည် ပန်းပန်ခြင်း၊ မိတ်ကပ်လိမ်းခြယ်ခြင်း၊ သနပ်ခါး စသည့် အမွှေးနံ့သာ လိမ်းကျံခြင်းမျိုး အထူး မပြုလုပ်ရ။
- ၅။ သီလဆောက်တည်ရာ၌ ပါဠိလို နားမလည်လျှင် ဘုရား ပညတ်တော်မူအပ်သော ဥပုသ်သီလကို ဆောက်တည်ပါ၏ဟူ၍ ရွတ်ဆို ဆောက်တည်နိုင်သည်။
- ၆။ ဥပုသ်သီလယူ၍ စားသောက်ပြီးနောက် တစ်ကိုယ်တည်း ဖြစ်စေ၊ စိတ်တူကိုယ်တူ အဖော်နှင့်ဖြစ်စေ ဆိတ်ငြိမ်ရာ၌ မိမိသင့်လျော် အားရသော အနေအထားဖြင့် ဘုရားဂုဏ်တော်ကို အာရုံပြုခြင်း၊ တရားစာ ကြည့်ခြင်း၊ ရွတ်ဖတ်ခြင်းတို့ ပြုလုပ်နေသင့်သည်။
- ၇။ တရားဟောသူရှိလျှင် နာယူနိုင်သည့်ပြင် ဥပုသ်စောင့်သူ အချင်းချင်းလည်း တရားစကား ဆွေးနွေး မေးမြန်းနိုင်သည်။
- ၈။ ညပိုင်းသို့ရောက်သောအခါ ယနေ့ မိမိဆောက်တည်ခဲ့သော တစ်နေ့တာ၏ သီလကြောင့် ကုသိုလ်တရားတိုးပွား၍ အကျိုးများခဲ့ပေပြီဟု ပြန်လည် ဆင်ခြင်ရမည်။

ကန်တော့ခန်း

ကန်တော့ရန်။ ။ ဩကာသ၊ ဩကာသ၊ ဩကာသ၊ ကာယကံ၊
ဝီစီကံ၊ မနောကံ၊ သဗ္ဗဒေါသ ခပ်သိမ်းသော အပြစ်တို့ကို ပျောက်ပါစေ
ခြင်းအကျိုးငှာ ပထမ၊ ဒုတိယ၊ တတိယ၊ တစ်ကြိမ်၊ နှစ်ကြိမ်၊ သုံးကြိမ်
မြောက်အောင်၊ ဘုရား ရတနာ၊ တရား ရတနာ၊ သံဃာ ရတနာ၊
ရတနာမြတ်သုံးပါးတို့ကို အရိုအသေ အလေးအမြတ်၊ လက်အုပ်မိုး၍
ရှိခိုးပူဇော်၊ ဖူးမြော်မာန်လျှော့၊ ကန်တော့ပါ၏ အရှင်ဘုရား။

ဆုတောင်းရန်။ ။ ကန်တော့ရသော အကျိုးအားကြောင့် အပါယ်
လေးပါး၊ ကပ်သုံးပါး၊ ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး၊ ရန်သူမျိုးငါးပါး၊ ဝိပတ္တိတရား
လေးပါး၊ ဗျသန တရားငါးပါးတို့မှ အခါခပ်သိမ်း ကင်းလွတ်ငြိမ်းသည်
ဖြစ်၍ မဂ်တရား၊ ဖိုလ်တရား၊ နိဗ္ဗာန်တရားတော်မြတ်ကို ရပါလို၏
အရှင်ဘုရား။

သရဏဂုံ သီလတောင်းခန်း။ ။ အဟံဘန္တေ တိသရဏေန
သဟအဋ္ဌင်္ဂံ သမန္နာဂတံ ဥပေါသထသီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ
ကတွာ သီလံ ဒေထ မေဘန္တေ။

ဒုတိယမိ အဟံဘန္တေ တိသရဏေန သဟ အဋ္ဌင်္ဂံ သမန္နာဂတံ
ဥပေါသထ သီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံဒေထ
မေဘန္တေ။

တတိယမိ အဟံဘန္တေ တိသရဏေန သဟ အဋ္ဌင်္ဂံ သမန္နာ
ဂတံ ဥပေါသထ သီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံဒေထ
မေဘန္တေ။

သံဃာတော်။ ။ ယ မဟံ ဝဒါမိ တံဝဒေထ။

လူပုဂ္ဂိုလ်။ ။ အာမဘန္တေ။

ဘုရားရှိခိုးရန်။ ။ နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာ
သမ္ဗုဒ္ဓဿ။ (သုံးခေါက်ဆိုပါ)

သရဏဂုံ ဆောက်တည်ရန်။ ။ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ
ဂစ္ဆာမိ။ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

ဒုတိယမိ ဗုဒ္ဓံ သံရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဒုတိယမိ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊
ဒုတိယမိ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

တတိယမိ ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ တတိယမိ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊
တတိယမိ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ။

လူပုဂ္ဂိုလ်။ ။ အာမဘန္တေ။

ရှစ်ပါးသီလ ဆောက်တည်ရန်

- ၁။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၂။ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၃။ အဗြဟ္မစရိယာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၄။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၅။ သုရာမေရယ မဇ္ဇေပမာဒဋ္ဌာနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိ
ယာမိ။
- ၆။ ဝိကာလဘောဇနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၇။ နစ္စ-ဂီတ၊ ဝါဒိတ၊ ဝိသုက ဒဿန၊ မာလာ၊ ဂန္ဓ၊ ဝိလေပန
ဓာရဏ-မဏ္ဍန-ဝိဘူသနဋ္ဌာနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာ ပဒံ သမာဒိ
ယာမိ။
- ၈။ ဥစ္စာသယန မဟာသယနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိ ယာမိ။
သံဃာတော်။ ။ တိသရဏ သဟ အဋ္ဌင်္ဂံ သမန္နာဂတံ ဥပေါသထ
သီလံ ဓမ္မံ သာဓုကံ ကတွာ အပ္ပမာဒေန သမ္မာဒေထ။
လူပုဂ္ဂိုလ်။ ။ အာမဘန္တေ။

ရှစ်ပါးသီလ အနက်

၁။ ပါဏာတိပါတ၊

၂။ အဒိန္နာဒါန၊

၃။ အဗြဟ္မစရိယ၊

၄။ မုသာဝါဒ၊

၅။ သုရာမေရယ မဇ္ဇပ္ပမာဒဋ္ဌာန၊

* ဤ သိက္ခာပုဒ်များ၏ အနက်ကို ရှေ့သီလခန်းများ၌ ဖော်ပြပြီး ဖြစ်သည်။

၆။ ဝိကာလ ဘောဇနာ၊ နေ့လွဲညစာ စားခြင်းမှ။ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ၊ ရှောင်ကြဉ်ရကြောင်း ကောင်းမြတ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို။ သမာဒိယာမိ၊ ကောင်းစွာ ကျင့်သုံးခံယူ ဆောက်တည်ပါ၏။

၇။ နစ္စ-ဂီတ-ဝါဒိတ-ဝိသုက ဒဿန-မာလာ-ဂန္ဓ- ဝိလေပန- ဓာရဏ မဏ္ဍန-ဝိဘူသနဋ္ဌာနာ၊ အကုသိုလ် များကြောင်း မကောင်းမှုဖြစ်သော ကခြင်း၊ သီဆိုခြင်း၊ တီးမှုတ်ခြင်း၊ ဘုရား အဆုံးအမတော်၏ ဆန့်ကျင်ဘက် တံကျင်ပမာ ဖီလာဖြစ်သော ကြည့်ရှုနားထောင်ခြင်း၊ ပန်းပန်ခြင်း၊ နံ့သာပျောင်း၊ နံ့သာရည်၊ နံ့သာမှုန့်တို့ကို လိမ်းကျံခြယ်လှယ်ခြင်းမှ။ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ၊ ရှောင်ကြဉ်ရကြောင်း ကောင်းမြတ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို။ သမာဒိယာမိ၊ ကောင်းစွာ ကျင့်သုံးခံယူ ဆောက်တည်ပါ၏။

၈။ ဥစ္စာသယန၊ မဟာသယနာ၊ မြင့်သောနေရာ၊ မြတ်သောနေရာ၌ အိပ်ခြင်း၊ နေထိုင်ခြင်းမှ။ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ ရှောင်ကြဉ်ရကြောင်း ကောင်းမြတ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို။ သမာဒိယာမိ၊ ကောင်းစွာကျင့်သုံး ခံယူ ဆောက်တည်ပါ၏။

ရှစ်ပါးသီလ အကျင့်ပွင့်ဆိုချက်

ဝိကာလဘောဇန အဖွင့်။ ။ ဝိကာလ ဘောဇန သိက္ခာပုဒ်တွင် နေလွဲအခါစားခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏ဟုဆိုရာ၌ ဥပုသ်သီလ ဆောက်တည်သူသည် ဥပုသ်သီလ ဆောက်တည်ပြီး ထို့နေ့ နေ့လယ် မွန်းတည့် ၁၂ နာရီမှစ၍ နောက်တစ်နေ့ နံနက်အရုဏ်တက်သည်အထိ ထမင်း၊ ဟင်းလျာ၊ မုန့်ပဲသရေစာ၊ သစ်သီး စသည်တို့ကို မစားဘဲ ဆောက်တည်ပါ၏” ဟုဆိုလိုသည်။ သို့သော် မနေနိုင် မထိုင်နိုင် ဆာလောင်နေလျှင်မူ ဖျော်ရည်တစ်မျိုးမျိုးကို သောက်ကောင်းသည်။ ထို့ပြင် ရောဂါတစ်ခုခု ခံစားနေရလျှင်လည်း ဆီးဖြူသီး၊ ဖန်ခါးသီး၊ ကြစုသီး၊ စတုမရူ၊ ထန်းလျက်၊ သကြားလုံး၊ ချင်း၊ ကြက်သွန်သုပ်တို့ကို ဆေးအဖြစ် သုံးဆောင်ကောင်းသည်။ ဝိနယာ ဂရုကဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ မူ လက်ဖက်ရည် (ရေခွေးကြမ်း)ကိုပင် မသောက်ဘဲ ရှောင်ကြဉ်ကြသည်။

ဥပုသ်စောင့်၍ ညစာ မစားဘဲ နေခြင်းသည် မိမိကိုယ်မိမိညှဉ်းဆဲခြင်း မဟုတ်။ ညစာ မစားသဖြင့် ကိစ္စနည်း၍ တရားအာရုံပြုရန် အချိန်များစွာရကာ လောကီအာရုံ ကာမဂုဏ်၌ စိတ်၊ မဝင်စားအောင် ထိန်းချုပ်ပြီးဖြစ်သည်။

ဝိကာလဘောဇန အကျိုးပြုသာဓက

တစ်နေ့သ၌ အနာထပိဏ်သူဌေး မိသားစုတို့သည် ဥပုသ်သီလ ဆောက်တည်ကြ၏။ ထို့နေ့ ညနေစောင်း၌ အနာထပိဏ်သူဌေးကြီး၏ လယ်လုပ်သားသည် လယ်တောမှ ပြန်လာပြီး သူဌေးကြီး မိသားစု ဥပုသ်စောင့်သည်ကို တွေ့ရှိသဖြင့် သူလည်း နေ့ထက်ဝက် ဥပုသ် စောင့်သည်။

ညပိုင်းရောက်သောအခါ လယ်လုပ်သားမှာ လေနာရောဂါ အပြင်းအထန် ခံစားရသည်။ ၎င်းကို သူဌေးကြီး သိသဖြင့် လယ်သမား အား ဓတုမရူကျေးသည်။ လယ်လုပ်သားက သူဌေးကြီး မစားလောဟု မေးရာ ငါတို့မှာ အနာရောဂါ မရှိ၍ မစားဟု ဆိုလေ၏။ ထိုအခါ လယ်လုပ်သားက “တစ်နေ့လုံး ဥပုသ်စောင့်သည့် အသင်တို့ပင် ဘာမျှ မစားဘဲ ဆောက်တည်သဖြင့် နေ့ထက်ဝက်မျှ စောင့်သော ကျွန်ုပ် လည်း မစားတော့” ဟု ငြင်းဆိုသည်။ ဤသို့ဖြင့် ထိုညပိုင်းတွင် လယ် လုပ်သား ကွယ်လွန်ရာ ရုက္ခစိုးနတ် ဖြစ်လေသည်။

နေ့ထက်ဝက် စောင့်သော ဥပုသ်သည်ပင် ဤမျှ အကျိုးကြီး မားရကား တစ်နေ့ကုန်စောင့်သူတို့အဖို့မှာမူ ထို့ထက်ပို၍ အကျိုးများ ပေသည်။

နစ္စဂီတ အဖွင့်။ ။ နစ္စဂီတ သိက္ခာပုဒ်၌ နစ္စ+ဂီတ+ဝါဒိတ+ဝိသူက ဒဿန+ မာလာဂန္ဓ+ ဝိလေပန+ဓာရဏ+မဏ္ဍန+ဝိဘူသန+ဌာန ဟူ၍ ၁၁-ပုဒ်ပါရှိသည်။

အနက်အဓိပ္ပာယ်။ ။ နစ္စ-ကခြင်းဟူရာ၌ ကိုယ်တိုင်လည်း မကရ။ လူ၊ တိရစ္ဆာန်မှအစ မည်သူ့ကိုမျှလည်း အကခိုင်းခြင်း မပြုရ။ မည်သည့် ကပွဲမျှကိုလည်း မကြည့်ရ။ ခရီးသွားလာနေစဉ်ဖြစ်စေ၊ မိမိရှေ့မှောက် ၌ဖြစ်စေ၊ တိုက်ဆိုင်သဖြင့် မကြည့်ချင်လျက်သား ဖြစ်နေခြင်းမျိုးကား သိက္ခာပုဒ် မပျက်ပေ။ သို့သော် ၎င်းကို အခွင့်ကောင်းယူ၍ ဆက်လက် ကြည့်နေလျှင်ကား မူလသိက္ခာပုဒ် ပျက်တော့သည်။

ဂီတ-သီဆိုခြင်း ဟူရာ၌ ကိုယ်တိုင် မသီဆိုရသည့်ပြင် သူတစ် ပါးတို့အားလည်း သီဆိုခိုင်းခြင်း မပြုရ။ ပါဠိဂါထာ၊ ရှစ်လုံးဖွဲ့၊ ဓမ္မတေး ကဗျာများကိုလည်း အသံဆွဲငင်လျက် စည်းကိုက် ဝါးကိုက် ပုံစံမျိုး မရွတ်ဖတ်ရ။ ဘုရားရှိခိုးရာ၌လည်း သီချင်းသံ ဂီတသံပါအောင် ဆွဲဆွဲ ငင်ငင် မဆိုရ။ ၎င်းတို့ကို ကိုယ်တိုင် မဆိုရသည့်ပြင် သူတစ်ပါးတို့အား လည်း သီဆိုခိုင်းခြင်း မပြုရ။ သွားရောက် နားထောင်ခြင်းလည်း မပြုရ။ နားထောင်လျှင် သီလပျက်၏။ မိမိနေရာ၌ နေစဉ် သူတစ်ပါးက လာရောက်သီဆို၍ ကြားနေရခြင်းမျိုးကား သီလ မပျက်ပေ။

ဝါဒိတ-တီးမှုတ်ခြင်းဟူရာ၌ ကြေးလုပ် တူရိယာ၊ ကြိုးတပ် တူရိယာ၊ သားရေ တူရိယာ၊ လေမှုတ် တူရိယာ၊ လက်ခုပ် တူရိယာ ဟူသော တူရိယာငါးပါး၊ တစ်နည်း အာတက-တစ်ဖက်ပိတ်စည်။ ဝိတတ- နှစ်ဖက်ပိတ်စည်။ အာတတ ဝိတတ- အလုံးစုံပိတ်သော စည်။ ဃန-တစ်ခဲနက်စည်။ သုသိရ-အခေါင်းရှိသောစည် ဟူသော တူရိယာ ငါးပါးတို့ကို ကိုယ်တိုင်လည်း မတီးခတ်ရ။ သူတစ်ပါးတို့အား လည်း မတီးခိုင်းရ။ နားထောင်ခြင်းလည်း မပြုရ။ ခရီးကြုံ လမ်းကြုံ၍ ကြားနေရခြင်း၊ မိမိနေရာ၌ နေလျက်ပင် သီဆို သံကြားရခြင်းမျိုးကား သီလ မပျက်။ တမင် လွန်ကျူးမှသာ သီလပျက်သည်။

ဝိသူက ဒဿန- ဆန့်ကျင်ဘက်ကို ကြည့်ရှုခြင်းဟူရာ၌ ကခြင်း၊ သီဆိုတီးမှုတ်ခြင်းများကို လောကုတ္တရာ အမြင်ဖြင့်ကြည့်လျှင် ကာမဂုဏ် ခံစားမှု အားပေးရာ ရောက်သောကြောင့် မကြည့်ရှုရန် တားမြစ်ခြင်းဖြစ်သည်။ (ဝိသူက-ဆန့်ကျင်ဘက်+ဒဿန-ကြည့်ရှုနား ထောင်ခြင်း)။ ထို့ကြောင့် နစ္စ ဂီတ ဝါဒိတ အရ-ကပြ သီဆို တီးမှုတ် ခြင်းများကို ကြည့်ရှု နားထောင်ခြင်းသည် ဝိသူက ဒဿန- သာသနာ တော်၏ ငြောင့်တံကျင်သဖွယ်ဖြစ်သော ကြည့်ရှုနားထောင်မှုဟု ခေါ်၏။

မာလာဓာရဏ- ပန်းပန်ခြင်းဟူရာ၌ ဥပုသ်စောင့်စဉ် ပန်းပွင့်၊ ပန်းခိုင်၊ ပန်းကုံးများ ပန်ခြင်း၊ သူတစ်ပါးတို့အား အပန်ခိုင်းခြင်း မပြုရ။ ပြုလုပ်လျှင် သီလပျက်သည်။

ဂန္ဓဓာရဏ- အမွှေးရနံ့ဆောင်ခြင်းဟူရာ၌ ဥပုသ်စောင့်စဉ် ခန္ဓာကိုယ်အား ရေမွှေး၊ နံ့သာဆီ ဆွတ်ဖျန်းခြင်း၊ နံ့သာမှုန့် (ပေါင်ဒါ မှုန့်) လိမ်းကျံခြင်း၊ ဖြူးခြင်း၊ ထုံမွှမ်းခြင်းတို့ မပြုရ။ သူတစ်ပါးတို့အား လည်း မခိုင်းရ။ ပြုလုပ်လျှင် သီလပျက်သည်။ ဆပ်ပြာမွှေးကိုပင် အကြောင်းထူးမရှိဘဲ မသုံးရ။ သို့သော် ချွေးနံ့ ကိုယ်နံ့ ပျောက်စေရန် အတွက် ဆပ်ပြာမွှေး၊ ပေါင်ဒါ စသည်တို့ကို သုံးလျှင်ကား သုံးနိုင်သည်။

ဂန္ဓဝိလေပန မဏ္ဍန- နံ့သာ၊ နံ့သာပျောင်း သုံးစွဲခြင်းဟူရာ ၌ ခန္ဓာကိုယ်အား အမွှေးရနံ့၊ သနပ်ခါးရည်၊ အလှဆီ၊ မိတ်ကပ် စသည်

တို့ဖြင့် လိမ်းကျံခြယ်သခြင်း၊ မျက်နှာရှိ ကျောက်ပေါက်မာကဲ့သို့ အရာများကိုဖို့ခြင်း၊ မျက်နှာ ပေါင်းတင်ခြင်း၊ သူတစ်ပါးအား လိမ်းကျံခိုင်းခြင်းတို့ မပြုရ။ ပြုလုပ်လျှင် သီလပျက်သည်။

မဏ္ဍန- အလှပြင်ခြင်းဟူရာ၌ မျက်နှာရှိ ဝက်ခြံ၊ တင်းတိပ်၊ ညှင်း စသည်တို့ ပျောက်ကင်းရန် ဆေးလိမ်းခြယ်ခြင်း၊ ဆံပင်အလှပြင်ခြင်း၊ ဆေးဆိုးခြင်း၊ ခြေသည်း၊ လက်သည်း၊ နှုတ်ခမ်းတို့ကိုဆေးဆိုးခြင်း၊ မျက်တောင် အတုတပ်ခြင်း၊ မျက်ခုံးမွှေး နုတ်ခြင်း၊ မျက်စိအရောင်ခြယ်(ကာခြယ်)ခြင်း စသည့် အလှပြင်ခြင်း (မဏ္ဍန)တို့ကို မပြုရ။ ပြုလုပ်လျှင် သီလပျက်သည်။ ဆံပင်ကို လှစေလို၍ မဟုတ်ဘဲ သာမန်ခေါင်းဖြီးခြင်းမျိုးနှင့် လက်သည်း ခြေသည်း ရှည်သဖြင့် လှီးဖြတ်ခြင်းမျိုးတို့မှာ သီလ မပျက်ပေ။

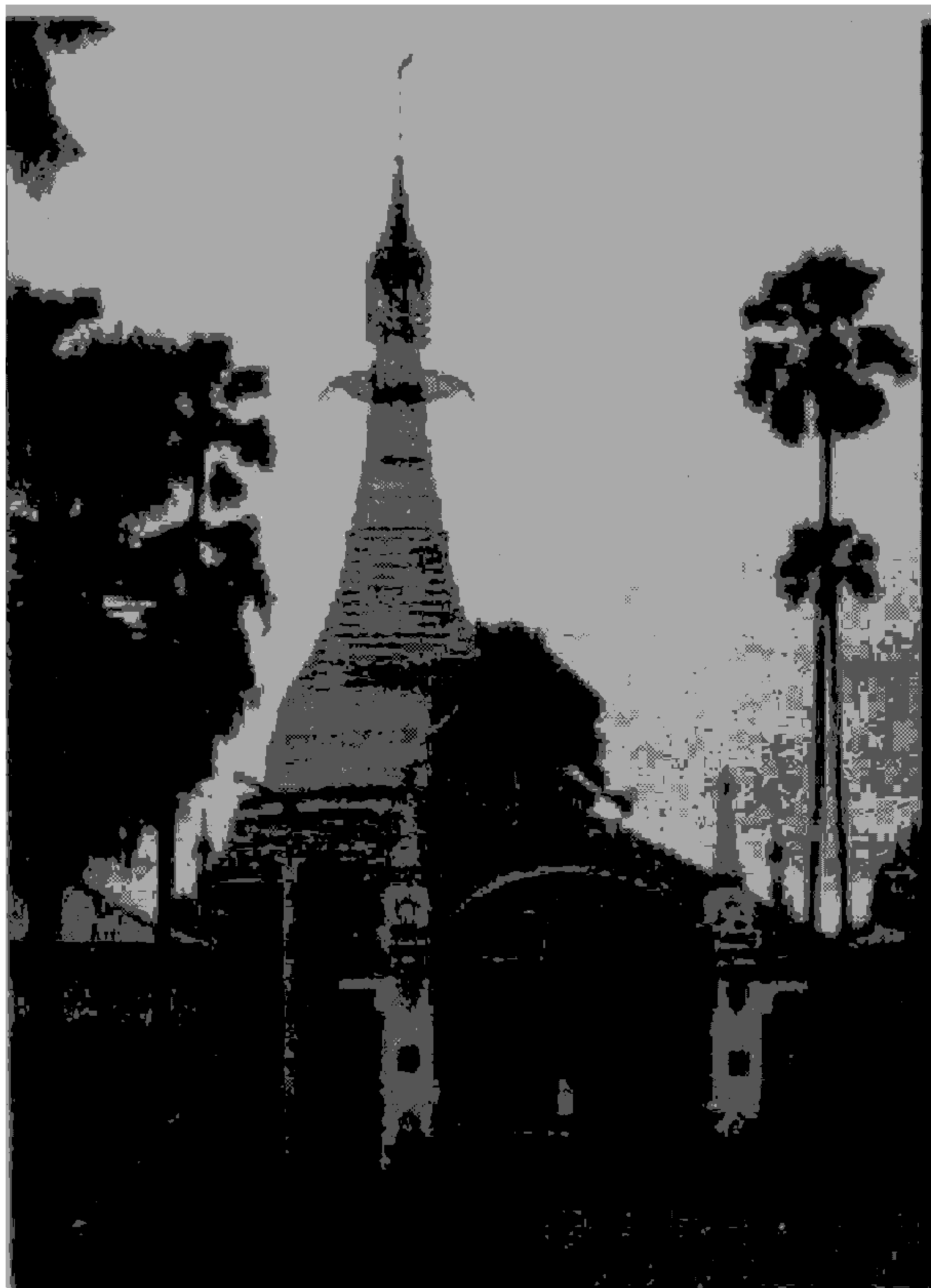
ဂန္ဓ ဝိလေပန ဝိဘူသန အပိုဒ်အရ - မိမိခန္ဓာကိုယ်ကို နံ့သာ၊ နံ့သာပျောင်း၊ မိတ်ကပ် စသည်တို့ဖြင့် အနံ့မွှေးအောင် ဝိလေပန (နံ့သာပျောင်း)ဖြင့် အသားအရေလှအောင် လိမ်းကျံခြင်းတို့ မပြုရ။ ပြုလုပ်လျှင် သီလပျက်သည်။

ဝိဘူသန - တန်ဆာဆင်ခြင်းဟူရာ၌ စိန်၊ ရွှေ၊ ငွေ စသော လက်ဝတ်ရတနာများ ပန်ဆင်၊ ဝတ်ဆင်ခြင်း၊ အဝတ်အထည်ကို သာမန်ဝတ်စား ဆင်ယင်မှုထက် ပို၍ အဆင်ဆန်း ပုံဆန်းများ ချုပ်ပြီး ဝတ်ဆင်ခြင်း၊ ဖိနပ် အလှစီးခြင်း၊ ထီး အလှဆောင်းခြင်း စသည့် အပိုတန်ဆာ ဆင်ခြင်းမျိုး မပြုရ။ ပြုလုပ်လျှင် သီလပျက်သည်။

ဌာန- အကြောင်းတရားဟူရာ၌ ဤပန်းပန်မှု စသော အလှပြင် တန်ဆာများသည် ကိလေသာ တဏှာ တိုးပွားခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ ရှောင်ရမည်။

ဥစ္စာသယန မဟာသယန အဖွင့်။ ။ ဥစ္စာသယန မဟာသယန သိက္ခာပုဒ်တွင် မြင့်သောနေရာ၊ မြတ်သောနေရာ၌ အိပ်ခြင်း၊ နေထိုင်ခြင်းမှ ရှောင်ကြဉ်ပါ၏ဟု ဆိုရာ၌ ဥစ္စာသယနဟူသည် အခြေတစ်တောင်ထွာထက် ရှည်သော အိပ်ရာခုတင်၊ ကုလားထိုင် စသည်တို့၌ မထိုင်ရ။

မဟာသယန- မြတ်သောနေရာဟူသည် လက်လေးသစ်၊
 မကရှည်သော အမွှေးရှည်ကော်ဇော၊ သားမွှေးအခင်း၊ ခြင်္သေ့၊
 သစ်ကျား၊ အရုပ်များဖြင့် အဆန်းတကြယ် ပြုပ်လုပ်ထားသော
 သားမွှေးအခင်း၊ ရွှေချည်၊ ငွေချည်တို့ဖြင့် ချုပ်လုပ်ထားသော ပိုးအခင်း၊
 လဲမွှေးရာ၊ ဝှမ်းမွှေးရာများကို ဆိုလိုသည်။ ၎င်းတို့ကို အသုံးပြုလျှင်
 ဤ သိက္ခာပုဒ်ပျက်သည်။

အခန်း (၄)

ဩကာသအကျယ် ဖွင့်ဆိုချက်

ဩကာသဟူသည် ရှိခိုးပါရစေ၊ ကန်တော့ပါရစေဟု အခွင့်
တောင်းခြင်း ဖြစ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ဩကာသ၊ ဩကာသ၊
ဩကာသ ဟူ၍ လေးလေးနက်နက် ဆိုလိုက်သော ဤသုံးပုဒ်သည်
ရတနာသုံးပါးအား ဦးတည်လိုက်ခြင်း တိုင်တည်လိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

အချို့ ရှေးဆရာကြီးများသည် ဤဩကာသ သုံးပုဒ်ကို
“ဩကာသ၊ ဩကာသ၊ ဩကာသ ရှိခိုးခြင်းတည်ရာ၊ မြတ်နိုးခြင်းတည်
ရာ၊ ပူဇော်ခြင်းတည်ရာ၊ အရိအသေပြုခြင်း၏ တည်ရာဖြစ်တော်မူ
သော အစိန္တယျ၊ သုံးလောက ထွတ်ထား၊ သဗ္ဗညုမြတ်စွာ၊ ဘုရား
ရတနာ၊ မင်္ဂလေးတန်၊ ဖိုလ်လေးတန်၊ နိဗ္ဗာန် ပရိယတ်ဟုဆိုအပ်သော
ဆယ်ပါးသော တရားတော်မြတ်တည်း ဟူသော တရားရတနာ၊ မင်္ဂ
တည်သော ပုဂ္ဂိုလ် လေးယောက်၊ ဖိုလ်၌တည်သော ပုဂ္ဂိုလ် လေး
ယောက်ဟု ဆိုအပ်သော ရှစ်ယောက်သော သံဃာတော်မြတ် အပေါင်း
တည်း ဟူသော သံဃာရတနာ စသည်ဖြင့် အကျယ်ချဲ့၍ ကန်တော့ကြ
သည်။

ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနောကံ၊ သဗ္ဗဒေါသ၊ ခပ်သိမ်းသော အပြစ်တို့ကို ပျောက်ပါစေခြင်း အကျိုးငှာဟူသည် -ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၊ ရတနာမြတ်သုံးပါးတို့အပေါ်၌ ကိုယ်ဖြင့်ပြုအပ်သော ကာယကံ မှု၊ နှုတ်ဖြင့်ပြောမှားမိသည့် ဝိစီကံမှု၊ စိတ်ဖြင့် ပြစ်မှား ကြံစည်မိသည့် မနောကံမှုတို့ ရှိခဲ့သော် ထိုအပြစ်တို့ကို ပျောက်ပါစေခြင်းငှာ သီလပေး သော အရှင်မြတ်အား သက်သေထား၍ ရှိခိုးဝန်ချ တောင်းပန် ကန်တော့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ရတနာဟူသည် နှစ်သက် မြတ်နိုးဖွယ် အရာဖြစ်၏။ ဤ၌ ဘုရားရတနာ ဟူသည် တရားဥသ္မံ အလုံးစုံကို အကုန်အစင် သိမြင် တော်မူသောကြောင့် ဘုရားဟုလည်းကောင်း၊ အပါယ်ဆင်းရဲ သံသရာ ဝဋ်ဆင်းရဲသို့ မကျရောက်အောင် ဆောင်တတ်သောကြောင့် တရားဟု လည်းကောင်း၊ အယူသီလ တူမျှခြင်း ပေါင်းစု ဖွဲ့စည်းထားသော ကြောင့် သံဃာဟုလည်းကောင်း ခေါ်သည်။

အရိုအသေဟူသည် ကိုယ်၊နှုတ်၊ စိတ် သုံးပါးတို့ဖြင့် ညွတ် တွား ကိုင်းရှိုင်းခြင်းဖြစ်၍ အလေးအမြတ်ဟူသည် တလေးတစား အလေးထား၍ စိတ်ရောကိုယ်ပါ လေးစားခြင်း၊ မြတ်နိုးခြင်း ဖြစ်သည်။

ရှိခိုးခြင်းဟူရာ၌ ကိုယ်ဖြင့်ရှိခိုးခြင်း၊ နှုတ်ဖြင့်ရှိခိုးခြင်း၊ စိတ်ဖြင့် ရှိခိုးခြင်း ဟူ၍ ရှိခိုးခြင်းသုံးမျိုး ရှိသည်။

ကိုယ်ဖြင့်ရှိခိုးခြင်းဆိုသည်မှာ ရတနာသုံးပါး၏ ဂုဏ်ကျေးဇူး ကို အာရုံပြု၍ ထိခြင်းငါးပါး (ခြေ၊ လက်၊ နဖူး၊ တံတောင်၊ နူး) တို့ဖြင့် ရှိခိုးခြင်းဖြစ်သည်။

နှုတ်ဖြင့် ရှိခိုးခြင်းဆိုသည်မှာ ရတနာသုံးပါးတို့၏ ဂုဏ် ကျေးဇူးကို နှုတ်ဖြင့် ထုတ်ဖော် ရွတ်ဆိုခြင်းဖြစ်သည်။

စိတ်ဖြင့် ရှိခိုးခြင်းဆိုသည်မှာ ရတနာသုံးပါးတို့၏ ဂုဏ်ကျေး ဇူးကို စိတ်၌ အဖန်တလဲလဲ ဆင်ခြင်ပွားများ အောက်မေ့ခြင်း ဖြစ်သည်။

ပူဇော်ဆိုသည်မှာ ပကတိ မျက်စိဖြင့် ဖူးမြော်ကြည်ညိုခြင်း၊ အသိဉာဏ် မျက်စိဖြင့် ဖူးမြော်ကြည်ညိုခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

မာန်လျှော့ဆိုသည်မှာ ရတနာသုံးပါးတို့ကို မြင့်မြတ်ရာ၌ ထား၍ မိမိသန္တာန်ရှိသော မာန်မာန တရားများကို လျှော့ချ ဖယ်ရှားခြင်းကို ဆိုလိုသည်။

ကန်တော့ ဆိုသည်မှာ လက်အုပ်ချီ၍ ဦးညွတ် အရိအသေပြုခြင်း၊ အပြစ်ရှိကြောင်း တောင်းပန်စကား ပြောကြားဝန်ခံခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုကန်တော့သည်ဟူရာ၌ အပြစ်ရှိ၍ ကန်တော့ခြင်း၊ ကုသိုလ်ရယူလို၍ ကန်တော့ခြင်းဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိရာ သီလ ခံယူဆောက်တည်သည့်အခါ ကန်တော့ခြင်းမျိုးမှာ အကုသိုလ်များ ကင်းပျောက်၍ ကုသိုလ်တရား တိုးပွားစေခြင်းငှာ ရည်ရွယ်၍ ကန်တော့ခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။

ဆုတောင်းအဓိပ္ပာယ် ရှင်းလင်းချက်

အပါယ်လေးပါး။ ။ ၁၊ ငရဲ။ ၂၊ တိရစ္ဆာန်။ ၃၊ ပြိတ္တာ။ ၄၊ အသူရကာယ်။ ထိုလေးဘုံတို့သည် ချမ်းသာကင်း၍ ကုသိုလ်ကောင်းမှု ပြုခွင့် မရသောအရပ်တို့ ဖြစ်ကြသည်။

ကပ်သုံးပါး ။ ။ ၁၊ ဒုမ္ဘိက္ခန္ဓရကပ်။ ၂၊ သတ္တန္တရကပ်။ ၃၊ ရောဂန္တရကပ်။ ယင်းတို့တွင် အစာရေစာ ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးဘေးကြောင့် ပျက်စီးခြင်းသည် ဒုမ္ဘိက္ခန္ဓရကပ်မည်၏။ လက်နက်ဘေးကြောင့် ပျက်စီးခြင်းသည် သတ္တန္တရကပ်မည်၏။ ရောဂါဘယ ဘေးအမျိုးမျိုးကြောင့် ပျက်စီးခြင်းသည် ရောဂန္တရကပ်မည်၏။

ရပ်ပြစ်ရှစ်ပါး။

။ ၁၊ ငရဲ။ ၂၊ တိရစ္ဆာန်။ ၃၊ ပြိတ္တာ။ ၄၊ အသညသတ်
နှင့် အရူပဗြဟ္မာ။ ၅၊ ပစ္စန္ဒရစ် အရပ်။ ၆၊ မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ။
၇၊ ဉာဏ်ပညာ မရှိသူ။ ၈၊ ဘုရား မပွင့်ရာအခါ၌
လူဖြစ်ရခြင်း။ ငရဲ၊ တိရစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ ဤသုံးဘုံ
သည် အောက်အပါယ်လေးဘုံရှိ ရပ်ပြစ်သုံးပါး
ဖြစ်၏။ ဤ၌ အသူရကာယ်ဘုံသားတို့သည်
ပြိတ္တာဘုံသားတို့နှင့် ကူးလူးဆက်ဆံမှု ရှိသော
ကြောင့် အသူရကာယ်ဘုံကို ပြိတ္တာဘုံထဲထည့်
သွင်းထားသည်။ ထိုဘုံ၌ဖြစ်သော သူတို့မှာ
ထိုဘဝ၌ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန် မရနိုင်သဖြင့် အပြစ်သင့်
နေသော အရပ်သုံးပါး၊ အရပ်ပြစ် သုံးပါးဟု ခေါ်
ဆိုသည်။ အသညသတ် ဗြဟ္မာ့ဘုံသည်လည်း
ရပ်ပြစ်တစ်ပါးဖြစ်သည်။ ထိုဘုံသည် နာမ်
တရား မရှိသော ဘုံဖြစ်၍ ဘုရားဖူးရန်အတွက်
မျက်စိ၊ တရားနာရန်အတွက် နား(ပသာဒရုပ်)
များ မရှိသဖြင့် မဂ်ဖိုလ်နှင့် အလှမ်းဝေးသော
ကြောင့် အပြစ်သင့်သောအရပ် ဖြစ်၏။

ပစ္စန္ဒရစ် ။

။ သာသနာ မထွန်းကားသောအရပ်။

မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ ။

။ သာသနာထွန်းကားသောအရပ်၌ လူဖြစ်သော်
လည်း မိစ္ဆာဒိဋ္ဌိ အယူ မှားယွင်းနေသူ။

ဉာဏ်ပညာမရှိသူ။ ။

သာသနာထွန်းကားသောအရပ်၌ လူဖြစ်သော်
လည်း မျက်စိ၊ နား၊ နှာခေါင်း အင်္ဂါတို့ ချို့တဲ့နေ
ခြင်း။

ဘုရားမပွင့်ရာ။
အခါ၌လူဖြစ်ရခြင်း

။ လူ့ဘုံ၌ ဖြစ်ရသော်လည်း သာသနာ ပြင်ပအခါ
နှင့် ကြုံတွေ့ရခြင်း။

ရန်သူမျိုးငါးပါး။ ။

။ ၁၊ ရေဆိုး။ ၂၊ မီးဆိုး။ ၃၊ မင်းဆိုး။ ၄၊ အမွေခံဆိုး။
၅၊ သူခိုး။

ဝိပတ္တိတရား။ ။ ၁၊ ကာလဝိပတ္တိ။ ၂၊ ဥပဓိဝိပတ္တိ။ ၃၊ ပယောဂဝိပတ္တိ။ ၄၊ ဂတိဝိပတ္တိ။ ဖောက်ပြန်ချွတ်ယွင်းခြင်းကို ဝိပတ္တိဟုခေါ်သည်။ စစ်မက်ရေးရာတွေဖြစ်ပြီး ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြု၍ မရနိုင်အောင် ပျက်စီးနေသော ကာလသည် ကာလ ဝိပတ္တိမည်၏။ ရုပ်ဆင်းအင်္ဂါချို့တဲ့နေခြင်းသည် ဥပဓိ ဝိပတ္တိမည်၏။ လုပ်ဆောင်မှု မမှန်မကန် လုပ်မှား ကိုင်မှား အကုသိုလ်ပွားမည့် အလုပ်ကို အားထုတ်ခြင်းသည် ပယောဂ ဝိပတ္တိ မည်၏။ အပါယ်ဘုံ၌ ဖြစ်ရခြင်းသည် ဂတိ ဝိပတ္တိ မည်၏။

ဗျာသနတရား။ ။ ၁၊ ဉာတိ ဗျာသန။ ၂၊ ဘောဂ ဗျာသန။ ၃၊ ရောဂ ဗျာသန။ ၄၊ ဒိဋ္ဌိ ဗျာသန။ ၅၊ သီလ ဗျာသန။ ဆွေမျိုးများ ပျက်စီးခြင်းသည် ဉာတိ ဗျာသနမည်၏။ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ပျက်စီးခြင်းသည် ဘောဂဗျာသနမည်၏။ အနာရောဂါနှိပ်စက်၍ ပျက်စီးခြင်းသည် ရောဂ ဗျာသန မည်၏။ အယူလွဲမှား၍ ပျက်စီးခြင်းသည် သီလဗျာသန မည်၏။ အကျင့်သီလ ပျက်စီးခြင်းသည် ဒိဋ္ဌိဗျာသန မည်၏။

မဂ် ။ ။ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော တရားလမ်း။
 ဖိုလ် ။ ။ မဂ်၏ အကျိုးတရား။
 နိဗ္ဗာန် ။ ။ ရာဂ၊ ဒေါ၊ မောဟ တို့၏ ငြိမ်းအေးမှုဓာတ်သဘော၊ တစ်နည်း-ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက်ခြင်း၊ အစစ်မှန်ဆုံးသော ငြိမ်းအေးချမ်းသာခြင်း။

သရဏဂုံ သီလတောင်း ရှင်းလင်းချက်

သီလတောင်းခံရာ၌-

“အဟံဘန္တေ တိသရဏေန သဟ အဋ္ဌင်္ဂံ သမန္နာဂတံ၊ ဥပေါ သထ သီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံဒေထ မေဘန္တေ” ဟူသည် “ဘန္တေ- အရှင်ဘုရား။ အဟံ - တပည့်တော် တပည့်တော် မတို့သည်။ တိသရဏေန- သရဏဂုံ သုံးပါးနှင့်။ သဟ- တကွ။ အဋ္ဌင်္ဂံ သမန္နာဂတံ- ရှစ်ပါး တည်းဟူသော အင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံသော။ ဥပေါသထ သီလံ- ဥပုသ်သီလတည်း ဟူသော။ ဓမ္မံ- သိက္ခာပုဒ် တရားတော်ကို။ ယာစာမိ-တောင်းပါ၏။ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား။ မေ- တပည့်တော် (တပည့်တော်မ)အား။ အနုဂ္ဂဟံ-ချီးမြှောက်ခြင်းကို။ ကတွာ-ပြု၍။ သီလံ-သီလကို။ ဒေထ-ပေးတော်မူပါကုန်ဘုရား” ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

တစ်နည်းအားဖြင့် “တပည့်တော်သည် သရဏဂုံ သုံးပါးနှင့် တကွ ရှစ်ပါးသော သီလ အကျင့်မြတ်ကို တောင်းခံပါ၏။ တပည့်တော် အား (မေတ္တာ၊ ကရုဏာ၊ နှစ်ဖြာရှေ့ထား၍) သနားစောင့်ရှောက် ချီးမြှောက်အမှု ပြုသောအားဖြင့် သရဏဂုံ သီလကို ပေးတော်မူပါ အရှင်မြတ်တို့ ဘုရား” ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

ထိုသို့ သရဏဂုံသီလကို နှစ်ကြိမ်မြောက်၊ သုံးကြိမ်မြောက် တောင်းခံလိုက်ခြင်းဖြင့် (သီလခံယူခြင်း သာသနာ့အလုပ်ကိစ္စသည် မည်မျှလေးနက်သည်၊ ရိုသေမှုတွေ ပါသည်ကို ထင်ရှားကာ ဝမ်း မြောက် ဝမ်းသာ ဖြစ်သွားစေသည်။)

သရဏဂုံသီလ သုံးကြိမ် တောင်းပြီးသောအခါ သီလပေး ပုဂ္ဂိုလ်(သံဃာတော်)က “ယ မဟံ ဝဒါမိ တံဝဒေထ” ဟုဆိုလိုက် သည်။ ထိုအခါ သီလ ခံယူမည့်သူများက “အာမဘန္တေ”ဟု ဆိုကြသည်။ ဘန္တေ-အရှင်ဘုရား။ အာမ=သာဓု=ကောင်းပါပြီ ဘုရားဟုဆိုလိုသည်။ သရဏဂုံသီလသည် စားသောက်ဖွယ် သုံးဆောင်ဖွယ် ပစ္စည်းများကဲ့သို့ ပေး၍ရကောင်းသည့် အရာ မဟုတ်။ နှုတ်က မြွက်ဆို၍ ပြုရသည့် ဓမ္မ ကိစ္စ အရာဖြစ်သောကြောင့် သီလပေးပုဂ္ဂိုလ် (သံဃာတော်)က ဤသို့ “ယ မဟံ ဝဒါမိ တံဝဒေထ” ဟု ဆိုလိုခြင်းဖြစ်သည်။

သီလပေးပုဂ္ဂိုလ်(သံဃာတော်)က “ယ မဟံ ဝဒါမိ တံဝ ဒေထ” ဟု ဆိုလိုက်သောအခါ ဒကာ၊ ဒကာမများကလည်း အထက်ပါ အတိုင်း “အာမဘန္တေ” ဟု ဆိုကြသည်။

ဘုရားရှိခိုး ရှင်းလင်းချက်

နမောတဿ အပိုင်သည် ဘုရားအား ရှိခိုးခြင်းဖြစ်၏။ ၎င်း “နမော တဿ ဘဂဝတော၊ အရဟတော၊ သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓဿ” ဟူသော စာပိုဒ်ကို သဒ္ဒါနည်းအရ ခွဲခြားလျှင် နမောပုဒ်၊ တဿပုဒ်၊ ဘဂဝါပုဒ်၊ အရဟတောပုဒ်၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿပုဒ် ဟူ၍ ငါးပုဒ်ရှိသည်။

အဓိပ္ပာယ်မှာ -ဘဂဝတော= ဘဂဝါဂုဏ်ရှင် ဖြစ်တော်မူထ သော။ အရဟတော= အရဟံဂုဏ်ရှင် ဖြစ်တော်မူထသော။ သမ္မာ သမ္ဗုဒ္ဓဿ=သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဂုဏ်ရှင် ဖြစ်တော်မူထသော။ တဿ=ထို မြတ်စွာဘုရားအား။ နမော= ရိုသေမြတ်နိုး အကျွန်ုပ် ရှိခိုးပါ၏ ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

နမောတဿ သုံးကြိမ် ရွတ်ဆိုရခြင်းမှာ ဗုဒ္ဓစာပေ၌ နမော တဿသည် မပါလျှင် မပြီးသလောက် အရေးပါ အရာရောက်သည့် ဘုရားရှိခိုး စာပိုဒ်ဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ နမောတဿ စာပိုဒ် သည် တိုသော်လည်း ဘုရားရှင်၏ ဂုဏ်တော်သုံးပါး အမြတ်ထား၍ ဘုရားရှင်အား ရှိခိုးသော စာပိုဒ်ဖြစ်သည်။ ဘုရားလက်ထက်က သိကြား၊ နတ်မင်း၊ သဟမ္ပတိ ဗြဟ္မာမင်း၊ လူ့ပြည်က ဗိမ္ဗိသာရမင်း၊ ပသေနဒီ ကောလသမင်း၊ ဗြဟ္မာယု ပုဏ္ဏား၊ ပေါက္ခရသာတိ ပုဏ္ဏား၊ ဇာဏု သောဏိ ပုဏ္ဏားတို့သည်လည်း ဘုရားရှင်အား ထိုနမောတဿ ဖြင့် သုံးကြိမ်တိုင်တိုင် ရှိခိုးကြသည်။

သရဏဂုံဆောက်တည်မှု ရှင်းလင်းချက်

သရဏဂုံဆောက်တည်ရာ၌-

“ဗုဒ္ဓံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဓမ္မံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ သံဃံသရဏံ ဂစ္ဆာမိ” ဟူသည် “အကျွန်ုပ်သည် မြတ်စွာဘုရားကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ် သိမှတ်ပါ၏။ တရားတော်ကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ် သိမှတ်ပါ၏။ သံဃာတော်ကို ကိုးကွယ်ရာဟူ၍ ဆည်းကပ်သိမှတ်ပါ၏။ ထို့အတူ နှစ်ကြိမ်မြောက်၊ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း ကိုးကွယ်ဆည်းကပ် သိမှတ်ပါ၏” ဟု ဆိုလိုသည်။

ဤသို့ဆိုလိုက်သဖြင့် မိမိတို့၏ စိတ်ထဲ၌ သရဏဂုံကို လုံးတိုင်း ခွန်းတိုင်း သိ၍ တိဟိတ် ဥက္ကဋ္ဌ၊ မဟာကုသိုလ် စိတ္တပွဒ်တို့ဖြင့် သရဏဂုံ ခံယူပြီး ဖြစ်သွားသည်။ သီလပေးပုဂ္ဂိုလ် (သံဃာတော်)က “သရဏဂမနံ ပရိပုဏ္ဏံ” ဟု ဆိုလိုက်သောအခါ သီလခံယူမည့် ဒကာ၊ ဒကာမများကလည်း “အာမဘန္တေ” ဟု ဆိုလိုက်ကြသည်။

ဤသည်မှာ သီလပေးပုဂ္ဂိုလ်(သံဃာတော်)က သီလခံယူမည့် ဒကာ၊ ဒကာမများအား သရဏဂုံနှင့် ပြည့်စုံကြပြီလား။ ကျေနပ်ကြပြီလားဟု မေးခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုအခါ သီလခံယူမည့် ဒကာ၊ ဒကာမများက အာမဘန္တေ=ပြည့်စုံပါပြီဘုရား။ ကျေနပ်ပါပြီဘုရားဟု ဆိုလိုက်ကြခြင်း၊ ဝန်ခံလိုက်ကြခြင်းဖြစ်သည်။

သီလခံယူဆောက်တည်ရာ၌ မြန်မာလို မဟုတ်ဘဲ ပါဠိဘာသာဖြင့် ရွတ်ဆိုခြင်းမှာ ပါဠိဘာသာသည် သဘာဝ နိရုတ္တိ အရိယာ ဝေါဟာရ ဘုရားရှင်များ ဟောကြား ပြောဆိုသည့် ဘာသာဖြစ်သောကြောင့်ဖြစ်၏။ ထိုဘာသာဖြင့် ဓမ္မကိစ္စ ဆောင်ရွက်ကြလျှင် အရိယာ မဂ်ဖိုလ်ရကြသည့်အခါ၌ မာဂဓိ ဘာသာသည် ပဋိသမ္ဘိဒါဉာဏ်အား ကျေးဇူးပြုသဖြင့် အတ္တ ပဋိပမ္ဘိဒါ၊ ဓမ္မ ပဋိသမ္ဘိ ဒါ၊ နိရုတ္တိ ပဋိသမ္ဘိဒါ၊ ပဋိဘာနသမ္ဘိဒါ ဟူသော ပဋိသမ္ဘိဒါ ပတ္တ အရိယာ သူတော်စင်များ ဖြစ်ကြစေရန် ရည်ရွယ်ခြင်းဖြစ်သည်။

ဥပုသ်စောင့်ခြင်းအကျိုး

မိမိဆောက်တည်သော သီလ သိက္ခာပုဒ်များကို လုံခြုံကျနစွာ စောင့်ထိန်းသော ဥပုသ်၏အကျိုးမှာ ဇမ္ဗူဒိပ် တစ်ကျွန်းလုံးကို အစိုးရသော စကြဝတေးမင်း စည်းစိမ်ထက်ပို၍ကြီးကျယ် မြင့်မြတ်သည်။

အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် စကြဝတေးမင်း၏ စည်းစိမ်သည် လူ့စည်းစိမ်သာဖြစ်၍ နတ်စည်းစိမ်နှင့်စာလျှင် အောက်ကျနေသော ကြောင့်ဖြစ်သည်။ ဥပုသ်စောင့်ခြင်းအကျိုးကား လူမင်း၊ နတ်မင်း စည်းစိမ် အကြိမ်ကြိမ်ခံစားရသည်။ ဥပုသ်စောင့်သူသည် ဆိုင်ရာသီလများကို စောင့်ထိန်းရုံမျှဖြင့် အကျိုးများသင့်သလောက် မများပေ။ မိမိစိတ်ကို လောဘ၊ ဒေါသ၊ မာန်မာန၊ ဣဿာ၊ မစ္ဆရိယ စသော ကိလေသာ အညစ်အကြေးများ စင်ကြယ်အောင် စောင့်ထိန်းမှသာလျှင် ပို၍ အကျိုးများသည်။

ဥပုသ်အမျိုးမျိုး

မြတ်စွာဘုရား သာဝတ္ထိပြည်၊ ပုဗ္ဗာရုံကျောင်း၌ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ် ကျောင်းအစ်မကြီး ဝိသာခါအား ဥပုသ်သုံးမျိုး ဟောကြားတော်မူသည်။

ထိုဥပုသ်သုံးမျိုးမှာ-

၁။ ဂေါပါလ ဥပုသ်၊

၂။ နိဂဏ္ဏ ဥပုသ်၊

၃။ အရိယာ ဥပုသ် တို့ဖြစ်ကြသည်။

ဂေါပါလ ဥပုသ်။ ။ နွားကျောင်းသားသည် မိမိ၏နွားများ မနက်ဖြန် မည်သည့်နေရာ၌ မည်သည့်မြက် စားမည်၊ မည်သည့်ရေ သောက်မည် စသည်ဖြင့် ကြံစည်သကဲ့သို့ ဥပုသ်စောင့်သူသည်လည်း ဥပုသ်သီလကို

လုံခြုံစွာ မထိန်းဘဲ ယနေ့ မည်သည့်စားသောက်ဖွယ်ရာစား၍ မနက်
ဖြန် မည်သည့် စားသောက်ဖွယ်ရာ စားမည် စသည်ဖြင့် လောကီရေး
ရာ များကို ကြံစည်နေသည့် ဥပုသ်သည်၏ သီလကို ဂေါပါလ ဥပုသ်ဟု
ခေါ်၏။ (ဂေါ= နွား+ ပါလ= ထိန်းကျောင်းခြင်း) နွားကျောင်းသား
ဥပုသ်ဟု ခေါ်၏။ ၎င်းဥပုသ်မှာ အကျိုးရှိသင့်သလောက် ရှိသော်လည်း
ကြီးမြတ်သော အကျိုးကား မရှိပေ။

နိဂဏ္ဌ ဥပုသ်။ ။ တိတ္ထိ တက္ကတွန်းတို့ အဆုံးအမ အတိုင်း စောင့်
ထိန်းသော ဥပုသ်ဖြစ်သည်။ ၎င်းမှာ ယူဇနာတစ်ရာ ပြင်ပ၌တည်သော
သတ္တဝါတို့ကို မသတ်အံ့ဟု ဆောက်တည်သော သီလမျိုးဖြစ်သည်။
အရိယာ ဥပုသ်။ ။ အရိယာ သူတော်ကောင်းတို့ ကျင့်သုံးဆောက်
တည်အပ်သည့် မြတ်သော ဥပုသ်သည် အရိယာ ဥပုသ်မည်၏။

အရိယာ ဥပုသ်သည်-

- ၁။ ဗြဟ္မပေါသထ-ဘုရားဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍နေခြင်း၊ (ဗြဟ္မ ဥပုသ်)
 - ၂။ ဓမ္မပေါသထ-တရားဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍နေခြင်း၊ (ဓမ္မ ဥပုသ်)
 - ၃။ သဗ္ဗပေါသထ-သံဃာ့ဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍နေခြင်း။ (သံဃာ့ဥပုသ်)
 - ၄။ သီလပေါသထ-သီလဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍နေခြင်း။ (သီလ ဥပုသ်)
 - ၅။ ဒေဝတုပေါသထ-နတ်တို့ကို သက်သေပြု၍နေခြင်း။ (နတ် ဥပုသ်)
 - ၆။ အဋ္ဌင်္ဂိကုပေါသထ-ရှစ်ပါးသီလ ထိန်းခြင်း၊ (အဋ္ဌင်္ဂိက ဥပုသ်)
- ဟူ၍ ခြောက်ပါးရှိသည်။

ဗြဟ္မ ဥပုသ်။ ။ ဘုရားရှင်သည် ဗြဟ္မမည်တော်မူ၏။ ရှစ်ပါးသီလ
ခံယူဆောက်တည်ပြီးလျှင် ထိုဗြဟ္မမည်သော ဘုရားရှင်၏ဂုဏ် အာရုံ
ပြု၍နေခြင်းကို ဗြဟ္မ ဥပုသ်ဟုခေါ်သည်။

ဓမ္မ ဥပုသ်။ ။ ဥပုသ်သီလ ခံယူပြီးလျှင် တရားဂုဏ်တော် အာရုံပြု၍
နေခြင်းကို ဓမ္မ ဥပုသ်ဟု ခေါ်သည်။

သံဃာ့ ဥပုသ်။ ။ သီလခံယူ ဆောက်တည်ပြီးလျှင် သံဃာ့ဂုဏ်
အာရုံပြု၍နေခြင်းကို သံဃာ့ဥပုသ်ဟု ခေါ်သည်။

သီလ ဥပုသ်။ ။ သီလခံယူ ဆောက်တည်ပြီးလျှင် မိမိ၏ သီလ
မကျိုး၊ မပေါက်၊ မပြောက်၊ မကျားသောဂုဏ် အာရုံပြု၍ ဝမ်းမြောက်
ဝမ်းသာ နေထိုင်ခြင်းကို သီလ ဥပုသ်ဟု ခေါ်သည်။

သီလကျိုးခြင်း။ ။ ရှစ်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့တွင် အစသိက္ခာပုဒ်ဖြစ်စေ၊ အဆုံး သိက္ခာပုဒ်ဖြစ်စေ ပျက်စီးလျှင် ဥပုသ်သီလ ကျိုးသည်။ ထိုသို့ မကျိုးအောင် စောင့်ထိန်းရမည်။

မပေါက်။ ။ အဝတ်၌ အလယ်က ပေါက်သကဲ့သို့ သိက္ခာပုဒ် ရှစ်ပါးတွင် အလယ်က တစ်ပါးပါးပျက်လျှင် ပေါက်သည်ဟုခေါ်သည်။ ထိုသို့ မပေါက်အောင် စောင့်ထိန်းရမည်။

မပြောက်။ ။ ရှစ်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့တွင် အစဉ်အတိုင်း တစ်ဆက်တည်း မဟုတ်ဘဲ အဒိန္နာဒါနနှင့် မုသာဝါဒဖြစ်စေ၊ အဗြဟ္မစရိယနှင့် သုရာမေရယဖြစ်စေ၊ နွား၌ ဝါစေ့ပြောက်ကဲ့သို့ နှစ်ခုသုံးခု ပြောက်ကျား ပျက်သည်ကို ပြောက်သည်ဟု ခေါ်သည်။ ထိုသို့ မပျောက်အောင် စောင့်ထိန်းရမည်။

မကျား။ ။ ရှစ်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တို့တွင် သိက္ခာပုဒ် နှစ်ခုသုံးခု ဆက်၍ ပါဏာတိပါတနှင့် အဒိန္နာဒါနဖြစ်စေ၊ အဗြဟ္မစရိယနှင့် မုသာဝါဒဖြစ်စေ ဤသို့ နှစ်ပါးသုံးပါးဆက်၍ နွားကြောင်၊ နွားကျားကဲ့သို့ ပျက်သည်ကို အစင်းအကျားထင်သော ဥပုသ်ဟုခေါ်သည်။

နတ် ဥပုသ်။ ။ သီလယူပြီးလျှင် နတ်တို့အား သက်သေထားပြီး မိမိ သန္တာန်၌ရှိသည့် သဒ္ဓါ၊ သီလ၊ သုတ၊ စာဂ၊ ပညာ၊ ဟိရိ၊ သြတ္တပ္ပဟူသော သူတော်ကောင်းတရား ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အောက်မေ့၍ စောင့်ထိန်းသော ဥပုသ်ကို နတ်ဥပုသ်ဟု ခေါ်သည်။

အဋ္ဌဂီက ဥပုသ်။ ။ ယခုကာလ လူအများစောင့်ကြသော ရှစ်ပါးသီလသည် အဋ္ဌဂီက ဥပုသ်မည်၏။ ဤကဲ့သို့ ဘုရားဂုဏ်၊ တရားဂုဏ်၊ သံဃာ့ဂုဏ်၊ မိမိသီလနှင့် သူတော်ကောင်းဥစ္စာ ခုနှစ်ပါးတို့ကို အောက်မေ့ဆင်ခြင်လျက် ဥပုသ်စောင့်ခြင်းကို အရိယာ ဥပုသ်ဟု ခေါ်သည်။

ဥပုသ်ကို ရေတွက်ရာ၌ -

၁။ ပကတိ ဥပုသ်

၂။ ပဋိဇာဂရ ဥပုသ်

၃။ ပဋိဟာရိယ ဥပုသ် ဟူ၍ သုံးမျိုးရှိသည်။

ပကတိ ဥပုသ်။ ။ လောက၌ လူတို့ ပြုကျင့်လေ့ အစဉ်အလာအရ ပကတိအတိုင်း သတ်မှတ်ထားသည့် ဥပုသ်နေ့များသည် ပကတိ ဥပုသ် မည်၏။

ပကတိဥပုသ်နေ့ လေးရက်

၁။ လဆန်း ရှစ်ရက် ဥပုသ်နေ့၊

၂။ လဆန်း ၁၅ ရက် လပြည့်ဥပုသ်နေ့၊

၁။ လပြည့်ကျော် ရှစ်ရက် ဥပုသ်နေ့၊

၂။ လပြည့်ကျော် ၁၄ ရက်(သို့မဟုတ်) ၁၅ ရက်လကွယ် ဥပုသ် နေ့ဟူ၍ တစ်လလျှင် လေးသီတင်း လေးဥပုသ်ရှိသည်။

ထိုနေ့ များကို ဥပုသ်နေ့ဟု အသိအမှတ်ပြုကြသည်။

ပကတိဥပုသ်နေ့ ခြောက်ရက်

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် စတု မဟာရာဇသုတ် (၁၄၂)၌ ပကတိ ဥပုသ်ရက်ကို တစ်လလျှင် ခြောက်ရက်ရှိကြောင်း အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြ ထားသည်။

ယင်းတို့မှာ -

၁။ လဆန်း ရှစ်ရက် အဋ္ဌမီ ဥပုသ်၊

၂။ လပြည့်ကျော် ရှစ်ရက် အဋ္ဌမီ ဥပုသ်၊

၃။ လဆန်း ၁၄ ရက် စာတုဒ္ဒသီ ဥပုသ်၊

၄။ လပြည့်ကျော် ၁၄ ရက် စာတုဒ္ဒသီ ဥပုသ်၊

၅။ လဆန်း ၁၅ ရက် ပန္နရသီ ဥပုသ်၊

၆။ လပြည့်ကျော် ၁၅ ရက် ပန္နရသီ ဥပုသ်

တို့ဖြစ်သည်။

လပြည့်ကျော် ၁၅ရက် ဥပုသ်နေ့သည် ရက်,မစုံလ၌ လဆန်း တစ်ရက်နေ့ ကျရောက်သည်။ သံယုတ်ပါဠိတော်၊ ဝိမာန ဝတ္ထု၊ နေမိ ဇာတ်၊ သုတ္တန်ပါတ် စသော ထိုထိုပါဠိတော်များ၌လည်း ဤဥပုသ်နေ့ ခြောက်ရက် လာရှိသည်။

ပကတိ ဥပုသ်နေ့ ရှစ်ရက်-

အင်္ဂုတ္တရ အဋ္ဌကထာ၌မူ အထက်ဖော်ပြပြီး ပကတိ ဥပုသ်နေ့
ခြောက်ရက်၌-

၁။ လဆန်း ငါးရက် ပဉ္စမိ ဥပုသ်နေ့၊

၂။ လပြည့်ကျော် ငါးရက် ပဉ္စမိ ဥပုသ်နေ့၊

ဤနှစ်ရက်ကိုထည့်၍ တစ်လလျှင် ပကတိ ဥပုသ်နေ့ ရှစ်ရက်
ရှိကြောင်း ဖွင့်ဆိုသည်။ (အံ၊ ဋ္ဌ၊ ၂၊ ၁၂၂)

ပဋိဇာဂရ (အကြိုဥပုသ်)။ ။ ဘုရားရှင် လက်ထက်မှာပင် လူတိုင်း
မစောင့်သုံးကြဘဲ သတိတရား ကြီးမား၍ ကုသိုလ်တရား၌ နိုးနိုးကြား
ကြား ရှိသူများသာ စောင့်ထိန်းကြသောကြောင့် ပဋိဇာဂရ ဥပုသ်ဟု
ခေါ်သည်။ (ပဋိဇာဂရ = နိုးကြားခြင်း)

ယင်းပဋိဇာဂရ အကြိုဥပုသ်နေ့များမှာ ပကတိ ဥပုသ် ရှစ်ရက်
ကို ပဓာနထား၍ အကြိုဥပုသ်နှင့် အပိုဥပုသ်များကိုထည့်ပြီး တစ်လ
တွင် (ရက်စုံလ၌) ဥပုသ် ရက် ၂၀၊ ရက်မစုံလ၌ ပန္နရသီ မရှိ၍ ဥပုသ်
ရက် ၁၉ ရက်သာရှိသည်။

ဥပုသ်ရက် (၂၀)

- ၁။ ပကတိဥပုသ် (တွက်ပြပြီး) ရှစ်ရက်
 - ၂။ ပဉ္စမိ (ငါးရက်နေ့) ဥပုသ်အကြိုအပို
လဆန်း၊ လပြည့်ကျော်၊ လေးရက်နှင့်ခြောက်ရက် လေးရက်
 - ၃။ အဋ္ဌမိ ရှစ်ရက်နေ့ ဥပုသ်အကြိုအပို
လဆန်း၊ လပြည့်ကျော် ခုနစ်ရက်နှင့်ကိုးရက် လေးရက်
 - ၄။ စာတုဒ္ဒသီ (၁၄ရက်) ဥပုသ်အကြို
လဆန်း၊ လပြည့်ကျော် (၁၃)ရက် နှစ်ရက်
 - ၅။ ပန္နရသီ (၁၅ရက်)နှင့် ဥပုသ်အပို
လပြည့်ကျော် တစ်ရက်နှင့် လဆန်း တစ်ရက် နှစ်ရက်
- စုစုပေါင်း: အရက် ၂၀

[ရက်မစုံလ၌ ပန္နရသီ ဥပုသ်မရှိ၍ ၁၉ ဥပုသ်သာရှိသည်။]

ပါဠိဟာရိယ (နိဗ္ဗဇ္ဇဥပုသ်)။ ။ ရခဲလှသော လူ့ဘဝကို ရကြပြီး ကြံ
ကြိုက်လှသည့် သာသနာတော်ကြီးနှင့် ကြံကြိုက်ခိုက် သီလပါရမီ

ဖြည့်သောအနေဖြင့် တစ်လတန်သည်၊ ၁၅ ရက်တန်သည်၊ ငါးလတန် သည် စသည်ဖြင့် ရက်ရှည်အမြဲ စောင့်သုံးသော ဥပုသ်ကို ပဋိဟာရိယ ဥပုသ်ဟု ခေါ်သည်။ ယင်းဥပုသ်ကိုပင် နိဗဒ္ဓါပေါသထ အမြဲမပြတ် တစ် ဆက်တည်း စောင့်သုံးလေ့ရှိသော ဥပုသ်ဟုခေါ်သည်။ ယင်းပါဋိဟာရိ ယ ဥပုသ်နေ့များကို ရေတွက်ပုံမှာ ကျမ်းဂန်များ၌ ကွဲပြားသည်။

အင်္ဂုတ္တရ အဋ္ဌကထာ စတုမဟာရာဇသုတ်၌ ဝါတွင်းသုံးလ၊ သို့မဟုတ် ဝါကျွတ်ပြီး နောက်တစ်လ (သီတင်းကျွတ် လပြည့်ကျော် တစ်ရက်မှ တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့အထိ) သို့မဟုတ် ဝါကျွတ်ပြီး နောက် ၁၅ရက် (သီတင်းကျွတ် လပြည့်ကျော်တစ်ရက်မှ သီတင်းကျွတ် လကွယ်နေ့အထိ)ဟု သုံးမျိုး ဖော်ပြထားသည်။

ဤဖော်ပြပါ နေ့ရက်များ၌ ရက်ရှည် ဥပုသ်စောင့်သုံးခြင်းကို ပါဋိဟာရိယ ဥပုသ်ဟုခေါ်သည်။ (အံ၊ ဋ္ဌ၊ ၂၊ ၁၂၃)

သုတ္တနိပါတ် အဋ္ဌကထာ ဒုတိယတွဲ ဓမ္မိကသုတ်၌ ဝါဆိုလ လဆန်းတစ်ရက်နေ့မှ တန်ဆောင်မုန်းလကွယ်နေ့အထိ ငါးလ၊ သို့မ ဟုတ် ဝါဆိုလ၊ တန်ဆောင်မုန်းလ၊ တပေါင်းလ ဤသုံးလတို့၌ ဥပုသ်ရက်ရှည် စောင့်သုံးခြင်းကို ပါဋိဟာရိယ ဥပုသ်ဟု ခေါ်သည်။ (သုတ္တနိ၊ ဋ္ဌ၊ ၂၊ ၁၀၈)

သဂါထာ ဝဂ္ဂသံယုတ် အဋ္ဌကထာ သာနုသုတ်တွင် အောက် ဖော်ပြပါနေ့ရက်များ၌ စောင့်သုံးသောဥပုသ်ကို ပါဋိဟာရိယ ဥပုသ်ဟု ခေါ်၏။

- (က) အဋ္ဌမီ ဥပုသ်၏ အကြိုဖြစ်သော လဆန်း ခုနစ်ရက်၊ လပြည့်ကျော် ခုနစ်ရက်နေ့များနှင့်အဋ္ဌမီ ဥပုသ်၏ အပိုဖြစ် သော လဆန်း ကိုးရက်၊ လပြည့်ကျော် ကိုးရက် ဥပုသ် နေ့များ။
- (ခ) စာတုဒ္ဒသီ ဥပုသ်၏ အကြိုဖြစ်သော လဆန်း ၁၃ရက်၊ လပြည့်ကျော် ၁၃ ရက်နေ့များ။

(ဂ) ပန္နရသီ ဥပုသ်၏ အပိုဖြစ်သော လပြည့်ကျော် တစ်ရက်နှင့် လဆန်း တစ်ရက်နေ့များ။

(ဃ) သီတင်းကျွတ် လပြည့်ကျော် တစ်ရက်နေ့မှ သီတင်းကျွတ် လကွယ်နေ့တိုင်အောင် ၁၅ ရက်။

ဤပါဠိဟာရိယ ဥပုသ်ကိုပင် ပက္ခ ဥပုသ်ဟု ခေါ်သေး၏။

(သံ၊ ဋ၊ သ၊ ၂၈၅) ယင်းသို့ အဋ္ဌကထာတို့၌ နည်းအမျိုးမျိုးဖြင့် ဖွင့်ပြ ထားခြင်းမှာ လောက လူသားတို့ ကျင့်သုံးလေ့ရှိသည့် ရှေးရိုးအစဉ် အလာလိုက်၍ ဖွင့်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ အဋ္ဌကထာ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု မတူဟူ ၍ မမှတ်ရ။ ကြွင်းသောရက်တို့၌လည်း ဥပုသ် မစောင့်ရဟူ၍ မမှတ်ယူ သင့်။

အခန်း (၅)

ကိုးပါးသီလ

သီလတောင်းပုံ။ ။ အဟံဘန္တေ တိသရဏေန သဟ နဝင်္ဂံ သမန္နာဂတံ ဥပေါသထ သီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံဒေထ မောန္တေ။

ဒုတိယမ္ပိ အဟံဘန္တေ တိသရဏေန သဟ နဝင်္ဂံ သမန္နာဂတံ ဥပေါသထ သီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံဒေထ မောန္တေ။

တတိယမ္ပိ အဟံဘန္တေ တိသရဏေန သဟ နဝင်္ဂံ သမန္နာဂတံ ဥပေါသထ သီလံ ဓမ္မံ ယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံဒေထ မောန္တေ။

ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အဟံ၊ တပည့်တော်(တပည့်တော်မ) သည်။ တိသရဏေန၊ သရဏဂုံသုံးပါးနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ နဝင်္ဂံ သမန္နာဂတံ၊ အင်္ဂါ ကိုးပါးနှင့် ပြည့်စုံသော။ ဥပေါသထ သီလံ၊ ဥပုသ်သီလ တည်းဟူသော။ ဓမ္မံ၊ သိက္ခာပုဒ်အကျင့်ကို။ ယာစာမိ၊ တောင်းပန်ပါ၏။

ဒုတိယမ္ပိ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အဟံ၊
တပည့်တော်(တပည့်တော်မ)သည်။ တိသရဏေန၊ သရဏဂုံသုံးပါး
နှင့်။ သဟ၊ တကွ။ နဝင်္ဂံ သမန္နာဂတံ၊ အင်္ဂါ ကိုးပါးနှင့်ပြည့်စုံသော။
ဥပေါသထ သီလံ၊ ဥပုသ်သီလတည်းဟူသော။ ဓမ္မံ၊ သိက္ခာပုဒ်အကျင့်
ကို။ ယာစာမိ၊ တောင်းပန်ပါ၏။

တတိယမ္ပိ၊ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။
အဟံ၊ တပည့်တော်(တပည့်တော်မ)သည်။ တိသရဏေန၊ သရဏဂုံ
သုံးပါးနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ နဝင်္ဂံ သမန္နာဂတံ၊ အင်္ဂါကိုးပါးနှင့်ပြည့်စုံ
သော။ ဥပေါသထသီလံ၊ ဥပုသ်သီလတည်းဟူသော။ ဓမ္မံ၊ သိက္ခာပုဒ်
အကျင့်ကို။ ယာစာမိ၊ တောင်းပန်ပါ၏။

(အာမဘန္တေ)

နမောတဿ (သုံးခေါက်)

သရဏဂုံသုံးပါး (သုံးခေါက်)ဆိုပါ။

ကိုးပါးသီလ ဆောက်တည်ရာ၌ တစ် မှ ရှစ် အထိ ရှစ်ပါးသီလ
နှင့် တူ၍ ကိုးပါးမြောက်၌ “ယထာဗလံ မေတ္တာ သဟဂတေန စေ
တသာ သဗ္ဗဝန္တံ လောကံ ဖရိတွာ ဝိဟရာမိ” ဟု ရွတ်ဆိုဆောက်တည်
ပါ။

ယထာဗလံ၊ စွမ်းနိုင်သလောက်။ မေတ္တာ သဟ ဂတေန၊
မေတ္တာနှင့်တကွဖြစ်သော။ စေတသာ၊ စိတ်ဖြင့်။ သဗ္ဗဝန္တံ၊ အလုံးစုံသော
သတ္တဝါ အပေါင်းရှိသော။ လောကံ၊ သတ္တလောကကို။ ဖရိတွာ၊ ပျံ့နှံ့
စေ၍။ ဝိဟရာမိ၊ နေပါအံ့။ သတ္တဝါတို့အပေါ်၌ စွမ်းနိုင်သမျှ မေတ္တာ
စိတ်ဖြင့် ဖြန့်၍နေပါမည်ဟု ဆိုလိုသည်။

ကိုးပါး သီလဟူသည် အင်္ဂါ ကိုးပါးရှိသော သီလ၊ တစ်နည်း
အားဖြင့် နဝင်္ဂံသီလ၊ နဝင်္ဂံဥပုသ် ဖြစ်သည်။ မေတ္တာကို အဓိကထား၍
တည်ဆောက်ရသော ဥပုသ်သီလ ဖြစ်၏။ ထိုကိုးပါးသီလကို ဘုရားရှင်
လက်ထက်က အချို့ပုဂ္ဂိုလ်များ စောင့်ထိန်းကြ၏။ ဤဥပုသ်သည်

မေတ္တာကို အမွမ်းတင်၍ စောင့်အပ်သော ဥပုသ်သီလ ဖြစ်၍ ရိုးရိုး ဥပုသ်ထက် အကျိုးများသည်။

ဆရာတော် ဦးဗုဇ်၏ ဒါန ဖလုပုတ္တိကျမ်း (၂၀၉)၌ နဝင်္ဂသီလ သည် စကြမင်းလောင်းတို့ စကြရတနာ ရောက်လာစေရန် စောင့်ထိန်း အပ်သော သီလဟု ဖော်ပြထားသည်။

မေတ္တာကို သီလအဖြစ် ဆောက်တည်နေခြင်း

နဝင်္ဂသီလကို ဆောက်တည်သည့်အခါ ပြဆိုခဲ့သည့်အတိုင်း “ယထာဗလံ မေတ္တာသဟ ဂတေန စေတသာ သဗ္ဗဝန္တံ လောကံ ဖရိတွာ ဝိဟရာမိ” ဟူ၍ ဆောက်တည်ကြသည်။ ဆရာတော်ဦးဗုဇ်နှင့် မဟာဝိသုဒ္ဓါရုံ ဆရာတော်တို့ကား “မေတ္တာသဟ ဂတေန စေတသာ သဗ္ဗပါဏ ဘူတေသု ဖရိတွာ ဝိဟရဏံ သမာဒိယာမိ” ဟု ဆောက် တည်ရန် ရေးသားတော်မူသည်။

ဤသို့ သီလအဖြစ် ခံယူဆောက်တည်ခြင်းသည် အစဉ်အလာ တစ်ခု ဖြစ်နေသည်။ မေတ္တာသည် ပါဏာတိပါတ စသော သိက္ခာ ပုဒ်များကဲ့သို့ ရှောင်ကြဉ်ရမည့် သီလ သိက္ခာ မဟုတ်။ ပါဏာတိပါတမှ ရှောင်ကြဉ်ပါဟု ဆောက်တည်ရာ၌ တစ်နေ့လုံး ရှောင်ကြဉ်နိုင်သော် လည်း မေတ္တာဖြင့်နေပါမည်ဟု ဆောက်တည်သူသည် မေတ္တာစိတ်ဖြင့် တစ်နေ့လုံး မနေနိုင်သောကြောင့် သိက္ခာပုဒ် မဟုတ်ချေ။ မိမိနှင့် မတည့်သူများကို မြင်တွေ့ရလျှင် ဒေါသဖြစ်နိုင်၏။ မေတ္တာသည် ဒေါသ နှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ ဒေါသဖြစ်လျှင် မေတ္တာပျက်၏။ ထို့ကြောင့် အချို့ဆရာများက မေတ္တာသည် သိက္ခာပုဒ်လည်း မဟုတ်ချေ။ မိမိနှင့် မတည့်သူများကို မြင်တွေ့ရလျှင် ဒေါသ ဖြစ်နိုင်၏။ မေတ္တာသည်

ဒေါသနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်၍ ဒေါသ ဖြစ်လျှင် မေတ္တာပျက်၏။
ထို့ကြောင့် အချို့ဆရာများက မေတ္တာသည် သိက္ခာပုဒ်လည်း မဟုတ်။
သီလလည်း မဟုတ်၍ ဆောက်တည်ရန် မလိုဟု ဆိုကြသည်။ မေတ္တာ
သည် ဘာဝနာသာဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့် နဝင်္ဂ ဥပုသ် စောင့်သူသည်
ရှစ်ပါး သီလ ဆောက်တည်ပြီးနောက် ဆိတ်ငြိမ်ရာ အရပ်သို့ ချဉ်းကပ်
၍ မေတ္တာ ကမ္မဋ္ဌာန်း စီးဖြန်းနေလျှင် နဝင်္ဂ သီလ၊ နဝင်္ဂ ဥပုသ်
ဆောက်တည်ပြီး ဖြစ်တော့သည်။

အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော်၌ “မေတ္တာ သဟ ဂတေန စေတသာ ဧတံ
ဒိသံ ဖရိတွာ ဝိဟရတိ” ဟူ၍ဆိုသည်မှာ အရပ်မျက်နှာကို မမှတ်ဘဲ
ပွားများခြင်းထက် အရပ်မျက်နှာကိုမှတ်၍ ပွားများခြင်းက သာလွန်
ထိရောက်သည့် အကြောင်းပြလို၍ ဖြစ်သည်။

ဝိသုဒ္ဓါရုံ ဂုဏ်တော်ဖွင့်တွင် နဝင်္ဂသီလကို ပြဆိုရာ၌ အဋ္ဌင်္ဂ
သီလတွင် ဗြဟ္မဝိဟာရ လေးပါးထဲမှ မိမိထိန်းလိုရာ တစ်ပါးပါးကို ထည့်
သွင်းထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ရမည်။ သီလ မဟုတ်သော သမာဓိကိုပင်
လူပုဂ္ဂိုလ်အကြိုက် လိုက်လျောလျက် သီလပြုလုပ်၍ ဟောတော်မူ
သည်။ ကောင်းမှုဟူသမျှကို သီလပြုလုပ်၍ ဆောက်တည်ကောင်း
သည်ကို ပြတော်မူ၏ဟု မှတ်ချက်ပြုထားသည်။

ဗြဟ္မစိုရ်တရား လေးပါး ရှိပါလျက် မေတ္တာကိုသာ အထူးထုတ်
၍ ရှစ်ပါးသီလနှင့် တွဲစပ်ပြီး နဝင်္ဂဥပုသ် အနေဖြင့် ဟောတော်မူခြင်း
မှာ မေတ္တာတရားက အကျိုးကြီးမားသောကြောင့် ဟောတော်မူခြင်း
ဖြစ်သည်ဟု မဟာဗုဒ္ဓဝင် ပထမတွဲ (ပထမပိုင်း) အနုဒီပနီ(ထော)၌
တိပိဋကဓရ ဓမ္မဘဏ္ဍာဂါရိက ဆရာတော် မိန့်ကြားတော်မူသည်။
မြတ်စွာဘုရားရှင် ဟောကြားသော မေတ္တာသုတ် ဒေသနာသည်
ခုဒ္ဒကပါဌ ပါဠိတော်နှင့် သုတ္တနိပါတ် ပါဠိတော်တို့၌ ထင်ရှားရှိ၏။
အင်္ဂုတ္တိုရ်ပါဠိတော် ဧကာ ဒသက နိပါတ်၌ မေတ္တာအကျိုး (၁၁)မျိုးကို
အောက်ပါအတိုင်း ဟောကြားတော်မူသည်။

မေတ္တာအကျိုး ၁၁ မျိုး

- ၁။ ချမ်းသာစွာအိပ်ခြင်း၊
- ၂။ ချမ်းသာစွာနိုးခြင်း၊
- ၃။ မကောင်းသောအိပ်မက် မမြင်မက်ခြင်း၊
- ၄။ လူများ ချစ်ခင်ခြင်း၊
- ၅။ နတ်ဘီလူးများ ချစ်ခင်ခြင်း၊
- ၆။ နတ်များ စောင့်ရှောက်ခြင်း၊
- ၇။ မီးလောင်မှု၊ အဆိပ်သင့်မှု၊ လက်နက်စူးဝင်မှု မရှိခြင်း၊
- ၈။ စိတ်၊ တည်ကြည်လွယ်ခြင်း၊
- ၉။ မျက်နှာအဆင်း ကြည်ကြည်လင်လင်ရှိခြင်း၊
- ၁၀။ သေချိန်ကျသောအခါ မတွေမဝေ သေရခြင်း၊
- ၁၁။ ယခုဘဝ၌ မဂ်ဖိုလ်ကို ထိုးထွင်းသိမြင်နိုင်၏။ အကယ်၍ မသိနိုင်သေးလျှင် ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ လားရခြင်း။

ဤသို့ ဟောကြားတော်မူသောကြောင့် မေတ္တာတရားက သီလထက်ပိုမို၍ တန်ခိုး အာနိသင် ကြီးမားကြောင်း သိသာထင်ရှားသည်။

ထိုမေတ္တာအကျိုး (၁၁)မျိုးနှင့်ပတ်သက်၍ မင်းကွန်းတောင်ရိုး ပတ္တမြား ဆရာတော် ဘဒ္ဒန္တဇောဂရ(အဂ္ဂမဟာ ပဏ္ဍိတ)က အောက်ပါအတိုင်း လင်္ကာ သီကုံးထားခဲ့သည်။

အင်္ဂုတ္တရ၊ ဧကံဒေသံ၊ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၊ မိန့်တော်မှာသည်၊ မေတ္တာအကျိုး၊ ဆယ့်တစ်မျိုးမှာ၊ ချမ်းသာအိပ်၊ နိုး၊ အိပ်မက်ဆိုးကို၊ မြင်ရိုးမထင်၊ လူ နတ်ပင်ချစ်၊ နတ်လျှင်စောင့်ငြား၊ အဆိပ်များနှင့်၊ မီး ဓား၊ မဝင်၊ ဘေးမမြင်တည်း၊ စိတ်လျှင် တည်ကြည်၊ မျက်ဆင်းကြည်၏။ သေမည်၊ မတွေ၊ ဗြဟ္မာ့ပြည်သို့ ရောက်လေ မိန့်မှာ၊ မော်ကွန်းဖြာသည်၊ လေ့လာသူတို့ မှတ်ဖွယ်တည်း။

ဆယ်ပါးသီလ

သီလတောင်းပုံ။ ။ အဟံဘန္တေ တိသရဏေန သဟ ဒသ ဂဟဋ္ဌသီလံ ဓမ္မယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံကတွာ သီလံဒေထ မေဘန္တေ။

ဒုတိယမ္ပိ အဟံဘန္တေ စသည် ဆက်ဆိုပါ။

တတိယမ္ပိ အဟံဘန္တေ စသည် ဆက်ဆိုပါ။

ဘန္တေအရှင်ဘုရား။ အဟံ၊ တပည့်တော် (တပည့်တော်မ) သည်။ တိသရဏေန၊ သရဏဂုံသုံးပါးနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ ဒသ ဂဟဋ္ဌ သီလံ၊ လူတို့၏ ဆယ်ပါးသီလဖြစ်သော။ ဓမ္မ၊ သိက္ခာ ပုဒ် တရားတော်ကို။ ယာစာမိ၊ တောင်းပန်ပါ၏။ ဘန္တေ၊ အရှင်ဘုရား။ အနုဂ္ဂဟံ၊ ချီးမြှောက်ခြင်းကို။ ကတွာ၊ ပြု၍။ မေ၊ တပည့်တော်(တပည့်တော်မ)အား။ သီလံ၊ သီလကို။ ဒေထ၊ ပေးတော်မူပါဘုရား။

ဒုတိယမ္ပိ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း ... စသည် ဆက်ဆိုပါ။

တတိယမ္ပိ၊ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း ... စသည် ဆက်ဆိုပါ။

(အာမဘန္တေ)

နမောတဿ (သုံးခေါက်ဆိုပါ။)

သရဏဂုံသုံးပါး (သုံးခေါက်ဆိုပါ။)

အမှတ် တစ် မှ ခြောက် အထိသည် ရှစ်ပါးသီလနှင့်တူသည်။

အမှတ်စဉ် ခုနှစ်၌ နစ္စ ဂီတ ဝါဒိတ ဝိသုက ဒဿနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ၊ ရှစ်၌ မာလာဂန္ဓ ဝိလေပန ဓာရဏ မဏ္ဍန ဝိဘူသန ဋ္ဌာနာ ဝေရမဏိသိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။ ကိုး၌ ရှစ်ပါးသီလ ရှစ်ပါးမြောက်ဖြစ်သော ဥစ္စာသယန မဟာသယန ဝေရမဏိ သိက္ခာ ပဒံ သမာဒိယာမိ။ ၁၀-၌ ဇာတရူပ ရဇတ ပဋိဂ္ဂဟဏာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ ဟု ရွတ်ဆို ဆောက်တည်ရမည်။

အထက်ပါ အမှတ်စဉ် တစ် မှ ကိုး အထိသည်အနက်အဓိပ္ပာယ် ဖော်ပြပြီး ဖြစ်သည်။

၁၀။ ဇာတရူပ ပဋိဂ္ဂဟဏာ၊ ရွှေငွေကိုင်ခြင်း၊ ခံယူခြင်း၊ စီမံခြင်းမှ။ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ၊ ရှောင်ကြဉ်ရကြောင်း ကောင်းမြတ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို သမာဒိယာမိ၊ ကောင်းစွာကျင့်သုံး ခံယူဆောက်တည်ပါ၏။

ဆယ်ပါးသီလ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်

ပါဏာတိပါတ မှ ဥစ္စာသယန မဟာသယနထိ သိက္ခာပုဒ်များကို ရှစ်ပါးသီလ၌ ဖွင့်ဆိုခဲ့ပြီးဖြစ်၏။

ဤ၌ နစ္စဂီတနှင့် မာလာဂန္ဓ ခွဲခြားခြင်းအကြောင်း။ ။ နစ္စဂီတ သိက္ခာပုဒ်အရ ကခြင်း၊ သီဆိုခြင်း၊ တီးမှုတ်ခြင်း၊ ကြည့်ရှုနားထောင်ခြင်း တို့သည် တစ်ခုနှင့် တစ်ခု သဘောချင်းတူကာ ဆက်သွယ်နေသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းကို သိက္ခာပုဒ် တစ်ပါးအဖြစ် ခွဲခြားခြင်းဖြစ်သည်။

မာလာဂန္ဓ သိက္ခာပုဒ်အရ ပန်းပန်မှု၊ နံ့သာလိမ်းကျံမှု စသည်တို့သည်လည်း တစ်ခုနှင့်တစ်ခု သဘောချင်းတူကာ ဆက်သွယ်နေသည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းကိုလည်း သိက္ခာပုဒ် တစ်ပါးအဖြစ် ခွဲခြားခြင်းဖြစ်သည်။ နစ္စဂီတ သိက္ခာပုဒ်၌ ပါဝင်သော အမှုများနှင့် မာလာဂန္ဓ သိက္ခာပုဒ်၌ ပါဝင်သော အမှုများကား တစ်ခုနှင့်တစ်ခု သဘောချင်းမဆက်သွယ်ပေ။ ထို့ကြောင့် သိက္ခာပုဒ်နှစ်ပါး ခွဲခြားပြခြင်းဖြစ်သည်။ သိက္ခာပုဒ်နှစ်ခု ခွဲခြား တွဲခြင်း။ ။ ရှစ်ပါးသီလ၌ နစ္စဂီတနှင့် မာလာဂန္ဓတို့ကို ပေါင်းစပ်ထားသည်။ ကိုးပါးသီလ၌မူ နစ္စဂီတနှင့် မာလာဂန္ဓ သိက္ခာပုဒ် နှစ်ခုကို ခွဲခြားထား၏။ သို့သော် ရှစ်ပါးသီလ၌ ရှေးရိုးစဉ်လာ ထုံးစံအားဖြင့် ထိုရှစ်ပါးတို့တွင် အလုံးစုံပါဝင်နိုင်ရန် နစ္စဂီတနှင့် မာလာဂန္ဓတို့ကိုပေါင်း၍ သိက္ခာပုဒ် တစ်ခုတည်းအဖြစ် ခုဒ္ဒက အဋ္ဌကထာ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် မဟာဋီကာတို့၌ မိန့်တော်မူအပ်သည်။

ထို့ကြောင့် ရှစ်ပါးသီလကို ဆောက်တည်ရာ၌ နစ္စဂီတသည် မာလာဂန္ဓ နှစ်ပါးကို တစ်ပါးတည်းပြုလုပ် တွဲဖက်၍ ခံယူဆောက် တည်ခြင်းဖြစ်သည်။ နစ္စဂီတ အမှုလည်း ကာမဂုဏ်အရာ၌ လျှပ်ပေါ် သောအမှု၊ မာလာဂန္ဓသည်လည်း ထို့အတူ ကာမဂုဏ်အရာ၌ လျှပ် ပေါ်သော အမှုဖြစ်၍ ဥပုသ်သီလနှင့်ဆန့်ကျင်၏။ ဘာဝနာ ပွားများ ခြင်းနှင့်လည်း ဖြောင့်ဖြောင့် ဆန့်ကျင်၏။ ဤသို့ ဆန့်ကျင်ဘက်ချင်း တူသည် အဖြစ်ကြောင့် တစ်ပါးတည်း ပူးတွဲထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆယ်ပါးသီလ ဆောက်တည်ရာ၌ နစ္စဂီတ သိက္ခာပုဒ်သည် ကိုယ်တိုင် ကခုန်၊ တီးမှုတ်ခြင်း၊ သူတစ်ပါးကို ကခုန် တီးမှုတ်စေခြင်း စသည်ဖြင့် ကာယဒွါရ၊ ဝစီဒွါရ၊ ကာယကံ၊ ဝစီကံ ကိုယ်တိုင်ပြုခြင်း၊ စေခိုင်းခြင်း အစုစုတို့နှင့် ဆက်ဆံသော သိက္ခာပုဒ် အထူးတည်း။ မာလာဂန္ဓ သိက္ခာပုဒ်သည် မိမိကိုယ်တိုင် ပန်းပန်ခြင်း အစရှိသည်တို့ ဖြင့် ပြုအပ်သည် ဖြစ်ရကား ကာယဒွါရ၊ ကာယကံ ကိုယ်တိုင်ပြုခြင်း တစ်မျိုးနှင့်သာ ဆက်ဆံသော ကံဒွါရ ပယောဂအားဖြင့် မတူထူးခြား သော သဘောလက္ခဏာ ရှိသောကြောင့် ဆယ်ပါးသီလ အရာ၌ ခွဲခြား၍ ရှစ်ပါးသီလ အရာ၌သာ တစ်ပေါင်းတည်း တွဲထားခြင်းကို ပြု၏ဟု တတ်အပ်သေချာ မှတ်ယူရာ၏။ (ပရမတ္ထ သရူပ အနုဝဏ္ဏနာ၊ ဒုတိယတွဲ၊ ၄၆၀)

လုံးတော် ဆရာတော်ကြီးကား အဋ္ဌင်္ဂသီလ၌ လောကီလူတို့ ရာဂလျှင် ပြဋ္ဌာန်းခြင်းအကြောင်းရင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ဖြစ်သော အကုသိုလ် စေတနာ တစ်ခုကိုသာလျှင် ရည်ရွယ်တော်မူ၍ နစ္စဂီတ သိက္ခာပုဒ်နှင့် မာလာဂန္ဓ သိက္ခာပုဒ်တို့ကို တစ်ပါးတည်း တစ်ခုတည်း ပြုတော်မူ၏။ ဆယ်ပါးသီလ၌ကား ကစားမြူးထူးလိုမှု စေတနာကို ရည်ရွယ်၍ မာလာဂန္ဓ သိက္ခာပုဒ်တစ်ခု ဤသို့ သိက္ခာပုဒ်နှစ် ပါးခွဲခြား၍ ပြုတော် မူ၏ ဟူ၍ မိန့်တော်မူသည်။

ဇာတရူပ သိက္ခာပုဒ်အဖွင့်။ ။ ဇာတရူပ အရ ရွှေတုံး ရွှေခဲ သာမက ရွှေဖြင့်ပြုလုပ်ထားသော လက်ဝတ်တန်ဆာ အားလုံး အကျုံးဝင်သည်။

ရဇတ အရ-ဘော်သာခွာ ငွေကိုသာမက ရောင်းဝယ်မှု သုံးစွဲ ရိုးဖြစ်သော ငွေစက္ကူအားလုံး အကျုံးဝင်သည်။

ပဋိဂ္ဂဟဏ အရ- လက်ဖြင့် ကိုင်ခြင်း၊ ခံယူခြင်း သာမက ရှောင်ကြဉ်ဖွယ် ငါးမျိုးကိုပါ ဆိုလိုသည်။ ယင်း ငါးမျိုးကို လယ်တီ ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏ သီလ ဝိနိစ္ဆယ (၉၉)၌ အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားသည်။

ရှောင်ကြဉ်ဖွယ် ငါးမျိုး-

၁။ ကိုယ်တိုင်ခံယူခြင်း၊

၂။ သူတစ်ပါးအား ခိုးယူခိုင်းခြင်း၊

၃။ အဝေးအနီး၌ ထား၍ လှူသည်ကို သာယာခြင်း၊

၄။ မလျော်သော စီမံခြင်း၊

၅။ ကိုင်တွယ်ထိတွေ့ သုံးသပ်ခြင်း

၁၀ပါးသီလ စောင့်သူတို့သည် ထို ငါးပါးသော အမှုတို့ကို လွတ်ကင်းစေရမည်။ နဂိုကရှိနေသော ရွှေငွေရတနာများကို စိတ်ဖြင့် အာရုံပြု၍ ငါ့ရွှေ ငါ့ငွေဟု သာယာသော်လည်း အပြစ်မရှိ သိက္ခာပုဒ် မပျက်။

ဤအချက်ကို ထောက်၍ ဆယ်ပါးသီလ စောင့်သူ လူတို့သည် မိမိ၌ရှိသော ရွှေငွေကို ယုံကြည်လောက်သောသူထံ အပ်နှံထားရမည်။ ဆယ်ပါးသီလ စောင့်ထိန်းထားသည့် အတောအတွင်း ထိုရွှေငွေကို မကိုင်ရ။ ဘယ်လို ထားလိုက်ပါ၊ သိမ်းဆည်း ထားလိုက်ပါဟုလည်း မပြောရ။ ထိုရွှေငွေဖြင့် ဘာဝယ်လိုက်ပါ စသည်ဖြင့်လည်း မပြောရ။ မိမိအသုံးလိုသော ပစ္စည်းကိုသာ “ဘာလိုချင်သည်၊ ဘာစားချင်သည် စသည်ဖြင့် ပြောဆိုရမည်။ သူတစ်ပါးက ငွေလာပေးခဲ့လျှင်လည်း ထိုငွေ ကို ကိုယ်တိုင် မယူရ၊ သူများကိုလည်း မခိုင်းရ၊ မိမိအိမ်သူ အိမ်သား တစ်ယောက်က အလိုက်သိပြီး ယူထားလျှင် မိမိမှာ အပြစ်မရှိ။ စာတိုက်မှ မန်းနီးအော်ဒါဖြင့် ငွေလာလျှင် ငွေရရှိကြောင်း လက်မှတ်ထိုး ရုံမျှဖြင့် အပြစ်မရှိ။ လက်မှတ်ထိုးပြီးနောက် စာပို့သမားက ပေးသော

ငွေကို ကိုယ်တိုင် မယူရ။ သူများကိုလည်း အယူမခိုင်းရ။ နားလည်သူ တစ်ဦးဦးက အလိုက်သိ ခံယူထားလျှင် အပြစ်မရှိ။ ဆယ်ပါးသီလ စောင့်ထိန်းနေ စဉ် ရွှေ၊ ငွေ သာမက စိန်၊ ကျောက်၊ ပုလဲ၊ ပတ္တမြား စသော ရတနာများ ကိုလည်း မကိုင်ရ။ ဤကား လယ်တီဆရာတော်၏ သီလဝိနိစ္ဆယ (၁၀၀) မှ ကောက်နုတ်ချက် ဖြစ်၏။

လူပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် ၁၀-ပါးသီလ

အချို့က လူပုဂ္ဂိုလ်များ ၁၀-ပါးသီလ မစောင့်ကောင်း၊ ရှင်သာမဏေများသာ စောင့်ကောင်းသည်ဟု ဆိုသည်။ အချို့က လူပုဂ္ဂိုလ်များ ၁၀-ပါး သီလစောင့်လျှင် သစ်ခေါက်ဆိုး ဝတ်ပြီး အမြဲ စောင့်နိုင်မှသာ စောင့်ကောင်းသည်ဟု ဆိုသည်။ အချို့က လူပုဂ္ဂိုလ် များ ၁၀-ပါးသီလ စောင့်လျှင် မိမိ၌ရှိသော ရွှေ၊ ငွေ၊ ဥစ္စာများကို စွန့်ပစ်နိုင်မှ စောင့်ကောင်းသည်ဟု ဆိုကြသည်။

ဤသို့ အမျိုးမျိုး ပြောဆိုကြသော်လည်း ဘုရားရှင်၏ ညီတော် မင်းသား သုံးယောက်တို့သည် သူတို့၏ ရွှေ၊ ငွေ၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ များကို ဘဏ္ဍာစိုး အခွန်ဝန်ထံလွှဲ၍ ဝါတွင်းသုံးလ ပတ်လုံး ကျွန်ရင်း တစ်ယောက်နှင့်အတူ ၁၀-ပါးသီလစောင့်လျက် ကျောင်းတော်၌ နေခဲ့ကြဖူးသည်။ ဘဏ္ဍာစိုးက ဘုရားအမှူးရှိသော သံဃာတော်များ၊ မင်းသား၊ မင်းသားတို့၏ အခြွေအရံများ အတွက်ပါ ချက်ပြုတ်စီစဉ်၏ ဟု လာသည်။ (အံ၊ ဋ၊ ၂၃၁)

ရာဟုလာ စသော အလောင်းမင်းသား သုံးပါးတို့သည်လည်း ရွှေ၊ ငွေ၊ စပါး၊ ဥစ္စာ ဖြစ်ပွားအောင် ပြုတတ်သောသူတို့ကို အလှူ တင်းကုပ်၌ထားခဲ့ပြီး မိမိတို့မှာ ကျောင်းသို့သွား၍ ၁၀-ပါးသီလ စောင့်ထိန်းနေကြောင်း အင်္ဂုတ္တိုရ် အဋ္ဌကထာ၌ လာသည်။ (အံ၊ ဋ၊ ၁၊ ၂၀၁)

ထို့ကြောင့် လူပုဂ္ဂိုလ်များ ၁၀-ပါးသီလ စောင့်ထိန်းကောင်း သည်ဟု မှတ်ရမည်။

အာဇီဝဋ္ဌမက သီလ

အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအတွက် ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှာဖွေရသော အလုပ်အကိုင် ဟူသမျှကို အာဇီဝဟုခေါ်၍ မတရားသောနည်းဖြင့် ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှာဖွေလုပ်ကိုင်ခြင်းကို မိစ္ဆာဇီဝဟု ခေါ်သည်။ ထိုမိစ္ဆာဇီဝ မှ ရှောင်ကြဉ်၍ တရားသောနည်းဖြင့် ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှာဖွေလုပ်ကိုင်ခြင်း ကို သမ္မာအာဇီဝဟု ခေါ်သည်။ မိစ္ဆာဇီဝမှ ရှောင်ကြဉ်မှု သိက္ခာပုဒ် သည် ရှစ်ပါးမြောက် သိက္ခာပုဒ်ဖြစ်သည်။ ထိုရှစ်ပါးမြောက် သီလကို အာဇီဝဋ္ဌမက သီလဟုခေါ်သည်။

အာဇီဝဋ္ဌမက = အာဇီဝ + အဋ္ဌမ + က။ အာဇီဝ = အသက်မွေးမှု။ အဋ္ဌမ = ရှစ်ခုမြောက်။ က = ရှိသော။ အသက်မွေးမှုလျှင် ရှစ်ခုမြောက် သော သီလဟု အဓိပ္ပာယ်ရသည်။

အာဇီဝဋ္ဌမက သီလတောင်းပုံ။ ။ အဟံဘန္တေ တိသဏေန သဟ အာဇီဝဋ္ဌမက သီလံ ဓမ္မိယာစာမိ၊ အနုဂ္ဂဟံ ကတွာ သီလံဒေထ မေဘန္တေ။

ဒုတိယမိ စသည် ဆက်ဆိုပါ။
တတိယမိ စသည် ဆက်ဆိုပါ။

အနက်။ ။ ဘန္တေအရှင်ဘုရား။ အဟံ၊ တပည့်တော် (တပည့်တော်မ) သည်။ တိသရဏေန၊ သရဏဂုံသုံးပါးနှင့်။ သဟ၊ တကွ။ အာဇီဝဋ္ဌမက သီလံ၊ အာဇီဝဋ္ဌမက သီလတည်းဟူသော။ ဓမ္မိ၊ သိက္ခာပုဒ် အကျင့်ကို။ ယာစာမိ၊ တောင်းပန်ပါ၏။

ဒုတိယမိ နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း ... စသည် ဆက်ဆိုပါ။
တတိယမိ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း ... စသည် ဆက်ဆိုပါ။

သီလခံယူပုံ

- ၁။ ပါဏာတိပါတာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၂။ အဒိန္နာဒါနာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၃။ ကာမသု မိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၄။ မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၅။ ပိသုဏဝါစာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၆။ ဖရသဝါစာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၇။ သမ္ပပ္ပလာပ ဝါစာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။
- ၈။ မိစ္ဆာဇီဝါ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ။

အနက်

- ၁။ ပါဏာတိပါတာ
- ၂။ အဒိန္နာဒါနာ
- ၃။ ကာမေသု မိစ္ဆာစာရာ
- ၄။ မုသာဝါဒါ (ငါးပါးသီလ အတိုင်း)
- ၅။ ပိသုဏဝါစာ၊ ချောပစ် ကုန်းတိုက်သော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ။ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ၊ ရှောင်ကြဉ်ရကြောင်း ကောင်းမြတ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို။ သမာဒိယာမိ၊ ကောင်း စွာကျင့်သုံး ခံယူ ဆောက်တည်ပါ၏။
- ၆။ ဖရသဝါစာ၊ ကြမ်းတမ်းစွာ ဆဲဆိုပြောဆိုခြင်းမှ။ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ၊ ရှောင်ကြဉ်ရကြောင်း ကောင်းမြတ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို။ သမာဒိယာမိ၊ ကောင်းစွာကျင့်သုံး ခံယူ ဆောက်တည်ပါ၏။
- ၇။ သမ္ပပ္ပလာပ ဝါစာ၊ အကျိုးမရှိသည့် ဒဏ္ဍာရီစသည့် ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုခြင်းမှ။ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ၊ ရှောင်ကြဉ်ရကြောင်း ကောင်းမြတ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို။ သမာဒိယာမိ၊ ကောင်းစွာကျင့်သုံး ခံယူဆောက်တည်ပါ၏။
- ၈။ မိစ္ဆာဇီဝါ၊ မတရားစီးပွားရှာ အသက်မွေးခြင်းမှ။ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ၊ ရှောင်ကြဉ်ရကြောင်း ကောင်းမြတ်သော သိက္ခာပုဒ်ကို။ သမာဒိယာမိ၊ ကောင်းစွာကျင့်သုံး ခံယူ ဆောက်တည်ပါ၏။

အာဇီဝဋ္ဌမက သီလ ဆောက်တည်ပုံကို ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာ တို့၌ တိုက်ရိုက် ဖော်ပြခြင်း မရှိပေ။ ငါးပါးသီလ၊ ရှစ်ပါးသီလဆောက် တည်ပုံကို နည်းယူ၍ ရှေးပညာရှိကြီးများ ဆောက်တည်ပုံ ရေးသား ထားသည်။ လယ်တီ ဆရာတော်ကြီးကမူ “ပါဏာတိပါတာ ဝိရမာမိ” စသည်ဖြင့်လည်း ဆောက်တည်နိုင်ကြောင်း သီလ ဝိနိစ္ဆယ ပေါင်းချုပ် ကျမ်း-၁၄၅ ၌ ဖော်ပြထားသည်။

ငါးပါးသီလ၊ ရှစ်ပါးသီလ တစ်မျိုးမျိုးကို ဆောက်တည်ပြီးမှ အာဇီဝဋ္ဌမက သီလကို ဆောက်တည်ရာ၌ကား မုသာဝါဒါ ဝေရမဏိ တိုင်အောင် ရှေးသီလများ၌ ပါဝင်ပြီးဖြစ်၍ နောက်ထပ်ဆောက်တည် ရန် မလိုပေ။ ပိသုဏဝါစာ ဝေရမဏိမှစ၍ နောက်ထပ် သိက္ခာပုဒ် လေးပါးကိုသာ ဆောက်တည်ရမည်။

အာဇီဝဋ္ဌမက သီလသည် တစ်ကြိမ် ဆောက်တည်ထားလျှင် အသက်မွေးမှု စင်ကြယ်နေသမျှ ပိသုဏဝါစာ စသည်ကို မပြောဆို သမျှ သီလ မပျက်သောကြောင့် နေ့စဉ်ဆောက်တည်ရန် မလို။ အခြား ငါးပါး၊ ရှစ်ပါး သီလများလည်း မကျိုး မပျက်သမျှ ထပ်မံဆောက်တည် ရန် မလို။

ဤသိက္ခာပုဒ် ရှစ်ပါးတို့တွင် နံပါတ် တစ်မှစ၍ ခုနစ်အထိ သိက္ခာပုဒ်တို့မှာ သုစရိုက် (၁၀)ပါးတွင် ကာယကံ သုံးပါးနှင့် ဝစီကံ လေးပါး တို့ဖြစ်ကြသည်။ ထိုခုနစ်ပါး လုံခြုံပြီးသူ၌ အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်းနှင့်ဆိုင်သော အရောင်းအဝယ် အလုပ်အကိုင်များ စင်ကြယ်လျှင် အာဇီဝ ဋ္ဌမက သီလ ဆောက်တည်ပြီး ဖြစ်သည်။ ပိသုဏဝါစာ အဖွင့်။ ။ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ညီညွတ်နေသည်ကို စိတ် ဝမ်းကွဲအောင် တစ်ဦး၏အပြစ်ကို တစ်ဦးထံ ပြောကြားခြင်းဖြင့် တစ်ဦး နှင့်တစ်ဦး စိတ်ဝမ်း ကွဲသွားစေသည်။ ထိုသို့ ကုန်းတိုက်သော စကား ကို ရှောင်ကြဉ်မှုသည် ပိသုဏဝါစာ ဝေရမဏိ ဖြစ်၏။

ပိသုဏဝါစာကံ မြောက်ရန်-

- ၁။ ညီညွတ်သူ နှစ်ဦးရှိခြင်း၊
- ၂။ ကွဲပြားစေလိုသော စိတ်ရှိခြင်း၊ မိမိကို ချစ်စေလိုသော စိတ်ရှိခြင်း၊
- ၃။ ကွဲပြားအောင် လုံ့လပြု အားထုတ်ခြင်း၊
- ၄။ ထိုသို့ပြောသည်ကို သူတို့နှစ်ဦးက နားလည်ခြင်း၊
- ၅။ ကွဲပြားခြင်းဟူ၍ အင်္ဂါ ငါးပါးရှိသည်။ မိမိအား ချစ်စေလိုသော စိတ် မပါသော်လည်း သူနှစ်ဦးတို့ ကွဲပြားလျှင် ပိသုဏဝါစာ ဖြစ်သည်။

တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ညီညွတ်နေသည်ကို ကွဲပြားအောင် ကုန်းတိုက်သောသူသည် သေသည်၏ အခြားမဲ့၌ အပါယ်လေးပါးသို့ ကျရောက်၍ ဆင်းရဲကြီးစွာ ခံရ၏။ အပါယ်လေးပါးမှ လွတ်ပြီးနောက် လူ့ဘဝသို့ရောက်သောအခါ၌လည်း-

- ၁။ အဆွေခင်ပွန်း၊ ချစ်ကျွမ်းဝင်သူတို့နှင့် စိတ်ဝမ်း ကွဲပြားရခြင်း၊
- ၂။ သူတစ်ပါး လုံ့လကြောင့် ခန္ဓာကိုယ် ပျက်စီးရခြင်း၊
- ၃။ အခြံအရံမဲ့ခြင်း၊
- ၄။ သူတော်ကောင်း တရား၌ သက်ဝင်ယုံကြည်မှု သဒ္ဓါ တရား မရှိခြင်း၊
- ၅။ မိတ်ဆွေ အပေါင်းအသင်း မတည်မြဲခြင်း၊
- ၆။ လူအများ အမှန်းခံရခြင်း၊
- ၇။ စိတ်ဓာတ် ညစ်ညမ်းခြင်း၊

ဟူသော ဆိုးကျိုးများ ခံစားရသည်။
 ကုန်းတိုက်စကားကို ပြောဆိုခြင်း (ပိသုဏဝါစာ)မှ ရှောင်ကြဉ် သူသည် ဖြစ်လေရာ ဘဝတိုင်း၌-

- ၁။ သူတစ်ပါး လုံ့လကြောင့် ခန္ဓာကိုယ် မပျက်စီးခြင်း၊
- ၂။ စည်းစိမ်အခြံအရံ မြဲခြင်း၊
- ၃။ သဒ္ဓါတရား မပျက်ခြင်း၊

- ၄။ အဆွေခင်ပွန်း၊ မိတ်ဆွေများ မပျက်စီးနိုင်ခြင်း၊
 - ၅။ လူအများ ချစ်ခင်ခြင်း၊
 - ၆။ စိတ်ဓာတ် မညစ်ညူးခြင်း
- ဟူသော ကောင်းကျိုးများ ခံစားရသည်။

ဝိသုကာဝါစာ အပြစ်ပြု သာဓက

ကဿပ ဘုရားရှင်လက်ထက်က ဖြစ်၏။ အလိုကြီးသော ရဟန်း တစ်ပါးသည် ရွာတစ်ရွာ၌ ကျောင်းကို လိုချင်သဖြင့် ထိုကျောင်း ရှိ မထေရ်နှစ်ပါး စိတ်ဝမ်းကွဲအောင် ကုန်းတိုက် စကားဆိုသည်။ ထိုမထေရ် ပျံလွန်တော်မူသောအခါ ကဿပ ဘုရားနှင့် ဂေါတမ ဘုရား ကြားတွင် အဝီစိငရဲ၌ ဆင်းရဲကြီးစွာ ခံစားရသည်။

ထို့နောက် ဂေါတမ ဘုရားရှင် လက်ထက်တွင် ရာဇဂြိုဟ်ပြည် အနီး၌ ပူတိမုခ ပြိတ္တာဖြစ်သည်။ ကာယကံ စောင့်ထိန်းသဖြင့် ခန္ဓာ ကိုယ်မှ ရွှေရောင်အဆင်း ဝင်းသော်လည်း နှုတ်မစောင့်၊ ကုန်းတိုက်ခဲ့ သဖြင့် ခံတွင်းပုပ်၍ ခံတွင်းမှ ပိုးလောက်များ ကျသည်။ (ဓမ္မ၊ ၄၊ ၂၅၈၊ သူကရ ပေတ ဝတ္ထု)

ဖရသဝါစာ အဖွင့်။ ။ ဖရသဝါစာဟူသည် ယုတ်မာ ညစ်ညမ်းစွာ ဆဲဆို မှု၊ ယုတ်ညံ့သောအင်္ဂါနှင့်နှိုင်းမှု၊ နည်းအမျိုးမျိုးနှင့် သေစေရန် ကျိန်ဆဲမှု စသည်တို့ ဖြစ်၏။ တရားကိုယ်အားဖြင့် ဆဲဆိုကြောင်း စေတနာသည် ဖရသဝါစာမည်၏။

ပရမတ္ထ စက္ခုကျမ်း စာမျက်နှာ (၂၁၂)၌ ဒီပဲယင်း ဆရာတော် ကြီးက “ဖရသဝါစာ၌ နှုတ်ထွက်ကြမ်းသည်ဖြစ်စေ၊ ချိုသာသည်ဖြစ်စေ၊ စေတနာကြမ်းသည်ကိုသာ အကြမ်းဟု ဆိုရမည်။ ထို့ကြောင့် မိဘတို့ က သားသမီးတို့ကို ကျိန်ဆဲရာ၌ ဖရသဝါစာ မဖြစ်။ ဘုရင်မင်းတို့ သည်

လူတစ်ယောက်ကို သတ်စေရာ၌ “ချမ်းသာစွာ အိပ်စက်ပါစေ” ဟု ဆိုသည်။ စကားချိုသာသော်လည်း ဖရသဝါစာဟူ၍ မိန့်တော်မူသည်။ ထိုဖရသဝါစာမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းသည် ဖရသဝါစာ ဝေရမဏိ ဖြစ်၏။

ဖရသဝါစာကံမြောက်ရန်-

- ၁။ အဆဲခံရသူ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးဦးရှိခြင်း၊
- ၂။ အမျက်ထွက်ခြင်း၊ စိတ်ဆိုးခြင်း၊
- ၃။ ဆဲရေးခြင်း ဟူသော အင်္ဂါ သုံးပါးရှိသည်။

ဖရသဝါစာကံ၏ အပြစ်များ။ ။ ကြမ်းကြုတ်သော စကားကို ပြောဆိုသူ သည် သေသည်၏ အခြားမဲ့၌ အပါယ်လေးပါးသို့ ကျရောက်၍ ဆင်းရဲ ကြီးစွာ ခံရ၏။ အပါယ်လေးပါးမှ လွတ်ပြီးနောက် လူ့ဘဝသို့ရောက် လျှင်လည်း-

- ၁။ မနှစ်သက်သော အသံကို ကြားရခြင်း၊
- ၂။ အများ အမုန်းခံရခြင်း၊
- ၃။ ကဲ့ရဲ့ ပြစ်တင် ခံရခြင်း၊
- ၄။ ဆင်းဆင်းရဲရဲ နေထိုင်ရခြင်း၊
- ၅။ သာယာနာပျော်ဖွယ်အသံ မရှိခြင်း၊
- ၆။ အလုံးစုံသော အသံအင်္ဂါ ပျက်စီးခြင်း(ဆွံ့အခြင်း) ဟူသော ဆိုးကျိုးများ ခံစားရသည်။

ဖရသဝါစာမှ ရှောင်ကြဉ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ဖြစ်လေရာ ဘဝ၌-

- ၁။ လူသတ္တဝါအများ ချစ်ခင်ခြင်း၊
- ၂။ လူသတ္တဝါတို့၏ စိတ်နှလုံးကို နှစ်သက်စေနိုင်ခြင်း၊
- ၃။ ချမ်းသာစွာ နေရခြင်း၊
- ၄။ သာယာ နာပျော်ဖွယ်သော စကားရှိခြင်း၊
- ၅။ လူအများ ချီးမွမ်းခံရခြင်း၊
- ၆။ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသည့် အသံနှင့်ပြည့်စုံခြင်းဟူသော ကောင်း ကျိုးများ ခံစားရသည်။

ဖရသဝါစာ အပြစ်ပြု သာဓက

ရှေးက ဂန္ဓာရတိုင်း တက္ကသိုလ်ပြည်ဝယ် ဂန္ဓာရမင်း လက်ထက်၌ ပုဏ္ဏား တစ်ယောက်ရှိသည်။ ဘုရားလောင်းသည် ထိုပုဏ္ဏား၏ အိမ်တွင် နွားမျိုး၌ဖြစ်၍ နန္ဒီဝိသာလဟု တွင်သည်။ ဘုရားလောင်းသည် အရွယ်ရောက်သောအခါ ပုဏ္ဏားအား ကျေးဇူးဆပ်လိုသဖြင့် “အသင်ပုဏ္ဏား၊ ဂေါဝိတ္တက သူဌေးထံသို့သွား၍ ငါ၏နွားလားသည် လှည်းအစီး တစ်ရာကို ကုန်အပြည့်နှင့် တစ်ကြိမ်တည်း ရုန်းနိုင်ကြောင်း ပြောပြီး အသပြာတစ်ထောင် လောင်းပါ” ဟု ဆိုသည်။ ပုဏ္ဏားလည်း ဘုရားလောင်းပြောသည့်အတိုင်း ဂေါဝိတ္တက သူဌေးထံသွား၍ပြောရာ သူဌေးကြီးက လောင်းရန် သဘောတူလေ၏။ ထို့နောက် ပုဏ္ဏားသည် လှည်းအစီး၁၀၀ ၌ ကုန်အပြည့်တင်၊ နန္ဒီဝိသာလ နွားအား ပန်းနံ့သာ များ လိမ်းကျံ၍ ပထမလှည်း၏ရှေ့၌ထား၏။ အဆင်သင့် ပြင်ဆင်ပြီး ၍ အချိန်ကျသောအခါ ပုဏ္ဏားကြီးသည် နှင်တံမြှောက်ကာ ကောက် ကျစ်သောနွား ရုန်းလော့” ဟုဆိုပြီး မောင်းနှင်ရာ နွားသည် မရုန်းဘဲ နေလေ၏။ ထို့ကြောင့် ပုဏ္ဏားကြီးမှာ ငွေအသပြာ တစ်ထောင် ရှုံးလေး ၏။ သို့သော် ပုဏ္ဏားကြီးသည် မကျေနပ်၍ နောက်တစ်ကြိမ် ငွေ အသပြာ နှစ်ထောင်ကြေး ချပြန်သည်။ ထိုပွဲ၌မူ ပုဏ္ဏားကြီးသည် ဘုရားလောင်း နွားကို ချိုသာသော စကားဖြင့် ချောမော့၍ မောင်းနှင် သောကြောင့် လွယ်လွယ်ကူကူ လျင်မြန်စွာ ရုန်းရာ ငွေအသပြာ နှစ်ထောင် အနိုင်ရလိုက်သည်။

ဤကား ဖရသဝါစာ ပြောဆိုခြင်းနှင့် ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၏ အကျိုးဆက်ဖြစ်၏။ (ဇာ၊ ဋ္ဌ၊ ၁၊ ၂၀၇)

သမ္မပ္ပလာပဝါစာ အဖွင့်။ ။ သမ္မပ္ပလာပ ဆိုသည်မှာ အခြေအမြစ် ယုတ္တိမရှိ ပြိန်းဖျင်းသော စကားမျိုးဖြစ်သည်။ ပြိန်းဖျင်းသော စကား ဆိုသည်မှာ သေးနုပုံ သိမ်ငယ်၍ အနှစ်သာရ မရှိသော စကားမျိုး ဖြစ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ရွှေယုန်နှင့်ရွှေကျား သက်ငယ်ရိတ်သွား

စသည်ဖြင့် ရှေးက မရှိဖူးသော အကြောင်းအရာတို့ကို ရှိသယောင် ပြော၍ သူတစ်ပါးအား ရာဂ၊ ဒေါသ၊ မောဟပွားရန် ကြံဖန်ပြောသော စကားမျိုးဖြစ်သည်။ ထိုစကားမျိုးသည် စပါးဖျင်းကဲ့သို့ အနက်ဆန်ခြပ် မပါသဖြင့် ပြိန်းဖျင်းသော စကားဟု တင်စားကြသည်။ သို့သော် တစ်ဦး တစ်ယောက်ကို ဆုံးမသည့်အခါ၊ တရားဓမ္မ ဟောပြုသည့်အခါမျိုး၌ ထင်လွယ် မြင်လွယ်အောင် ဥပမာပြုကြခြင်းမှာမူ သမ္မပ္ပလာပ မဖြစ် ပေ။

သမ္မပ္ပလာပ ဝါစာတွင် အင်္ဂါသုံးပါးရှိသည်။ ယင်းတို့မှာ-

- ၁။ အနက်ဆံကင်း ပြိန်ဖျင်းသော စကားကို ဆိုလိုသောစိတ် ရှိခြင်း၊
- ၂။ ပြိန်းဖျင်းသော စကားကို ဆိုခြင်း၊
- ၃။ သူတစ်ပါး ယုံကြည်ခြင်းတို့ဖြစ်သည်။

ပြိန်းဖျင်းသော စကားကို ပြောဆိုသူသည် သေသည်၏ အခြားမဲ့၌ အပါယ်လေးပါးသို့ ကျရောက်၍ ဆင်းရဲကြီးစွာ ခံရ၏။ အပါယ်လေးပါးမှ လွတ်ပြီးနောက် လူ့ဘဝသို့ ရောက်သော အခါ၌ လည်း-

- ၁။ မိမိစကားကို သူတစ်ပါးက မယုံခြင်း၊
- ၂။ မိမိကို လူအများက မုန်းတီးခြင်း၊
- ၃။ လူအများက မိမိကို အလေး မထားခြင်း၊
- ၄။ အများ ယုံကြည်ဖွယ်ဖြစ်အောင် မပြောတတ်ခြင်း၊
- ၅။ လာဘ်လာဘ နည်းခြင်း၊
- ၆။ ဘုန်းတန်ခိုးရှိန်စော် အာနုဘော် နည်းပါးခြင်း၊
- ၇။ ပညာသေးသိမ် မှေးမှိန်ခြင်းဟူသော ဆိုးကျိုးများ ခံစားရသည်။

ထို့အတူ ပြိန်းဖျင်းသော စကားကို မပြောဆိုသူသည်လည်း ဖြစ်လေရာ ဘဝတိုင်း၌-

- ၁။ လူအများ ချစ်ခင်ခြင်း၊
- ၂။ လူတို့၏ စိတ်နှလုံးကို တိုးပွားစေနိုင်ခြင်း၊
- ၃။ ယုံကြည်ဖွယ်သော စကားရှိခြင်း၊

- ၄။ ဘုန်းတန်ခိုး အာနုဘော်ကြီးခြင်း၊
- ၅။ အမေးပုစ္ဆာများကို ခဏချင်း ဖြေဆိုနိုင်ခြင်း ဟူသော ကောင်းကျိုးများ ခံစားရသည်။

သမ္မပ္ပလာပဝါစာ အပြစ်ပြု သာဓက

မြတ်စွာဘုရား ရာဇဂြိုဟ်ပြည် ဝေဠုဝန်ကျောင်း၌ သီတင်းသုံးစဉ် ကချေသည်များသည် လူတို့အား လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟဖြစ်အောင် ဖြားယောင်း သွေးဆောင်၍ ကပြ သီဆိုကြသည်။ ထို့နောက် ၎င်းတို့ သေလွန်သောအခါ ပဟာသ ငရဲ၌ ဆင်းရဲကြီးစွာ ခံစားရသည်။ မိစ္ဆာဇီဝ အဖွင့်။ ။ မုဆိုး၊ တံငါ အလုပ်ဖြင့် ပါဏာတိပါတ အမှုကို ပြု၍ ပစ္စည်းရှာဖွေခြင်း၊ သူခိုးဓားပြ အလုပ်ဖြင့် အဒိန္နာဒါန အမှုပြု၍ ပစ္စည်းရှာဖွေခြင်း၊ ငွေကြေးပစ္စည်း ရလိုမှုအတွက် ကာမေသု မိစ္ဆာစာရကံ လွန်ကျူးခြင်း၊ မတရား ရှေ့နေလုပ်ခြင်း၊ မတရား သက်သေလိုက်ခြင်း၊ လိမ်လည်လှည့်ပတ်၍ မုသာဝါဒဖြင့် ပစ္စည်းရှာခြင်း၊ ကုန်းတိုက်ပေးခြင်း၊ ပိသုဏဝါစာမှုဖြင့် ပစ္စည်းရှာဖွေခြင်း၊ ဆဲရေးတိုင်းထွာခြင်း၊ ဖရသဝါစာဖြင့် ပစ္စည်းရှာဖွေခြင်း၊ ကွက်စိပ်ပြောဆရာ၊ လူရွှင်တော်အလုပ်တို့ဖြင့် မဟုတ်မမှန် အကျိုးမရှိသော ဒဏ္ဍာရီပုံပြင်များ၊ သမ္မပ္ပလာပမှုဖြင့် စီးပွားရှာဖွေခြင်းတို့သည် မိစ္ဆာဇီဝမှုများ ဖြစ်ကြသည်။

ဤမိစ္ဆာဇီဝ အမှုမျိုးကို ပါဏာတိပါတ ဝေရမဏိ စသော ရှေးသိက္ခာပုဒ် ခုနစ်ပါးဖြင့် ရှောင်ကြဉ်ပြီး ဖြစ်သည်။ သို့သော် ပိုမိုခိုင်မြဲစေရန်အတွက် ဤ“မိစ္ဆာဇီဝ ဝေရမဏိ” သိက္ခာပုဒ်ကို ထပ်မံဆောက်တည်ရသည်။

ရှေးသိက္ခာပုဒ် ခုနစ်ပါးဖြင့် မရှောင်ကြဉ်ရသေးသော မိစ္ဆာဇီဝများလည်း ရှိသေးသည်။ ယင်းတို့မှာ-

- ၁။ သတ္တဝါဏိဇ္ဇာ-ဓား၊ လုံ၊ သေနတ်၊ ပိုက်ကွန် စသော လက်နက် ရောင်းမှု၊
- ၂။ သတ္တဝါဏိဇ္ဇာ-လူသတ္တဝါကို သွေးဆောင်၍ သူတစ်ပါးထံ ကျွန်အဖြစ်ရောင်းဝယ်မှု (ပြည့်တန်ဆာ မွေး၍ ခေါင်းလုပ်မှု)၊
- ၃။ မံသဝါဏိဇ္ဇာ-နွား၊ ကျွဲ၊ ဝက်၊ ဆိတ်၊ ကြက်၊ ငှက် စသည်တို့ကို မွေးမြူ၍ အသားစားဖို့ရာ သတ်ဖြတ်သူအား ရောင်းမှု၊ သတ်ပြီးသော သားငါး အစိုးအခြောက် ရောင်းဝယ်မှု၊
- ၄။ မဇ္ဇဝါဏိဇ္ဇာ-ထန်းရည်၊ အရက်၊ ဘိန်း စသည် မူးယစ် ဆေးဝါး ရောင်းဝယ်မှု၊
- ၅။ ဝိသဝါဏိဇ္ဇာ- အဆိပ်ရောင်းမှု တို့ဖြစ်သည်။

ယင်း ၅-မျိုးတို့သည် မိစ္ဆာဇီဝဖြစ်သည်။ ရတနာသုံးပါး ကိုးကွယ်သူ ဥပါသကာမှန်သမျှ ယင်းမိစ္ဆာဇီဝ အမှုများကို မပြုကောင်း။ ထို့ပြင် မြင်းလောင်း၊ နွားလောင်း၊ ဖဲရိုက်၍ ပစ္စည်းရှာဖွေမှုများလည်း မိစ္ဆာဇီဝဖြစ်၏။ ကိုယ်တိုင် မိစ္ဆာဇီဝမှုဖြင့် ပစ္စည်း၊ မရှာဖွေသော်လည်း တစ်ပါးသူတို့၏ မိစ္ဆာ ဇီဝအမှုများကို ဝမ်းမြောက် သဘောတူလျှင် မိစ္ဆာ ဇီဝဖြစ်၍ သဘော မတူလျှင် မိစ္ဆာဇီဝ မဖြစ်ပေ။

သမ္မာအာဇီဝ နှစ်မျိုး

သမ္မာအာဇီဝသည် သုတ္တန်ပါဠိတော်၌လာသည့် သမ္မာအာဇီဝ နှင့် အဘိဓမ္မာ ပါဠိတော်၌လာသည့် သမ္မာအာဇီဝဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိသည်။ ထိုတွင် တရားသဖြင့် ရအပ်သော ပစ္စည်းများကို စားသောက်သုံးစွဲခြင်း၊ တရားနည်းလမ်းအတိုင်း ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှာဖွေခြင်းသည် သုတ္တန်သမ္မာ အာဇီဝ မည်၏။

မတရားသဖြင့် ပစ္စည်းရဖို့ အခွင့်ကြုံလာသော်လည်း တရားနည်းလမ်းအတိုင်း စီးပွားရှာဖွေခြင်းသည် အဘိဓမ္မာ သမ္မာ အာဇီဝမည်၏။

မတရားရှာဖွေ ရရှိထားသော ပစ္စည်းများကို စားသုံးနေသော်လည်း မတရား စီးပွားရှာမှု ဆက်လက် မပြုလုပ်လျှင် သုတ္တန်နည်း သမ္မာ အာဇီဝသာ ပျက်၍ အဘိဓမ္မာနည်း သမ္မာအာဇီဝ မပျက်ပေ။

သုတ္တန် သမ္မာအာဇီဝ မဖြစ်အောင် မတတ်နိုင်လျှင် အဘိဓမ္မာ သမ္မာအာဇီဝဖြစ်အောင် နောက်ထပ် မတရား စီးပွားရှာမှု ရှောင်ကြဉ်ပါ။ အာဇီဝဋ္ဌမက သီလ စောင့်ထိန်းရာ ရောက်ပါသည်။

သမ္မာအာဇီဝ။ ။ ဖော်ပြခဲ့သော မိစ္ဆာဇီဝမှ ရှောင်ကြဉ်၍ တရားသဖြင့် ရရှိသောပစ္စည်းများကို “ဓမ္မိယလဒ္ဓ ပစ္စည်း” ဟုခေါ်ကြသည်။
ယင်း ပစ္စည်းများမှာ-

- ၁။ မိဘ, ဘိုးဘွား စသူတို့ထံမှ အမွေအနှစ်ရသောပစ္စည်း၊
- ၂။ စာရေးစာချီ စသော အမှုထမ်းလုပ်၍ရသောပစ္စည်း၊
- ၃။ လက်မှုပညာဖြင့် ရသောပစ္စည်း၊
- ၄။ လယ်ယာလုပ်၍ ရသောပစ္စည်း၊
- ၅။ တရားသဖြင့် ရောင်းဝယ် ဖောက်ကား၍ရသောပစ္စည်း၊
- ၆။ ကာယလုပ်အားဖြင့် လုပ်၍ရသောပစ္စည်းတို့ဖြစ်သည်။

ဤပစ္စည်းများသည် များသောအားဖြင့် တရားသဖြင့်ရသော တစ်နည်းအားဖြင့် စင်ကြယ်သော ဓမ္မိယ လဒ္ဓ ပစ္စည်းများဖြစ်ကြသည်။ ထိုပစ္စည်းများဖြင့် အသက်မွေးသောသူသည် သမ္မာအာဇီဝဖြစ်သည်။

ဘုရားရှင် လက်ထက်က ကုက္ကုဋ္ဌသည် မိစ္ဆာဇီဝဖြစ်သည့် မုဆိုးအလုပ်ဖြင့် အသက်မွေးခဲ့သော်လည်း ဘုရားရှင်နှင့်တွေ့၍ တရားတော်ကို နာကြားရသောအခါ သောတာပန် တည်သွားသည်။ ထို့ကြောင့် တတ်သိနားလည်သောအခါမှစ၍ မိစ္ဆာဇီဝ ရှောင်ကြဉ်လျှင် အာဇီဝဋ္ဌမက သီလ လုံခြုံသည်ဟု ဆိုနိုင်သည်။ လှူဒါန်းပေးကမ်းရာ

၌မူ မိစ္ဆာဇီဝဖြင့် ရှာဖွေရရှိသော ပစ္စည်းကို ပေးကပ်ခြင်းထက် ဓမ္မိယ လဒ္ဓဖြင့် ရှာဖွေရရှိသော ပစ္စည်းကို ပေးကမ်းခြင်းက သာလွန်၍ အကျိုး ကြီးမားသည်။

ထို့ကြောင့် တကယ်တမ်း သူတော်ကောင်းစစ်စစ် ဖြစ်လိုသူ မှန်သမျှသည် မိစ္ဆာဇီဝကို ရှောင်ကြဉ်၍ သမ္မာအာဇီဝဖြစ်အောင် အသက်မွေးမြူပြီး အာဇီဝဋ္ဌမက သီလကို စောင့်ထိန်းသင့်သည်။ ၎င်းသီလ လုံခြုံမှလည်း မဂ်ဖိုလ်ရနိုင်သည်။

ငါးပါးသီလကို ဆောက်တည်သည်ဖြစ်စေ၊ မဆောက်တည် သည်ဖြစ်စေ လွန်ကျူးလျှင် အပြစ်ဖြစ်၏။ ထို့အတူ အာဇီဝဋ္ဌမက သီလ ကိုလည်း ဆောက်တည်သည်ဖြစ်စေ မဆောက်တည်သည်ဖြစ်စေ လွန်ကျူးလျှင် အပြစ်ဖြစ်၏။

ငါးပါးသီလသည် သူတော်ကောင်းတို့ အမြဲစောင့်ထိန်းရမည့် သီလဖြစ်သကဲ့သို့ အာဇီဝဋ္ဌမက သီလသည်လည်း သူတော်ကောင်းတို့ အမြဲစောင့်ထိန်းရမည့် နိစ္စသီလဖြစ်သည်။ အာဇီဝဋ္ဌမက သီလသည် မြတ်ဘုရား သာသနာတော်၌ အခြေခံ အမာခံ ဧရာတည် တရားဖြစ်၍ အာဒိဗြဟ္မစရိယ သီလလည်း မည်ပေသည်။

ဤအာဇီဝဋ္ဌမက သီလနှင့်ပတ်သက်၍ ပါဠိတော်၌ တိုက်ရိုက် သီလအဖြစ် မပါရှိသော်လည်း အာဇီဝ အသက်မွေးမှု စင်ကြယ်မှု၊ စင်ကြယ်မှုနည်းလမ်းနှင့် အာဇီဝ စင်ကြယ်ခြင်း၏ (သမ္မာအာဇီဝဖြစ် ခြင်း၏) အကျိုးကိုမူ များစွာပြဆိုထားသည်။ ထို့ပြင် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ (၁၂)၊ ဋီကာတို့၌လည်းကောင်း၊ ဥပရိပဏ္ဏာသပါဠိ(၃၃၇) ၌လည်းကောင်း အကျယ်ထုတ်၍ ပြထားသည်ဖြစ်ရာ ဤအာဇီဝဋ္ဌမက သီလကိုလည်း လုံခြုံအောင် စောင့်ထိန်းသင့်ကြပေသည်။

အခန်း (၆)

ဥပုသ်တစ်ကြိမ်စောင့်သူ၏ ကြီးမားသောအကျိုး

ဝိပဿီမြတ်စွာဘုရား ပွင့်ထွန်း ပေါ်ပေါက်စဉ်က ဖြစ်၏။ ထိုဝိပဿီဘုရားသည် ဗန္ဓုပြည်ကို အုပ်စိုးသော ဗန္ဓုမာမင်းကြီး၏ သားတော် ဖြစ်၏။

ဗန္ဓုမာမင်းကြီးသည် လပြည့်နေ့တိုင်း ဥပုသ်သီလ ဆောက်တည်လေ့ရှိ၏။ ထိုအချိန်ဝယ် ကုမ္ဘဒါသီ အမည်ရှိသော အမျိုးသမီးသည် ကျွန်မငယ် တစ်ဦး ဖြစ်နေသည်။ သူသည် ဗန္ဓုမာမင်းကြီး ဥပုသ်စောင့်သည်ကို မြင်သဖြင့် “ပြည့်ရှင်မင်းကြီး ကာမဂုဏ်ကို ပယ်စွန့်၍ ဥပုသ်စောင့်ခြင်းမှာ ဥပုသ်စောင့်ခြင်း၏ အကျိုးသည် ကာမဂုဏ်စည်းစိမ်ထက် သာလွန်သောကြောင့် ဖြစ်ပေမည်။ မိမိသည် ဤဘဝ၌ အလွန်ဆင်းရဲလှ၏။ ဆင်းရဲသော ဤဘဝဖြင့် သေလျှင် တမလွန်၌ အပါယ်သို့ကျပြီး ပို၍အတိဒုက္ခ ရောက်ပေတော့မည်။ ထိုဆင်းရဲခြင်း လွတ်ကင်းအောင် ဥပုသ်စောင့်အံ့ဟု ဆုံးဖြတ်၍ ဥပုသ်စောင့်လေ၏။

ဤသို့ဖြင့် ကုမ္ဘဒါသီ သေလွန်သောအခါ ထိုဥပုသ်တစ်ကြိမ်စောင့်သော သီလ ကုသိုလ်ကြောင့် တာဝတိံသာနတ်ပြည်သို့ ရောက်သည်။ ယုံကြည်ထက်သန်သည့် သဒ္ဓါစိတ်ဖြင့် ဥပုသ်စောင့်ခဲ့သော သူ၏ အကျိုးတရားတို့ကား ကြီးမား၍ များပြားလှ၏။

- * နတ်သမီး တစ်သိန်း အခြံအရံရှိသည်။
- * ထိုတစ်သိန်းတွင် အလှဆုံး အတင့်တယ်ဆုံး ဖြစ်ခဲ့ရသည်။
- * နတ်မင်းကြီးတို့၏ မိဖုရား ၆၄-ကြိမ်၊ စကြာမင်း၏မိဖုရား ၆၃-ကြိမ်ဖြစ်ရသည်။
- * ကျင်လည်ရသော ဘဝသံသရာ၌ ရွှေအဆင်းကဲ့သို့ တင့်တယ်သည်။
- * ဆင်၊ မြင်း၊ ရထားယာဉ်၊ ရွှေထမ်းစင်တို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရသည်။
- * ထမင်း၊ အဖျော်၊ ခဲဖွယ်၊ ဘောဇဉ်၊ အိပ်ရာ၊ နေရာတို့ကို အလိုရှိတိုင်း ရသည်။
- * ပန်းနံ့သာ၊ အမွှေးအထုံတို့ကို အလိုရှိတိုင်းရသည်။
- * (၉၁)ကမ္ဘာပတ်လုံး အပါယ်လေးပါးသို့ မလားရောက်ချေ။
ဥပုသ်တစ်ကြိမ်မျှ စောင့်ခြင်းသည်ပင် ဤမျှ အကျိုးကြီးမားလှသည်။

ထို့နောက် ကုမ္ဘဒါသီသည် ဂေါတမ ဘုရားရှင် လက်ထက်တွင် သာဝတ္ထိပြည်၌ သူဌေးတစ်ဦး၏ သမီးဖြစ်လာသည်။ ဥတ္တမာဟုတွင်၏။ သူသည် အသက်ခုနစ်နှစ်အရွယ်၌ ပဋ္ဌာစာရီထေရ် ရဟန္တာမ ထံသို့ သွား၍ သာမဏေပြုပြီး ဝိပဿနာ အားထုတ်၏။ သို့သော် တရားတော်တော် နှင့်မရ။ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း သဘော၌ ဉာဏ်မသက်ဝင် နိုင်သဖြင့် ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ ပဋ္ဌာစာရီထေရ် ထံသို့သွား၍ အကြိမ်ကြိမ် မေးလျှောက်သည်။

ပဋ္ဌာစာရီ ထေရ်ရီမသည် ဥတ္တမာ၏ ငါးကြိမ်မြောက် အမေး၌ စေတောပရိယ အဘိညာဉ်ဖြင့် ဥတ္တမာ၏ စိတ်ကိုကြည့်၍ သင့်လျော်သော ကမ္မဋ္ဌာန်းပြုလျက် ခန္ဓာ၊ အာယတန၊ ဈာန်တို့ကို ဟောကြားသည်။ ဥတ္တမာသည် ပဋ္ဌာစာရီ ထေရ်မ၏ ကမ္မဋ္ဌာန်းနည်းဖြင့် ခုနစ်ရက် ပတ်လုံး ကမ္မဋ္ဌာန်းတရား ပွားများရာ ရှစ်ရက်မြောက်နေ့၌ ရဟန္တာမ ဖြစ်သွားသည်။

ဥတ္တမာသည် ခုနစ်နှစ်သမီး အရွယ်၌ ရဟန္တာမ ဖြစ်၍ ဧကူ ပေါသထ ထေရီမ,ဟု တွင်သည်။

မိတ်ဆွေလေးဦး ဥပုသ်စောင့်၍ ပေးလှူကြပုံ

ဗာရာဏသီပြည် ဗြဟ္မဒတ်မင်းလက်ထက်၌ဖြစ်၏။ ဘုရားလောင်းသည် ယုန်မျိုး၌ဖြစ်လျက် အရိပ်အာဝါသ ကောင်းသော တောအုပ်တစ်ခု၌နေ၏။ ထိုတောအုပ်၏အနီး၌ သွယ်တန်း မြင့်မောက်နေသော တောင်ကုန်း၊ ရေ အစဉ်မပြတ် စီးဆင်းနေသော မြစ်၊ ရွာတစ်ရွာတို့ရှိ၏။

တစ်ညသ၌ ဘုရားလောင်းသည် သူ၏မိတ်ဆွေများဖြစ်သော ဖျံ၊ မြေခွေး၊ မျောက်တို့အား ခေါ်၍ “မိတ်ဆွေတို့သည် အလှူပေးအပ်၏။ သီလ ဆောက်တည်အပ်၏။ ဥပုသ်စောင့်အပ်၏” ဟု ပြောပြသည်။ ထိုစဉ် ဘုရားလောင်း ယုန်မင်းသည် ကောင်းကင်ကို မော့ကြည့်ရာ ဝိုင်းစက်လုနီး လမင်းကြီးကို မြင်သဖြင့် မနက်ဖြန် ဥပုသ်နေ့ဟု သိသောကြောင့် မိတ်ဆွေသုံးဦးတို့အား ခေါ်လိုက်၏။ အဆွေတို့ မနက်ဖြန် လပြည့်နေ့မှာ ဥပုသ်စောင့်ကြ အလှူခံပုဂ္ဂိုလ် လာလျှင်လည်း အာဟာရကို လှူကြဟု တိုက်တွန်းနှိုးဆော်၏။

ဤသို့ဖြင့် ဖျံသည် နောက်တစ်နေ့နံနက်တွင် စောစောထ၍ အစာရှာရန်အတွက် ဂင်္ဂါမြစ်သို့ထွက်လာ၏။ ထိုအချိန်ဝယ် ရွာသားတစ်ယောက်သည် ငါးကြင်း ခုနစ်ကောင်ကို ဖမ်း၍ နွယ်ဖြင့်သီပြီး သဲဖုံးပြီးနောက် ဂင်္ဂါမြစ်အောက် ဆက်လက်သွားသည်။ ဖျံသည် ငါးနံ့ရသဖြင့် သဲကိုယက်ရာ ငါးတွဲကြီးကို တွေ့သဖြင့် ပိုင်ရှင်ရှိပါသလောဟု သုံးကြိမ်ဆိုလေ၏။ ပိုင်ရှင် မတွေ့သဖြင့် ငါးတွဲကို ချီလျက်ယူလာပြီး ဆာမှစားအံ့ဟု သီလ ဆင်ခြင်နေ၏။

ထိုနေ့၌ မြေခွေးသည်လည်း အစာရှာထွက်လာရာ လယ်
စောင့်တဲအတွင်း စားဖိုချောင်၌ အမဲတံစို့နှစ်ခု၊ ဖွတ်ကင်တစ်ခု၊ နို့ဓမ်း
အိုးတစ်လုံးတို့ကို မြင်သဖြင့် ပိုင်ရှင် ရှိမရှိ မေးရာ ပိုင်ရှင် မရှိသဖြင့်
နို့ဓမ်း အိုးကို လည်၌ဆွဲလျက် အမဲတံစို့နှင့် ဖွတ်ကင်တို့ကို ကိုက်ချီ
ပြန်ခဲ့ပြီး မစားသေးဘဲ သီလဆင်ခြင်နေ၏။

ထိုနေ့၌ မျောက်သည်လည်း တောအုပ်သို့ဝင်၍ သရက်သီး
ဆွတ်၏။ ထို့နောက် မိမိနေရာ၌ထားပြီး သီလဆင်ခြင်နေ၏။ ယုန်မင်း
သည်လည်း စားချိန်ရောက်မှ မြေစာမြက်ကို စားအံ့ဟုဆိုပြီး သီလ
ဆင်ခြင်နေ၏။ အကယ်၍ အလှူခံ ရောက်လာလျှင်လည်း အလှူခံ
သည် မြက်ကို စားမည်မဟုတ်။ မိမိ၏အသားကိုသာ လှူအံ့ဟု ဆုံးဖြတ်
ထားသည်။

ထိုအခါ သိကြားမင်း၏ ကျောက်ဖျာသည် ယုန်မင်း၏အကြံ
အစည် သီလ တန်ခိုးကြောင့် ပူသော အခြင်းအရာကို ပြ၏။ ၎င်းကို
သိကြားမင်း သိလေလျှင် ယုန်မင်း၏သီလကို စမ်းရန်အတွက် ပုဏ္ဏား
ယောင်ဆောင်၍ ထွက်ခဲ့၏။

ထို့နောက် ပုဏ္ဏားယောင် ဆောင်သော သိကြားမင်းသည်
ဖျံ၊ မြေခွေး၊ မျောက်တို့ထံ ဦးစွာဝင်၍ တစ်စုံတစ်ရာ အာဟာရ ရလျှင်
ဥပုသ်စောင့်လိုကြောင်း ပြောပြီး အာဟာရ အလှူခံ၏။ ထိုအခါ ဖျံသည်
ငါးတွဲကိုလည်းကောင်း၊ မြေခွေးသည် နို့ဓမ်း၊ အမဲကင်၊ ဖွတ်ကင်တို့ကို
လည်းကောင်း၊ မျောက်သည် သရက်သီးကိုလည်းကောင်း အသီးသီး
လှူကြ၏။ ပုဏ္ဏားယောင်ဆောင်သော သိကြားမင်းသည် ၎င်းတို့ကို
နောက်မှ စားအံ့ဟုဆို၍ ယုန်မင်းထံသို့ ဆက်လက်ထွက်လာခဲ့၏။
ယုန်မင်းထံ သို့ရောက်သောအခါ ယုန်မင်းက အာဟာရ အတွက် မိမိ၏
အမွန်မြတ်ဆုံး အသားကို လှူပါမည်ဟု ပြောလေလျှင် သိကြားမင်း
လည်း မီးဖိုကြီး ဖန်ဆင်းလိုက်လေ၏။ ယုန်မင်းလည်း မိမိခန္ဓာကိုယ်ရှိ
ပိုးကောင်များ မသေစေရန် ကိုယ်ကို သုံးကြိမ် လှုပ်ယမ်း၍ မီးပုံထဲသို့
ခုန်ဆင်း လိုက်၏။

သို့သော် ထိုမီးသည် ယုန်မင်း၏ ခန္ဓာကိုယ် မဆိုထားဘိ၊ အမွေးအမှင်မျှကိုပင် မလောင်ဘဲ ဆီးနှင်းတိုက်ထဲ ဝင်ရသကဲ့သို့ အေးမြ သွားသဖြင့် ပုဏ္ဏားအား အဘယ့်ကြောင့် မီးမလောင်ပါသနည်းဟု မေး၏။ ငါသည် ပုဏ္ဏား မဟုတ်။ သိကြားမင်း ဖြစ်၏။ ယုန်မင်း၏ သီလကို စုံစမ်းရန် ပုဏ္ဏားယောင်ဆောင်၍ လာခဲ့ခြင်းဖြစ်၏။ သင်၏ သီလသည် တည်ကြည်ဖြောင့်မတ်၍ မွန်မြတ်လှပေ၏။ သင်၏ ကျေးဇူးဂုဏ် သည်လည်း ကမ္ဘာပတ်လုံး ထင်ရှား တည်ပါစေသတည်း ဟုဆိုပြီး တောင်ကို ညှစ်၍ တောင်ဆီဖြင့် လမင်း၌ ယုန်ရုပ် အမှတ် အသား ရေးဆွဲလိုက်၏။

ဥပုသ်စောင့်၍ အလှူပေးခဲ့ကြသည့် ထိုမိတ်ဆွေလေးဦးတို့ သည် ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်သွားကြပြီးနောက် သေလွန်သော် ကံ အားလျော်စွာ လားကြလေ၏။ (၃၁၆၊ သဿပဏ္ဍိတဇာတ်၊ ပုစိမန္တဝင်)

**ဋ္ဌေတစ်ထောင် ရလှိုမှုကြောင့်စောင့်သော
တစ်ရက်တာ ဥပုသ်၏အကျိုး**

ကဿပ ဘုရားရှင် လက်ထက်က ဖြစ်၏။ ဗာရာဏသီပြည် တွင် ကုဋေရှစ်ဆယ် ကြွယ်ဝသော သူဌေးကြီး၌ မိတ္တဝိန္ဒက အမည်ရှိ သားတစ်ယောက် ရှိသည်။ မိဘတို့မှာ ရတနာသုံးပါး အပေါ်၌ အလွန် ယုံကြည် ကိုးကွယ် ဆည်းကပ်သည့် သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်ကြ ၏။ သို့သော် မိတ္တဝိန္ဒကမှာ သဒ္ဓါ၊ သီလ မရှိ။

မိဘတို့က သားဖြစ်သူအား အလှူဒါနပြုရန်၊ ဥပုသ်စောင့်ရန်၊ တရားနာရန် ပြောပြသော်လည်း သားဖြစ်သူက လက်မခံ။ သားအပေါ် သံယောဇဉ် ကြီးမားသည့် မိခင်သည် သားဖြစ်သူ အယူတိမ်း၍ မကောင်းမှုဘက်သို့ မယိမ်းစေရန်အတွက် လက်၊မလျှော့သေးဘဲ

အမျိုးမျိုး စည်းရုံးသည်။ မိခင်ဖြစ်သူသည် လပြည့်နေ့ တစ်နေ့သို့ ရောက်သောအခါ သားဖြစ်သူအား ကျောင်းသို့သွား၍ ဥပုသ်စောင့်ပါ။ တစ်ညလုံး တရားနာပါ။ အမေ ငွေတစ်ထောင် ပေးမည်ဟု ဆိုသည်။ ထိုအခါ မိတ္တဝိန္ဒကသည် ငွေလိုချင်သဖြင့် ကျောင်းသို့သွား၍ ဥပုသ် စောင့်ပြီး တစ်နေရာ၌ သွားအိပ်နေသည်။ ထို့နောက် နောက်တစ်နေ့ နံနက်တွင် စောစောထ၍ အိမ်သို့ပြန်ခဲ့သည်။

မိခင်ဖြစ်သူက သားအား တရားနာရန်အတွက် တရားဟော မထေရ်ကို ပင့်ခဲ့ရန်မှာသော်လည်း ပင့်မလာပေ။ ထို့နောက် မိတ္တဝိန္ဒက သည် မိခင်၏ ကတိ စကားအရ မိခင်ထံမှ ငွေတစ်ထောင်တောင်း၍ ကုန်ရောင်းဝယ်ရာ ငွေကျပ်တစ်သိန်း ရလေသည်။ ဆက်၍ လှေ သင်္ဘောထောင်ပြီး ကုန်ရောင်း ကုန်ဝယ်လုပ်ရန် ကြံစည်ရာ မိခင်က အန္တရာယ်များသော သမုဒ္ဒရာလမ်းဖြစ်၍ မသွားရန် တားမြစ်သည်။ မိတ္တဝိန္ဒကသည် မိခင်၏စကားကို နားမထောင်ဘဲ မိခင်၏လက်တွင်းမှ ရုန်း၍ မိခင်အား တွန်းလှဲပြီး ထွက်ခဲ့သည်။

မိတ္တဝိန္ဒက သမုဒ္ဒရာသို့ထွက်လာရာ ခုနစ်ရက်မြောက်နေ့၌ သူ၏ အကုသိုလ်ကံကြောင့် လှေသည် သမုဒ္ဒရာ၏အလယ်၌ မရွေ့ လျောဘဲ ရပ်တည်နေ၏။ ထို့ကြောင့် လှေသားများသည် ဤလှေပေါ် ၌ သူယုတ်မာ တစ်ယောက်ပါ၍ ဖြစ်ရမည်ဟု တိုင်ပင်ပြီး မဲချဆုံးဖြတ် သည်။ ထိုအခါ မိတ္တဝိန္ဒကမှာ သုံးကြိမ်လုံးလုံး မဲကျသဖြင့် သူ့အား ဖောင်တစ်ခု စီစဉ်ပေးပြီး သမုဒ္ဒရာထဲ ပစ်ထားခဲ့သည်။ ထိုဖောင်သည် မျောပါသွားပြီး ကျွန်းငယ်တစ်ခု၌ ဆိုက်ကပ်လေ၏။ ထိုကျွန်းငယ်၌ ဗိမာန်ရှင် ပြိတ္တာမ လေးယောက်တို့သည် ဝေမာနိက ပြိတ္တာများ ဖြစ်ကြ ပြီး ခုနစ်ရက်ခံ ခုနစ်ရက်စံ နေကြရသည်။ မိတ္တဝိန္ဒကသည် ထိုဝေမာနိ က ပြိတ္တာမများနှင့် နတ်စည်းစိမ် ခုနစ်ရက် ခံစားရသည်။

ထို့နောက် တစ်ကျွန်းပြီး တစ်ကျွန်း ရောက်သွားရာ ပထမ ကျွန်း၌ ဝေမာနိက ပြိတ္တာမ ရှစ်ယောက်၊ ဒုတိယကျွန်း၌ ဝေမာနိက ပြိတ္တာမ ၁၆-ယောက်၊ တတိယ ကျွန်း၌ ဝေမာနိပြိတ္တာမ ၃၂-ယောက် တို့နှင့် နတ်စည်းစိမ် ခံစားရပြန်သည်။

ဤသို့ မိတ္တဝိန္ဒက နတ်စည်းစိမ်တွေ ခံစားရခြင်းမှာ တစ်ရက် စောင့်ခဲ့သော ဥပုသ်၏ အကျိုးကြောင့် ဖြစ်သည်။

နောက်ပိုင်း၌ မိတ္တဝိန္ဒက ဖောင်ဖြင့် ဆက်လက် စုန်ဆင်းခဲ့ရာ တစ်ချိန်က မိဘအား တွန်းလှဲ စော်ကားသော အကုသိုလ်ကံကြောင့် ငရဲကို မြို့ထင်မှတ်၍ ဝင်မိခဲ့သည်။ ငရဲသား၏ ဦးခေါင်း၌ စွဲလောင် နေသော မီးကိုလည်း ရွှေပန်းထင်မှတ်၍ တောင်းယူ ပန်ဆင်ရာ သင်စုန်းစက်ဖြစ်ပြီး ငရဲသို့ ကျရောက်ခဲ့ရလေသည်။ (မိတ္တဝိန္ဒကဇာတ်)

ဥပုသ်စောင့်ခြင်း လက်ငင်းအကျိုး

ဥပုသ်စောင့်သည့်အခါ ဝိကာလ ဘောဇန သိက္ခာပုဒ်အရ ညစာ မစားသောက်ရပေ။ ထိုသို့ ညစာ မစားဘဲနေသော အကျင့်သည် မိမိကိုယ်ကို ညှဉ်းဆဲခြင်း မဟုတ်။ ညစာ မစားသဖြင့် ထိုင်းမှိုင်း လေး လံမှု မဖြစ်တော့ဘဲ သွက်လက်ပေါ့ပါး လန်းဆန်း၍ ရသ၊ တဏှာလျော့ နည်းပြီး သာယာမှု တဏှာလည်း ကင်းပြတ်သွားနိုင်သည်။

စီးပွားရေးကိစ္စများနှင့် မနေမနား ကြိုးစားနေသည့်လူ့စိတ် အစဉ်သည် လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ မာန၊ အငွေ့အသက် မကင်း သော စိတ်များနှင့် ငြူစူဝန်တို မနာလိုမှုများ တစ်ချိန်မဟုတ် တစ်ချိန် ဖြစ်ပေါ်နေတတ်သည်။

ထိုအခါ ဥပုသ်စောင့်ခြင်းဖြင့်-

- ၁။ စိတ်အစဉ်ကို ကောင်းရာသို့ ဦးတည်ပေးခြင်း၊
- ၂။ ခြိုးခြံမှု စောင့်စည်းမှု အလေ့အကျင့်ရခြင်း၊
- ၃။ ကိုယ့်ကျင့်တရားကို သိဒ္ဓိတင်ပေးရာ ရောက်ခြင်း၊
- ၄။ ကာယစိတ္တ သုခနှစ်ဖြာ ချမ်းသာရေးအတွက် လက်တွေ့ တရား ဖြစ်ခြင်း၊

၅။ နိဗ္ဗာန်သို့ တက်လှမ်းနိုင်ရေးအတွက် ပထမဆုံး လှေကားထစ် ဖြစ်ခြင်း၊

ဟူသော အကျိုးများ ခံစားရသည်။

ဥပုသ်စောင့်ခြင်းကို ဆေးပညာအရ ကြည့်လျှင်လည်း သဘာဝကျလှသည်။ ဥပုသ်စောင့်ခြင်းသည် ဘာသာရေးအတွက် သာမက ကျန်းမာရေးကိုပါ အထောက်အကူပြုကြောင်း Indiana University School of Medicine မှ တွဲဖက် ပါမောက္ခ Dr. Shalid Athar က ပြောကြားခဲ့သည်။

လူတို့သည် နံနက်မိုးလင်းချိန်မှစ၍ ညအိပ်ရာ မဝင်မချင်း အစာကို တစွတ်စွတ် စားကြသည်။ အချို့မှာ အိပ်ရာမှ တစ်ရေးနိုး ပြီးနောက် ညလယ်စာဆိုပြီး တစ်ထပ် စားကြပြန်သည်။ ဤသို့ ညဉ့် နက်သန်းခေါင်အထိလည်း စားနေကြဦးမည်ဆိုလျှင် အစာချေ အဖွဲ့ အစည်း၏ တာဝန်တို့သည် ဝန်နှင့်အား မမျှဖြစ်လာပြီး အစာ မကြေခြင်း၊ အစာအိမ် အချဉ်ပေါက်ခြင်း စသည်တို့ဖြစ်လာနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ဆေးပညာ ဖခင်ကြီး ဟစ်ပိုခရေး တီးစ်က “ခန္ဓာကိုယ်၌ မိမိစားထားသော အညစ်အကြေးများနှင့် ပြည့်နှက်နေစဉ် အစာကို ထပ်မံစားလျှင် အစာ အဆိပ်တောက်ဖြစ်စေသည်” ဟု ဆိုခြင်း ဖြစ်သည်။ တွေးခေါ်ပညာရှင်ကြီး ပိုက်သဂိုးရပ်စ်ကလည်း “နာမကျန်း ဖြစ်သည့်အခါ အစာကို လျှော့စားပါ” ဟုဆိုခဲ့ပါသည်။ ရှေးဂရိ လူမျိုး တို့သည်လည်း နေ့စဉ် အစာလျှော့စားသော နည်းကိုသုံး၍ ကျန်းမာ ရေး လိုက်စားခဲ့ကြပါသည်။

ဥပုသ်စောင့်စဉ် ညနေစာ တစ်နပ်စာ ခြိုးခြံလိုက်ခြင်းဖြင့် အစာလမ်းကြောင်းက အနားယူချိန်တွင် စိတ်ကိုလည်း တည်ငြိမ် အောင် ထိန်းထားရသဖြင့် ဆဲလ်များအတွင်း ကယ်လစီယမ်ထုံးဓာတ် များ ဆဲလ်အပြင်ထွက်စေကာ အနားရခြင်း၊ သွေးပေါင်ချိန်ကျခြင်း၊ သွေးအဆီကျခြင်း၊ အာရုံကြောများ အနားရခြင်း၊ အစာလမ်းကြောင်း

ကို အနားပေးခြင်း၊ ကိုယ်အလေးချိန် ထိန်းသိမ်းနိုင်ခြင်း၊ သွေးအတွင်း အဆိပ်အတောက်များ လွင့်ပြယ်ခြင်း၊ ကိုယ်ခံ စွမ်းအားများ ကောင်းမွန်လာခြင်း၊ Natural Painkillers ခေါ် သဘာဝ နာကျင်ကိုက်ခဲမှုများ ဟန့်တားသောဓာတ်များ ထွက်လာခြင်းတို့ ဖြစ်စေသည်။

ဥပုသ်စောင့်ခြင်းကို ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့သာမက ကမ္ဘာတစ်ဝန်းရှိ မွတ်စလင်များလည်း ရာမာဒန် (Ramadan) ဥပုသ်လတွင် ဥပုသ်စောင့်လေ့ ရှိကြသည်။ ၎င်းတို့သည် ထိုဥပုသ်လတွင် အရုဏ်တက်ချိန်မှစ၍ နေဝင်ပျိုးပျ အချိန်အထိ မစားမသောက်ဘဲ တစ်လတိတိ ဥပုသ်စောင့်ကြ၏။ အစားအစာကို နံနက်အရုဏ် မတက်မီနှင့် ညနေနေဝင်ပြီး နောက်ပိုင်းမှ စားကြသောက်ကြသည်။ မွတ်စလင်များ ဤသို့ ဥပုသ်စောင့်ခြင်းဖြင့် ဥပုသ်လ အတွင်း အာဟာရ အနည်းငယ် လျော့သည်မှအပ အာဟာရချို့တဲ့မှု မဖြစ်ပေ။ ရေကို ၁၂ နာရီမှ ၁၅ နာရီကြာအောင် မသောက်ဘဲ နေခြင်းသည်လည်း ကျန်းမာရေးအတွက် အဓိကပြဿနာ မဖြစ်ပေ။ ခန္ဓာကိုယ်၏ ကျောက်ကပ် တစ်စုံမှ ရေကို ထိန်းသိမ်းနိုင်စွမ်း ရှိသဖြင့် ရေဓာတ်အနည်းငယ် လျော့သော်လည်း အန္တရာယ် မရှိပေ။

အမှန်စင်စစ်အားဖြင့် ဥပုသ်စောင့်ခြင်းသည် ကျန်းမာခြင်း၊ အသက်ရှည်ခြင်း၊ စိတ်နှလုံး အေးချမ်းခြင်းဟူသော လက်ငင်းအကျိုးများ ခံစားရသည့်အပြင် နောင်သံသရာ ခရီးလမ်း၌လည်း နိဗ္ဗာန်သို့ပင် တက်လှမ်းနိုင်သည့် အထောက်အကူပြု ကျင့်စဉ်တစ်ခု ဖြစ်ပေသည်။

သစ်ကျွတ် ဥပုသ်စောင့်သလို မဖြစ်ဖို့လိုသည်

ကုသိုလ်ကောင်းမှုပြုရာ သီလဆောက်တည်ရာတို့၌ အဓိဋ္ဌာန် ဖြင့် ဆောင်ရွက်လျှင် ပို၍အောင်မြင်သည်။ အဓိဋ္ဌာန် ပါရမီလည်း မြောက်သည်။

သို့သော် ယခုခေတ် အဓိဋ္ဌာန်များကား သစ်ကျွတ် ဥပုသ် စောင့်သည်နှင့် တူသည်။ ရှေးက သစ်ကျွတ် တစ်ကောင်သည် အစာ အလို့ငှာတောသို့ ထွက်လာသော်လည်း အစာရှာမရ ဖြစ်နေသည်။ ထို့ကြောင့် သစ်ကျွတ်သည် အစာရှာ၍ မရသည့်အဆုံး ယနေ့အတွက် အကျိုးရှိအောင် ဥပုသ်စောင့်အံ့ဟု အဓိဋ္ဌာန်လိုက်သည်။ ထို့နောက် ချုံကောင်းကောင်းတစ်ခု အတွင်းသို့ ဝင်ရောက်၍ အနားယူ အိပ်စက် သည်။

ထိုစဉ် သိကြားမင်းသည် သစ်ကျွတ်၏သီလ၊ သစ်ကျွတ်၏ အဓိဋ္ဌာန်ကို စမ်းလိုသဖြင့် သမင်ယောင်ဆောင်၍ သစ်ကျွတ်နှင့် မလှမ်းမကမ်း၌ ပြေးလွှားနေသည်။ ထိုအချိန်ဝယ် သစ်ကျွတ်သည် အစာအလွန်ဆာနေပြီဖြစ်ရကား အဓိဋ္ဌာန်ဖျက်၍ သမင်ကို အမီလိုက် သည်။ သစ်ကျွတ်သည် သမင်ကို မိအောင် မလိုက်နိုင်ဘဲ နီးလိုက် ဝေးလိုက် အကြိမ်ကြိမ်ဖြစ်ပြီး ဖတ်ဖတ်မောနေသည်။ နောက်ပိုင်း၌ သစ်ကျွတ်သည် မိမိချုံပုတ် အတွင်းသို့ဝင်၍ “ကံကောင်းလို့ ဥပုသ် မကျိုးပါလား” ဟု ညည်းညူလေသည်။

သစ်ကျွတ်သည် အမှန်တကယ် ကုသိုလ်ရယူလို၍ စောင့် သော ဥပုသ် မဟုတ်သဖြင့် သမင်နှင့် တွေ့သောအခါ အဓိဋ္ဌာန်ဖျက်၍ အမီလိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။

ယင်းနှင့်ပတ်သက်၍ မဟာဂန္ဓာရုံ ဆရာတော်ကြီးက “ခု ခေတ်လူတွေ ဥပုသ် စောင့်ကြပါရဲ့၊ ဒါပေမယ့် သူတို့စောင့်တဲ့ ဥပုသ်က သစ်ကျွတ်စောင့်တဲ့ ဥပုသ်လောက်တောင် အဆင့် မမြင့်ချင်ဘူး၊ မလွဲ မရှောင်သာ စောင့်ကြရတယ်။ ဘုရားစူး လွတ်ရုံလောက် စောင့်ကြရတဲ့ ဥပုသ်တွေ ဖြစ်နေကြတယ်။ မိရိုးဖလာ စောင့်ကြရတာ များနေတယ်။

ဥပုသ်ရဲ့ အကြောင်းအရာတွေ ဘာမှ နားမလည်ကြဘူး။ ဥပုသ်သီလ
 ဟာ နားလည် ပါးလည် အသိရှိရှိနဲ့ စောင့်ထိန်းမယ်ဆိုရင် သိပ်ပြီး
 တန်ဖိုး ရှိပါတယ်။ လူတွေမှာ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ အကုသိုလ်တွေ ရှိနေ
 ဖြစ်နေကြတယ်။ တစ်လမှာ ရက်ပေါင်း သုံးဆယ်ရှိတဲ့အနက်က
 လေးရက်လောက် စောင့်ရတဲ့ ဥပုသ်ကလေးပဲ။ ဒီလောက် ရက်ကလေး
 အကုသိုလ်တွေ ဆေးကြောရတာ။ ဒါကို မှန်မှန် မစောင့်ချင်ကြဘူး။
 ဘယ်လောက် ဝမ်းနည်းစရာ ကောင်းသလဲ ဆိုတာသာကြည့်” ဟု
 နံနက်ခင်း သြဝါဒ၌ ထည့်သွင်း အမိန့်ရှိခဲ့ပါသည်။

ဥပုသ်သည်နှင့် စိပ်ပုတီး

ဥပုသ်သည်တိုင်းလိုလိုပင် ပုတီးစိပ်လေ့ ရှိကြသော်လည်း
 ပုတီးအကြောင်း သိရှိသူ အလွန်နည်းလှသည်။

ပုတီးဆိုသည်မှာ ၁၊ လည်ဆွဲရန်အတွက် အရာဝတ္ထုများကို
 သီကုံးဆက်ထားသည့် အဆင်တန်ဆာ။ ၂၊ စိပ်ပုတီးဟူ၍ မြန်မာ
 အဘိဓာန်၌ ဖွင့်ဆိုထားပါသည်။ စိပ်ပုတီးနှင့် ပတ်သက်၍ ကျောက်စာ
 ဝန် တော်စိန်ခို၏ အမေးကို ပုဂံ ဝန်ထောက်မင်း ဦးတင်ကလည်း
 အောက်ပါအတိုင်း ဖြေဆိုထားပါသည်။

“သတ်ပုံများမှာ စိပ်ပုတီးဟု စ-တွင် လုံးတင် ပ-သတ်နှင့်
 ဥယျဉ်ရေးထုံးပြုကြခြင်း ဖြစ်သည်။ သက္ကတ-မာဂဓ-ဇပ ကို မြန်မာ
 ဘာသာ ဇိပ်သည်ဟု ပြောင်းလွဲသဖြင့် စိပ်ဟုခေါ်ဝေါ် ရေးမှတ်ကြ
 သည် ဖြစ်မည်။ ၎င်းပြင် သက္ကတ ဘာသာ ဗတ္တမှ ရွှေ့လျောဖောက်ပြန်
 ၍ အဖျားဆွတ် တ-အက္ခရာ(တ်)နှင့် ဗတ်(တ်)၊ ၎င်းဗတ်(တ်)ကို
 ပီအောင် မခေါ်နိုင်သည့် လျှာ,မသွက်သူလူတို့ ဗတ္တီးဟူ၍ ခေါ်ဝေါ်

လိမ့်မည်။ ၎င်း ပိတ်၍ဟု ရွတ်သံ ဗတ္တိး ခေါ်ဝေါ်ခြင်းမှ ဝိပလ္လာသ ဖောက်ပြန်ပြီး ပုတီး ခေါ်ဝေါ်ရေးမှတ်သည် ဖြစ်မည်ယူရန် ရှိလိမ့်မည် ထင်မှတ်ကြောင်း” ဟူ၍ ဖြစ်သည်။

ပုတီးစိပ်ဆိုသည်မှာ ဂုဏ်တော် စသည်တို့ကို ပွားများရာ၌ စိတ်ကို မပျံ့လွင့်စေရန် အများအားဖြင့် တစ်ရာရှစ်လုံးရှိသည့် ပုတီး ဖြင့် မှတ်သားတွက်ချသော အလုပ်ဖြစ်သည်။ တစ်နည်းအားဖြင့် ပုတီး စိပ် ဆိုသည်မှာ စိတ်ကို ထိန်းချုပ်၍ သမာဓိရအောင် လုပ်ခြင်းဖြစ် သည်။ ထိုပုတီးစိပ်ခြင်း အလုပ်သည် ဘုရားလက်ထက်က မရှိခဲ့ပေ။ ဗြဟ္မဏ၊ ဟိန္ဒူ၊ ဇိန၊ ခရစ်ယာန်၊ မွတ်ဆလင်၊ အာရိယာန်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ ဝင်တို့သည် မိမိတို့၏ စိတ်အာရုံ၌ သမာဓိရ၍ စွဲမြဲစေရန် သစ်စေ့၊ ဝါး၊ ကျောက်၊ ဖန်၊ စသည့် ပုတီးများကို စိပ်ခဲ့ရာမှ ပုတီးသည် ဘာသာရေး နယ်ပယ်သုံး ပစ္စည်း ဖြစ်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

မြန်မာတို့၏ ပုတီးအသုံးမှာ သရေခေတ္တရာ၊ ပုဂံ၊ အင်းဝခေတ် အထိ မရှိသေးပေ။ သို့သော် ပုဂံခေတ် နံရံဆေး ပန်းချီများ၌ ပုတီး ကိုင်ဆောင်ထားသည့် မဟာယာဉ် ဆံကျစ်ထုံး ရသေ့ကြီးများနှင့် တိတ္ထိ ကြီးများ၏ ပုံကိုမူ တွေ့ရပေသည်။ သို့သော် ၎င်းမှာ ထေရဝါဒသုံး မဟုတ်ဘဲ မဟာယာဉ်နှင့် ဗာဟိရ သာသနာသုံး ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ယူဆ ရပေသည်။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပုတီးကို အင်းဝခေတ် နောက်ပိုင်း ကုန်း ဘောင်ခေတ်ဦး၌ ဘာသာရေး အသုံးအဆောင် အဖြစ်လည်းကောင်း၊ လည်ဆွဲတန်ဆာ အဖြစ်လည်းကောင်း တွင်တွင်ကျယ်ကျယ် သုံးလာ ကြသည်။ ထိုသို့ အသုံး တွင်ကျယ်လာခြင်းမှာလည်း ထိုခေတ်က မင်းတို့သည် ဂါထာမန္တာန် လောကီကိစ္စများကို စွဲစွဲလမ်းလမ်း ယုံကြည် ကြသောကြောင့် ဖြစ်သည်။

မြန်မာစာပေတွင် စိပ်ပုတီးနှင့်ပတ်သက်၍ စိန္တကျော်သူ ဦးဩ ၏ ကဝိလက္ခဏာ သတ်ပုံကျမ်း၌ “စာသိပ်ရေသိပ်၊ မန္တာန်စိပ်၊ မင်းစိပ်

ပရပ်လျှင်၊ ဇင်းမင်းမြို့ထိပ်၊ မြသဒိပ်၊ ရိပ်ရိပ်ရေးရေးပင်၊ ပုတီးလည်း
 စိပ်၊ မာန်ကိုနှိပ်၊ သိပ်သိပ်သည်းသည်းပင်” ဟုလည်းကောင်း၊ တွင်း
 သင်းမင်းကြီး၏ မဟာဇနက ပျို့၌ “ဆယ်စုံကမ္မ ပထမ၊ မြောက်မြား၊
 ဝိညာဉ်ငါးနှင့် ရှစ်ပါးသမ္မာပတ်၊ မလွတ်ရမှု၊ လုံ့လပြု၍၊ ဂရုကတ၊
 နေ့ညသိပ်သိပ်၊ ပုတီးစိပ်သို့၊ နှိပ်နှိပ်ကွပ်ကွပ်၊ သတိချပ်လျက်” ဟူ၍
 လည်းကောင်း တွေ့ရပေသည်။ ယင်းတို့ကို ထောက်၍ စိပ်ပုတီးသည်
 ရဟန်း၊ သမဏတို့နှင့်လည်း ဆက်နွှယ်နေကြောင်း ပေါ်လွင်နေ
 သည်။

ပုတီးစိပ်ရာ၌ မိမိအဆင်ပြေရာ အနေအထားဖြင့် စိပ်နိုင်
 သည်။ သို့သော် စိတ်တည်ငြိမ်ပြီး သမာဓိ ရနိုင်မည့် ဣရိယာပုတ်မျိုး
 ဖြစ်သည့် ထိုင်၍ဖြစ်စေ၊ လျောင်း၍ဖြစ်စေ စိပ်ခြင်းနည်းက ပို၍ကောင်း
 သည်။ ထို့ထက် ကောင်းသောနည်းမှာ ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားတော် ရှေ့၌ထိုင်
 လျက် ဘုရားအာရုံဖြင့် စိပ်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တို့သည် တရားရှုမှတ်သူက ရှုမှတ်၏။ ပုတီးစိပ်
 သူက စိပ်၏။ ဤ၌ တရားရှုမှတ်ခြင်းမှာ ဝိပဿနာ ဘာဝနာ၌ အကျိုး
 ဝင်၍ ပုတီးစိပ်ခြင်းမှာ သမထ ဝိပဿနာ ဘာဝနာ၌ အကျိုးဝင်သည်။
 တရားရှုမှတ်ခြင်းမှာ အဆင့်မြင့် ကျင့်စဉ်တစ်ခု ဖြစ်သကဲ့သို့ ပုတီးစိပ်
 ခြင်းမှာလည်း အကျိုးများသည့် ဘာသာရေး အလေ့အထ တစ်ခုဖြစ်
 သောကြောင့် ပုတီးကိုလည်း မပြတ်မလပ် စိပ်အပ်ပေသည်။

ပုတီးနှင့်ပတ်သက်၍ ဇင်းမယ်သံညွတ် အရညဝါသီ အရှင်
 ဥတ္တမာရာမ ရေးသား၍ ရာဇဂုရု ကျပင်း ဆရာတော် တည်းဖြတ်သော
 ဝိသုဒ္ဓိဒီပနီကျမ်း၌ “လူတို့သည် ပုတီးကိုင်၍ စီးဖြန်းသည် ရှိသော်ကား
 နိဗ္ဗာန်မဂ်ဖိုလ်အလို့ငှာ စီးဖြန်းသဖြင့် “ကုသိုလ်မျှ” ဖြစ်ကောင်း၏။
 ထိုပုတီးဖြင့် အန္တရာယ်ပျောက်ခြင်း အစရှိသော မင်္ဂလာအလို့ငှာ စီးဖြန်း
 သည်ရှိသော်လည်း ဖြစ်သင့်၏။ သမာဓိ အလို့ငှာသော်ကား မဖြစ်သင့်
 ကောင်းတည်း” ဟု ဖော်ပြထားသည်။

ထေရဝါဒ ဗုဒ္ဓဘာသာအတွင်း ရောက်လာသည့် စိပ်ပုတီးသည် မဟိဒ္ဓိစက် ပုတီးစိပ်နည်း၊ အနုလုံ ပဋိလုံ ပုတီးစိပ်နည်း၊ တစ်ရာရှစ်ကွက် နဝင်းကိုက် ပုတီးစိပ်နည်း၊ ကိုးဌာန ဂုဏ်တော် ပုတီးစိပ်၊ အဘ ဘိုးမင်းခေါင် ပုတီးစိပ်၊ သေကျတောင် ဆရာတော် ပုတီးစိပ်၊ မတော့ချောင် ဆရာတော် ပုတီးစိပ်၊ ရသေ့ကြီး ဦးခန္တိ ပုတီးစိပ် စသည်ဖြင့် စိပ်နည်းအမျိုးမျိုး ရှိသည်။ မည်သည့် နည်းမျိုးဖြင့်မဆို စိပ်နိုင်သည်။

ဤ၌ အလွယ်ကူဆုံး အဆင်ပြေဆုံး ပုတီးစိပ်အဖြစ် သရဏဂုံ ပုတီးစိပ်ကို ညွှန်းလိုပေသည်။

ယင်းနည်းမှာ-

မျက်စိကိုမှိတ် (သို့မဟုတ်) မျက်လွှာကိုချ “ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ” ဟူ၍ ပါးစပ်ကဆို၊ လက်က ပုတီး တစ်လုံးချ။ မြတ်စွာဘုရားကို “ဆင်းရဲကို ပယ်ဖျောက်၊ ချမ်းသာသို့ ရောက်စေတတ်သော ကိုးကွယ်ရာ ဘုရားမြတ် ရတနာ” ဟူ၍ စိတ်က, သိ၊ ပုတီးတစ်ပတ်ရအောင် စိပ်ရမည်။

ဆက်၍-

မျက်စိကိုမှိတ် (သို့မဟုတ်) မျက်လွှာကိုချ “ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ” ဟူ၍ ပါးစပ်ကဆို၊ လက်က ပုတီး တစ်လုံးချ။ တရားတော်မြတ်ကို “ဆင်းရဲကို ပယ်ဖျောက်၊ ချမ်းသာသို့ ရောက်စေတတ်သော ကိုးကွယ်ရာ တရားမြတ် ရတနာ” ဟူ၍ စိတ်က, သိ၊ ပုတီး တစ်ပတ်ရအောင် စိပ်ရမည်။

ဆက်၍-

မျက်စိကိုမှိတ် (သို့မဟုတ်) မျက်လွှာကိုချ “သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ” ဟူ၍ ပါးစပ်ကဆို၊ လက်က ပုတီးတစ်လုံးချ။ သံဃာတော်မြတ်ကို “ဆင်းရဲကို ပယ်ဖျောက်၍ ချမ်းသာသို့ ရောက်စေတတ်သော ကိုးကွယ်ရာ သံဃာမြတ် ရတနာ” ဟူ၍ စိတ်က, သိ၊ ပုတီးတစ်ပတ်ရအောင် စိပ်ရမည်။

ဤနည်းဖြင့် အကြိမ်ကြိမ် အထပ်ထပ် ပုတီးမပြတ် စိပ်ခြင်း သည် သရဏဂုံ ပို၍ ဖြူစင်ကာ ကိုယ်၊ နှုတ်၊ နှလုံး၊ သုံးပါးလုံး အထုံ ဖြစ်လျက် ကုသိုလ်တရား အစဉ်တိုးပွားစေပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဥပုသ်သည်တို့သည် ၎င်း သရဏဂုံ ပုတီးစိပ်နည်း ကို စိပ်ခြင်းဖြင့် အကျိုးရှိရှိ အချိန်ကုန်သင့်ကြပါသည်။

နောက်ဆက်တွဲ

ဥပုသ်သီလဆိုင်ရာ ဘာသာရေး အမေးအဖြေများ

မေး။ ။ ဥပုသ်သီလ ဆောက်တည်ရာ၌ လပြည့်လကွယ်(လဆန်း လပြည့်ကျော် ရှစ်ရက်)နေ့များတွင် ဆောက်တည်ခြင်း သည် အခြားနေ့များ ဆောက်တည်ခြင်းထက် အကျိုးများ ပါသလား။

ဖြေ။ ။ ဥပုသ်သီလ အတွက် ထူးခြား၍ အကျိုးမများပါ။ သို့ရာ တွင် ရှေးအစဉ်အလာဖြစ်၍ ဥပုသ်နေ့ဟု သတ်မှတ်ထား ရာနေ့၌သာ စောင့်သုံးလေ့ရှိကြပါသည်။ အကျယ်ပြပါဦးမည်။

“ဥပေါသထ” ဟူသော ပါဠိကို “ဥပုသ်” ဟူ၍ မြန်မာ ပြန်ကြ၏။ ဥပ-ညစာ မစားခြင်း၊ မေထုန်ရှောင်ခြင်း စသော ကောင်းသောအကျင့်နှင့် ပြည့်စုံ၍+ဝသထ-နေ ထိုင်ခြင်းဟု အနက်ထွက်၏။ ထိုသို့နေထိုင်ခြင်းကိုပင် သီလ မပျက်အောင်စောင့်ခြင်း၊ ကျင့်သုံးခြင်း ဖြစ်သောကြောင့် “ဥပုသ်စောင့်ခြင်း” ဟု ခေါ်စမှတ်ပြုကြသည်။ ထိုဥပုသ် စောင့်ပုံအကျယ်ကို ရတနာဂုဏ်ရည်၌ ပြထားပြီး ဖြစ်ပါ သည်။

နေ့ရက်။ ။ ထိုဥပုသ်စောင့်ရာ နေ့ရက်ကို ဘုရားပွင့်တော် မမူမီ ရှေးကပင် သူတော်ကောင်းတို့ သတ်မှတ်ခဲ့ကြ၏။ တစ်လလျှင် ၁။ အဋ္ဌမီ(ရှစ်ရက်မြောက်နေ့)ဥပုသ်၊ ၂။ စာတုဒ္ဒသီ (ရက်၊ မစုံလ အတွက် ၁၄ ရက်မြောက်နေ့) ဥပုသ်၊ ၃။ ပနူရသီ(၁၅ ရက်မြောက်နေ့)ဥပုသ်၊ ၄။ ပါဠိဟာရိယ (အကြိုအပို)ဥပုသ်ဟု အကျဉ်းအားဖြင့် လေးမျိုးရှိ၏။

ပါဠိဟာရိယ(အကြိုဥပုသ်၊ အပိုဥပုသ်)သည် ထို သုံးရက် မရောက်မီ ကြိုတင်၍ စောင့်ရသော ခုနစ်ရက် မြောက်၊ ၁၃ ရက် မြောက်၊ ၁၄ ရက်မြောက် ဥပုသ်၊ ထိုသုံး ရက်၏ နောက်၌ အပိုဖြည့် စွက်၍ စောင့်ရသော ကိုးရက်၊ လပြည့်ကျော် တစ်ရက်၊ လဆန်း

တစ်ရက် ဥပုသ်၊ ထို့ပြင် ဝါတွင်း၌ဝါ၏ အလယ်ဝယ် ၁၅ ရက်မျှ ဖြစ်စေ၊ တစ်ဝါတွင်းလုံး ဖြစ်စေ စောင့်သုံးကြသော ဥပုသ်များ ဖြစ်၏။ ဤသို့အားဖြင့် ဥပုသ်စောင့်ရာ ရက်ဟု ရှေးရှေးက သတ်မှတ် ထားအပ် သော ရက်တွေ အတော်များစွာ ရှိပေသည်။

စဉ်းစားဖွယ်။ ။ ဥပုသ်စောင့်ဖို့ရာ ရက်တွေ များလှချေတကား။ ဘာကြောင့်မျှ ထိုလောက်များပြားအောင် ရှေးက သတ်မှတ်ခဲ့လေ သနည်းဟု စဉ်းစား မေးမြန်းဖွယ် ရှိ၏။ အဖြေကား လူအများ၏ စိတ် အစဉ်၌ ကိလေသာမြူတွေကို ဆေးကြော သုတ်သင်ဖို့ရာ ထိုကဲ့သို့ မကြာမကြာ ဥပုသ်စောင့်ရက်ကို သတ်မှတ်ခဲ့ကြပေသည်။

ချဲ့ပါဦးမည်။

ဗုဒ္ဓမြတ်စွာသည် ဥပုသ်စောင့်ခြင်းကို ဦးခေါင်းလျှော်ခြင်းနှင့် ဥပမာပြု၍ ဝိသာခါအား သြဝါဒ ပေးတော်မူ၏။ လဆန်း တစ်ရက်နေ့ ၌ နေရောင်ရှိသဖြင့် ဆံပင်ခြောက်သွေ့မည်ကို မြင်သော အမျိုးသမီး သည် ရေချိုး ခေါင်းလျှော်၏။ ဦးခေါင်းမှာ အညစ်အကြေး သန့်ရှင်း၍ ဆံပင်လည်း သွေ့ခြောက်သောကြောင့် ဦးခေါင်းသည် သန့်ရှင်းပေါ့ပါး ၏။ နောက်နောင် ရက်များ၌ ဦးခေါင်းဝယ် မြူမှုန်ကျခြင်း၊ အတွင်းက အညစ်အကြေးများ ဦးခေါင်းထက်၌လည်း ထွက်ခြင်းကြောင့် ခုနစ်ရက် လောက်ကြာလျှင် ဦးခေါင်းသည် လေးလံလာပြန်၏။ ထိုအခါ တစ် ကြိမ် ခေါင်းလျှော်ရပြန်၏။ (ထို့အတူ လူဝတ်ကြောင်တို့၏ စိတ်၌ ရာဂ၊ ဒေါသ စသော မြူမှုန်တွေသည် ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် နေစဉ်၌လည်း ကျရောက်၏။ အလုပ်အကိုင် လုပ်ရင်းကိုင်ရင်း၊ ရောင်းရင်းဝယ်ရင်း လည်း ကျရောက်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုစိတ်၊ အစဉ်၌ ထိုမြူမှုန်တွေ သန့်ရှင်းအောင် အိမ်ရာအလုပ်တွေကို အနားပေးကာ မေထုန်ကိုလည်း ရှောင်ကြဉ်ကာ ဥပုသ်စောင့်သောအားဖြင့် ဆေးကြော ပစ်ရလေသည်။ တစ်နေ့ တစ်ရက် စောင့်ရုံဖြင့် ကောင်းစွာ မရှင်းတတ်သောကြောင့် အကြိုရက် အပိုများ၌လည်း စောင့်ရ၏။ တစ်ကြိမ်စောင့်ပြီးနောက် ခုနစ်ရက် လောက်ကြာလျှင် ကိလေသာမြူတွေ အတော်များစွာ တင်ပြန်သောကြောင့် ဥပုသ်စောင့်၍ ဆေးကြောရပြန်သည်။ ထို့ကြောင့်

ဥပုသ် စောင့်ဖို့ရက်ကို ရှေးရှေးကပင် အကြိမ်များစွာလည်းကောင်း၊
ခြောက်ရက်၊ ခုနစ်ရက် တစ်ကြိမ်လည်းကောင်း၊ သတ်မှတ်ထားခဲ့ကြ
ပေသည်။

ယခုခေတ်အလိုက် ဥပုသ်နေ့ မဟုတ်ဘဲ စနေ၊ တနင်္ဂနွေ
နှစ်ရက်မျှ ဆက်လက်၍ စောင့်ရှောက်ကြလျှင်လည်းကောင်း၊ ထိုရှေး
ရှေးစံချိန်ကို မှီနိုင်ပါ၏။ သို့သော် စောင့်နိုင်ကြမည်တဲ့လား။

မေး။ ။ တစ်ခါ သီလယူထားလျှင် နောက်တစ်နေ့၌ သီလ မယူဘဲ
ဆက်၍ ဥပုသ်စောင့်နိုင်ပါသလား။

ဖြေ။ ။ ဆက်၍စောင့်နိုင်ပါသည်။ သီလသည် အမြဲကျင့်ရသော နိစ္စ
သီလ၊ တစ်ရံတစ်ခါ ဆောက်တည်ရသော ဥပုသ်သီလဟု
နှစ်မျိုးရှိ၏။ ငါးပါးသီလသည် နိစ္စသီလ ဖြစ်၏။ သီလ
ဆောက်တည်သည်ဖြစ်စေ၊ မဆောက်တည်သည်ဖြစ်စေ၊
ခါးဝတ်သဖွယ် အမြဲလုံခြုံစေရမည့် သီလဖြစ်၏။ ရွတ်ဆို၍
ဆောက်တည်လျှင်လည်း ဆောက်တည်မှုကုသိုလ် ပို၍ရ
၏။ ဥပုသ် သီလကား အပိုတန်ဆာ ဆင်သကဲ့သို့ အပိုကျင့်
ရသော သီလဖြစ်၏။ ထိုဥပုသ် သီလကို မိမိကျင့်နိုင်
သလောက် ရက်ပိုင်းခြား၍ တစ်ခါ ဆောက်တည်ထားလျှင်
ထိုရက် မကုန်မချင်း သီလတည်နေ၏။ (မှန်းထားသော
ရက် မကုန်မီ အကြား၌ မိမိက မစွမ်းနိုင်တော့၍ ထိုသီလ
အကျင့်ကို ရပ်နားဦးမည် ဆိုလျှင်လည်း ရပ်နားခွင့် ရှိပါ
၏။) ရက်အပိုင်းအခြား စေ့သောအခါ၌ကား ရှစ်ပါးသီလ
သိက္ခာအလိုလိုကျ၍ ငါးပါးသီလသာ (အထူး မဆောက်
တည်ရဘဲ) ကျန်ရှိပါသည်။

မေး။ ။ သီလဆောက်တည်ရာ၌ သီလယူရိုးဖြစ်သော ပါဠိအပိုဒ်
များကို ရွတ်ဆိုမှ သီလ ရပါသလား။

ဖြေ။ ။ ပါဠိအပိုဒ်ကို ရွတ်ဆိုမှ ရသည် မဟုတ်။ မိမိနားလည်သော
ဘာသာ စကားဖြင့် ရွတ်ဆို ဆောက်တည်လျှင် ဆိုလိုရင်း
အကြောင်းအရာကို နားလည်သောကြောင့် သာ၍ ကောင်း
ပါသေး၏။ (ယခုအခါ ပါဠိလိုဆို၍ သီလယူကြ၊ ဆောက်

တည်ကြသော မာလာဂန္ဓ စသည်တို့၏ အဓိပ္ပာယ်ကို နားမလည်ကြဘဲ ဥပုသ်စောင့်ရင်း ပန်းပန်ထားကြ၊ နံ့သာလိမ်းထားကြသည်ကို တွေ့ရသဖြင့် ဥစ္စာသယန မဟာသယန သိက္ခာပုဒ်အရ လဲဝါ သွတ်ထားသော မွေ့ရာပေါ်ဝယ်၊ မအိပ်မထိုင်ကောင်းပါဘဲလျက် အိပ်မြဲအိပ်နေကြသည်မှာ သိက္ခာပုဒ်၏ အဓိပ္ပာယ်ကို နားမလည်ကြသောကြောင့်သာ ဖြစ်လေသည်။)

မေး။ ။ သီလယူရာ၌ ရဟန်းသံဃာတော်များထံယူခြင်း၊ ဆင်းတုတော်ရှေ့မှာယူခြင်း၊ မိမိဘာသာယူခြင်းတို့သည် မည်သို့ ထူးခြားပါသနည်း။

ဖြေ။ ။ မထူးခြားပါ။ သို့သော် ဆရာဘုန်းတော်ကြီးက ရိုသေလေးစားလောက်ပါလျှင် ထိုဆရာကို ရိုသေသောအားဖြင့် သီလကို မကျိုး မပေါက်အောင် စောင့်ရှောက်တတ်ကြပါ၏။ ဆင်းတုတော်ရှေ့မှာ ယူခြင်းလည်း ဤသဘောဖြစ်နိုင်ပါသည်။ (ရှေးက ဒါယကာ တစ်ယောက်သည် ရိုသေလောက်သော ဆရာတော်ထံ၌ ခံယူပြီးနောက် အလုပ်မလုပ်ဘဲ မနေသာ၍ လယ်ထွန်ရှာ၏။ လယ်ထွန်ပြီးနောက် နွားတို့ကို လွတ်လိုက်ရာ နွားတွေ ခရီးလွန်သဖြင့် လိုက်ရှာရ၏။ ထိုသို့ရှာရင်း တော်ပေါ်သို့ ရောက်သွားလေသော် စပါးကြီးမြွေက သူ့ကို ဖမ်းလေ၏။ ထိုအခါ ဓားဖြင့် မြွေဦးခေါင်းကို ဖြတ်အံ့ဟုကြံပြီးမှ “ငါသည် အလေးပြုလောက်သော ဆရာတော်၏အထံ၌ သီလခံယူပါလျက် သီလကို ဖျက်ခြင်းငှာ မသင့်တော်ချေ” ဟု အကြံဖြစ်၍ ဓားကို လွှင့်ပစ်လိုက်ရာ စပါးကြီးမြွေလည်း အလိုအလျောက် သူ့ကို လွတ်၍ ပြေးလေသည်။ (အဋ္ဌသာလိနီ အဋ္ဌကထာ၊ ဒွါရကထာ)

(ဂါဒီယန် သတင်းစာ အယ်ဒီဟောင်း ဦးစိန်ဝင်း၏ အမေးကို အရှင်ဇနကာဘိဝံသ ဖြေကြားသည့် ဘာသာရေး ပြဿနာများမှ ကောက်နုတ် ဖော်ပြပါသည်။)

မေး။ ။ လျှောက်ထားပါသည်ဘုရား။ အကြောင်းမှာ ယခု သီဟိုဠ် ကျွန်း၌ ရဟန်းရှင်လူတို့ စိတ်သန္တာန်ဝယ် သီလကို အချို့က သိက္ခာပုဒ် မဟုတ်၍ မဆောက်တည်ကောင်း၊ ဆောက် တည်လျှင် မိစ္ဆာအဓမ္မ၊ အဒေသိတကို ဓမ္မဒေသိတ ဟုပြရာ ယူရာရောက်သည်။ အချို့က ဆောက်တည်ကောင်းသော သီလပင် ဖြစ်သည်။ သို့သော် ဆောက်တည်ကောင်းသော် လည်း မေတ္တာကို-

သဗ္ဗသတ္တေသု မေတ္တာသဟဂတေန စေတသာ ဖရိ တွာ ဝိဟရာမီတိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ ဟူ၍ လည်း ကောင်း၊ သဗ္ဗ သတ္တေသု မေတ္တာသဟ ဂတေန စေတသာ ဝိဟရဏံ သမာဒိယာမိ ဟူ၍လည်းကောင်း၊ သဗ္ဗသတ္တေ သု။ လ။ ဝိဟရာမိဟူ၍လည်းကောင်း နာနာဝါဒ ရှိနေကြ ရာ ဒွိဟ၊ မကင်း အတည်အကျ မရှင်းလင်းနိုင်ကြသဖြင့် အားကိုးအားထား ယုံကြည်စွဲလမ်း အတည်တကျ မှတ် သားဖွယ်ရာ ဝိနိစ္ဆယကို ပန်ဆင်ရန် လိုလား တောင့်တပါ သောကြောင့် ပါဠိဘာသာဖြင့် ဆောက်တည်အပ်၊ မ ဆောက်တည်အပ်၊ ဆောက်တည်အပ်လျှင် ဆောက်တည် ပုံနှင့် တကွ ခွဲခြား၍ သြဝါဒ ဝိနိစ္ဆယ ချထား ချီးမြှောက် ပေးသနားတော် မူပါမည့်အကြောင်း လျှောက်ထား တောင်းပန်ပါသည် ဆရာတော် အရှင်သူမြတ်ဘုရား။

အရှင်ဝိနယာလင်္ကာရ
ပဓာန နာယက ဆရာတော်
မကုဋ္ဌာရာမ ကျောင်းတိုက်
ကိုလမြို့မြို့၊ သီဟိုဠ်ကျွန်း
၁၂၉၄ ခု၊ တန်ခူးလဆန်း ၁ ရက်။

ဖြေ။ ။ ဤနဝင်္ဂဥပုသ်သည် “ရဟန်းတို့ အင်္ဂါကိုးပါးနှင့် ပြည့်စုံသည် ဖြစ်၍ ကျင့်သုံးအပ်သော ဥပုသ်သည် ကြီးမြတ်သော အကျိုးရှိ၏” စသည်ဖြင့် အင်္ဂုတ္တရ နိကာယ် နဝက နိပါတ် ၌လာ၏။ အဋ္ဌကထာ၌လည်း “ဝေနေယျတို့ အလိုဆန္ဒ၏ အစွမ်းဖြင့် မေတ္တာဘာဝနာကိုထည့်၍ အင်္ဂါကိုးပါးနှင့် ပြည့်စုံသည်ဟူ၍ ဟောတော်မူ၏” ဟု လာသည်။ ထို စကားရပ်၌ ဥပုသ်ကျင့်သုံးသူသည် ညစ်နွမ်းသောစိတ်ဖြင့် မကျင့်သုံးအပ်၊ ကျင့်သုံးသောသူသည် နွားကျောင်းသား၊ ဂေါပလ” ဥပုသ်ကိုလည်းကောင်း၊ တက္ကတွန်း “နိဂဏ္ဍ” ဥပုသ်ကိုလည်းကောင်း ကျင့်သုံးသည်မည်၏။ ထို့ကြောင့် ကျောင်းသို့သွား၍ နာကြားအပ်၏။ ၃၈-ပါးသော (ကမ္မဋ္ဌာန်း) အာရုံတို့တွင် တစ်ပါးပါးသော အာရုံကိုသော် လည်း နှလုံးသွင်းအပ်၏ဟု အဋ္ဌကထာ၌လာသော နည်း အတိုင်း ညစ်နွမ်းသော စိတ်ကို စင်ကြယ်စေခြင်းငှာ တစ်ပါး ပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ယူအပ်၏။

အစ္စရာ သံဃာတသုတ် စသည်တို့၌ မေတ္တာ ဘာဝနာ၏ ကြီးမြတ်သော အကျိုးအာနိသင် ရှိသည် အဖြစ် ကို ဟောတော်မူသောကြောင့် ထိုမေတ္တာဘာဝနာကို ဖြစ် ပွားစေ၍ ယင်းဖြင့် ညစ်နွမ်းသောစိတ်ကို စင်ကြယ်စေခြင်း ငှာ တစ်ပါးပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ယူအပ်၏။

အစ္စရာ သံဃာတသုတ် စသည်တို့၌ မေတ္တာ ဘာဝနာ၏ ကြီးမြတ်သော အကျိုးအာနိသင်ရှိသည် အဖြစ်ကို ဟောတော်မူသောကြောင့် ထိုမေတ္တာဘာဝနာ ကို ဖြစ်ပွားစေ၍ ယင်းဖြင့် ညစ်နွမ်းသောစိတ်ကို စင်ကြယ် စေပြီး သူ၏ ဥပုသ်သည်လည်း ကြီးမြတ်သော အကျိုး အာနိသင်ရှိ၏။ ထိုမေတ္တာ ဘာဝနာကို အသီးအခြား ဆောက်တည်ခြင်း မရှိ။ မှန်၏။ တိကနိပါတ်၊ ဝိသာခပေါ

သထသုတ်၌ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ ကမ္မဋ္ဌာန်း စသည်တို့တွင် တစ်ပါးပါးသော ကမ္မဋ္ဌာန်းဖြင့် အထွတ်တပ်အပ်သော ဥပုသ်ကို ဘုရားရှင် ဂုဏ်ကို အာရုံ ပြု၍ ကျင့်သုံးအပ်သော “ဗြဟ္မဥပုသ်”။ တရားဂုဏ်တော် ကို အာရုံပြု၍ ကျင့်သုံးအပ်သော “ဓမ္မ ဥပုသ်”။ သံဃာတော်၏ ဂုဏ်ကို အာရုံပြု၍ ကျင့်သုံးအပ်သော “သံဃာ့ဥပုသ်” စသည်ဖြင့် သွယ်ဝိုက် ဟောပြောတော်မူ၏။ ထိုဗြဟ္မဥပုသ် စသည်၌ ဘုရားဂုဏ်ကို အာရုံပြုသော သတိဖြင့်နေခြင်းကို ဆောက်တည်ပါ၏ စသည်ဖြင့် ဆောက်တည်ခြင်းကိစ္စ မရှိသကဲ့သို့ နဝင်္ဂ ဥပုသ်၌လည်း ဆောက်တည်ခြင်းကိစ္စ မရှိဟု မှတ်အပ်၏။

ဤ၌ မေတ္တာဘာဝနာကို တစ်ခုသော အစိတ်အင်္ဂါ ပြု၍ ဝေနေယျတို့ အလိုဆန္ဒ၏ အစွမ်းဖြင့် နဝင်္ဂ ဥပုသ်ဟူ၍ ဟောတော်မူသကဲ့သို့ ထိုဗုဒ္ဓါနုဿတိ စသည်တို့တွင် လည်း တစ်ပါးပါးသော အစိတ် အင်္ဂါပြု၍ ဗုဒ္ဓါနုဿတိဖြင့် မှတ်သားအပ်သော နဝင်္ဂ ဥပုသ် စသည်ကိုလည်း ဆိုသင့်၏။ ထိုကိုပင် ရည်ရွယ်၍ အဋ္ဌကထာ၌ ဝေနေယျတို့ အလိုဆန္ဒ၏ အစွမ်းဖြင့် မေတ္တာဘာဝနာကို ထည့်၍ဟု မိန့်ဆို၏။ မှန်၏။ ဆောက်တည်ခြင်း မည်သည် ကာယဒွါရ၊ ဝစီဒွါရ တို့၌ လွန်းကျူးဟု ဆိုအပ်သော သီလ မရှိသူ၏ဖြစ်ကြောင်း ကာယကံ၊ ဝစီကံတို့မှ ရှောင်ကြဉ်မှုကိစ္စရှိသော ပါဏာတိ ပါတ ဝေရမဏိ အစရှိသည့် ဝိရတီ သီလတို့၌သာဖြစ်၏။ ဝိရတီ မဟုတ်သည့် (စေတသိက်စသော) သီလတို့၌မဖြစ်။ မေတ္တာသည်ကား အဗျာပါဒ မနောက်ဖြစ်သည့် ဝိရတီ မဟုတ်သော (စေတသိက်) သီလတည်း။ ထို့ကြောင့် ဆောက်တည်ခြင်းကို မပြုအပ်မူ၍လည်း မေတ္တာဘာဝနာ ဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ဥပုသ်ကို နဝင်္ဂဥပုသ် ဟူ၍ ဆိုသင့်သည်သာဟု မှတ်အပ်၏။

အကယ်၍ ရိုသေလေးစားခြင်းငှာ အလေးအမြတ် ပြုအပ်သော သူ၏ အထံ၌ နှုတ်ဖြင့် ဝန်ခံလိုသည်ဖြစ်အံ့၊ သဗ္ဗ သတ္တေသု ယထာဗလံ မေတ္တာသဟ ဂတေန စေတ သာ ဖရိတွာ ဝိဟရာမိ- အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၌ အစွမ်း သတ္တိ အားလျော်စွာ မေတ္တာနှင့် တကွဖြစ်သော စိတ်ဖြင့် ဖြန့်၍ နေပါအံ့ဟုဆိုလျှင် အပြစ်တစ်စုံ တစ်ရာမရှိ။ စင်စစ် သော်ကား ချီးမွမ်းသင့်သည်သာတည်း။ တစ်နည်းလည်း သမာဒိယာမိ ဟူသောပုဒ်၏ သမ္မာအာဒိယာမိ=ကောင်းစွာ ခံယူပါ၏။ မလွန်ကျူးလိုခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ မကျိုး ပေါက်အောင်ပြုခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ မပြောက်ကျား အောင် ပြုခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဆောက်တည်ပါ၏ဟူ သော အနက်ကို မယူဘဲ “ခံယူပါ၏။ ဝန်ခံပါ၏” ဟူသော အနက်ကို ယူသည်ရှိသော် သဗ္ဗ သတ္တေသု ယထာဗလံ။ ပ ဝိဟရဏံ သမာဒိယာမိဟု ဆိုသော်လည်း အပြစ်မရှိ သည် သာတည်း။

မေတ္တာဘာဝနာသည် သိက္ခာပုဒ် မဟုတ်သော ကြောင့် သဗ္ဗ သတ္တေသု။ ပ။ ဝိဟရာမိတိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိ ယာမိ ဟူ၍ကား မဆိုအပ်။ ဤကား မိမိအယူတည်း။ တစ်စုံ တစ်ယောက်သော ပုဂ္ဂိုလ်သည် ထိုသို့ဆိုခြင်းသည် လည်း သင့်၏ဟု မှတ်ထင်၍ ဖော်ပြပြီးအတိုင်း အကယ်၍ ဆိုငြားအံ့။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား သိက္ခာပုဒ် ပညတ်တော်တို့၌ မလိမ္မာ မကျွမ်းကျင်သည့်အဖြစ်ကို ဖော်ပြခြင်းအပြစ်မှ တစ်ပါး အခြားသော အပြစ်မရှိဟု ဤ(နဝင်္ဂဥပုသ်)၌ ဆုံးဖြတ်ခြင်းကို သိရာ၏။

ပထမ (အဘယာရာမ ဆရာတော်)

အဘယာရာမ ဆရာတော်၏ နှစ်တစ်ရာပြည့်စာစောင်မှ
 ကောက်နုတ်ဖော်ပြပါသည်။

မေး။ ။ ရှစ်ပါးသီလ(ဥပုသ်) စောင့်ထိန်းသူသည် မည်ကဲ့သို့ ကျင့်သုံး
 နေထိုင်ရသည်ကို ဖြေကြားတော်မူပါဘုရား။ ရှစ်ပါးသီလ
 စောင့်ထိန်းထားလျှင် တဘက် ပဝါများကို ခြံ့သိုင်းထားရ
 ပါသလား။ စားပွဲ ကုလားထိုင်နှင့် စား၍ရပါလား ဘုရား။

မြိုင်မြိုင်
 သံဖြူဇရပ်မြို့

ဖြေ။ ။ ရှစ်ပါးသီလ(ဥပုသ်)စောင့်ထိန်းသူသည် ထိုစောင့်သုံးသော
 ဥပုသ်နေ့၌ လူမှုကိစ္စများကို မလုပ်ဆောင်ဘဲ စားဖွယ်
 သောက်ဖွယ်များကို စောစောထ၍ ချက်ပြုတ်ပြီး ကျောင်း
 သို့သွားကာ နံနက်စောနိုင်သရွေ့ စောစွာ မိမိကိုယ်တိုင်
 လည်း နေမလွဲမီ စားသောက်ရပါသည်။ တဘက် ပဝါများ
 မှာ ရဟန်းသံဃာရှေ့သို့ သွားရောက်ချိန် သီလခံယူချိန်
 စသည်များ၌သာ ခြံ့သိုင်းရန် လိုပါသည်။ ကျောင်းကန်
 ဘုရား၊ ရဟန်းသံဃာတို့ရှေ့တွင် အမျိုးသား အမျိုးသမီး
 တိုင်းပင် လုံလုံခြံ့ခြံ့ ဝတ်စား ဆင်ယင်ရပါသည်။ ကျောင်း
 မှာပင် စားသောက်ကြရ၍ စားပွဲ ကုလားထိုင် ပြဿနာ
 မပေါ်ပါ။ စနစ်ကျသော ဥပုသ်သည် စည်းကမ်းတွင် အိမ်
 ပြန်၍ ထမင်းစားသောက်ခြင်းမျိုး မရှိပါ။ အကြောင်း
 မညီညွတ်၍ အိမ်မှာ ထမင်းစားရပါကလည်း ဥစ္စာသယန
 မဟာသယန သိက္ခာပုဒ်နှင့် လျော်ကန်မှု မရှိလှဟု ဆိုသင့်
 ပါသည်။

အမှန်မှာ ဥပုသ်စောင့်သူသည် နေ့လယ်ပိုင်း၊ ညနေ
 ပိုင်းများတွင်လည်း ကျောင်းကန်ဘုရားများ၌ နေထိုင်၍
 ရတနာသုံးပါး၊ ဝေယျဝစ္စပြုခြင်း၊ တရားနာခြင်း၊ တရား
 ဘာဝနာပွားများခြင်း၊ ပုတီးစိပ်ခြင်းတို့ဖြင့်သာ အချိန်ကုန်
 သင့်ပါသည်။ ယခုခေတ်တွင် ဥပုသ်စောင့်သည်ဟူသော
 အမည်မျှသာရှိနေပြီး နေမြင့်မှ ကျောင်းသွား သီလခံယူကာ

တစ်နေ့လုံး အိမ်တွင် လူမှုကိစ္စများနှင့်သာ အချိန်ကုန်စေကြ သဖြင့် ဘုရားဟောသော ဂေါပါလ အဆင့်မျှကိုပင် မမီ တော့ပေ။ ဗုဒ္ဓဘာသာနွယ်ဝင် သူတော်စင်များအနေဖြင့် မှန်ကန်သော ဥပုသ်သည် တစ်ဦးဖြစ်လိုပါက အထက်ပါ အတိုင်း ကျင့်သုံးရန်လိုကြောင်း ဖြေကြားလိုပါသည်။

မေး။ ။ ဆရာတော်ဘုရား။ ရှစ်ပါးသီလကို ဘုန်းတော်ကြီးများထံမှ ခံယူရပါသလား။ ဘုရားထံမှာ ယူလျှင်ကော ရနိုင်ပါသ လား။ တပည့်တော် ရွာနဲ့မနီး ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းမနီး တဲ့ တောကိုရောက်ခဲ့လို့ ဥပုသ်နေ့တိုင်း ဘုရားထံမှာ ရှစ်ပါး သီလ ယူလို့ လျှောက်ထားခြင်း ဖြစ်ပါတယ်ဘုရား။

ဦးသာအေး
ဗြဟ္မစိုရ်လမ်း
တောင်ဥက္ကလာ။

ဖြေ။ ။ ရှင်သာမဏေတို့ သီလခံယူရာ၌သာ ရဟန်းတော်များထံ၌ ဥဘတော သုဒ္ဓိ(နှစ်ပါးစုံ သန့်ရှင်းမှန်ကန် ပီသစွာ) ခံယူရ ကြောင်း ပါရှိသည်။ လူဒါယကာတို့မှာ ငါးပါး၊ ရှစ်ပါး၊ ဆယ်ပါးသီလများကို ခံယူရာ၌မူ မိမိတို့ကိုယ်တိုင်ဖြစ်စေ၊ ရဟန်းသာမဏေ သီတင်းသည်၊ စေတီရုပ်ပွား(ဘုရား) အထံတော်မှာဖြစ်စေ၊ ယုတ်စွအဆုံး ၎င်းသီလ အင်္ဂါ၊ လက္ခဏာတို့ကို သိသော ကလေးသူငယ်၊ ဥပါသကာ ယောက်ျား၊ ဥပါသိကာမ မိန်းမ မည်သူထံမှာ မဆို ခံယူနိုင် ပါသည်။

အချိန်အခါနည်းပါး၊ အလုပ်ကိစ္စများပြား၍ အကျယ် အပြည့်အစုံ မဆိုနိုင်လျှင်ပင် ဘုရား ရုပ်ပွားတော်မြတ်၏ ရှေ့တော်၌ “အဋ္ဌ သိက္ခာ ပဒါနိ သမာဒိယာမိ” ရှစ်ပါးသော သိက္ခာပုဒ်တော်မြတ်ကို ခံယူဆောက်တည်ပါ၏။ အရှင်

ဘုရားဟု ရွတ်ဆိုလျှောက်ထားလျှင်ပင် ဥပုသ်သီလ ဆောက်တည်ပြီး ဖြစ်ပါတော့သည်။

မေး။ ။ အရှင်ဘုရား တပည့်တော်တို့ သီလခံယူရာ၌ မကျိုး၊ မပေါက်၊ မပြောက်၊ မကျားရအောင် အထူးသတိထား၍ စောင့်ရှောက်ကြပါကုန်လော့ဟု သတိပေးကြပါသည်။ ထိုသီလ၊ ကျိုး၊ ပေါက်၊ ပြောက်၊ ကျား၏ အဓိပ္ပာယ်ကို ရှင်းလင်း မိန့်ကြားတော်မူပါဘုရား။

ဦးထွန်းရွှေ
သထုံ။

ဖြေ။ ။ ကျိုး၊ ပေါက်၊ ပြောက်၊ ကျားကို ပါဠိလို ခဏ္ဍံ၊ ဆိဒ္ဓ္ဓံ၊ သဗလံ၊ ကမ္မာသံဟု ပြဆိုပါသည်။ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် (ဝိသုဒ္ဓိ ၁-၄၈)တွင် ယင်းအဓိပ္ပာယ်များကို အကျယ် ရှင်းပြထားပါသည်။ ရှစ်ပါး သီလ ဆိုကြပါစို့။ အစ သီလ (ပါဏာတိ ပါတ)ဖြစ်စေ အဆုံးသီလ (ဥစ္စာ သယန မဟာသယန)ဖြစ်စေ သိက္ခာပုဒ် တစ်ပါးပါးပျက်သွားကာ တုတ်တောင်ဝှေးတွင် အဖျားပိုင်း ကလည်းကောင်း၊ အဆုံးပိုင်းကလည်းကောင်း ကျိုးသွား သကဲ့သို့ဖြစ်၍ ကျိုးသည်ဟု ဆိုပါသည်။ အလယ်မှ သိက္ခာ ပုဒ်တစ်ပါးပါး ပျက်သွားက (ဥပမာ-အဒိန္နာဒါန) ဝတ်ထား သော ပုဆိုး၌ အပေါက်တစ်ပေါက် ပေါက်သွားသကဲ့သို့ဖြစ် ၍ ပေါက်သည်ဟု ဆိုပါသည်။ အလယ်မှ တစ်ပါးကျော်၊ နှစ်ပါးကျော်၊ နှစ်ခု၊ သုံးခု (ဥပမာ-အဒိန္နာဒါန၊ မုသာဝါဒ၊ ဝိကာလ ဘောဇန) ပျက်သွားလျှင် နွားမ၊ ပြောက်၏ ခန္ဓာကိုယ်မှ အပြောက်၊ အပြောက်များကဲ့သို့ဖြစ်၍ ပြောက် သည်ဟု ဆိုပါသည်။ အလယ်မှပင် နှစ်ပါးစီ သုံးပါးစီ ဆက် တိုက် (ဥပမာ- အဒိန္နာဒါန၊ ကာမေသုမိစ္ဆာစာရ၊ သုရာမေ ရယ၊ ဝိကာလ ဘောဇန) ပျက်လျှင် ကျား၏ခန္ဓာကိုယ်၌ အစင်းကြောင်းကြီး , ပမာဖြစ်၍ ကျားသည်ဟု ဆိုပါသည်။

ဤသို့လျှင် ကျိုး၊ ပေါက်၊ ပြောက်၊ ကျား၏ အဓိပ္ပာယ်ကို မှတ်သား၍ သီလကို မကျိုး၊ မပေါက်၊ မပြောက်၊ မကျား အောင် (ဝါ) တစ်ပါးမှ ညှိုးနွမ်းကျိုးပျက်ခြင်း မရှိအောင် စောင့်ရှောက်ရန် သတိပြုရပါမည်။

မေး။ ။ အရှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် စိုက်ပျိုးရေး လုပ်ကိုင်သူ တစ်ဦးဖြစ်ပါသည်။ တပည့်တော် ဥပုသ်နေ့များ၌ ဘုရား ရှေ့တွင် ရှစ်ပါးသီလ ခံယူပါသည်။ ဤသို့ပြု၍ ရ၊ မရ သိလို ပါသည်။ ရှစ်ပါးသီလ ခံယူပြီးလျှင် မြက်နုတ်ပါသည်။ မြက် နုတ်၍ ရ၊ မရလည်း သိလိုပါသည်။ မြက် နုတ်၍မရပါက ရှစ်ပါးသီလ ခံယူရာတွင် ခုနှစ်ပါးသီလ ဘယ်လို ခံယူရမည် လဲ သိလိုပါသည်ဘုရား။ တပည့်တော်အား စိတ်ရှည်စွာဖြင့် ဖြေကြားပေးပါရန် ရိုသေလေးမြတ်စွာ လျှောက်ထားအပ် ပါသည် ဘုရား။

ခင်ခင်

ကုန်းတလပေါင် ကျေးရွာ
မင်္ဂလာဒုံမြို့နယ်

ဖြေ။ ။ ရဟန်းသံဃာနှင့် သီလပေးသူ မရှိက ဘုရားရှေ့တွင် မိမိ ဘာသာ ရှစ်ပါးသီလ ခံယူ၍ရပါသည်။ မိမိခြံတွင် မြက်နုတ် အလုပ်လုပ်၍ မပျက်ပါ။ သို့သော် ခံယူထားသောနေ့၌ အိမ် အလုပ်များကို မလုပ်ကိုင်ဘဲ ဘုရားဂုဏ်၊ တရားဂုဏ်၊ သံဃာ့ဂုဏ်များကို ပွားများ၍ ဆိတ်ငြိမ်ရာတွင် ပုတီးစိပ် ခြင်း၊ တရားထိုင်ခြင်းများကို ပြုလုပ်နေထိုင်သင့်ပါသည်။ ဥပုသ်သီလ၌ ခုနှစ်ပါးသီလ ဟူ၍ မရှိပါ။ အချို့ ညစာစား လို၍ ဝိကာလဘောဇနာ ထည့်မဆိုဟု ကြားဖူးပါသည်။ အလွန်ဆိုးရွား၍ တရားတော်များကို ဖျက်ဆီးမည့်သူများ ဖြစ်ပါသည်။ ရှစ်ပါးသီလ ဥပုသ် မစောင့်နိုင်လျှင် မစောင့်ဘဲ နေခြင်းကပင် ကောင်းပါသေးသည်။ ဘုရားဟော စာပေ

ကျမ်းဂန်၊ မလာသော ခုနစ်ပါးသီလ စောင့်ခြင်းမျိုးကိုကား
မလုပ်သင့်ပါကြောင်း သတိပေးလိုပါသည်။

မေး။ ။ ဥပုသ်စောင့်လိုသူများသည် ရဟန်းတစ်ပါးထံမှ ဖြစ်စေ၊
ရုပ်ပွားတော် စေတီများရှေ့၌ဖြစ်စေ ခံယူဆောက်တည်
နိုင်ကြောင်း သိရပါသည်။ သို့တည်းမဟုတ် မည်သူထံမှ
မဆောက်တည်ဘဲ ငါးပါးသီလ၊ ရှစ်ပါးသီလတို့ကို စိတ်ဖြင့်
စောင့်စည်းနေထိုင် ကျင့်ကြံလျှင် ဖြစ်နိုင် မဖြစ်နိုင် ဖြေကြား
တော် မူပါဘုရား။

မင်းနွယ်သစ်

ကွမ်ရိုက်ရွာ၊ ချောင်းဆုံမြို့နယ်။

ဖြေ။ ။ ငါးပါး၊ ရှစ်ပါးသီလတို့ကို မိမိဘာသာ စောင့်ရှောက်
ဆောက်တည်နိုင်သော်လည်း နှုတ်မြွက်ဆို၍ကား ဆောက်
တည်ရပါသည်။ နှုတ်၊ မမြွက်ဘဲ စိတ်ထဲက စောင့်စည်း
နေထိုင်ရုံဖြင့် မရပါ။ အနည်းဆုံး “တပည့်တော်သည် ငါးပါး
သီလကို ဆောက်တည်ပါ၏ ဘုရား။ ရှစ်ပါးသီလကို
ဆောက်တည်ပါ၏ဘုရား” စသည်ဖြင့် မြန်မာဘာသာဖြင့်
နှုတ်မြွက်ပြောဆို ၍ ဆောက်တည်ရပါသည်။

မေး။ ။ အရှင်ဘုရား ရှစ်ပါးသီလ ဆောက်တည်ရာတွင် တစ်နေ့လုံး
ဆောက်တည်၍ ညအိပ်ရာဝင်သည့်အခါ အလိုအလျောက်
ပျက်ပြယ်သွားသည်ဟု ပြောပါသည်။ နောက်တစ်နေ့
နံနက် ပြန်လည်၍ သီလ မခံယူမီ အချိန်အထိ ယမန်နေ့က
ဆောက်တည်ခဲ့သော သီလသည် မြဲ၊ မမြဲ သိလိုပါသည်။
ရှင်းလင်း ဖြေကြားတော်မူပါ ဘုရား။

ကိုကြီး
တောင်ကြီး

ဖြေ။ ။ ယနေ့နံနက်က ခံယူဆောက်တည်ထားသော ရှစ်ပါးသီလ (ဥပုသ် သီလ)သည် ယနေ့ ကုန်ဆုံးသွားသည့်တိုင်အောင် (သာသနာတော်အလို နောက်တစ်နေ့အကူး၊ အရုဏ်တက်ချိန်အထိ) တည်ရှိပါသည်။ နောက်တစ်နေ့ ငါးပါးသီလကို ပြန်လည်ခံယူရန် မလိုပါ။ ရှစ်ပါးသီလသည် ခံယူစဉ်ကပင် တစ်နေ့တာအတွက်သာ ခံယူထားသဖြင့် ထိုနေ့ကုန်ဆုံးရုံသာ တည်၍ နောက်နေ့တွင် မူလ ရှိနေသည့် ငါးပါးသီလသည်သာ အလိုလို ကျန်ရှိနေပါသည်။ သို့သော် ဆယ့်ငါးရက်၊ တစ်လ စသည် အဓိဋ္ဌာန်၍ ဆောက်တည်ထားလျှင် နေ့စဉ် ဆောက်တည်နေစရာ မလိုဘဲ အဓိဋ္ဌာန်အတိုင်း ဆယ့်ငါးရက်၊ တစ်လ တည်နေပါသည်။

မေး။ ။ ဥပုသ်နေ့တွင် ဥပုသ်ဆောက်တည်ပြီး နောက်နေ့တွင် ဘုရားရှေ့တွင် ဥပုသ်ထွက်ကြောင်း ခွင့်ပန်ဖို့လိုအပ်ပါသလား။ ခွင့်မပန် ဥပုသ် မချဘဲ အစားအစာများစားလျှင် အပြစ်ဖြစ်ပါသလား။

- ၁။ ဒေါ်စိစိဝင်း
၁၆၃/၂၊ ငှက်ပျောတောလမ်း၊ မြင်သာ။
- ၂။ အေးမွန်ခိုင်
၆၆/၁၆၅ လမ်း၊ တာမွေ။
- ၃။ မမြမြ
လောင်းလုံမြို့၊ တနင်္သာရီတိုင်း။

ဖြေ။ ။ ဥပုသ်သီလမှာ ရိုးရိုးခံယူ ဆောက်တည်လျှင် ဥပုသ်နေ့ ကုန်ဆုံး၍ နောက်တစ်နေ့ အရုဏ်တက်ချိန်တွင် အလိုအလျောက် ခံယူချက် ပျက်ပြယ်သွားပါသည်။ ဥပုသ်ထွက်ကြောင်း ခွင့်ပန်ခြင်း၊ ငါးပါးသီလ စသည် ခံယူ၍ ဥပုသ်ချခြင်း စသည်ပြုဖွယ် မလိုပါ။ အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် ခုနစ်ရက် ဥပုသ်

ဆောက်တည်မည်ဟုဆို၍ ခံယူဆောက်တည်လျှင်လည်း အစတစ်နေ့ ခံယူဆောက်တည်ပြီး နောက်နေ့များတွင် ထပ်ပြီး ဆောက်တည်ရန် မလို။ အဓိဋ္ဌာန်ရက် ကုန်ဆုံးမှ အလိုလို ပျက်ပြယ်သွားပါသည်။

မေး။ ။ အရှင်ဘုရား၊ ငါးပါးသီလနှင့် အခြားသီလများ ဆောက်တည်ရာတွင် သီလ တစ်ပါးပါး ပျက်ခဲ့သော် ယင်းသီလ တစ်ပါးသာလျှင် ပျက်ပါသလား။ သို့မဟုတ် အားလုံးပျက်ပါသလား။ သိလိုပါသည် အရှင်ဘုရား။

ဦးစောထွန်း
ဇီဝေါရပ်၊ ကျိုက္ခမိမြို့။

ဖြေ။ ။ ငါးပါးသီလ၊ ရှစ်ပါးသီလတို့ကို ခံယူရာ၌ တစ်ပါးစီ မခံယူဘဲ ပေါင်း၍ “ပဉ္စသီလံ သမာဒိယာမိ” အဋ္ဌင်္ဂံသီလံ သမာဒိယာမိ” ဟူ၍ တစ်ပေါင်းတည်း ခံယူဆောက်တည်လျှင် သိက္ခာပုဒ်တစ်ပါး ပျက်ပြားခဲ့သည်ရှိသော် အားလုံးပင် ပျက်ကုန်တော့သည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ဆောက်တည်ခြင်း မပြားသောကြောင့်ပင်။ သို့သော် ထိုသို့ တစ်ပါးကို ကျူးလွန်၍ အကုန်လုံးပင် ပျက်သော်လည်း လွန်းကျူးရာ သိက္ခာပုဒ် တစ်ပါးသာလျှင် ကမ္မပထသို့ ရောက်၍ ကံထိုက်၏။ တခြားသိက္ခာပုဒ်များ ကံမထိုက်ဟု မှတ်သင့်သည်။ ဥပမာ ငါးပါးသီလကို တပေါင်းတည်း ဆောက်တည်ပြီး သူ့အသက်ကို သတ်မိရာ၌ ငါးပါးလုံး ပျက်သော်လည်း ပါဏာ တိပါတ၊ သာ ကမ္မပထ မြောက်၍ အသက်သတ်မှု အတွက် ငရဲကြီး နိုင်၏။ ကျန်လေးပါး ကမ္မပထ မမြောက်(ခုဒ္ဒ ပါဠိ ၁၊ ၁၉) ထို့ကြောင့် ငါးပါးသီလဖြစ်စေ၊ ရှစ်ပါးသီလဖြစ်စေ ယခုခေတ်အသုံးအတိုင်း တစ်ပါးစီဆို၍ ခံယူဆောက်တည် ခြင်းသာ အကောင်းဆုံးဖြစ်ပါသည်။

မေး။ ။ အရှင်ဘုရား ဗုဒ္ဓဘာသာ အမျိုးကောင်းသမီး တစ်ဦးအနေ ဖြင့် ဥပုသ်နေ့တွင် ဥပုသ်သီလ မခံယူမီ ကြိုတင်၍ ပန်းပန် ခြင်း၊ မိတ်ကပ် လိမ်းခြယ်ခြင်း၊ နှုတ်ခမ်းနီ ဆိုးခြင်း စသည် ပြုပြီးထားပြီးမှ ဥပုသ်သီလ အပြည့်အစုံကို ခံယူဆောက် တည်ပါက အပြစ်ဖြစ်နိုင်ပါသလား ဘုရား။

မောင်အန်းကူ
ရန်ကုန်တိုင်း။

ဖြေ။ ။ မာလာဂန္ဓ ဝိလေပန ဓာရဏ မဏ္ဍန ဝိဘူသနဋ္ဌာနာ ဝေရ မဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ ဟူသော သိက္ခာပုဒ်၌ ဌာန သဒ္ဓါ ပါရှိရာ ထိုဌာနသဒ္ဓါသည် အကြောင်းတရားကို ဟော သဖြင့် လှပခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်သော ပန်းပန်ခြင်း၊ နံ့သာလိမ်းခြင်း စသည်တို့ကိုသာ ရှောင်ကြဉ်ရမည်ဖြစ်၍ သီလ မခံယူမီက ပန်းပန်ခြင်း စသည် ပြုလုပ်လာမှုကို မတားမြစ်ပါ။ သီလခံယူ ပြီးမှသာ ပန်းပန်ခြင်း စသည်ကို တားမြစ်သဖြင့် ကြိုတင်၍ အိမ်က ပြုပြင်လာမှုမှာ အပြစ် မရှိ။ သီလခံယူခါနီးတွင် ဖျက်ပစ်ရန် မလို။ ခံယူပြီးလျှင်သာ လုံးဝ မပြုလုပ်ရန် လိုပါသည်။

မေး။ ။ ဆရာတော်ဘုရား “ယခုခေတ် တရားရိပ်သာများတွင် ဥပုသ်နေ့၌ ရှစ်လုံးဘွဲ့ ကဗျာများကို ဆွဲဆွဲငင်ငင် အသံအနေ အထားဖြင့် ပြိုင်တူ ရွတ်ဆိုခြင်းသည် နစ္စဂီတ သိက္ခာပုဒ် နှင့် မလွတ်ချေ” ဟု ဆောင်းပါး တစ်ပုဒ်တွင် ဖတ်ရဖူးပါ သည်။ ယင်းကိစ္စ နစ္စဂီတ သိက္ခာပုဒ်နှင့် လွတ်မလွတ် သိလို ပါသဖြင့် ဖြေကြား ရှင်းလင်း ပေးတော်မူပါဘုရား။

ရှင်ရာဇိန္ဒ
သာသနာ့ပါရဂူ ကျောင်းတိုက်
ကမာရွတ်။

ဖြေ။ ။ သာသနာတော်တွင် မြတ်စွာဘုရား တရားတော်များကို ရွတ်ဆိုရာ၌ ကောင်းစွာရွတ်ဆိုခြင်း၊ သာယာနာပျော်ဖွယ် ရွတ်ဆိုခြင်း၊ သရဘည၊ မဓုရဿရ စသည်တို့ကို ရွတ်ဆိုခြင်း၌ သရဘညဝဂ် ၃၂-ပါး ရှိပါသည်။ ရွတ်ဖတ်နည်း ၃၂-မျိုးရှိသည်ဟု ဆိုလိုပါ၏။ ဂီတဆန်သော အာယတဿရ ရွတ်နည်း (အသံရှည်စွာဆွဲငင်၍ရွတ်ခြင်း)မျိုးကိုမူကား မရွတ်သင့်ပါ။ ရှစ်လုံးဘွဲ့ဟူသည်မှာ တစ်ပိုင်းလျှင် အက္ခရာ ရှစ်လုံးပါရှိသော ပါဠိဂါထာများကို အတုယူ၍ ဖွဲ့စီထားသော မြန်မာကဗျာ ဂါထာများဖြစ်၍ သရဘည၊ မဓုရဿ၊ အနေဖြင့် သာယာနာပျော်ဖွယ်ဖြစ်အောင် ရွတ်ဆိုခြင်းမှာ ရဟန်းတော်များ၌ပင် ခွင့်ပြုချက်ရှိ၍ အပြစ် မရှိပါ။ အလွန် ဂီတ ဆန်အောင် အဆွဲအငင် အရှူအရှိုက်တို့ဖြင့် လူကြိုက်အောင် ရွတ်ဆိုမှုမျိုးကိုမူ တရားရိပ်သာများမှာ မဆိုထားဘိ။ ရိုးရိုးတရားတောင်းခြင်း၊ ပရိတ်မွန်းခြင်း စသည်များ၌ပင် ခွင့်မပြုသင့်ဟု ထင်ပါသည်။ ထိုကဲ့သို့ ဂီတဆန်သော အာယတဿရဖြင့် ရွတ်ဆိုမှုမျိုးကို ပါဠိ ဂါထာများ၌ပင် မရွတ်ဆိုအပ်ကြောင်း ဓမ္မဂီတ၊ ဂီတဓမ္မ အဆုံးအဖြတ်များ၌ အကျယ် လာရှိပါသည်။

မေး။ ။ ရှစ်ပါး၊ ကိုးပါး ဥပုသ်သီလ စောင့်ထိန်းသူများသည် အိမ်ရောက်၍ မြတ်စွာဘုရားနှင့် ပတ်သက်သော ဝိပါက်တော် ၁၂-ပါးစသည့် သီချင်းများကို အာရုံပြု၍ နားထောင်လျှင် သီလ ကျိုးပါသလားဘုရား။

ချိုမာ
ပဲခူး။

ဖြေ။ ။ ဂီတဟူသည် ရိုးရိုးသီချင်း ဂီတပင်ဖြစ်စေ၊ တရားဓမ္မနှင့်စပ်သော ဂီတပင်ဖြစ်စေ၊ ရဟန်းသံဃာများအဖို့ (ဥပုသ်သည်လည်းအတူ) သီဆိုခြင်း၊ နားထောင်ခြင်း မပြုရပါ။

“အရိယာနံ ပရိနိဗ္ဗာန ကာလေ ရတနတ္ထယ ဂုဏူ ပသဒ္ဓိတံ သာဓုကီဠိတ ဂီတံဝါ” စသည်ဖြင့် ဝိနည်းအဋ္ဌကထာများ (ဝိ၊ သင်၊ ၄၃၈)တွင် ဆိုသဖြင့် ရဟန္တာပုဂ္ဂိုလ်များ ပရိနိဗ္ဗာန် စံသောအခါ ပူဇော်သီဆိုသော သီချင်းမျိုးများလည်း ဂီတ ပင်ဖြစ်၍ ကိုယ်တိုင် သီဆိုခြင်း၊ သွားရောက် နားထောင် ခြင်းမျိုးကို ဥပုသ်သည်များအဖို့ မပြုသင့်ပါ။

ဥပုသ်သည် တစ်ဦးအဖို့ သွားရောက်နားထောင် ခြင်းမျိုး မဟုတ်ဘဲ သံဝေဂဖြစ်ဖွယ် သီချင်းမျိုးကို ကြား၍ အာရုံပြုကာ မိမိနေရာမှာနေရင်း နားထောင်မိလျှင်ကား ဥပုသ် သီမပျက်။ အပြစ်မရှိဟု ဆိုရပါသည်။ သွားရောက် နားထောင်ခြင်း၊ ကိုယ်တိုင်ဖွင့်၍ နားထောင်ခြင်း၊ ကြားနာ နားထောင်နိုင်ရန် သူ့ကိုဖွင့်စေခြင်း၊ ဆိုစေခြင်းမျိုးကိုကား မပြုအပ်ပါ။ နစ္စဂီတ ဝါဒီတ ဝိသုက ဒဿန စသော ဂုဏ်ပုဒ် ကျိုးပျက်နိုင်ပါသည်။

မေး။ ။ အရှင်ဘုရား သီလဆောက်တည်ရာ၌ ရှစ်ပါးသီလ၊ ကိုးပါး သီလ၊ ဆယ်ပါးသီလများတွင် ကခြင်း၊ သီဆိုခြင်း၊ တီးမှုတ် ခြင်း၊ ကြည့်ရှု နားထောင်ခြင်းတို့မှ ရှောင်ကြဉ်ပါမည်ဟု ဆိုပါသည်။ သီလ ဆောက်တည်ထားသော ဥပုသ်သည် ယခုခေတ် တီဗွီ၊ ဗီဒီယိုများကြည့်ရှုပါက ဆောက်တည် ထားသော သီလကျိုးပေါက်ခြင်း ရှိ၊ မရှိသိလိုပါသည် ဘုရား။

ချိုအေး
မြို့မရပ်၊ အထက်မင်းလှ။

ဖြေ။ ။ ရှစ်ပါး၊ ကိုးပါး၊ ဆယ်ပါးသီလ ဆောက်တည်သူသည် ကခြင်း၊ သီဆိုခြင်း၊ တီးမှုတ်ခြင်းတို့နှင့် ယင်းတို့အား ကြည့် ရှုနားထောင်ခြင်းတို့ကို လုံးဝ ရှောင်ကြဉ်ရသည်။ အနည်း ဆုံး မျောက်ကခြင်း၊ ဥဒေါင်းကခြင်း စသည်မျိုးကိုပင်

ကြည့်ရှုနားထောင်ခြင်း မပြုရသဖြင့် ရေဒီယိုမှလာသော သီချင်းသံများ၊ တီဗွီ၊ ဗီဒီယိုတို့မှ ပြသသော ကခြင်း၊ သီဆိုခြင်း၊ တီးမှုတ်ခြင်းများကို ကြည့်ရှုနားထောင်မှု မပြုရသည်မှာ ထင်ရှားသည်။ ဥပုသ်စောင့်သုံးခြင်းမှာ လောကရေးရာမှုဖြစ်သော ကာမဂုဏ်ကိစ္စတို့မှ အနားပေးကာ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို တုပနည်းယူလျက် ဗုဒ္ဓဘာသာတို့၏ အနှစ်သာရ သီလ တရားတို့ဖြင့် မိမိ၏စိတ်နှလုံးကို ထုံမွမ်းပြီးလျှင် ဘာဝနာ စခန်းသို့ တက်လှမ်း အားထုတ်ရန် ကြိုးစားနေခြင်းမျိုးသာဖြစ်၍ လူ့လောကဆိုင်ရာ ကာမဂုဏ်အားပေးသော အပျော်အရွှင်မျိုးတို့ကို ဖယ်ရှားနိုင်ရန်သာ အားထုတ်ရပါမည်။ ထို့ကြောင့် ဥပုသ်သီလ စောင့်သုံးသောနေ့တို့တွင် ဇနီးမောင်နှံ ခွဲခြား၍ အိပ်စက်ခြင်း၊ ညစာဟူသမျှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၊ အဆိုပါ ကခုန် သီဆိုမှုတို့ကို မျက်နှာလွဲခြင်းနှင့် ခုတင်၊မွေ့ရာ ထည်ဝါ ခမ်းနားသော အသုံးအဆောင်တို့ကို ရှောင်ရှားခြင်းပြုလျက် ပုတီးစိပ်၊ ဂုဏ်တော်ပွားများခြင်း၊ မေတ္တာပို့ခြင်း၊ ဝိပဿနာတရား ပွားများခြင်း စသော ကုသိုလ်ကောင်းမှုတို့ဖြင့် တစ်နေ့တာ ကုန်ဆုံးစေသင့်ပါသည်။

မေး။ ။ ရှစ်ပါးသီလ (ဥပုသ်)ခံယူဆောက်တည်ရာ၌ ညနေ နေဝင်သည်အထိသာ ကျောင်းတွင်း နေစဉ်သာဟု အဓိဋ္ဌာန်ပြု၍ ခံယူဆောက်တည်လျှင် ညစာ ထမင်းစားလို့ ရသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ဟုတ်ပါသလား။

ဥပုသ်စောင့်ပြီး လက်ဖက်ရည်ကြမ်းသောက်၊ ထန်းလျက်၊ ကြံသကာ၊ ညချင်းသုပ် စားရသည်။ ဘိလပ်ရည်၊ ရှုလပတ်ရည် သောက်ရသည်ဆိုသည်မှာ ဟုတ်ပါသလား။ သိလိုပါသည် ဘုရား။

သိလိုသူများ
ရန်ကုန်မြို့။

ဖြေ။ ။ ဤပြဿနာနှင့်ပတ်သက်၍ မေးလာကြသူ အလွန်များပါသည်။ မေးပင် မမေးထိုက်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။ ဗုဒ္ဓဘာသာ အနွယ်ဝင် သူတော်စင်တို့သည် မိမိတို့၏ နိစ္စသီလ ငါးပါးမျှကို အားမရနိုင်သဖြင့် နေ့စဉ်မဟုတ် တစ်ပတ်မှ တစ်နေ့၊ ဥပုသ်နေ့တွင် အရိယာပုဂ္ဂိုလ်များနှင့် တူတန်နိုင်သမျှ တူတန်ရန် အထူးကျင့်သုံး ဆောက်တည်မှု (ရှစ်ပါးသီလမျှ) ကို ဆောက်တည်ကြခြင်းဖြစ်ရာ ဤတစ်ပတ်တစ်နေ့မျှ ဥပုသ်သီလ ကလေးကို အနည်းငယ်မျှ ကျိုးပေါက် ပြောက်ကျားမှု မဖြစ်ရေးအတွက် အထူး စောင့်ရှောက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

သီလကို အညှိုးမခံ အသက်ကိုသာ အသေခံသွားသော နေ့တစ်ဝက် ဥပုသ်ရှင် အနာထပိဏ် သူဌေး၏ လုပ်သား လယ်သမားကဲ့သို့လည်းကောင်း၊ လက်၌ ဓားလက် နက်ရှိလျက် မိမိအား ရစ်ပတ် ပေါက်သတ်မည့် မြွေကိုမခုတ်ဘဲ ဓားကို အဝေးသို့ လွှင့်ပစ်သော လယ်သမားကဲ့သို့ လည်းကောင်း၊ ဥပုသ်သီလကို အညှိုးအပျက်မခံ အသက်သာ အသေခံမည်ဟူသော စိတ်ထားရှိဖို့ လိုအပ်ပါသည်။ ဥပုသ်သီလခံယူပြီး “သီလ မပျက်ပါဘူး” ဆိုကာ လက်ဖက်ရည်၊ ထန်းလျက်၊ ကြံသကာ စသည် စားသောက် မှုကို မပြုဘဲ ဥပုသ်နေ့ မွန်းလွဲချိန်မှ နောက်နေ့ အရုဏ်တက်အထိ မိမိပါးစပ်တွင်း၌ သောက်ရေမှတစ်ပါး မည်သည့် အရည် အဖတ်မှ မဝင်မစားဘဲ စောင့်ရှောက်နိုင်မှသာ တကယ့် ဗုဒ္ဓဘာသာအစစ် ဖြစ်နိုင်မည်ဖြစ်ကြောင်း မှတ်သား ထားစေလိုပါသည်။

မေး။ ။ ဆရာတော် ဖြေစေညွှန်းပါလို့၊ ဒကာတော်တွေ ဝေလွန်းသည်မို့၊ ရွှေပေခွန်း မြက်စေလို၊ အများအကျိုးပေမို့၊

ပွားတိုး စေတနာဖြင့်၊ အဖြေလွှာ၊ ဖြေကာရေးပါလို့၊
စာစောင်မှာ ပါအောင် ပေးကာပ၊ “မေး”နှင့်“ဖြေ”ကို။ ညီမျှ
မှန်စွာ ဆရာတပည့်တွေတို့၊ သီလခံရာ မကွာ မရှိပါဘဲ။ ပါဠိလို
ရှေ့ကဆို၊ နောက်က ထိုသို့ လိုက်စေခြင်း။ ။ ပါဠိ ဉာဏ်ရှင်၊
စာရှိပန်ဆင်လျက်၊ အမှန်ပင် ကုသိုလ်ပွားပေလိမ့်၊ အများ
ပါဠိဝေးတို့မှာ၊ ကြက်တူရွေး စာပေ သင်သို့ နက်မမြင်၊ ကျိုးမှာ
နည်းကာပ၊ ချည်းနှီးဖြစ်မည်လားရယ်လို့၊ ကြံများတွေ
ဝေမိတာမို့၊ အဖြေလွှာ ဖွေရှာမိသူသို့၊ ထေရ် ဆရာ ပြည်ရွာသိ
အောင် ညှိ၍ဖြေရှင်း။ ။ ဦးမြင့်ဆွေ၊ ညောင်ဦး။

ဖြေ။ ။ ထုတ်ပြစရာ သုံးရန် မများစေဖို့၊ ဗုဒ္ဓဘာသာ ထုံးစံများ ကိုလ
ချုံးပြန်ကြားပါရ၊ အဖြေလွှာ။ သေချာပြရလျှင် စေတနာ၊
ဓမ္မပေမို့၊ သရဏ၊ သီလာ၌၊ ဤအခါ ခံယူ မပရယ်လို့၊
ညီအညာ သံတူ ဟကာပ၊ အကြံယူ ကံ ဟူသမျှကိုလ၊ လုံးဝ
ရှောင်ကြဉ်မည်ဟု၊ သံကြည်ကြည် ဆရာဆိုလို့၊ ပါဠိလို
နှုတ်ဆိုညွှန်း၊ ခွန်းဟသေချာ။ သမာဒိ ယာမိ ပါဠိကို
ဆိုကြပါသော်လဲ၊ စိတ်က ပဉ္စသီကိုလ၊ မိမိ ခံယူတယ်လို့၊
အသိဝယ် ငြိတွယ်ထွန်းတာမို့၊ ပတ်ဝန်းကျင် ပြည့်စုံစွာ၊
တည်ပါ၏။ သီလများ။ ။ သီလဟူသည် ကြည်မြ
ဖြူစင်တည်၍၊ စိတ်တည်ကြည် ခံယူရေးပေမို့၊ နက်ပေး
ဓိပွာယ် မသိပေမယ့်၊ သမာဒိ ယာမိသာ ပဓာန ပေမို့၊
ဒကာတော် အာဘော် မျှအောင်၊ သဘောကျ မမှားစေဖို့၊
ဟောပြ တရား။

မေး။ ။ အရှင်ဘုရား ရှစ်ပါးသီလ ခံယူထားသော ဥပုသ်သည် သည်
ဒေါသကြီးလျှင် အပြစ်ရှိပါသလား။ ခံယူထားသော သီလ
ပျက်ပါသလား။ သိလိုပါသဖြင့် ဖြေကြားပေးတော် မူပါ
ဘုရား။

ဖြေ။ ။ သီလသည် မည်သည့်သီလ မဆို ကာယကံမှု ဝစီကံမှု တို့ကို သာ ထိန်းသိမ်းရသည်။ မနောကံမှုမှာ သီလ၏ အရာ မဟုတ်။ ကိုယ်ဖြင့် ပြစ်မှားကျူးလွန်မှုနှင့် နှုတ်ဖြင့်ပြစ်မှား ကျူးလွန်မှုတို့ကို ပြုမှသာ သီလ ပျက်ပါသည်။ စိတ်ထဲက ဒေါသဖြစ်နေရုံမျှဖြင့် ကား သီလ မပျက်ပါ။ ဒေါသ အလျောက် ရုန့်ရင်းစွာ ပြောဆိုခြင်း၊ ပြုမှုခြင်း ဖြစ်လာလျှင် သာ ပျက်နိုင်သည်။ သို့သော် သီလကို စင်ကြယ်အောင် စောင့်ထိန်းနေသူ အဖို့ ဒေါသကြီးခြင်း၊ ဒေါသထွက်ခြင်းတို့ နည်းပါးသွားနိုင်သဖြင့် မိမိစောင့်ထိန်းထားသည့် သီလကို သာ မကျိုးမပေါက် မပြောက်မကျားရအောင် ကြိုးစားကြဖို့ လိုပါသည်။

မေး။ ။ အရှင်ဘုရား တပည့်တော်သည် ဥပုသ်နေ့တိုင်း ဥပုသ်စောင့် ရှစ်ပါးသီလ ခံယူပါသည်။။ ထိုအခါ ဝိကာလ ဘောဇနကို မဆိုဘဲ လွှတ်၍ ကျောင်းတွင် သီလဆောက်တည်ပါသည်။ တစ်နေ့ကုန်နေ၍ ညနေပြန်လာပြီး ရေမိုးချိုး ထမင်းစား ပါသည်။ သို့သော် စိတ်၊ မရှင်းလင်းပါ၍ ရှင်းလင်းအောင် ဖြေကြားပေးတော်မူပါဘုရား။

ဦးဝင်းဆွေ (ကုန်သည်)
အောင်ဇေယျကွက်သစ်၊ မြင်းခြံမြို့။

ဖြေ။ ။ “အဋ္ဌင်္ဂံ သမ္ပန္နာဂတံ ဥပေါသထသီလံ” ဟူသော စာတွင် ဆိုထားပါသည်။ အင်္ဂါရှစ်ပါးသော သီလဟု ခေါ်ဆိုသဖြင့် အင်္ဂါရှစ်ပါး မပြည့်စုံလျှင် ဥပုသ်သီလ မမည်နိုင်။ ဥပုသ်သည် မခေါ်နိုင်။ ဝိကာလ ဘောဇန သိက္ခာပုဒ်သည် အရေးကြီး သော သိက္ခာပုဒ်ဖြစ်၍ ဂဝေသီ ဥပါသကာ စသည့် သူတော် ကောင်းတို့သည် ရှစ်ပါးသီလ ဥပုသ် မစောင့်နိုင်သေးမီမှာ ပင် ငါးပါးသီလတွင် ဝိကာလဘောဇနာထည့်၍ ခြောက်ပါး

သီလ စောင့်ကြပါသည်။ မြတ်စွာဘုရား သာသနာတော် ကြီးနှင့် တွေ့ကြုံရခိုက် အလွန်မွန်မြတ်လှသော သရဏဂုံ အရင်းခံ အဋ္ဌင်္ဂ ဥပေါသထ သီလတော်ကြီးကို လက်ရောက် ရနိုင်ပါလျက် ညစာထမင်း တစ်နပ်မျှ မစွန့်ပယ်နိုင်၍ ရှစ်ပါး သီလ အပြည့်မခံယူနိုင်သည်မှာ အလွန်ဝမ်းနည်းစရာ ကောင်းလှပါသည်။ ဝိကာလ ဘောဇနာ ညစာစားမှုသည် သီလအားလုံးတွင် ပဓာန အကျဆုံး ဗြဟ္မစရိယ အကျင့် မြတ်ကြီး၏ အနီးကပ် တံတိုင်းကြီးဖြစ်၍ ယင်း ဝိကာလ ဘောဇနာပျက်လျှင် ဗြဟ္မစရိယ အကျင့်ကြီးလည်း ယိမ်း ယိုင်သွားနိုင်ပေသည်။ ဤတစ်ရက်မှာတော့ ထမင်းမစား ရ၍ အူအသည်းများ ကြွေပြုတ်၍ပင် သွားပါစေ။ ဤသီလ ကိုတော့ ငါမဖျက်တော့ဟူသော အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် ဆာလောင် မွတ်သိပ်မှုကို လိုမ့်၍ ခံနိုင်လေလေ ကုသိုလ်တိုး၍ အကျိုး ရှိလေလေဟု အမှတ်ထား၍ ကြိုးစား အားထုတ်ရန် သင့်ပါ ကြောင်း ဖြေကြားလိုပါသည်။

မေး။ ။ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ ဥပုသ်သီလ စောင့်ထိန်းရာတွင် နေ့လွဲ ညစာ စားမှုမှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက် အနှစ်သာ ရ သဘောထားကို ရှင်းလင်း ပေးတော်မူပါဘုရား။

မောင်ဘအေး

ရွာထောင်ရွာ၊ မုံရွာမြို့။

ဖြေ။ ။ လူပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် နိစ္စသီလဖြစ်သော ငါးပါးသီလကိုသာ စောင့်ထိန်းရာမှ အရိယာ သူတော်ကောင်းများကဲ့သို့ သီလ များစွာကို စောင့်ထိန်းလိုသောအခါ အနာဂါမ် အရိယာ များ၊ ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ဘုရား ရဟန္တာများအား အတုယူ၍ ဗြဟ္မစရိယ သီလတော်မြတ်ကို ခံယူဆောက်တည်ကြရာ

“ကာမေသု မိစ္ဆာစာရာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာမိ”
 နေရာ၌ “အဗြဟ္မ စရိယာ ဝေရမဏိ သိက္ခာပဒံ သမာဒိယာ
 မိ” ကို အစားထိုး ဆောက်တည်ကြရပါသည်။ ယင်း
 ဗြဟ္မစရိယ သိက္ခာပုဒ်တော်ကြီးမှာ အလွန် သိမ်မွေ့လှပါ
 သည်။ ဤ သိက္ခာပုဒ်တော်ကြီး တည်တံ့ခိုင်မြဲရေး၏ အကြီး
 ဆုံး အန္တရာယ်မှာ ညစာ စားခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ညစာ
 စားခြင်းသည် ကာမမှုကို အားပေးသော အားဆေးကြီးပင်
 ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဗြဟ္မစရိယ သိက္ခာပုဒ် ခိုင်မြဲရေး
 အတွက် ညစာ စားမှုကို ပထမဆုံး ရှောင်ကြဉ်ရပါသည်။
 ထို့အတူ ဗြဟ္မစရိယ သိက္ခာပုဒ်ကို ပျက်ပြားစေရေး
 အားပေးသော ကခြင်း၊ သီဆိုခြင်း၊ တီးမှုတ်ခြင်း၊ ယင်းတို့
 ကို ကြည့်ရှုနားထောင်ခြင်း၊ ပန်းပန်ခြင်း၊ နံ့သာလိမ်းခြင်း၊
 တန်ဆာဆင်ခြင်းနှင့် ညက်ညောသော အခင်းအရုံတို့နှင့်
 အိပ်စက်ခြင်းတို့ကိုပါ ရှောင်ကြဉ်ရပါသည်။

မေး။ ။ ဝိကာလဘောဇနာ စသော သိက္ခာသုံးခု ကျိုးပျက်သော
 ဥပုသ်သည်၏ အပြစ်တို့ကို သိလိုပါသည်ဘုရား။

ဦးချစ်မောင်
 ယင်းမာပင်၊ သာစည်မြို့နယ်။

ဖြေ။ ။ သီလသည် ဝါရိတ္တသီလ၊ စာရိတ္တသီလဟု နှစ်မျိုးရှိသည်။
 ငါးပါးသီလသည် ဝါရိတ္တသီလ၊ မစောင့်မနေရ အမြဲနိစ္စ
 စောင့်ရှောက်ရသော သီလမျိုးဖြစ်သည်။ ပျက်လျှင် အပါယ်
 ငရဲကျရောက်နိုင်သည်။ အဗြဟ္မ စရိယ၊ ဝိကာလဘောဇနာ၊
 နစ္စဂီတနှင့် ဥစ္စာသယန မဟာသယန သိက္ခာပုဒ်တို့သည်
 စာရိတ္တသီလ၊ စောင့်နိုင်လျှင် ကုသိုလ်အထူးရသည်။ ပျက်
 လျှင် အပါယ်ကျခြင်းစသော အပြစ်ကား မရှိပေ။ သို့သော်

အပါယ်ငရဲ၌ ကျရောက်ခြင်း ဖြစ်ပွားရခြင်းဟူသော ပဋိသန္ဓေကျိုး မရှိဟုဆိုသော်လည်း ဥပေါသထ သီလအဖြစ်ဖြင့် ခံယူဆောက်တည်ထားသဖြင့် ပဝတ္တိကျိုး အနေဖြင့် ကား မကောင်းကျိုးများ ဖြစ်နိုင်သေးသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဥပုသ်သည် ညစာစားခြင်းကြောင့် အပြစ်မရှိဟု မှတ်ယူကာ သိက္ခာပုဒ်များကို ပျက်စီးစေရန် မသင့်။ “ဥပေါသထ၊ မြတ်သီလကို၊ တစ်ရက်တစ်နေ့၊ ကျင့်သုံးလေ့က၊ မရွေ့အာသဝေါ၊ ကြွေကျလျောသည်၊ သမ္မောမိဉာဉ်၊ ရောက်အောင်ယှဉ်” ကြောင်း ဘုရားဟော ရှိပါသည်။ ဥပုသ် သီလမှသည် နိဗ္ဗာန်သို့ အမြန်ကူးရောက်နိုင်ကြောင်း သတိရှိကာ ကောင်းစွာဆောက်တည် စောင့်ရှောက်ကြပါရန် ဖြေကြားလိုက်ပါသည်။

မေး။ ။ ငါးပါးသီလ၊ ရှစ်ပါးသီလတို့ကို ခံယူရာ၌ တစ်ပါးစီ မယူဘဲ ပေါင်း၍ “ပဉ္စသီလံ သမာဒိယာမိ၊ အဋ္ဌင်္ဂံသီလံ သမာဒိယာမိ” ဟူ၍ တစ်ပေါင်းတည်း ခံယူဆောက်တည်၏။ ထိုကဲ့သို့ ဆောက်တည်လျှင် သိက္ခာပုဒ်တစ်ပါး ပျက်ခဲ့သည်ရှိသော် အားလုံးပင် ပျက်ကုန်တော့သည်ဟု မြတ်မင်္ဂလာ အတွဲ-၁၁၊ အမှတ်-၄ စာစောင်တွင် “သီလ တစ်ပါး ပျက်ခဲ့သော် ပြဿနာ” အဖြေ၌ ဖြေကြားထားပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့် ဆိုသော် တစ်ပေါင်းတည်း ဆောက်တည်ထား၍ ဖြစ်သည်ဟု ဆိုပါသည်။ တစ်ပါးစီ ခံယူဆောက်တည်ခြင်းသာ အကောင်းဆုံး ဖြစ်သည်ဟုလည်း ဆိုထားပါသည်။ သို့ပါ၍ တစ်ပါးစီ ခံယူနည်းကို သိလိုပါသည်။ ဖြေကြားပေးပါရန် လျှောက်ထားအပ်ပါသည်ဘုရား။

ဦးဖေဟန်
ရန်ကင်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

ဖြေ။ ။ ငါးပါးသီလ၊ ရှစ်ပါးသီလတို့ကို တစ်ပေါင်းတည်း မခံယူဘဲ တစ်ပါးစီ ခံယူနည်းမှာ ယခုလက်ရှိ ဆရာတော် သံဃာ တော်များ သီလပေးသည့်အတိုင်း လိုက်ဆိုရန်သာ ဖြစ်ပါ သည်။ အထူးသီးခြား ဖော်ပြနေဖွယ် မရှိပါ။

မေး။ ။ ဥပုသ်သီလ ဆောက်တည်ရာတွင် ကိုယ်မဆောက်တည်နိုင် ဘဲ လိုက်ဆိုသောအခါ ငရဲကြီးပါသလား။ တစ်ထိုင် ဥပုသ် ရှိသည်ဆိုသည်မှာ တကယ်ပါလား။ ကျမ်းကိုးများနှင့် ဖော်ပြ ဖြေကြား ပေးစေလိုပါသည် ဘုရား။

မာမာ

၄၊ စံရိပ်ငြိမ်၊ ကမာရွတ်။

ဖြေ။ ။ ဥပုသ်သီလ ဆောက်တည်ရာ၌ ရှစ်ပါးသီလ၊ ဆယ်ပါးသီလ ဟူ၍ ရှိပါသည်။ ရှစ်ပါးသီလတွင် မေတ္တာထည့်၍ ကိုးပါး သီလ ဟူ၍လည်း ရှိပါသည်။ နှစ်သက်ရာကို ဆောက်တည် နိုင်ပါ၏။ ဥပုသ်သီလ၌ အနည်းဆုံး ရှစ်ပါးသီလဖြစ်ရာ ၎င်း ရှစ်ပါးသီလသော သိက္ခာပုဒ်တို့တွင် အချို့ကို မဆောက် တည်နိုင်၍ ခုနစ်ပါးသာ ဆောက်တည်မည်၊ ခြောက်ပါး သာဆောက်တည်မည်ဟု ခြွင်းချန်၍မဖြစ်ပါ။ ရှစ်ပါးသီလ တွင် ပဓာနဖြစ်သော “အဗြဟ္မ စရိယာ ဝေရမဏိ သိက္ခာ ပဒံ သမာဒိယာမိ” ဟူသော ဗြဟ္မစရိယ သိက္ခာပုဒ်တော် ကြီး ခိုင်မာတည်တံ့ရန်အတွက် ညစာစားမှု ဝိကာလဘော ဇန သိက္ခာပုဒ်၊ နစ္စဂီတ စသော ကိဠန မဏ္ဍန စေတနာ မြူးထူးသာယာ တန်ဆာဆင်ခြင်း ဟူသော ရာဂ ပြဋ္ဌာန်းမှု ဆိုင်ရာ သိက္ခာပုဒ်နှင့် ဥစ္စာသယန မဟာသယန စသော ရာဂအားပေး ထွေးနွေးညံ့နူး အထူးထူး ကောင်းမွန်သော အိပ်ရာနေရာတို့၌ အိပ်စက်မှုတို့ကို ရှောင်ရှားရခြင်းတို့ကို ရှောင်ရှားရခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းတို့မှ တစ်ပါးပါးကို ချန်ထား ၍ ဥပုသ်စောင့်ခြင်းမျိုးဟူ၍ မရှိပါ။ ကိုယ်မဆောက်တည်

နိုင်၍ လိုက်မဆိုဘဲ နေရမည်ဟူ၍လည်း မဖြစ်သင့်ပါချေ။ ဥပုသ်သီလသည် မစောင့်ဘဲနေ၍ အပြစ်မရှိသော်လည်း စောင့်ပြီးမှ ပျက်လျှင်ကား အပြစ်ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် အားလုံး မကျင့်သုံးနိုင်လျှင် မစောင့်ဘဲနေခြင်းကသာ ကောင်းပါသည်။

တစ်ထိုင်ဥပုသ်ဟူသော ဝေါဟာရအနေဖြင့် စာပေတွင် မလာ မရှိသော်လည်း “ကာလ ပရိယန္တိဥပုသ်” ဟူ၍ ကား ထင်ထင်ရှားရှား လာရှိပါသည်။ ကာလ ပရိယန္တိဥပုသ် ဟူသည်မှာ ဆိုခဲ့သော ရှစ်ပါးသီလကိုပင် ခံယူခါနီးတွင် “ငါသည် ဤဥပုသ်သီလကို ဤကျောင်းတိုက်အတွင်းရှိစဉ် ဆောက်တည်ပါမည်။ နံနက် ၉ နာရီမှ ၁၂ နာရီအတွင်း ၌ သာ ဆောက်တည်ပါမည်။ ဤနေ့ နေဝင်ချိန်အထိ ဆောက်တည်ပါမည်” စသည်ဖြင့် ဆောက်တည်နိုင်မည့် အခါ ကာလကို သတ်မှတ်၍ ခံယူနိုင်ပါသည်။ ဤနည်းဖြင့် မဆောက်တည်နိုင်၍ လိုက်မဆိုခြင်း စသည် မလိုအပ်တော့ဘဲ မိမိ တတ်နိုင်သည့်အခါ ကာလကိုသာ ကြိုတင်သတ်မှတ် အဓိဋ္ဌာန်ပြုထားရန် လိုအပ်ပေတော့ သည်။ ကျမ်းကိုးလိုပါက ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ ပထမစာအုပ် ၁၁-၁၂ ၌ဖြစ်စေ၊ မဟာဗုဒ္ဓဝင် ပထမတွဲ-အနုဒီပနီ (ဏ)၌ ဖြစ်စေ ယူနိုင်ပါသည်။

မေး။ ။ အရှင်ဘုရား ။ အချို့ပုဂ္ဂိုလ်များက “ငါတို့ဟာ ပါဏာတိပါတ စတဲ့ ကာယကံမှု၊ ဝစီကံမှု ဒုစရိုက်တွေကို မကျူးလွန်တဲ့အတွက်ကြောင့် အလိုလိုနေရင်း ကုသိုလ်ရနေတာပါပဲ။ ကျောင်းသွားပြီး ဥပုသ်စောင့်နေစရာ မလိုပါဘူး” ဟုပြောဆိုနေကြပါသည်။ မှန်ပါသလားဘုရား။

မောင်ဘုန်းဝေ
သမ္မုရိုး၊ ဝက်လက်။

ဖြေ။ ။ လောကတွင် ဝါရိတ္တသီလ၊ စာရိတ္တသီလဟု နှစ်မျိုးရှိရာ ပါဏာတိပါတ စသော ငါးပါးသီလသည် ဝါရိတ္တသီလမျိုး ဖြစ်ပါသည်။ မကျင့်မနေရ ကျင့်ရသော သီလမျိုးဖြစ်၍ မကျင့်လျှင် အပြစ်ရှိ၍ ကျင့်လျှင် လွန်စွာ အကျိုးရှိသော သီလဖြစ်ပါသည်။ ဥပုသ်စောင့်ခြင်းမှာ စာရိတ္တသီလမျိုးဖြစ် ၍ မကျင့်လျှင် အပြစ်မရှိ။ ကျင့်လျှင်ကား အထူးအကျိုးရှိ၍ ကုသိုလ်ရသော သီလဖြစ်သည်။ ပစ္စည်းဥစ္စာ ရှိ၍ ရုပ် အဆင်း လှပသော အမျိုးသမီးသည် လုံချည်အင်္ကျီ စသော အဝတ်တန်ဆာ ဝတ်ဆင်၍ လှပနေပါသည်။ ထိုတွင် လက်ဝတ်တန်ဆာ ဖြစ်သော ရွှေ၊ ငွေ၊ ရတနာ မဆင်ဘဲ နေ၍လည်း အရုပ်ဆိုး မသွားပါ။ သို့သော် လုံချည် အင်္ကျီ များဖြင့်သာ အားမရဘဲ လက်ဝတ်၊ ရတနာ ရွှေငွေများ ထပ်မံ ဆင်ယင်လိုက်လျှင် ပိုမို၍ လှပဂုဏ်တက်လာရပါ သည်။ ထို့အတူ ငါးပါးသီလဟူသော ဝါရိတ္တ သီလမျှဖြင့် ဥပုသ်သီလဟူသော စာရိတ္တ ထပ်ဆင့်ဆောက်တည်လိုက် က ကုသိုလ်အထူး ပိုမို၍ အကုသိုလ်များ ကြားဝင်ခွင့် နည်း ပါးသွားရပါသည်။ ၂၂၇-သွယ်သော ပါတိမောက်သိက္ခာပုဒ် များကို စောင့်ရှောက် လုံခြုံနေသော ဆရာတော်ဘုရားကြီး များသည် ပါတိမောက် သိက္ခာပုဒ်မျှနှင့် အားမရ၍ ဓူတင် အကျင့်များကို ထပ်ဆင့် ကျင့်သုံးတော်မူကြသကဲ့သို့ လူတို့ သည်လည်း ငါးပါးသီလတည်း ဟူသော ဝတ်စားတန်ဆာ များနှင့်သာ အားမရသင့်ဘဲ ဥပုသ်သီလတည်းဟူသော အဆင်တန်ဆာ စိန်ရွှေ ရတနာတို့ကိုပါ ဆင်မြန်းနိုင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

မေး။ ။ ကျမ်းဂန်များ၌ လူတို့ခံယူဆောက်တည်အပ်သော သီလ သည် ငါးပါးသီလ၊ ရှစ်ပါးသီလ၊ ဆယ်ပါးသီလရှိသည်ဟု သိရပါသည် အရှင်ဘုရား။ ယခု ကိုးပါးသီလဟု ထင်ရှား

လျက်ရှိပါသည်။ နဝင်္ဂ်ပေါသထ သုတ်တော်၌ ကိုးခုမြောက် “မေတ္တာသဟ ဂတေန စေတသာ” စသော အဆုံးအင်္ဂါကို ဆောက်တည်ရမည် မဟုတ်။ ပွားများရမည်ဟုသာ ဆိုပါ သည်။ ထို့ကြောင့် တပည့်တော်ကို မှတ်သားနိုင်အောင် ရှင်းလင်း ဖြေကြားတော်မူပါဘုရား။

ဖေမောင်တင်

အောင်သိဒ္ဓိ၊ သမိုင်း။

ဖြေ။ ။ ဤဝနင်္ဂံ ဥပုသ်သည် “ရဟန်းတို့ အင်္ဂါကိုးပါးနှင့် ပြည့်စုံ သည်ဖြစ်၍ ကျင့်သုံးအပ်သော ဥပုသ်သည် ကြီးမြတ်သော အကျိုးရှိ၏” စသည်ဖြင့် အင်္ဂုတ္တရ နိကာယ် နဝက နိပါတ် ၌လာ၏။ အဋ္ဌကထာ၌လည်း “ဝေနေယျတို့ အလိုဆန္ဒ၏ အစွမ်းဖြင့် မေတ္တာဘာဝနာကို ထည့်၍ အင်္ဂါကိုးပါးနှင့် ပြည့် စုံသည်ဟူ၍ ဟောတော်မူ၏” ဟူ၍လာသည်။ ထိုမေတ္တာ ဘာဝနာကို အသီးအခြား ဆောက်တည်ခြင်းမရှိ။ ထိုမေတ္တာဘာဝနာကို တစ်ခုသော အင်္ဂါပြု၍ ဝေနေယျ တို့ အလိုဆန္ဒ၏ အစွမ်းဖြင့် နဝင်္ဂ်ဥပုသ်ဟူ၍ ဟောတော်မူ သကဲ့သို့ ဗုဒ္ဓါနုဿတိ စသည်တို့တွင်လည်း တစ်ပါးပါးကို အစိတ်အင်္ဂါပြု၍ ဗုဒ္ဓနုဿတိဖြင့် မှတ်သားအပ်သော နဝင်္ဂ် ဥပုသ် စသည်ကိုလည်း ဆိုသင့်၏။ ထိုကိုပင် ရည်ရွယ်၍ အဋ္ဌကထာ၌ “ဝေနေယျတို့ အလိုဆန္ဒ၏အစွမ်းဖြင့် မေတ္တာ ဘာဝနာကိုထည့်၍”ဟု မိန့်ဆို၏။ မေတ္တာသည် အဗျာပါဒ မနောကံဖြစ်သည့် ဝိရတီ မဟုတ်သော (စေတသိက) သီလတည်း။ ထို့ကြောင့် ဆောက်တည်ခြင်းကို မပြုမူ၍ လည်း မေတ္တာဘာဝနာဖြင့် တန်ဆာဆင်အပ်သော ဥပုသ် ကို နဝင်္ဂ်ဥပုသ်ဟူ၍ ဆိုသင့်သည်သာဟု မှတ်အပ်၏။ အကယ်၍ ရိုသေလေးစားခြင်းငှာ အလေးအမြတ်ပြုအပ် သော သူ၏အထံ၌ နှုတ်ဖြင့် ဝန်ခံ လိုသည်ဖြစ်အံ့၊ သဗ္ဗ

သတ္တေသု ယထာဗလံ မေတ္တာ သဟ ဂတေန စေတသာ
ဖရိတွာ ဝိဟရာမိ= အလုံးစုံသော သတ္တဝါတို့၌ အစွမ်းသတ္တိ
အားလျော်စွာ မေတ္တာနှင့်တကွဖြစ်သော စိတ်ဖြင့် ဖြန့်၍
နေပါအံ့ဟုဆိုလျှင် အပြစ်တစ်စုံတစ်ရာမရှိ။ စင်စစ်သော်
ကား ချီးမွမ်းသင့်သည်သာတည်း။

မေး။ ။ လူဝတ်ကြောင်များ ဆယ်ပါးသီလ ဆောက်တည်လျှင်
မည်ကဲ့သို့ ကျင့်ကြံနေထိုင်ရမည်ကို ဖြေကြားပေးတော်မူပါ
ဘုရား။

ဟင်္သာတ- ဦးအောင်ဖေ
ဟင်္သာတမြို့။

ဖြေ။ ။ ဆယ်ပါးသီလသည် ခံယူဆောက်တည်ခြင်း၊ မခံယူဘဲ
ဆောက်တည်ခြင်းဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိပါသည်။ လူဝတ်ကြောင်
(လူဝတ်လူစား)ဖြင့် ရဟန်းသံဃာ စသည်များထံ၌ ခံယူ
ဆောက်တည်လျှင်လည်း ဆောက်တည်နိုင်ပါသည်။ သို့
မဟုတ် ရသေ့ စသည်တို့ကဲ့သို့ ဖန်ရည်ဆိုးသော အဝတ်ကို
ဝတ်၍လည်း ဆောက်တည်နိုင်ပါသည်။ ဖန်ရည်ဆိုးသော
အဝတ်ကို ဝတ်လျှင် ဆယ်ပါးသီလ အထူးခံယူဖွယ်ပင်
မလို။ အလိုလို ခံယူပြီးဖြစ်၍ မဆောက်တည် မစောင့်
ရှောက်ဘဲ မနေရတော့ပေ။ ရသေ့၊ ယောဂီ၊ သီလရှင်
စသော ဖန်ရည်ဆိုးဝတ် ပုဂ္ဂိုလ်တိုင်းပင် ဆယ်ပါးသီလကို
နိစ္စသီလအဖြစ် ဆောက်တည် ကျင့်သုံးရတော့သည်။

လူဝတ်ကြောင်ဖြင့် ခံယူဆောက်တည်မှုမှာ
နိစ္စသီလ မဟုတ်၊ ခံယူသော တစ်နေ့တာ သို့မဟုတ် မိမိ
စောင့်ရှောက်နိုင်သမျှ စောင့်ရှောက်နိုင်၏။ သို့သော် ရှစ်ပါး
သီလထက်ပို၍ ဆောက်တည်ထားသမျှ ကာလပတ်လုံး
အိမ်မှုရေးရာများကို စွန့်လွှတ်ထားနိုင်ရမည်။ ဖန်ရည်ဆိုး

အဝတ် ဝတ်ထားသူကဲ့သို့ ကျင့်သုံးနိုင်သည်။ လယ်တီ ဆရာတော်ဘုရားကြီးက “ဤဆယ်ပါးသီလသည် နိစ္စ၊ အနိစ္စ နှစ်မျိုး ရ၏။ အိမ်မှုရေးရာကို စွန့်လွှတ်၍ အရဟတ္တ ဇေ အဝင်အပါ ညောင်ခေါက် စသည် ဆိုးအပ်သော ယောဂီ အဝတ်ကို ဝတ်သူ လူသူတော်ကောင်းတို့အား ထိုဆယ်ပါး သီလသည် နိစ္စသီလမျိုးဖြစ်၏။ ယောဂီဝတ်ကို ဝတ်မိသည် နှင့် တံစ်ပြိုင်နက် ထိုသူအား ဆယ်ပါးသီလသည် တည်လေ တော့၏။ ယောဂီဝတ်ကို ဝတ်မိသည်နှင့် တံစ်ပြိုင်နက် မမြတ်သော အကျင့်ကို ကျင့်ခြင်း၊ နေ့လွဲညစာ စားခြင်း၊ ရွှေငွေ ကိုင်ခြင်း စသည်တို့ကို မပြုလုပ်ရတော့ပြီ။ လွန်ကျူး မိလျှင် အပြစ်ရှိ၏ ” ဟု သီလဝိနိစ္ဆယ၌ ဆိုတော်မူထားပေ သည်။

အထူးမှာ လူဝတ်ကြောင်တို့သည် ဆယ်ပါးသီလ ကို ဆောက်တည်ထားက မိမိပိုင်ဥစ္စာဖြစ်သော အိမ်မှာ ရှိသည့် ရွှေ၊ ငွေ၊ ဘဏ္ဍာများ၌ အာလယ ဖြတ်ထားသင့် သည်။ ယင်းတို့ကိစ္စကို မဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ယင်းတို့၌ သာယာမှုကို ဖယ်ရှားခြင်းနှင့် လူမှုကိစ္စများကို လုံးဝ ရှောင်ရှားနိုင်ရန် အရေးကြီးပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဆယ်ပါး သီလရှင်သည် ဝတ်ကြောင်ကိုစွန့်၍ ဖန်ရည်ဆိုးအဝတ်နှင့် သာ သင့်လျော်သည်ဟု ရှေးဆရာတို့ ဆိုပေသည်။ ဖြစ်နိုင် လျှင် ၎င်းသီလ ခံယူထားက အိမ်ကို မပြန်ဘဲ ကျောင်း ကန်တို့တွင်သာ နေထိုင် အိပ်စက်သင့်ပါသည်။

ဘဒ္ဒန္တတိလောကသာရ (ရဝေထွန်း)၏ ဘာသာရေးပြဿနာများ စာအုပ်မှ ကောက်နုတ်ဖော်ပြပါသည်။

စာလုံးဆင့် (ပါဠိဆင့်) ဖတ်နည်း

- ၁။ စာလုံးဆင့်မှာ၊ အထက်သာ၊ သတ်ပါ မြဲဧကန်။
- ၂။ သဝေလည်းထိုး၊ တသတ်မျိုး၊ ဖတ်ရိုး စသတ်သံ။
- ၃။ သဝေလည်းထိုး၊ နသတ်မျိုး၊ ဖတ်ရိုး ငသတ်သံ။
- ၄။ သဝေရေးချ၊ သတ်မြင်က၊ မှတ်ကြ ဝဆွဲသံ။
- ၅။ ဟထိုးဝဆွဲ၊ ရရစ် ယပင်း၊ တွေ့တုံလျှင်းက၊ နှစ်ဝတာဝန်၊
ကျေပွန်စေရန်၊ အသံအသတ် ယူမြဲမှတ်။
- ၁။ အဓိပ္ပာယ်မှာ အက္ခရာ နှစ်လုံးဆင့်တွေ့လျှင် အပေါ်တွင်ရှိ သော
အထက် အက္ခရာကို အသတ်တင်၍ဖတ်၊ အသံသေပြီ၊ ရှေ့
အက္ခရာနှင့်တွဲ။

- ဥပမာ -
- သမန္တာ - သမန်တာ
- စက္ကဝါဠေသု - စက်ကဝါဠေသု
- သဒ္ဓမ္မံ - သဒ်ဓမ်မံ

- ၂။ အဓိပ္ပာယ်မှာ သဝေထိုးနှင့်တွဲသော တသတ်ကို စသတ် အသံ
ထွက်၍ဖတ်။

- ဥပမာ -
- မေတ္တာ - မေတ်တာ (မစ်တာဟုဖတ်)
- ခေတ္တရာ - ခေတ်တရာ (ခစ်တရာဟုဖတ်)
- သေတ္တာ - သေတ်တာ (သစ်တာဟုဖတ်)
- မှတ်ချက်။ ။ သဝေထိုးကို ပါဠိ၌ ဧသရဟုခေါ်သည်။

- ၃။ အဓိပ္ပာယ်မှာ သဝေထိုးနှင့်တွဲသော နသတ်ကို င သတ် အသံ
ထွက်၍ ဖတ်။

- ဥပမာ -
- ပူရေန္တံ - ပူရေန်တံ (ပူရင်တံ ဟုဖတ်)
- သမေန္တု - သမေန်တု (သမင်တု ဟုဖတ်)
- ဒသေန္တိ - ဒသ်သေန်တိ (ဒတ်သင်တိ ဟုဖတ်)

၄။ သဝေထိုးရေးချကို ဝဆွဲ အသံထွက်၍ ဖတ်ရမည်။

- ဥပမာ -
- သောတ္တာနံ - သောတ်ထာနံ (သွတ်ထာနံ ဟုဖတ်)
- ကောဏ္ဍည - ကောဏ်ဥည (ကွဏ်ဥည ဟုဖတ်)
- ဟောန္တု - ဟောန်တု (ဟွန်တု ဟုဖတ်)

မှတ်ချက်။ ။ သဝေထိုးရေးချကို ပါဠိ၌ သြသရဟုခေါ်သည်။

၅။ အဓိပ္ပာယ်မှာ ဟထိုး ဝဆွဲ ရရစ် ယပင့် အက္ခရာစာလုံးများ နှင့် တွဲသော အက္ခရာသည် အသတ်တာဝန်ကိုလည်း ယူရ သည်။ မိမိ၏ မူလအသံလည်း ထွက်ရသည်။

- ဥပမာ -
- အမှ - အမ်မှ။ ကဏှ = ကဏ်ဏှ
- တမှ - တုမ်မှ။ သဏှ = သဏ်ဏှ
- ပုဗ္ဗန - ပုဗ်ဗန်န။

ဤပြုယုဂ်တို့၌ ဟထိုးနှင့်တွဲသော မ၊ ဏ၊ န အက္ခရာတို့ သည် အသံ အသတ် တာဝန်နှစ်ရပ်ကို ယူရသည်။

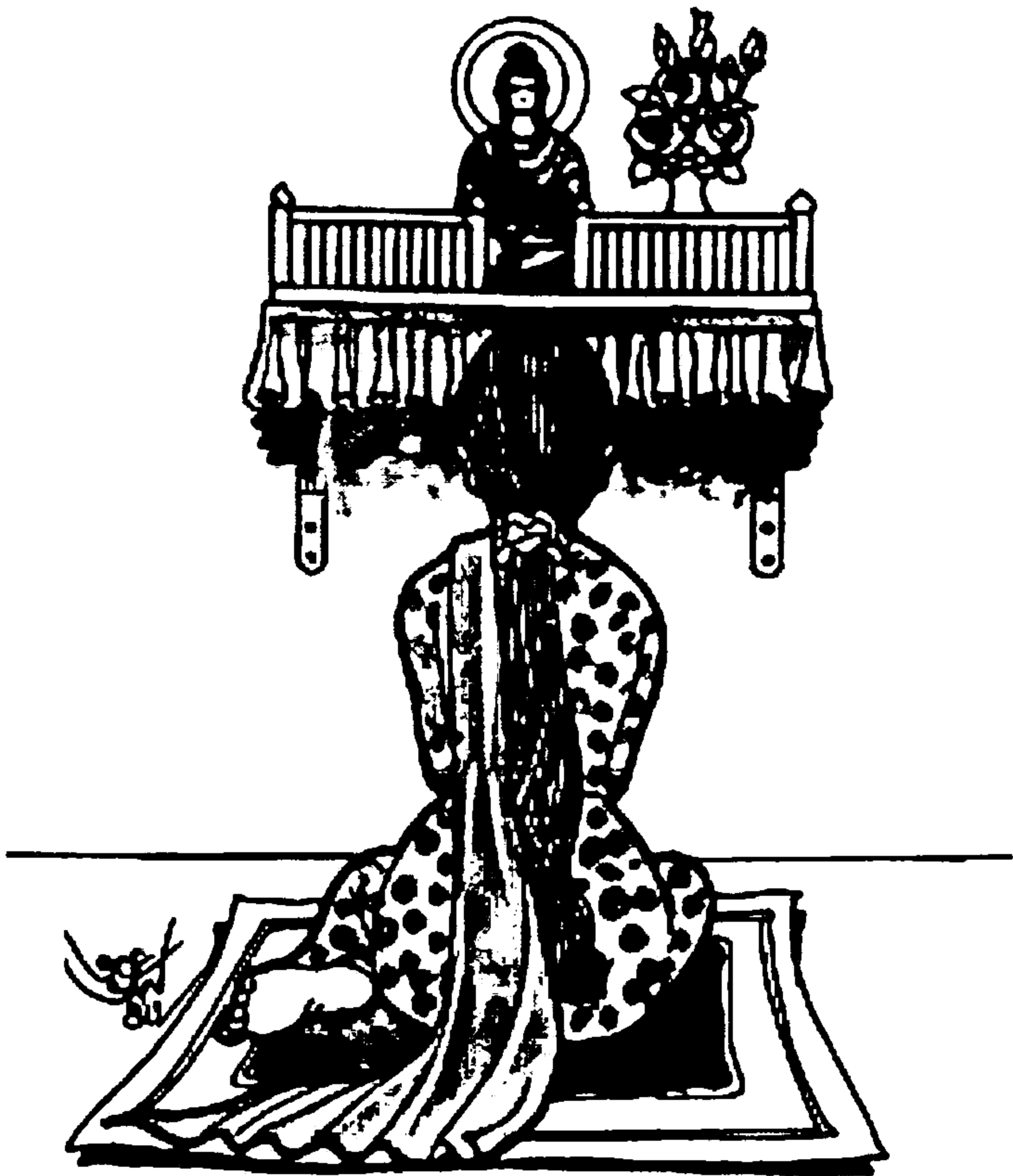
- သကျ - သက်ကျ
- ဝါကျ - ဝက်ကျ
- နိဿျ - နိသ်ဿျ - တို့၌ ယပင့်နှင့်တွဲသော ကနှင့် အသံ တာဝန်နှစ်မျိုးကို ယူထားသည်။
- စကြာ - စက်ကြာ
- မကြာ - မတ်ကြာ
- အကြာ - အတ်ကြာတို့၌ ရရစ်နှင့်တွဲသော ကန့် တတို့သည် အသတ်နှင့်အသံ တာဝန်နှစ်မျိုးကို ယူထားသည်။

- ကတွာ - ကတ်တဝါ
- ပတွာ - ပတ်တဝါ
- ဒတွာ - ဒတ်တဝါ

ဝတ္တာ - ဝတ်တဝါတို့၌ ဝဆွဲနှင့် တွဲသော တအက္ခရာ
တို့သည် အသတ်နှင့်အသံ တာဝန်နှစ်မျိုးကို
ယူထားသည်။

မှတ်ချက်။ ။ ဟထိုးသည် ဟ၊ ယပင့်သည် ယ၊ ရရစ်သည်
ရကောက်၊ ဝဆွဲသည် 'ဝ' အက္ခရာ၏ ကိုယ်စားလှယ်ဟု အသီးသီးမှတ်။

ဦးပညာသာမိ (မာဂဓိ-သာစည်)၏
ယဉ်ကျေးမှုသင်တန်း စာအုပ်မှ ကောက်နုတ်ဖော်ပြပါသည်။

မိုးခြင်းကိုးကားသော စာအုပ်စာစောင်များ

- ဂုဏ်တော် နဝရတ်နှင့် သူမြတ်ကျင့်စဉ် သုသုက
- တစ်မနက် ဥပုသ်စောင့်သူ၏ ကောင်းကျိုးချမ်းသာများ တက္ကသိုလ် ရှင်သီရိ (ဓမ္မာ စိရိယ ဘီအေ)
- ဓမ္မပဒ ဝတ္ထုတော်ကြီး အရှင်ဓမ္မသာမိ ဘိဝံသ
- နံနက်ခင်း သြဝါဒများ အရှင်ဇနကာ ဘိဝံသ
- ဗုဒ္ဓဘာသာ လက်စွဲကျမ်း (ပထမတွဲ) သာသနာရေး ဦးစီးဌာန
- ဘဝနှင့် နိဗ္ဗာန် ဦးမာနိတ သီရိ
- ဘာသာရေး ပြဿနာများ ဘဒ္ဒန္တတိလောကသာရ
- မြန်မာအဘိဓာန် အကျဉ်းချုပ် အတွဲ (၃) မြန်မာစာအဖွဲ့
- မွတ်ဆလင်များ၏ ဥပုသ်လ၌ ဥပုသ်စောင့်ခြင်းအကျိုးများ ဒေါက်တာတင်ဦး (၃၀၊ ၁၁၊ ၂၀၀၅) Family Health
- ယဉ်ကျေးမှုသင်တန်း ဦးပညာသာမိ (မာဂမိ - သာစည်)
- ရတနာ့ဂုဏ်ရည် အရှင်ဇနကာဘိဝံသ
- ရတနာသုံးပါး ကျေးဇူး ဦးဌေးလှိုင်
- ရွှေကျင်နိကာယ သာသနာဝင် ရွှေဟင်္သာဆရာတော် အရှင်ပဏ္ဍိတထေရ်

- လူသားတို့၏ ထွက်ရာလမ်း
ဦးထွန်းလှိုင် (ဝိနယ ပါရဂူ)
 - သီလပေး အကျယ်
မင်းကွန်း တိပိဋကဓရ ဆရာတော်ကြီး
 - သင်္ဂဇာဆရာတော် စကားပုံ ပုံပြင်များ
ဦးမြတ်လှ
 - အနာဂတ် သာသနာရေး
အရှင်ဇနကာ ဘိဝံသ
 - အဘယာရာမ ဆရာတော်ကြီး၏ နှစ်တစ်ရာပြည့်စာစောင်
 - ဥပါသကာဂုဏ် သိဖွယ်စုံ တရားတော်
ဘဒ္ဒန္တကုမာရ
 - ဥပုသ်စောင့်ခြင်းနှင့် ကျန်းမာရေး
ဒေါက်တာမြင့်သန်း (ညောင်လေးပင်)
၂၀. ၉. ၂၀၀၆ Frmily Herlth

စေတနာပြုစာရေးဆရာကြီး

ရေးသားထုတ်ဝေပြီး စာအုပ်များ

- 📖 ချမ်းမြေ့ရိပ်မြိုင် ညောင်ပင်အိုင် မြတ်ပန်းရင်စာပေ
- 📖 ကျန်းမာသက်ရှည်ရေး ဆေးနည်းဆေးပင်များ (ပထမတွဲ) ရန်အောင်စာပေ
- 📖 ကျန်းမာသက်ရှည်ရေး ဆေးနည်းဆေးပင်များ (ဒုတိယတွဲ) ရန်အောင်စာပေ
- 📖 ကျန်းမာသက်ရှည်ရေး ဆေးနည်းဆေးပင်များ (တတိယတွဲ) ရန်အောင်စာပေ
- 📖 အရက်နှင့်ကောင်းကျိုးဆိုးချက် (ပထမအကြိမ်) ရန်အောင်စာပေ
- 📖 အရက်နှင့်ကောင်းကျိုးဆိုးချက် (ဒုတိယအကြိမ်) စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ
- 📖 ဥပုသ်သည်နှင့်သိမှတ်ဖွယ် (ပထမအကြိမ်) ရန်အောင်စာပေ
- 📖 ဥပုသ်သည်နှင့်သိမှတ်ဖွယ် (ဒုတိယအကြိမ်) ရန်အောင်စာပေ
- 📖 အိမ်ထောင်ရေးနှင့်အချစ်အတွေးအမြင် (ပထမအကြိမ်) ရန်အောင်စာပေ
- 📖 အိမ်ထောင်ရေးနှင့်အချစ်အတွေးအမြင် (ဒုတိယအကြိမ်) စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ
- 📖 ရွှေနှုတ်ဖျားက ရွှေစကားလုံးများ ရန်အောင်စာပေ
- 📖 ရွှေစည်းကမ်းနှင့်ရွှေနည်းလမ်းများ ရတနာရွှေပြည်စာပေ
- 📖 အကြောပြင် အနိပ်ပညာ စိတ်ကူးချိုချိုစာပေ
- 📖 လူအိုသဘာဝနှင့်မိဘကျေးဇူး ရတနာရွှေပြည်စာပေ
- 📖 တိုင်းရင်းဆေးလုပ်ငန်းရှင်များ၏ဘဝပုံရိပ် ရတနာရွှေပြည်စာပေ
- 📖 ချင်း၊ ရှောက်၊ ဆင်တုံးမနွယ်နှင့်ဆေးဖက်ဝင်အသုံး ရန်အောင်စာပေ
- 📖 ပြည်သူချစ်သော ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည် ရန်အောင်စာပေ
- 📖 သံသရာခရီးသည်များ ရန်အောင်စာပေ

မကြာမီထွက်မည့်စာအုပ်များ

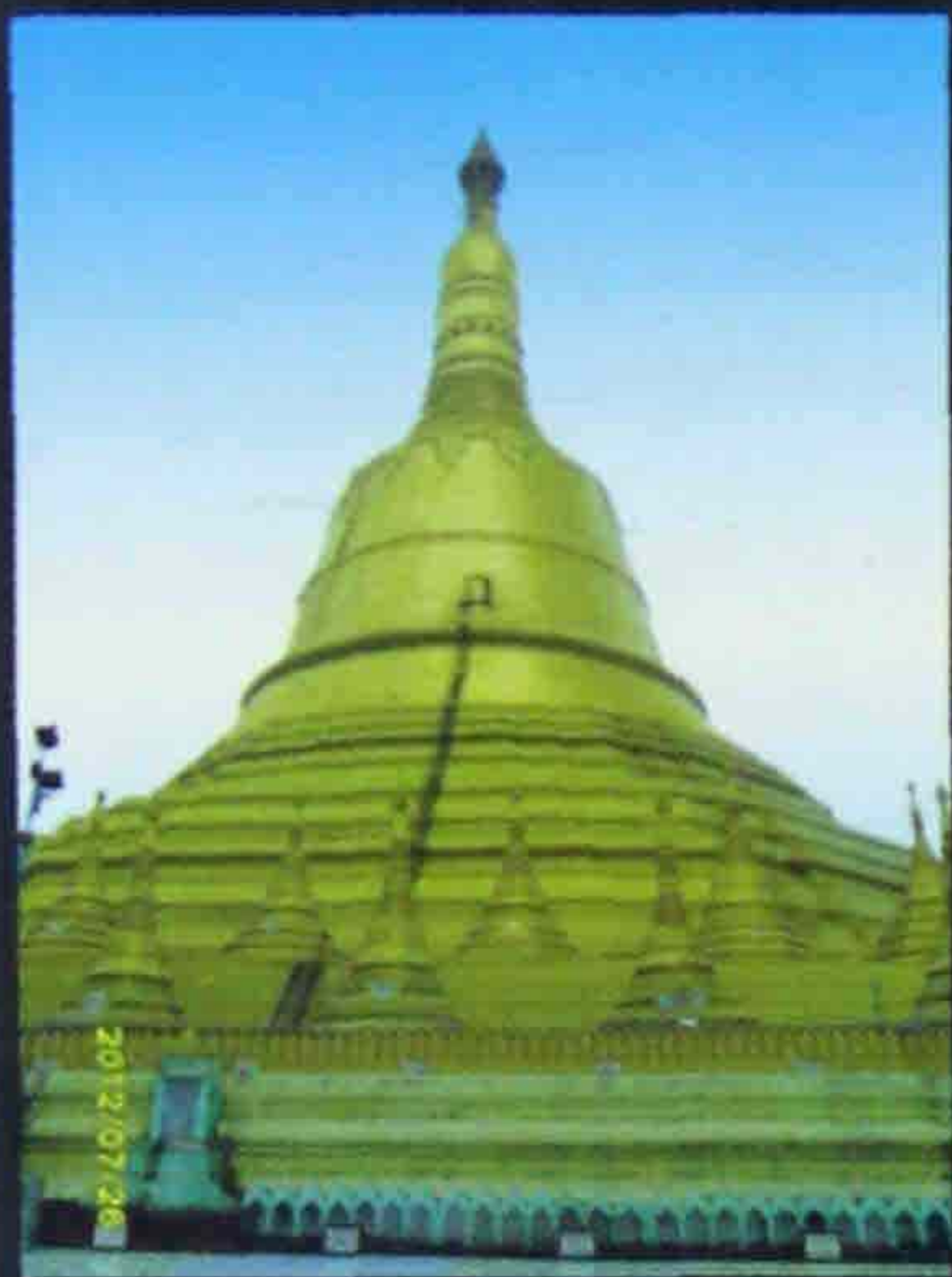
- 📖 ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်၏ ပြည်ပတစ်လွှား ခရီးစဉ်များ
- 📖 စာရေးဆရာ၊ စာပေစိတ်၊ စာရေးခြင်း အနုပညာ
- 📖 ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ပြည်ချစ်ပန်းနှင့် လက်လှမ်းမီရာ စာကဗျာများ

ဥပုသ်သညာနှင့်သိမှတ်ဖွယ်

စေတနာရှိင်ရေးကြို

ရောင်စုံ သရုပ်ဖော်ပုံများဖြင့် တတိယအကြိမ် ပြန်လည်ပြင်ဆင် ထိုက်နိုင်သည်။

ဤစာအုပ်၌ ...

- ❑ သီလ၏စွမ်းအားများ
- ❑ ဘုန်းတော်ကြီး ဦးသီလ၏အထိရောက်ဆုံး တရား
- ❑ သီလနှင့်ပတ်သက်သော အဆုံးအမ သြဝါဒများ
- ❑ ငါးပါးသီလ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်
- ❑ ဥပါသကာ ဟူသည်
- ❑ ဥပုသ်သည် ဆိုသည်မှာ
- ❑ ဥပုသ်သည်တို့၏ပြုဖွယ်ကိစ္စများ
- ❑ ရှစ်ပါးသီလ အကျယ်ဖွင့်ဆိုချက်
- ❑ ဥပုသ်စောင့်ခြင်းအကျိုး
- ❑ ဥပုသ်အမျိုးမျိုး
- ❑ လူပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်၁၀ပါး သီလ
- ❑ ဥပုသ် တစ်ကြိမ်စောင့်သူ၏ကြီးမားသောအ
- ❑ ဥပုသ်စောင့်ခြင်း လက်ငင်း အကျိုး
- ❑ ဥပုသ်သည်နှင့်စိပ်ပုတီး
- ❑ ဥပုသ် သီလဆိုင်ရာ အမေး အဖြေ စသည်တို့ ပါဝင်သည်။